

اولین متون مسیحی

تفسیری از

رسالات پولس رسول به تسالونیکیان و به قرنتیان

سطح عالی

www.irancatholic.com

www.irancatholic.com

این کتاب ترجمه ای است از :

Les Premiers Textes Chretiens
Lettres aux Thessaloniens et lettres aux Corinthiens
"La Bible et son message" numeros 91 à 99 & 51 (Paul et Corinthe)

مشخصات

نام کتاب : اولین متون مسیحی

سطح : عالی

روی جلد: شمایل پولس رسول

www.irancatholic.com

www.irancatholic.com

فهرست مندرجات

مقدمه: پولس و قرن‌تیا

۷	پولس و قرن‌تیا
۷	پولس در قرن‌تس
۱۰	مردان و زنان در قرن‌تس
۱۱	دو نامه به قرن‌تیا
۱۲	نامه اول به قرن‌تیا
۱۳	نامه دوم به قرن‌تیا
۱۵	نامه ای از «کلما رومی» به کلیسای قرن‌تس
۱۶	در میان بت پرستان
۱۸	شام محبت
۲۱	زنان و مردان
۲۳	عطایای روح القدس به کلیسای قرن‌تس
۲۵	عطایای الهی
۲۶	خداوند مصلوب
۲۸	رسولی که مورد مخالفت بود
۳۱	تجربه ای در مورد روزهای نخست اعلام انجیل
۳۵	گروههای کتاب مقدسی
۳۶	آیا مردگان می توانند قیام کنند؟
۳۸	بدن مسیح (در نامه اول به قرن‌تیا)

فصل اول: اعلام انجیل

۴۰	کتاب «عهد جدید در تسالونیککی آغاز می شود»
۴۱	اهالی تسالونیککی چه کسانی هستند؟
۴۶	چه کسی به اهالی تسالونیککی نامه می نویسد؟
۴۸	پولس به اهالی تسالونیککی در مورد کدامین خدا سخن می گوید؟
۵۱	اگر نامه به دست شخص دیگری می رسید
۵۱	نامه اسکندر به یوسف
۵۲	پاسخ یوسف به اسکندر
۵۵	منابع قانون ایمان
۵۷	پولس و انجیل
۵۹	خداوند شما را به فرمانروایی و جلال خود می خواند (۱-تسا ۵: ۲-۲۸).....

فصل دوم : فرار از امید

- ۶۰ ..... در یکی از شهرهای امپراتوری
۶۳ ..... دومین نامه به اهالی تسالونیک
۶۴ ..... از انطاکیه به قرنتس
۶۵ ..... فرار از امید
۶۸ ..... سناریو برای یک کتاب مکاشفه
۷۰ ..... فرمانروایی ضد مسیح
۷۲ ..... پولس و مخاطبانش
۷۴ ..... ما همواره خدا را سپاس می گوئیم (۲-تسا ۲: ۱۳-۱۷)

فصل سوم: مسیح مرا فرستاد نه تا تعمید دهم...

- ۷۵ ..... یک جماعت مسیحی چیست؟
۷۸ ..... شهری به نام قرنتس
۸۱ ..... یونان، هلاد، اخائیه
۸۲ ..... انجیل نزد کسانی که دور از وطن به سر می برند
۸۵ ..... آپولوس
۸۷ ..... سرسختی و پافشاری در برابر مشکلات
۹۱ ..... حکمت خداوند، حکمت پنهان (۱-قرن ۲: ۹-۱۶)

فصل چهارم: همه چیز جایز است

- ۹۲ ..... نظریات پولس قدیس- در زندگی امروز ما
۹۵ ..... همه چیز برای من جایز است ...
۹۷ ..... بردگی در دنیای یونانی- رومی
۱۰۰ ..... یک مسیحی بنده آزاد شده مسیح است
۱۰۲ ..... وجدان دیگران
۱۰۵ ..... رساله اول پولس رسول به قرنتیان (۱۱: ۲۳-۲۶، ۱۰: ۱۶-۱۷)

فصل پنجم: سال خانمها در قرنتس

- ۱۰۶ ..... چه راهی انتخاب کنیم؟
۱۱۲ ..... رعایت اصول اخلاقی
۱۱۴ ..... ای شائول! ای شائول! برای چه بر من جفا می کنی؟
۱۱۸ ..... رساله اول پولس رسول به قرنتیان (۱۳: ۱-۸)

فصل ششم: شما بدن مسیح هستید

- ۱۱۹ ..... آیین سپاسگزاری
۱۲۴ ..... روح القدس هر جا که بخواهد می دمد

۱۲۸	..... منابع قانون ایمان
۱۳۱	..... طفل سقط شده
۱۳۲	..... دوباره زنده شدن مردگان از سوی عیسی می آید
۱۳۵	..... رساله اول پولس رسول به قرنتیان (۱: ۲۱-۳۱)

فصل هفتم: پولس در طوفان

۱۳۶	..... چند نامه به اهالی قرنتس نوشته شده؟
۱۳۸	..... مجادله ها و درگیریها در قرنتس
۱۴۲	..... نامه هایی که به قرنتیان نوشته شد
۱۴۵	..... خاری در جسم
۱۴۶	..... من، پولس
۱۴۸	..... جمع آوری اعانه
۱۵۲	..... آشتی با خدا را بپذیرید (۲- قرن ۵: ۱۷-۲۱)

فصل هشتم: ایمان آوردم، پس سخن گفتم

۱۵۳	..... اولین سالهای پولس طرسوسی
۱۵۷	..... پولس قدیس شبان و رهبر
	..... رساله دوم پولس رسول به قرنتیان، باب دوم
۱۶۰	..... بازی با تصاویر و کلمات
	..... رساله دوم پولس رسول به قرنتیان، باب چهارم
۱۶۳	..... از مرگ سخن گفتن یا با مرگ به سر بردن
۱۶۶	..... کفر و عقاید باطل در قرنتس
۱۶۹	..... آمین خدا (۲- قرن ۱: ۱۷-۲۰)

پولس و قرن‌تیا

حدود بیست قرن بود که شهر قرن‌تس دیگر آوازه خوبی نداشت! بندر بزرگ این شهر به راحتی سرمایه‌ها را جذب می‌کرد. با این حال پولس توانست در این شهر و در میان کارگران کشتی، بردگان، و روسپیانی که در آن زندگی می‌کردند یکی از قدیمی‌ترین اجتماعات مسیحی را پایه‌گذاری کند. امیدواریم که این مجموعه بتواند شما را به خواندن و یا دوباره خواندن رسالاتی که پولس به کلیسای این شهر نوشته است تشویق کند. هر یک از موضوعاتی که پولس مطرح می‌سازد، در مورد اجتماعات، سختی‌ها، و جنبش‌هایی که در کلیساهایمان صورت می‌گیرد، سؤالاتی در ذهن ما مطرح می‌سازد. گرچه موقعیت‌ها مشابه نیستند ولی پرسش‌های به عمل آمده با شرایط امروز ما مطابقت دارند، مثلاً سؤالی در مورد جدایی بین کلیساهای و یا جدایی میان اعضای آنها، عدم تساوی حقوق افراد ثروتمند و کم‌بضاعت، جایگاه زن در کلیسا و اجتماع، اعمال ناشایستی که با اصول انجیل فرسنگ‌ها فاصله دارند، مراسم متداول عشای ربانی، کم‌ایمانی نسبت به قیام مردگان، و مسائلی از این قبیل. هرچند نامه‌های پولس کمی قدیمی شده‌اند ولی هنوز هم خداوند از طریق این رسالات با خوانندگان امروزی آنها سخن می‌گوید.

پولس در قرن‌تس

پولس به مسیحیان شهر قرن‌تس می‌نویسد:
«زیرا از حد خود تجاوز نمی‌کنیم که گویا به شما نرسیده باشیم
چون که در انجیل مسیح به شما هم رسیده ایم» (۲-قرن ۱۰: ۱۴).
و بدین ترتیب شهادت می‌دهد که خود او بنیانگذار اجتماع مسیحی حاضر در قرن‌تس است.
بیایید با هم این شهر عظیم را که محل اجتماع افرادی با ملیت‌های متفاوت است،
جایی که حیات در آن می‌جوشد
و مذاهب متفاوت در کنار یکدیگر زندگی صلح‌آمیزی دارند کشف کنیم.

شهری که در آن سرگرمی‌های زیادی وجود دارد

قرن‌تس بعد از رم، دومین شهر بزرگ امپراتوری رم به حساب می‌آمد و جمعیت آن نیم میلیون نفر تخمین زده شده است. این شهر مرکز استان اخائیه یونان است. قرن‌تس که بر روی نواری قرار گرفته که پلوپونیز را به قاره اروپا مرتبط می‌گرداند مشرف به دو بندر لیکایون در شمال و سنکریز در جنوب است. این موقعیت جغرافیایی به قرن‌تس اجازه می‌دهد تا پذیرای تمام کالاهایی باشد که از بنادر دریای مدیترانه به آن سو می‌آیند. در کنار تجارت شکوفای این شهر صنعت توریسم نیز به غنای مالی آن کمک می‌کرد. بیشترین مسافران در زمان جشنی که به افتخار نپتون، خدای دریا در این شهر برگزار می‌شد و صدها ورزشکار در آن شرکت می‌کردند به آن جا می‌آمدند.

اما شهرت این شهر در زمان پولس کمی عجیب است، اصطلاح «قرن‌تسی شدن» به معنای فحشا بوده و نوعی بیماری مقاربتی نیز در آن زمان به نام «بیماری قرن‌تس» وجود داشته است. استرابون، وقایع نگار یونانی، به بیش از هزار فاحشه وابسته به معبد آفرودیت اشاره می‌کند. قرن‌تس بندری است غنی، با ساکنانی از اقصی نقاط دنیا، بندری که اهالی آن به خوشگذرانی مشغولند و ... شهری که انسان در مقابل آن دچار سرگیجه می‌شود. پولس می‌بایست بسیار شجاع و با ایمان بوده باشد که نسبت به روش‌های اشاعه انجیل در چنین شهری ایراد گرفته است.

پولس سه بار در قرن‌تس اقامت می‌کند

پولس در نامه‌هایش به اقامت‌هایی که در این شهر داشته اشاره می‌کند. او حداقل سه بار به آن جا رفته است. در (۱-قرن ۲: ۱)، نخستین اقامت خود را به یاد می‌آورد: «و من ای برادران چون به نزد شما آمدم...» و ملاقات دیگری را در (۱۹: ۴) اعلام می‌کند: «لکن به زودی نزد شما خواهم آمد اگر خداوند بخواهد...». در رساله دوم خود دیدار سومی را طرح ریزی کرده: «این مرتبه سیم نزد شما می‌آیم...» (۲-قرن ۱۳: ۱، ۲).

اما کتاب اعمال رسولان که توسط لوقا به نگارش درآمده است، منبع اطلاعاتی دیگری را برای ما فراهم می‌کند. لوقا اشاره‌ای به زندگی پولس و یا اجتماعات مسیحی که وی تشکیل داده نداشته است. او می‌خواسته انتشار انجیل را از اورشلیم تا به روم نشان دهد و در این میان پولس را به عنوان فردی مصمم معرفی می‌کند. به همین خاطر است که لوقا تنها دو بار به اقامت پولس در قرن‌تس اشاره می‌کند، نخست اقامت ۱۸ ماهه او که در (اع ۱۸: ۱۱) آمده

(بین سال‌های ۵۲-۵۰ میلادی) و دیگری اقامت ۳ ماهه‌ای که در (اع ۲۰:۲) می‌باشد. البته این آیات در مورد اولین و سومین دیدارهای او از این شهر هستند. اعمال رسولان آمدن پولس را به شهر قرنس در زمستان ۵۱-۵۰ میلادی شرح می‌دهد. او تنهاست و زن و شوهری به نامهای اکیلا و پرسکله به او جای می‌دهند. پولس برای امرار معاش در کنار آنها به کار می‌پردازد، چون حرفه او هم مانند آنها خیمه‌دوزی بوده، و تنها به اعلام کلام خدا و روزهای سبت در کنیسه اکتفا می‌کند. اما هنگامی که همکارانش، سیلاس و تیموتائوس از راه می‌رسند او تمام وقت خود را به اعلام انجیل اختصاص می‌دهد. خیلی زود قرنتیان ایمان می‌آورند و می‌خواهند تعمید بگیرند. دومین اقامت پولس به روایت اعمال رسولان درواقع سومین مسافرت مأموریتی اوست که در زمستان ۵۸-۵۷ صورت می‌گیرد.

کلیسای قرنس، اجتماعی که تفرقه آن را تهدید می‌کند.

مسیحیان قرنس چه کسانی هستند؟ بیشترین طبقه اجتماعی که در میان آنها به چشم می‌خورد افراد فقیر و بیچاره هستند (۱-قرن ۱:۲۶) بعضی از آنها حتی برده هستند. اما در این میان افراد بانفوذی که مسؤولیت‌هایی به عهده دارند و یا در مقام والایی هستند نیز دیده می‌شوند. در رساله اول قرنتیان و نیز در اعمال رسولان باب ۱۸ نام حداقل دوازده نفر با خلاصه‌ای در موردشان آمده است.

کشمکش‌ها و اختلافات گوناگونی در درون اجتماع جوان قرنس دیده می‌شود. اهالی قرنس تمایل به ساختن دسته‌هایی کوچک در اطراف شخصیت‌هایی چون: پولس، اپلس و کیفا (پطرس) دارند (۱۲:۱، ۳:۴ و ۲۲). پولس اساس مسیحیت را به یاد ایشان می‌آورد، همه مسیحیان متعلق به مسیح هستند زیرا اوست که آنها را نجات می‌دهد و نه یکی از مسؤولان. درگیری‌های دیگری نیز این اجتماع را آلوده ساخته مثلاً اختلاف بین بردگان و افراد آزاد یا مؤمنانی که یهودی تبارند و مؤمنان از امت‌ها. مطالعه این دو رساله شکنندگی کلیسایی جوان را به ما نشان می‌دهد که ایمان به مسیح را دریافته و به تدریج خصوصیتی را که باید در مورد آنها عوض شود درک می‌کند. برای این که ایمان قرنتیان پا برجا مانده و رشد کند کمک روح خدا و مسلماً اشتیاق پولس لازم بوده است.

مردان و زنان قرنطس

خلوئی: زنی ثروتمند است که خادمانش پولس را از اختلافاتی که در کلیسا رخ داده بود مطلع ساختند (۱- قرن ۱۱).
 قایوس: میزبان پولس (روم ۱۶: ۲۳).
 کرسپس: رئیس کنیسه (۱- قرن ۱۴؛ ر.ک اع ۱۸: ۸).
 سوستانیس: رئیس دیگری در کنیسه (۱- قرن ۱؛ ر.ک اع ۱۷: ۱۸).
 استیفان: پولس اعضای خانواده اش را تعمید داد (۱- قرن ۱۶، ۱۵ و ۱۷).
 اپلس: واعظ (۱- قرن ۳: ۴ و ۶ و ۲۲، ۱۶: ۱۲؛ اع ۱۸: ۲۴-۲۸).
 فرتوناتس و اخائیکوس: پولس از آنها تعریف می کند (۱- قرن ۱۶: ۱۷).
 اکیلا و پرسکله: زن و شوهری که خیمه دوزی می کردند و پولس در خانه و محل کار آنها سهیم شد (۱- قرن ۱۶: ۱۹؛ اع ۱۸: ۱-۱۱ و ۱۸).
 تیطس یوستوس: شخصی غیریهودی که پولس نزدش اقامت کرد (اع ۱۸: ۷).
 ارسطس: خزانه دار شهر (روم ۱۶: ۲۳).

دو نامه به قرن‌تیان

اجتماعات مسیحی نامه‌هایی را که از طرف پولس می‌رسید با یکدیگر مبادله می‌کردند. «و چون این رساله برای شما خوانده شد مقرر دارید که در کلیسای لاودکیان نیز خوانده شود و رساله از لاودکیه را هم شما بخوانید» (کول ۴: ۱۶). ولی پولس هرگز تصور هم نمی‌کرد که با نوشتن این نامه‌ها اوراق تازه‌ای به نوشته‌های انبیا می‌افزاید.

نامه پولس

این رسالات نیز مانند هر نامه دیگری حاکی از آن هستند که در گذشته بین نویسنده آنها و دریافت کنندگان نشان روابطی وجود داشته و نیز نمایانگر وقایعی است که هر دو طرف در آن سهمی داشتند، همچنین گفتگوهایی که بین آنها صورت می‌گرفته و اهداف آنها در زندگی. گاه بسیار دشوار است که بعد از گذشت ۱۹ قرن حدس بزنیم پولس به چه موقعیت‌هایی اشاره می‌کرده.

مسلماً پولس رسالات خود را به کاتبی دیکته می‌کرده است (طرتیوس، روم ۱۶: ۲۲) و یا نگارش آن را به شخصی می‌سپرده و سپس در خاتمه، نامه را به دست خود امضا می‌کرده (غلا ۶: ۱۱). شخص کاتب نامه را بر روی اوراق پاپیروس می‌نوشت و سپس آن را لوله کرده و مهر می‌زد. پولس از افرادی که قرار بود به کلیساهایی که برایشان رساله نوشته بود بپیوندند، به عنوان حاملان نامه‌ها استفاده می‌کرده. شاید رساله اول قرن‌تیان توسط ۳ نفر که نام‌هایشان در باب ۱۶ آیه ۱۷ آمده است به دست این کلیسا رسیده باشد. آنها به محض دریافت نامه آن را به طور رسمی در اجتماع پرستشی خود قرائت کردند.

نامه‌های قرن اول

نامه‌های زیادی بر روی کاغذ پاپیروس به جای مانده که از مقایسه آنها با رسالاتی که پولس نوشته درمی‌یابیم که پولس قواعد نامه نگاری عصر خود را رعایت می‌کرده ولی آنها را متناسب با ایمان مسیحی خود به کار می‌گرفته. نامه‌ها به این صورت شروع می‌شوند، ابتدا نام کسی که نامه برای او فرستاده می‌شود و سپس آرزوی خوشی برای او: «فلان کس به فلان کس، شاد باش!» بسیاری از اوقات پولس لقب رسول خدمتگزار مسیح و همچنین «عناوین»

مقدسینی که برایشان نامه می‌نوشت را اضافه می‌کند. سپس بنا به رسوم یهودی متداول در آن دوره برای ایشان آرزوی «برکت و سلامتی» می‌کند. او اشخاص را نه توسط خدایان بلکه به نام خدای پدر برکت می‌دهد. (۱-قرن ۱: ۹) را با (۲-قرن ۱: ۱۱) مقایسه کنید! بعد از پیغام که در متن نامه قرار دارد نوبت به سفارشات و اشکال مختلف خداحافظی می‌رسد که به طور مخصوصی در این قسمت آرزوی سلامتی برای افراد می‌شده. پولس در این قسمت بیشتر اصطلاحات مذهبی به کار می‌برده، مثلاً در (۱-قرن ۱۶: ۲۱-۲۴) و (۲-قرن ۱۳: ۱۲-۱۳). آخرین آیه ۲-قرن ۱۳ دستورالعمل سه‌گانه‌ای است که از هر فرمول پایانی دیگر در عهدجدید کامل‌تر است و کلیسای کاتولیک آن را به عنوان سرآغاز مراسم عشای ربانی به کار می‌برد.

نامه اول به قرن‌تیا

مقدمه (۱-قرن ۹)

ذکر نام مخاطبین نامه، و سلام (۱-قرن ۳)؛ شکرگزاری (۴-قرن ۹).

قسمت اول

بی‌نظمی در کلیسا (۱-قرن ۶) ۱- اختلافات و حکمت مسیحی (۱-قرن ۱۰: ۴)

– آنچه به وقوع پیوسته (۱-قرن ۱۷)

– حکمت خدا (۱-قرن ۱۸: ۳-۴)

– مأموریت رسولان (۳-قرن ۵: ۲۳)

– رسالت پولس (۴)

۲- رابطه نامشروع پسر با زن پدر (۵)

۳- اقامه دعوی (۶-قرن ۱۱)

۴- اغتشاشاتی که روابط جنسی ایجاد می‌کند (۶-قرن ۱۲: ۲۰)

قسمت دوم

پاسخ به سؤالات کلیسا (۷-قرن ۱۵) ۱- تأهل و تجرد (۷)

– افراد متأهل (۲-قرن ۱۶)

– عدم تغییر شرایط (۷-قرن ۲۴)

– افراد مجرد (۲۵-قرن ۴۰)

۲- گوشت قربانی بت‌ها (۸-۱۱:۱)

- اصول: آزادی و محبت (۸:۱-۱۳)

- مثال پولس (۹:۱-۲۷)

- مثال اسرائیل در بیابان (۱۰:۱-۱۳)

- چهارراه حل عملی (۱۰:۱۴-۱۱:۱)

۳- نظم و ترتیب در کلیسا (۱۱:۲-۱۴)

- حجاب زنان (۱۱:۲-۱۶)

- شام خداوند (۱۱:۱۷-۳۴)

- عطایای روح (۱۲-۱۴)

الف) نعمت‌ها (۱۲:۴-۳۰)

ب) محبت (آگاپه) (۱۲:۳۱-۱۳:۱۳)

ج) عطای تکلم به زبان‌ها و نبوت (۱۴)

۴- برخاستن از مردگان (۱۵)

- اعلام کار خدا (۱-۱۱)

- اگر مسیح قیام نکرده است ایمان مسیحی بی‌فایده است. (۱۲-۳۴)

- مردگان چگونه برمی‌خیزند (۳۵-۵۸)

قسمت پایانی: (۱۶)

جمع‌آوری زکات (۱-۴)، برنامه‌های پولس (۵-۱۲)

سفارشات (۱۳-۱۸) و سلام‌های پولس (۱۹-۲۴)

نامه دوم به قرنتیان

مجموعه‌ای از نامه‌ها

بسیاری از مفسران معتقدند که رسالهٔ دوم قرنتیان درواقع مجموعه‌ای است از تعداد زیادی نامه‌های کوتاه. به راحتی می‌توان دو نامه را در این مجموعه تشخیص داد که یکی از آنها برای کلیسای قرنتس فرستاده شده (باب ۸) و دیگری برای استان اخائیه که قرنتس مرکز آن

می باشد (باب ۹). از سوی دیگر باب های ۱۱-۱۳ مجموعه ای هم آهنگ هستند که به تنهایی تشکیل یک نامه کوچک را می دهند. لحن این نامه اندکی سرزنش آمیز است و شاید این همان نامه ای باشد که پولس در ۴:۲ می گوید: «زیرا که از حزن و دلتنگی سخت و با اشک های بسیار به شما نوشتم». در مورد باب های ۱-۷ چه؟ ابتدا باب ۱:۱-۱۳:۲ دفاعیه ای است که پولس در آن فعالیت های خود را به عنوان رسول اعلام می کند. سپس باب های ۱۴:۲-۱۶:۷ ترکیبی هستند از سه یا چهار عنصر مربوط به تجربیاتی که پولس به عنوان رسول کسب کرده و نیز برخورد پولس با دشمنی که با اقتدار وی مخالفت می کند (۱۲:۷). این نظریه که رساله دوم به قرنتیان مجموعه ای است از چندین نامه علت شکستگی مطالب و تغییرات آشکاری که در لحن رساله حاضر به چشم می خورد را به خوبی توجیه می کند.

مقدمه (۱:۱-۱۱)

ذکر نام مخاطبین نامه (۱-۲): برکت دادن (۳-۷): اخبار جدید پولس (۸-۱۱)

قسمت اول:

وظایف رسولان (۱:۱۲-۷)

- ۱- دفاعیه: چرا پولس تغییر مسیر داده است (۱:۱۲-۱۳:۲)
- ۲- وظایف عهد جدید (۲:۱۴-۳)
- ۳- وظایف رسولان: سختی ها و امیدواری (۴:۵-۱۰)
- ۴- وظیفه آشتی دادن (۵:۱۱-۷:۴)
- ۵- توبه قرنتیان (۷:۵-۱۶)

قسمت دوم:

جمع آوری زکات برای اورشلیم (۸-۹)

- ۱- نامه ای که به کلیسای قرنتس نوشته شده (۸)
- ۲- نامه ای که برای تمامی استان اخائیه نوشته شده (۹)

قسمت سوم:

خدمات رسولی (۱۰-۱۳)

- ۱- پاسخ پولس به افرادی که وی را به ضعف جسمانی متهم می کردند (۱۰:۱-۱۱).
- ۲- پاسخ پولس به افرادی که وی را به جاه طلبی متهم می کنند (۱۰:۱۲-۱۸).
- ۳- پولس مجبور می شود از خود تعریف کند (۱۱:۱۲-۱۸).
- ۴- نگرانی های پولس درخصوص قرنطیان (۱۲:۱۹-۱۳:۱۰).

قسمت پایانی (۱۱:۱۳-۱۳)

سفارشات، سلام ها، آرزوهایی که در پایان نامه قید می شود.

نامه ای از «کلمان رومی» به کلیسای قرنتس

در اواخر قرن اول (یعنی سی سال پس از مرگ پولس) کلمان، سومین کشیش روم نامه ای به کلیسای قرنتس که به خاطر نزاع ها اتحاد خود را از دست داده بود می نویسد.

«نامه پولس رسول را به خاطر آورید. در اوایل اعلام انجیل به شما چه نوشته بود؟ درواقع هنگامی که او در مورد کیفا و اپلس برایتان نوشته بود از روح القدس هدایت شده بود چون شما در آن زمان هم بین خودتان گروه بندی می کردید ولی آن موقع جرمتان کمتر بود چون گروه های خود را در اطراف رسولان مجاز و افرادی که مورد تأیید آنها بودند تشکیل می دادید. ولی امروز! ببینید چه کسانی شما را آشفته کرده اند و چگونه محبت برادرانه ای که شما را در تقدس بلند آوازه کرده بود سست شده است!

عزیزان واقعاً شرم آور است. اصلاً شایسته یک نفر مسیحی نیست. گفته شده است که کلیسای قرنتس به خاطر یک یا دو نفر برعلیه کشیشان طغیان کرده. سر و صدای این ماجرا تنها به گوش ما نرسیده بلکه کسانی که هم ایمان ما نیستند نیز از آن مطلع شده اند و به خاطر دیوانگی های شما نام خداوند را تکفیر می کنند و شما خودتان را به خطر می اندازید».

در میان بت پرستان

شهر قرن‌تس، مرکز استان اخائیة (واقع در یونان) شهری است عمیقاً بت پرست. با این حال در این شهر است که پولس روش زندگی برحسب انجیل را به بت پرستان تعلیم می‌دهد. جنبه‌هایی چند از زندگی روزمره این مسیحیان اولیه را با هم بررسی کنیم.

همه مذاهب با ارزش هستند

بسیاری از اهالی قرن‌تس می‌بایست چنین طرز فکری داشته باشند. نوشته‌های باستانی به جای مانده و کاوش‌های باستان‌شناسان نشان داده است که در این شهر معابد بی‌شماری وجود داشته. امروز بازدیدکنندگان با علاقه فراوان از ستون‌های به جا مانده معبد آپولون عکسبرداری می‌کنند. هم‌چنین بقایایی از معابد Poseidon (خدای دریا)، Esculape (خدای جنگ)، Dionysos و به خصوص آفرودیت که الهه شهر بود برجای مانده است. معبد آفرودیت بر روی قله کوهی قرار داشت ولی معبد دیگری نیز نزدیک بندر Cenkreas (سنکریز) بود که ملوانان به راحتی برای عبادت به آنجا می‌رفتند... و البته فواحش «مقدس» نیز در آنجا بودند. مستعمره نشینان و بردگانی که از آسیا، سوریه و مصر آمده بودند مراسم مذهبی گوناگونی با خود به همراه داشتند. از قبیل آیین سی‌بل، میترائیسم، سراپیس و ایزیس. اما ملوانان به خدایان پشتیبان خودشان یعنی Pollux و Castor دعا می‌کردند. و بالأخره مانند هر شهر دیگری در سواحل مدیترانه در آنجا نیز اجتماعات یهودی زندگی می‌کردند. نوشته‌ای در دست است که قسمتی از آن بر اثر مرور زمان محو شده، این نوشته که بر سردر مکانی قرار داشته بدین مضمون می‌باشد: «کنیسه یهودیان». این همان جایی است که پولس برای اولین بار در آنجا موعظه کرده است. هنگامی که به خاطر موفقیت موعظه‌اش از کنیسه طرد می‌شود به نزد شخصی به نام تیپس یوستوس که غیریهودی بوده می‌شتابد. درواقع تنها یهودیان و مسیحیان هستند که فکر می‌کنند هر مذهبی با ارزش نیست!

مجامع مذهبی

یونان قرن اول شاهد گسترش پدیده‌ای اجتماعی به نام «اجتماعات» بود. قوانین امپراتوری روم متحمل گروه‌های مختلفی که در آن زمان وجود داشته می‌شد، چون این گروه‌ها سلامتی گوشه‌ای از بافت اجتماعی را تضمین می‌کردند و به در هم آمیختن نژادها و طبقات اجتماعی کمک می‌نمودند. افراد یک محل، کسانی که حرفه مشترکی داشتند، طرفداران

یک اندیشه فیلسوفانه و یا ایمانداران به یک الهه بخصوص همیشه تحت حمایت الهه ای خاص دور یکدیگر جمع شده و تشکیل «جمعیتی» را می دادند. بدین ترتیب بود که مجامع مسیحی تشکیل یافتند و اعضای آن از این که می توانستند در جمع خود روابط متقابل، همبستگی، هویت، هدف و معنایی برای زندگی خود داشته باشند خوشحال بودند. بنا به انجیلی که پولس اعلام می کرد نجات مسیحی می توانست شامل حال همه آنها شود چه باربران ساده، چه صاحبان حرفه و چه خرده فروشان. به نظر می رسد که در زمان پولس ایمانداران سه یا چهار گروه متفاوت در منازل تشکیل داده بودند، یکی در منزل تیطس و یوستوس دیگری منزل قایوس و استیفان... و احتمالاً ریشه جناح بندی ها و اختلافات نیز از همین جا شروع شده است که من از پولس هشتم و یا پطرس و یا اپلس.

گوشت قربانی (۱-قرن ۸)

سؤالات چندی در زمینه مسائل روزانه برای نوایمانان پیش می آید که به عنوان نمونه یکی را مطرح می کنیم: از کجا باید گوشت خرید؟ کشتار حیوانات در معابد صورت می گرفت و آن چه که سوزانده نمی شد یا به مصرف غذایی در معبد نمی رسید در بازار فروخته می شد. بسیاری از مسیحیان از ترس آن که دوباره به بت پرستی روی نیاورند جرأت خرید چنین گوشتی را نداشتند. اما عده ای دیگر که به داشتن «معرفت» می بالیدند و خود را به اندازه کافی قوی می دانستند از بازار خرید می کردند. پولس به این گونه افراد گوشزد می کند که به هیچ عنوان از سایرین برتر نیستند و نباید به کسانی که «ضعیف» هستند بخندند. مسلماً الهه های بت پرستان خدا نیستند ولی «شیاطین» از طریق همین بتها عمل می کنند. پس باید محتاط بود! به هر حال اصل اساسی همان محبت برادرانه است (۹:۸).

زندگی زناشویی (۱-قرن ۷)

پولس نسبت به رابطه نامشروع بین یک پسر و نامادری وی عکس العمل نشان می دهد. یک نفر مسیحی با زن پدر خود روابط زناشویی ایجاد کرده است. این اتفاق نشان می دهد که تا چه حد آزادی اخلاقی در قرن تس وجود داشته است! پولس که به آداب و سنن یهودی آشناست می داند که در مورد رابطه نامشروع با خویشاوندان استثناء وجود ندارد چون در غیر این صورت زندگی خانوادگی دیگر امکان پذیر نخواهد بود، بنابراین تصمیم می گیرد فرد مجرم را از جمع مسیحیان اخراج کند.

او معاشرت با فاحشه ها را نیز ممنوع می کند چون این کار در آن زمان خیلی متداول بوده

یکی از نویسندگان آن دوره می نویسد: «معشوقه هایمان به ما لذت می بخشند و همسرانمان فرزند و زندگی خانوادگی». در جامعه آن زمان یونان، اطاعت زن از مرد و تعلق او به شوهرش امری طبیعی بوده است و به همین خاطر آنها آمادگی پذیرش تساوی حقوق و روابط متقابل بین زوجین را به شکلی که پولس می گفته نداشتند. به تدریج زندگی در روح القدس روابط زناشویی را تغییر می دهد و لزوم وجود محبت مسیح را که زن و مرد عضوی از آن شده اند به آنها نشان می دهد.

شام محبت

مسیحیان قرنطس کی و چگونه غذا می خوردند؟
چه می خوردند؟
در رساله اول قرنطیان پولس نخستین کسی است که
به ایشان یاد می دهد «شام خداوند» چگونه باید
باشد.

گردهم آیی در خانه

تا آن جا که اطلاع داریم به جز گردهم آیی های خانوادگی و یا دور هم جمع شدن با دوستان بسیار نزدیک سایر گردهم آیی ها در سالن عمومی منازل بزرگ صورت می گرفت. خانه هایی دارای چنین فضایی وسیع در آن زمان در قرنطس فراوان بود. ابعاد سالن غذاخوری آنها ۵/۵ متر در ۷/۵ متر بود و درون این سالن نیمکت هایی قرار داشت که ۹ نفر میهمان می توانستند درحالی که به سبک رومی ها به آرنج تکیه کرده بودند غذا بخورند. در کنار سالن غذاخوری آتریوم (Atrium)، قرار داشت که سرسرای اصلی خانه های رومی بود و اتاق ها از آن جا تقسیم می شدند. در وسط این سرسرا حوضچه ای قرار داشت که آب باران در آن جمع می شد. در آتریوم که ابعاد آن قدری کوچک تر یعنی ۵ متر در ۹ متر بود حدود سی نفر می توانستند جای بگیرند. وقتی پولس درباره کلیسایی صحبت می کند که همه در آن جمع هستند باید حدود ۴۰ نفر را در نظر گرفت. ما از طریق دو رساله ای که به قرنطیان نوشته شده تقریباً نام چهارده نفر را می دانیم. حتی با افزودن نام همسران، فرزندان و بردگان هم این تعداد از چهل نفر تجاوز نمی کند.

گوشت قربانی

در بیشتر شهرهای روم باستان، معابد در واقع کشتارگاه حیوانات نیز بودند. گوشتی که می‌بایست به خدایان تقدیم شود در این مکان‌ها ذبح می‌شد. نامه‌ای از قرن دوم در دست داریم که بر روی کاغذ پاپیروس نوشته شده و در آن از شخصی به نام پولین دعوت شده تا در شام آنوبیس، خدای مردگان مصری، شرکت کند: «شیرمون از تو دعوت می‌کند تا فردا پانزدهم از ساعت ۹ صبح در غذای خداوند سراپوم در معبد سراپیس شرکت کنی». آیا شرکت کردن در چنین ضیافتی مسیحیان را متهم به بت پرستی نمی‌کند؟ پولس به این سؤال پاسخ می‌دهد: «... هم از مائده خداوند و هم از مائده دیوها نمی‌توانید قسمت برد» (۱- قرن ۲۱:۱۰). آیا می‌توان از گوشتی که برای بت‌ها قربانی شده خورد؟ پولس در پاسخی که به این سؤال می‌دهد تأکید می‌کند که بت هیچ‌گونه وجود واقعی ندارد (۴:۸) پس می‌توان از این گوشت‌ها استفاده کرد. اما مسیحیان باید از بت پرستی فاصله بگیرند و ایماندارانی را که آگاهی کمتری دارند یا در ایمان ضعیف هستند به باد تمسخر نگیرند چون مسیح به خاطر آنها جان باخته است. «... همانا به مسیح خطا نمودید» (۱۲:۸).

نابرابری بیش از حد

پولس بیش از هر چیزی نابرابری‌ها را متهم می‌کند. «لیکن چون این حکم را به شما می‌کنم شما را تحسین نمی‌کنم زیرا که شما نه از برای بهتری بلکه برای بدتری جمع می‌شوید» (۱- قرن ۱۷:۱۱). دو تن از شعرای قرن اول همین اشکالات جزئی را به شکلی مسخره بیان می‌نمایند. ژوونال از میزبان مردم آزاری تعریف می‌کند که میهمانان خود را اسیر بوی خوراکی‌های خود می‌کرد و به ایشان نمی‌داد، و مارسیتال از میزبان خود این‌طور انتقاد می‌کند: «چرا از موقعی که سر سفره تو حاضر شده‌ام تاکنون از غذاهایی که برای تو می‌آورند به من نمی‌دهند؟ تو شکمت را با گوشت دنده قمری درشتی که پر چربی است پر می‌کنی ولی برای من زاغچه‌ای که در قفسش مرده می‌آورند. پونتیکوس چرا وقتی با تو هستم باید بدون تو غذا بخورم؟» پولس ایمانداران را به تقسیم غذایشان با یکدیگر تشویق نمی‌کند. راه حل پیشنهادی او اساسی‌تر است. دیگر نباید شام خداوند را بعد از صرف غذا برگزار کرد. او این کار را نه به خاطر جدا کردن امور مقدس مذهبی از امور دنیوی بلکه به این علت پیشنهاد می‌کند که عدم رعایت برابری در میان مسیحیان ایجاد اختلافاتی کرده بود که با مفهوم شام خداوند مغایرت داشت.

شام خداوند

پولس مفهوم شام خداوند را به عنوان تعلیمی که از خود خدا یافته است ذکر می‌کند (۱- قرن ۱۱: ۲۳). در چهار آیه او پنج بار از خداوند صحبت می‌کند، این نان اوست، پیالهٔ اوست، بدن اوست، خون اوست، و مرگ اوست (۱۱: ۲۶-۲۹). عیسیای خداوند واقعاً در مرکز این شام حضور دارد ولی حضور او برای هدایت خاصانش به سوی خدای پدر است. این نحوهٔ برگزاری شام خداوند که کاملاً مسیحی می‌باشد حد واسطی است بین مراسم شام شبانی یهودیان که در واقع عشای ربانی از آن نشأت گرفته و ضیافت بتها که می‌تواند باز هم مسیحیانی را که از بتها بازگشت کرده‌اند به سوی خود جلب کند.

پولس سعی می‌کند قرن‌تیا را متقاعد سازد که مشارکت در شام خداوند یعنی قبول تعهد در مقابل خدا و دیگران. او اهمیت زیادی به جمع‌آوری زکات می‌دهد (۲- قرن ۸-۹) و این کار را بخشی از خدمت خود به عنوان رسول می‌داند. او این کار را به خاطر اجتماع مسیحی-یهودی شهر اورشلیم انجام می‌دهد. جمع‌آوری زکات برای مسیحیان اورشلیم درست مثل پولی است که یهودیان به هیکل می‌برند و با این کار خود روابطشان را با یهودیان پراکنده شده در اقصی نقاط جهان تحکیم می‌نمایند. جمع‌آوری زکات برای کلیسای اورشلیم به وضوح جهانی بودن پیغام انجیل و اتحاد کلیساها را نشان می‌دهد.

آیا کسانی که برای «برتری» دور هم جمع می‌شوند اتفاق بدی برایشان می‌افتد؟ و یا برعکس بگوییم آیا کسانی که مشارکت درست در شام خداوند دارند از خطر ابتلا به بیماری و یا مرگ در امان خواهند بود؟ نه! خداوند خاصان خود را این گونه از دردها نجات نمی‌دهد. پولس جوابی را که خداوند در پاسخ به سه بار دعای وی که به خاطر بیماری اسرارآمیز خود کرده بود برای قرن‌تیا فاش می‌سازد. «مرا گفت فیض من تو را کافی است زیرا که قوت من در ضعف کامل می‌گردد...» (۹: ۱۲). و این بهترین ثمره‌ای است که می‌توان از شام خداوند دریافت کرد یعنی فیض او.

(۱- قرن ۱۱: ۲۵)

جام بلورین متعلق به زمان عیسی. در آن دوران بلور سازی توسط دمیدن در خمیر شیشه در شهرهای ساحلی سوریه، فنیقیه، و فلسطین رواج داشت.
(موزه هارتس، تلاویو)

زنان و مردان

توصیه های پولس در مورد شرایط زنان در کلیسا امروزه به نظر ما کمی اغراق آمیز است و به نظر می رسد که زنان زیاد مورد توجه نبوده اند. فرهنگ امروزی جامعه ما با سنت های آن زمان در مورد این مسئله اختلاف دارد. اما آیا به این دلیل می توان استدلالاتی که برایمان جالب نیستند را نفی کنیم؟ پولس یک عالم مذهبی است. آن چه که او می شناسد مسیح است و از ورای مسیح است که انسانیت را می شناسد.

ازدواج (۱-قرن ۷)

پولس در پاسخ به سؤالات قرن نهم خطاب به جامع و حکیمانه ای در خصوص زندگی زناشویی ایراد می کند. او قبل از پرداختن به افراد مجرد یا بیوه (۱۶-۸:۷) به مشکلات متأهلان می پردازد. او از محبت بین زن و شوهر و کششهای جنسی میان آن دو سخن می گوید (۲:۷). قرار دادن بدن خود در اختیار دیگری باید روابط جنسی آن را تحکیم کند و این کار باید به صورت متقابل انجام گیرد (۴-۳:۷). باید خود را در یک رابطه متقابل به دیگری عرضه کرد و تمایلات نباید سرکوب شوند. بدین ترتیب است که می توان همسر خود را شناخت. این رابطه اساسی در ایجاد روابط با شخص دیگری یعنی با خدا نیز مؤثر است چون زندگی زناشویی شامل دعا کردن نیز می باشد (۵:۷). آیات بعدی که در زمان خود از سادگی انقلابی برخوردار بودند امروزه به یکی از مهم ترین مسائل جوامع ما یعنی «وفاداری»، و نه جدایی یا طلاق، اشاره می کنند. پولس در این آیات به استدلال و یا اثبات امری نمی پردازد بلکه یک قانون را اعلام می کند. او مرد و زن را به زندگی دعوت می کند. بدین ترتیب مرد و زن باید با هم زندگی کنند و نسبت به روابط جنسی خود با یکدیگر تمایل داشته باشند و وفادار بمانند و خود را متقابلاً در اختیار یکدیگر قرار دهند و اتحاد خود را حفظ کنند حتی اگر هر دو طرف مسیحی نباشند. «زیرا که شوهر بی ایمان از زن خود مقدس می شود و زن بی ایمان از برادر مقدس می گردد...» (۱۴:۷).

زن و مرد (۱-قرن ۱۱)

باب یازدهم رساله اول پولس به قرن نهم از آیه ۲ تا ۱۶ در ابتدا کمی ما را شگفت زده می کند. در این باب در مورد وابستگی زنان (آیه ۱۰)، اطاعت و تسلیم آنها (آیه ۱۳) و حتی

سکوت آنها در کلیسا (آیه ۱۴ و ۳۴) مطالبی می خوانیم. با این حال پولس در این باب مسئله دیگری را نیز مطرح می کند: «اما هر زنی که سر برهنه دعا یا نبوت کند...» (آیه ۵) پس می بینیم که زنان می توانند با صدای بلند دعا یا نبوت کنند. دعا کردن یا نبوت کردن بستگی به جنسیت افراد ندارند. دعا و یا نبوت بستگی به شرایط خاصی مثل مثلاً تعمید دارد. این کارها وظایف خاصی هستند که در روح القدس هم به زنان و هم به مردان سپرده شده اند. اما این وظایف خاص در زن و مرد تفاوت دارند. هر یک از آنها وظیفه واحد خود را به نحوی متفاوت انجام می دهد و این مطالب منظور پولس از «پوشاندن سر» را توجیه می کند (البته توسط گیسوان و نه توسط حجاب).

پولس به کتاب آفرینش نیز اشاره می کند. در آن جا تأکید شده است که زن در باطن با مرد فرق دارد همان طور که خدا با انسان تفاوت دارد. او با لحنی طنزآلود تجربه متناقض زن و مرد را ذکر می کند: «زیرا مرد به وسیله زن متولد شده است» و در کتاب آفرینش می خوانیم که زن از مرد به وجود آمده است. پولس می خواهد بگوید که زن مثل مرد از خاک آفریده نشده است و باید این موضوع را با رفتار و اعمال خود نشان دهد یعنی با داشتن حجاب بر سر که نشانه تعلق اوبه قدرت دیگری می باشد (۱۰:۱۱).

بدین ترتیب معنی آیه ۳ را بهتر درک می کنیم: «اما می خواهم شما بدانید که سر هر مرد مسیح است و سر زن مرد و سر مسیح خدا». از این آیه می توان نتیجه گرفت که رابطه مسیح با یک زن و رابطه او با یک مرد متفاوت است. بدین ترتیب استقلال و آزادی زنان در مسیحیت هویدا می شود. و این تفاوتی که در روابط زن و مرد نسبت به خدا هست باید زیربنای جوامع مسیحی باشد. زنان نیز مانند مردان به شباهت خدا می باشند: «پس خدا آدم را به صورت خود آفرید او را به صورت خدا آفرید ایشان را نر و ماده آفرید» (پید ۱:۲۷). خوب، حالا فقط باید به کلمه «سر» یا رئیس بپردازیم. در زبان یونانی این کلمه به معنی «کله» است. ما غالباً با این کلمه استعاره ای در کتاب مقدس سر و کار داریم. پولس اکثراً این کلمه را برای بیان وحدت بین بدن و «سر» به کار می برد: اتحاد بین کلیسا و مسیح، پدر و پسر، زن و مرد. و این رابطه حاکی از تحکم یکی بر دیگری نیست بلکه نشان دهنده مشارکت، تعاون و اتحاد می باشد.

زنان در جمع مسیحیان چگونه باید باشند؟ (۱-قرن ۱۴)

در اجتماعات مسیحی زنان و مردان همگی نبوت می کردند و به زبان ها سخن می گفتند. «و خواهش دارم که همه شما به زبان ها تکلم کنید و لکن بیشتر این که نبوت نمایید» (۱۴:۵). آیه های ۳۴ و ۳۵ در مورد «حرف زدن» است. حتی امروزه نیز در کلیساها هر طور

بخواهیم حرف نمی زنیم. معمولاً در طی یک مراسم کلیسایی مراسم عبادتی، دعا و موعظه داریم. اما در مورد مباحثات، زنان باید سؤالات خود را در منزل مطرح کنند. بدین ترتیب ایمان مسیحی از طریق مطرح ساختن همین سؤالات در کانون خانوادگی ما ساکن خواهد شد. بله، زنان باید همان طور که هستند زندگی کنند یعنی باید دعا کنند، نبوت نموده سخن بگویند و بدین ترتیب باعث ایجاد اندیشه های تازه، پر از سخنان حکیمانه و ایمان باشند. بنابراین می بینید تا چه حد اتهاماتی که در مورد بی ارزش شمردن زنان از نظر انسانی و یا در کلیسا به ما وارد می کنند بی پایه و اساس است. زن شاهکاری است که نام «جلال» مرد را به او داده اند (۱- قرن ۱۱: ۷)، او جلال آفرینش است، موجودی است که خدا لذت آفرینش را در او می بیند و اوست که پسر انسان را به دنیا می آورد (لو ۱: ۲۸-۲۹).

عطایای روح القدس به کلیسای قرن تس

(۱۱- قرن ۱۲-۱۴)

نعمت های روح القدس و جلوه های گوناگون آن به حدی زیاد هستند که دیگر برای پولس و اعضای کلیسای قرن تس هیچ گونه شکی در مورد حضور فعال روح القدس باقی نمانده است. اما این مسئله مشکلاتی را نیز در اجتماع مسیحیان به وجود آورده بود. پولس باید اعضای کلیسا را آگاه کند و چند واقعیت اساسی را برایشان یادآوری نماید.

روح در عصر حاضر (باب ۱۲)

از زمان قیام عیسی مسیح روح القدس بر تمام ایمانداران ریخته شده است و معنای این کار همانا به انجام رسیدن وعده خداست در کتاب یوئیل ۳: ۱-۳. آیا روح القدس «هدیه» نهایی خدا در زمان های آخر نیست؟ «دل تازه به شما خواهم داد... و روح خود را در اندرون شما خواهم نهاد» (حزق ۳۶: ۲۶-۲۷). این همان روحی است که مسیحیان را به دور هم جمع می کند و ایمان آنها را به عیسی خداوند که قیام کرده است توجیه می نماید. «... و احدی جز به روح القدس عیسی را خداوند نمی تواند گفت» (۱- قرن ۱۲: ۳).

ولی در قرن تس اعضای کلیسا عطایای مشابه دریافت نمی کردند. بعضی عطایای شگفت انگیزی داشتند مثلاً انجام معجزات، شفای بیماران، و یا تکلم به زبان ها. آیا این گروه افراد خودشان را برتر از سایرین نمی پنداشتند؟ آیا همه این عطایا از طرف یک روح داده می شد؟ چگونه از این عطایا باید در جمع مسیحی استفاده کرد؟

روح یکی است ولی عطایا متفاوت هستند

پولس در مورد گوناگونی عطایا سخن می‌گوید با این حال در مورد این که اجتماع مسیحی قرن‌تس بتواند اتحاد خود را علی‌رغم این موضوع حفظ کند نگران است (۱-قرن ۱۲: ۴-۵). در قسمت دوم باب دوازدهم پولس تشابه اعضای کلیسا را که عطایای متفاوتی دارند با بدن انسان بیشتر توضیح می‌دهد که همان‌طور که عطایا متفاوتند اعضای بدن انسان نیز با هم تفاوت دارند ولی مجموعه اعضا در کنار هم تشکیل بدن را می‌دهد. بدین ترتیب عطایای هر یک از اعضا در خدمت بدن هستند. «اما شما بدن مسیح هستید و فرداً اعضای آن می‌باشید» (۱-قرن ۱۲: ۲۷). تأکید در مورد این مسئله به روح واحدی برمی‌گردد که منشأ تمام این عطایای متفاوت است.

در کلیسا هر کس می‌تواند عطایی را که روح القدس به او بخشیده است به کار برد و به دعوت مخصوص خود جواب مثبت دهد اما به شرط آن که عطایای دیگران را هم که با او تفاوت دارند ولی برای ادامه حیات بدن ضروری هستند محترم شمارد.

مهم‌ترین عطای روح القدس (۱-قرن ۱۳)

پولس در ضمن توضیحاتی که در مورد عطایای شگفت‌انگیز می‌دهد نظر خوانندگان خود را به مرکز این عطایا نیز جلب می‌کند یعنی محبت خدا که در «سرود محبت» (باب ۱۳) خوانده می‌شود. نبوت و یا تکلم به زبان‌ها هر قدر شگفت‌انگیز باشند باز روزی پایان خواهند پذیرفت ولی محبت هرگز ساقط نخواهد شد (۸: ۱۳). این محبت با چنان کلمات قاطعانه‌ای توصیف شده است که باید یک به یک آنها را نگاه کرد. موضوع این نیست که به عطایایی که دریافت کرده‌ایم مثل امتیازات اجتماعی و یا عنوان‌های افتخاری فخر کنیم بلکه باید روابط روزانه ما با یکدیگر صورت تازه‌ای بپذیرد که با رفتارهای گذشته ما متفاوت باشد (هشت عمل نکوهیده که از آیه ۴ تا ۶ قید شده‌اند). این همان طریق افضل‌تر است (۳۱: ۱۲) که پولس رسول پیشنهاد می‌کند. هر ایماندار باید با نحوه زندگی کردن خود نشان دهد که اجتماع مسیحی بدن مسیح است و حقیقتاً توسط روح تازه‌ای از محبت و از خود گذشتگی که همان روح مسیح می‌باشد احیا شده است. زندگی برادرانه در کنار یکدیگر همان به حقیقت پیوستن زندگی روحانی است.

در جمع ملاحظه یکدیگر را بکنید (۱-قرن ۱۴)

به راحتی می‌توان مشکل جمعی را که در آن هر یک خود را از روح القدس پر شده احساس می‌کنند و شروع به تکلم به زبان‌ها می‌نمایند تصور کرد. چگونه می‌توان بی‌آن که آزادی

روح القدس را مهار کنیم به زنان و مردان اجازه دهیم به وضعی قابل فهم و مفید برای سایرین در جمع با یکدیگر به ستایش بپردازند؟ این سؤالی است که در باب چهاردهم مطرح می شود. پولس معیار تشخیص را ارائه می دهد. بهتر است بیشتر نبوت شود تا این که به زبان ها تکلم نمایند. «بهتر است پنج کلمه به عقل خود حرف بزنیم تا هزار کلمه به زبان ها». درواقع کسی که نبوت می کند بنا می کند، تشویق می نماید و شهادت می بخشد.

در پایان این باب (آیات ۲۶ تا ۳۹) چند دستورالعمل داخلی ذکر شده است آنها اصولی را که باید در کلیسا رعایت شود مشخص می کنند. از سوی دیگر این آیات زنان را دعوت به سکوت می کنند. به هر حال پولس از سنن کنیسه های یهودی الهام می گرفته و نمی خواسته اجتماع مسیحیان که روح القدس به آن حیات می بخشد شباهتی به مراسم بی قید و بند بت پرستان با آن کاهنان زن آشفته موی داشته باشد. «زیرا که او خدای تشویش نیست بلکه خدای سلامتی...» (۱-قرن ۱۴:۳۳).

عطایای الهی

کلمه «عطا» به زبان یونانی به مفهوم «بخشش مجانی و هدیه» می باشد. اولین هدیه خدا به ایمانداران روح القدس است که خود منشأ سایر عطایاست. روح القدس می تواند توانایی های غیرمتعارفی را در افراد ایجاد کند. به عنوان مثال یک ایمان قوی، درک وقایع در پرتو این ایمان، قدرت شفا، تکلم به زبان ها و غیره. می توانید صورتی از این عطایا را در رساله اول پولس به قرنطیان ۸:۱۲-۱۰ و ۲۸-۳۰ پیدا کنید.

تکلم به زبان ها: منظور از تکلم به زبان ها صحبت کردن به یک زبان بیگانه نیست (مثل موردی که در روز پنطیکاست قید شده است)، بلکه این کار یعنی صحبت کردن به زبانی اسرارآمیز و غیرقابل فهم که به عنوان یکی از جلوه های روح القدس شناخته شده است.

نبوت کردن: در کلیساهای اولیه بعضی از واعظان حرف های مهم و تشویق آمیزی از جانب خدا دریافت می کردند و یا اراده خدا را در مورد کلیسایی خاص و یا افراد بخصوصی درک می کردند. (مثال: اع ۱۳:۲).

خداوند مصلوب

رایحه خوشی که در تمام طول اولین رساله پولس به قرنتیان به مشام می‌رسد بوی خوش «اشتیاق» است.

اشتیاقی که پولس به عیسی مسیح دارد و خود محبت مسیح. پولس از صحبت کردن در مورد مسیح دست نمی‌کشد. او برای مسیح زندگی می‌کند و در مورد همه چیز از وراى او قضاوت می‌کند. پولس در محبتی که سراسر وجود او را فراگرفته دلایل و کلماتی می‌یابد تا عیسی را به ما معرفی کند.

مسیح و خداوند

پولس به طور مداوم نام عیسی مسیح را ذکر می‌کند. چه در ابتدای نامه که چهار بار نام او را ذکر کرده و چه در پایان نامه که سه بار این کار را کرده است. او عیسی را ۶۵ بار به نام «مسیح» و یا «مسیح عیسی» یاد می‌کند و ۶۶ بار به نام «خداوند» و یا «خداوند عیسی». در ابتدا پولس هیچ علاقه‌ای به این مرد ناصری که با او ملاقاتی نکرده بود نداشته ولی بر اثر تجربه‌ای که در راه دمشق کسب می‌کند می‌فهمد که «عیسی مسیح» است و او آن مسیحی است که انسان‌ها نمی‌توانند تصورش را بکنند. او به عیسی «خداوند» می‌گوید یعنی همان نامی که یهودیان به خدا می‌دادند. با این حال کسی که او مسیح و خداوند خطاب می‌کند نه تنها یک انسان است بلکه مصلوب شده است.

حکمت و جهالت در نظر انسان‌ها

«چون که یهود آیتی می‌خواهند (معجزه‌ای می‌طلبند) و یونانیان طالب حکمت هستند» (۱-قرن ۱: ۲۲). گروه اول دوست داشتند پیامبری که آن‌ها همه در موردش شنیده بودند که ظهورش غیرمترقبه و گمراه‌کننده خواهد بود توسط معجزاتی که انجام می‌دهد شناخته شود. و گروه دوم فقط در صورتی تسلیم می‌شدند که دلایل قانع‌کننده‌ای بشنوند که آنها را راضی کند. بالأخره همگی خواهان اطمینان هستند. پولس برای حفظ انسجام کلیسای قرنتس مجبور می‌شود به حکمت کلام متوسل شود.

یهودیان توقع داشتند که مسیح به صورت «قدرت و حکمت خدا» ظهور کند. عقایدی نظیر این که «حکمت الهی بر روی زمین دیده خواهد شد. او در میان آدمیان ساکن است»

برای آنان بسیار آشنا بود به عنوان مثال در کتاب باروخ ۳:۳۸ به این مطلب اشاره شده است. ولی چگونه می توان پذیرفت که مسیح، مرگ شرم آور صلیب را پذیرفته باشد؟ آیا در کتاب تثنیه نوشته نشده است «... آن که بر دار آویخته شود ملعون خداوند است...» (تث ۲۱:۲۳)؟ قبول این حرف که نجات افراد توسط چنین شخصی صورت بگیرد خیلی مشکل است مخصوصاً اگر کسی که چنین ادعایی را در مورد او می کند شخصی کم حرف، ضعیف و ترسو باشد قبول آن دشوارتر هم می شود.

حکمت و جهالت در نظر خدا

پولس با اشاره به کتاب اشعیا در جاهای مختلف اولین رساله خود به قرنثیان تأکید می کند که افکار خدا افکار انسان نیست و نه راه های او راه های انسان (اش ۸:۵۵). «خدا حکمت حکیمان را باطل و فهم فهمیان را مستور خواهد کرد» (اش ۲۹:۱۴). پولس نیز به نوبه خود می گوید که خدا حکمت جهان را جهالت کرده است. خدا در حکمت خود به زبان صلیب با این جهان صحبت کرده است. به همین خاطر است که پولس رسول کلامی جز صلیب نمی تواند داشته باشد. «زیرا عزیمت نکردم که چیزی در میان شما داشته باشم جز عیسی مسیح و او را مصلوب» (۱-قرن ۲:۲).

حکمت خدا که در عیسی تجلی کرده است حکمتی اسرارآمیز و مخفی است که تنها برای «مسیحیان بالغ» قابل درک است. هر قدر هم که برای انسان عجیب باشد با این حال «مسیح مرد... و مدفون شد» (۱-قرن ۱۵:۳-۴). این حکمت خداست که از نظر انسان ها جهالت محض می باشد.

صلیب، پیروزی بر مرگ

از نظر پولس «جهالت خدا از انسان حکیم تر است و ناتوانی خدا از انسان تواناتر». عیسی مسیح مصلوب برای ما عدالت، قدوسیت و خدا شد. او اساس نجات است. «زیرا بنیادی دیگر هیچ کس نمی تواند نهاد جز آن که نهاده شده است یعنی عیسی مسیح». (۱-قرن ۳:۱۱). ذکر صلیب برای کسانی که در افکار خود غرق می شوند حماقت است اما برای کسانی که در حال نجات یافتن هستند قوت خداست (۱:۱۸).

روح انسان به خودی خود قادر به درک این نکته نیست. «هم چنین نیز امور خدا را هیچ کس ندانسته است جز روح خدا». اما یک مسیحی بالغ، کسی که روح خدا را دریافت می کند می تواند وارد این راز شود و عیسی را مسیح و خداوند بداند. او می تواند بی آن که احساس کند بپذیرد که مسیح برای گناهان ما مرده است... و این که خدا او را از مردگان

برخیزانیده است (۱۵:۳-۴ و ۱۵). او درک می کند که خدا توسط خداوند ما عیسی مسیح ما را بر مرگ پیروز می گرداند.

به طور خلاصه باید گفت که هیچ کس بدون روح القدس نمی تواند بگوید که مسیح خداوند و نجات دهنده است (۳:۱۲). برای اعلام این خبر خارق العاده سخنان مقنع حکمت به هیچ نحو مؤثر نیستند بلکه قوت روح القدس است که در کلام پولس رسول حتی زمانی که در ضعفها گرفتار است عمل می کند. چه اهمیتی دارد که در میان خواننده شدگان خداوند افراد حکیم و یا توانا وجود نداشته باشند. در عیسی مسیح، در پولس و در کلیسای قرنتس خدا آنچه را که از نظر دنیا حقیر است و نیستی ها را برگزیده است تا هستی ها را باطل گرداند. بدین ترتیب هیچ کس نمی تواند در مقابل خدا به خود ببالد و عمل خداوند آشکار می شود. قدرت خدا به وضوح در صلیب مسیح آشکار می شود چون آن مصلوب از مردگان قیام کرده است و در اوست که همه حیات خواهند یافت. این گونه است انجیلی که پولس دریافت کرده و می خواهد اعلام کند.

رسولی که مورد مخالفت بود

پولس به قرنتیان که ایشان را فرزندان محبوب خود می خواند می گوید:

«شما پدران بی شماری ندارید،

بلکه این من هستم که توسط انجیل شما را در عیسی مسیح تولید نموده ام».

با این حال او به خوبی می داند چگونه در قبال افرادی که از عمل او به عنوان یک رسول

و یک بنیانگذار ایراد می گیرند رفتار کند.

«من کاشتم»

پولس اولین کسی است که انجیل را به قرنتس آورده است و در این باره به خود فخر می کند. ولی با این وجود او کاملاً آگاه است که رسول عیسی مسیح می باشد و توسط او فرستاده شده است. او به همراه افراد دیگری مانند اپلس بوده است و گرچه خود را پدر قرنتیان می داند اما خود را مالک ایشان نمی داند. «پس کیست پولس و کیست اپلس جز خادمانی که به واسطه ایشان ایمان آوردید و به اندازه ای که خداوند به هر کس داد. من کاشتم و اپلس آبیاری کرد لکن خدا نمو می بخشد» (۱-قرن ۳:۵-۷). و باز در حای دیگر می گوید: «به حسب فیض خدا که به من عطا شد چون معمار دانا بنیاد نهادم و دیگری بر آن

عمارت می سازد... زیرا بنیادی دیگر هیچ کس نمی تواند نهاد جز آن که نهاده شده است یعنی عیسی مسیح» (۱۰:۳-۱۱).

خبرهای بدی در مورد بروز اختلافات، فجایع و بی نظمی ها در کلیسای قرن تس به گوش پولس می رسد. او در آن موقع در افسس به سر می برد در آن سوی دریای اژه و می بایست در این موارد مداخله کند. در یکی از نامه هایی که برای قرن تیان می نویسد سؤالات حساسی را مطرح می کند و به آنها نکته به نکته پاسخ می دهد. پولس کسی است که در مشکلات به او رجوع می کنند و او ضامن حفظ وحدت است. به همین دلیل خوشحال است که به قرن تیان یادآوری کند که انجیل را به طور رایگان در اختیارشان قرار داده است بی آن که از آنها تقاضایی داشته باشد، چنان که رسولان دیگر داشتند (۱-قرن ۹). آیا پولس به دست خود نزد آکیلا و پرسکله کار نکرده بود؟

مخالفان

«اما بعضی تکبر می کنند به گمان آن که من نزد شما نمی آیم» (۱-قرن ۴:۱۸). در حقیقت پولس هنگامی که در افسس اقامت داشت شاید هم بعد از سپری شدن ایامی چند در زندان، سفر کوتاهی به قرن تس کرد. اما این مسئله سرانجام خوشی نداشت چون شخصی در قرن تس با اختیارات پولس به مخالفت می پردازد (۲-قرن ۵:۲-۱۱). پولس به زودی آن جا را ترک می کند ولی شخصی امین را به نام تیطس برای رفع بحران به آن جا می فرستد که سیاستمدارتر از اوست و موفقیت او پولس را خوشحال می کند (۷:۶-۷).

کمی بعد خبری به گوش پولس می رسد. واعظانی که خود را «بزرگ ترین رسولان» می خوانند (۵:۱۱) با اختیارات و تعالیم وی به مخالفت می پردازند. «زیرا که چنین اشخاص رسولان کذب و عمل مکار هستند که خویشان را به رسولان مسیح مشابه می سازند» (۱۳:۱). از نوشته های پولس این طور برمی آید که این گونه افراد یهودی-مسیحی هستند. «آیا عبرانی هستند؟ من نیز هستم» (۱-قرن ۱۱:۲۲). این «یهودی گرایان» می خواهند تمام بت پرستانی را که ایمان آورده اند و ادار به رعایت اصول شریعت نمایند و این کار آنها با تصمیمی که در این خصوص در شورای اورشلیم گرفته شده بود مغایرت دارد. اینجاست که پولس تفاوت بین عهد جدید را که در عیسی مسیح خادم آن است با عهد عتیق به میان می کشد. او کلمه «عهد عتیق» را خلق می کند و آن را به تمام نوشته های یهودی که عیسی را به عنوان مسیح رد می کنند نسبت می دهد (۲-قرن ۳:۱۴).

پولس در مقام يك پدر

روابط پولس با فرزندان قرنتسی اش متلاطم بوده است. پولس تنها یک «خادم» انجیل نیست که خیلی خشک و از راه دور به امور کلیساها پردازد بلکه با اشتیاق و حساسیتی که در او سراغ داریم می دانیم که با تمام وجود وارد روابط شبانی خود با کلیساهایی نظیر کلیسای قرنتس، که به علت هیاهوی زیاد دچار بی نظمی بود و به عطایای خود می بالید و می دانست که روح القدس تمام نظام اجتماعی را زیر و رو کرده است، می شده.

در مورد زندگی پولس قبل از ایمان آوردن اطلاعی در دست نیست. آیا او مثل هر یهودی خوب دیگری متأهل و صاحب فرزندان بوده است؟ به خصوص شخصی مثل او که در زمینه الهیات درس خوانده بود.

به هر حال او با لحن پدرانه ای با همه حرف می زند چه با همکارانی نظیر تیتوس و تیموتائوس (۱-قرن ۴: ۱۷) چه با اجتماعات مسیحی که خود پایه گذاری کرده است (۱۴: ۴). خانواده او همان خدمت اوست. او برخلاف رسولانی چون پطرس و یعقوب همسری ندارد که با او همراه شود (۵: ۹) و مثل یک پدر واقعی فرزندان را برای خودش نگه نمی دارد. «... زیرا که شما را به یک شوهر نامزد ساختم تا با کره عقیقه به مسیح بسپارم» (۲: ۱۱).

پولس قادر است لطف و محبت عمیق را به رفتاری جدی پیوند دهد درست همان طور که در ایام گذشته یک پدر رفتار می کرد. «چه خواهش دارید آیا با چوب نزد شما بیایم یا با محبت و روح حلم» (۲۱: ۴). دستوراتی را که برای اخراج شخص مجرم در رساله اول ۳: ۵-۵ و رساله دوم ۲: ۵-۱۱ می دهد گواه این مطلب است. هم چنین نامه معروفی را که با اشک ها می نویسد «... تا بفهمید چه محبت بی نهایتی با شما دارم» (۲-قرن ۲: ۴) حکایت از این امر دارد. پولس در این محبت زندگی می کند. سرود محبت نشان می دهد که او از روی تجربه در مورد کار روح در خودش حرف می زند. «محبت حلیم و مهربان است. محبت حسد نمی برد. محبت کبر و غرور ندارد. اطوار ناپسندیده ندارد و نفع خود را طالب نمی شود. خشم نمی گیرد... در همه چیز صبر می کند و همه را باور می نماید. در همه حال امیدوار می باشد و هر چیز را متحمل می باشد. محبت هرگز ساقط نمی شود» (۱-قرن ۱۳: ۴-۸).

در پرتو نامه‌های پولس رسول به قرن‌تیان می‌توان تجربه‌ای در مورد روزهای نخست اعلام انجیل کسب کرد

چه حسن تصادفی؟ هنگامی که داشتم این چند خط را بنا به دعوت این مجله می‌نوشتم مصادف با زمانی بود که می‌بایست چهار باب از دومین رساله پولس به قرن‌تیان را نیز بررسی کنم. البته این کار را به خاطر پایان دادن به ترجمه عهد جدید به زبان مافا (یکی از ۲۰۰ زبانی که در کامرون به آن تکلم می‌شود) انجام می‌دهم. این کار از سال ۱۹۸۸ شروع شده و در سال چند هفته‌ای به کمک شماسی که پدر ده فرزند است و از نخستین کسانی است که ایمان آورده‌اند به آن می‌پردازم.

پولس بنیانگذار اجتماع مسیحی قرن‌تس بوده است. بیش از این نمی‌توانم توضیحی به اعضای اجتماع مسیحی اوزال واقع در کامرون بدهم. من از سال ۱۹۷۰ تا سال ۱۹۸۵ شبان این کلیسا بوده‌ام. وقتی برای اولین بار به آن جا رفتم ۱۱ نفر تعمید یافته و ۲۰۰ نفر حق‌جو در این سرزمین کوهستانی زندگی می‌کردند. اوزال که بر روی نوار مرزی نیجریه قرار دارد وسعتی برابر ۳۰ کیلومتر و جمعیتی برابر ۲۵۰۰۰ نفر دارد. تمامی اهالی این شهر به مذهب پدرانشان پای بند هستند. من شاهد ایجاد اجتماعات مسیحی نوین در کوهستانی بودم که انجیل در آن ناشناخته بود و این افتخار را داشتم تا با دو نفر روحانی و همین‌طور به مدت ۵ سال با مأموری تعمید یافته همکاری داشته باشم.

حکمت خدا

از نظر مردم، ایمانداران افراد حکیم و با توانایی نبودند (۱-قرن ۱: ۲۶). در آب و هوایی که خیلی به آب و هوای «ساحل» شباهت دارد فقر بسیار چشمگیر است. در اوج گرمای فصلی که در آنها باران نمی‌بارد زنان و مردان ۶ کیلومتر راه می‌پیموندند تا ۳۰ لیتر آب در سبوه‌های خود به همراه بیاورند. ولی ناراحت‌کننده‌تر آن که این جمعیت بدوی که به زبان فرانسوی‌آشنایی نداشتند توسط کسانی که از نظر امور اداری و فنی بر آنها برتری داشتند تحقیر و استعمار شده بودند.

این افراد به راحتی در مورد حدود مزارع و یا جهیزیه عروسی یکدیگر را در مقابل رئیس بخشداری متهم می‌کردند. در تعمقی که در کلیسا در مورد این طرز رفتار داشتیم و با مطالعه متونی از انجیل به حفظ کردن اول قرن‌تیان ۶: ۱-۱۱ پرداختیم. «آیا در میان شما یک نفر دانا نیست که بتواند در میان برادران خود حکم کند» (۵: ۶). به تدریج افراد دانا شناخته شدند. این افراد به درد دل زنان و شوهران گوش می‌دادند و اظهارنظر می‌کردند تا به تدریج مسؤولیت‌هایی را در اجتماع مسیحی خود عهده‌دار شدند.

بسیاری از ایشان شروع به فرا گرفتن زبان فرانسه کردند ولی دو تن از مسؤولان که بیش از سایرین مورد احترام اعضا بودند سواد خواندن و نوشتن را حتی به زبان «مافا» هم نداشتند. نحوه اداره جلسات توسط این افراد مانند هر جلسه دیگری که ۲ ماه یک بار تشکیل شود با حکمت خدا بود و نه حکمت این عالم «لکن حکمتی بیان می‌کنیم نزد کاملین اما حکمتی که از این عالم نیست...» (۶: ۲). حکمت این افراد بر مسیح مصلوب که قدرت و حکمت خداست استوار بود چون این افراد از طرف اجتماع محلی خود و صاحب منصبان بارها مورد مخالفت قرار گرفته و حتی دستگیر شده بودند.

جهالت

سه سال لازم بود تا زبان فوران را یاد بگیریم و در طول این سه سال با آداب و رسوم، مذهب و آیین مذهبی این افراد نیز آشنا شدم. کاهنان سنتی ما را به مراسم مذهبی قبایل و یا کوه نشینان دعوت می‌کردند. آیا می‌توان آبجوی مقدس ایشان را نوشید؟ بعضی از مسؤولان بومی کلیسا که تحت تأثیر عقاید آدونتیست‌ها قرار داشت می‌خواستند مخالفت کنند. اما مذهب مافا که از طریق نیاکانشان به آنها به ارث رسیده بود با خدای خالق ایجاد رابطه می‌کند (مخصوصاً جشنی که در هنگام برداشت محصول برپا می‌کنند) و این مذهب با بت پرستی یونانیان و رومیان باستان فرق دارد. «و اگر من به شکر بخورم چرا بر من افترا زنند به سبب آن چیزی که من برای آن شکر می‌کنم» (۱-قرن ۱۰: ۳۰).

نمی‌دانم چگونه مشکلات، مشاجرات، راه حل‌ها و موانعی که بر سر راه اعلام انجیل وجود داشت (گاهی خود کلیسای مؤسس موجب آن بود) را بیان کنم. ازدواج، مشکلات بزرگی برای ما به وجود می‌آورد درست مثل مشکلاتی که روابط جنسی و زندگی خانوادگی قرن‌تیان برای پولس به وجود آورده بود. ریش سفیدان قبایل از موضع گیری ما نسبت به بی‌عدالتی خوشحال بودند و از این که برای زبان و سنت‌های آنها ارزش قائل بودیم لذت می‌بردند. با

این حال از میسیون ما ایراد می گرفتند. به عنوان نمونه زنان دیگر از شوهرانشان اطاعت نمی کردند! زنان مذهبی معیارهایشان متفاوت بود و ما هر یک از اجتماعات بنیادی خودمان را وادار می کردیم تا به زنان تعمیم یافته و یا حق جو مسؤولیت هایی بدهند.

خدمت انجیل

هنگامی که دو نامه نوشته شده به قرن‌تین را می خوانم آنچه که بیش از هر چیزی در تجربیات من به عنوان مبشر حائز اهمیت است خدمت عهدجدید است که با هر خدمت دیگری تفاوت دارد (۲- قرن ۳: ۶). اشتباهات مبشران وقتی که تفاوت عمیقی از نظر فرهنگی با محیط خودشان داشته باشند بیشتر به نظر می رسد و ما نیز برای روستائیان و صاحبان منصب «تماشاگاه شده ایم» (۱- قرن ۴: ۹). ما همان «ظروف خاکی» بودیم (۲- قرن ۴: ۷). این موضوع را در مواقع خستگی، تب مالاریا و یا در طول ماه‌های مارس- آوریل- مه که دماسنج ۴۰ درجه سانتیگراد را نشان می داد به شوخی به یکدیگر می گفتیم که تحت این شرایط نباید هیچ تصمیمی گرفت، بهتر درک می کردیم.

ولی مأموریت‌مان به عنوان نخستین کسانی که پیغام انجیل را در جایی اعلام می کردند بسیار جالب بود. موعظه کردن در حالی که بر روی صخره‌ای در کوهستان نشسته‌ای و یا در جماعت خدا زیر سایه درختی ایستاده‌ای و سعی داری تا در حالی که با مسیحیان و حق جوینان صحبت می کنی کلام خدا را اعلام نمایی و آن را با زراعت، زندگی خانوادگی، آخرین مصیبت‌هایی که توسط طبیعت و یا انسانها بر آنها وارد شده است ارتباط بدهی و در حالی که یکی از داستان‌ها و یا ضرب‌المثل‌های خودشان را ذکر می کنی برای شخصی که فقط تعلیمات کتاب مقدسی گرفته است کار ساده‌ای نیست. بعد از گذشت پانزده سال از میان تجربیات، بنیانگذاری‌های موفق و یا ناموفق، اتفاقات غیرمترقبه‌ای که خداوند نیز در آنها با ما سر ناسازگاری داشت، توانستیم تبدیل افراد را ببینیم و درک کنیم که خدمت انجیل واقعاً روشن ساختن (۲- قرن ۴: ۴)، خدمت کردن به عدالت (۳: ۹)، و خدمت به آزاد ساختن (۳: ۱۷) است. ما دریافتیم که روح خدای حی بر روی لوح‌های گوشتی قلب‌های مردان، زنان و کودکان تقریر می کند (۳: ۳).

پیچیدگی روابط

روابط ما با این افراد دستخوش تلاطم و فراز و نشیب‌های فراوان می شد و لحظاتی هم بود

که پیوندهای عمیق برادرانه بین ما به وجود می‌آمد. بخشدار دو بار مرا احضار کرد و گوشزد نمود که: «پدر فقط به کلام خدا بپردازید با امور دیگر کاری نداشته باشید». البته تحمل این گوشزد برایم خیلی آسان تر از شنیدن توضیحاتی بود که چند نفر مسیحی در مورد ازدواجی می‌دادند که صورت گرفته بود. آنها اظهار می‌داشتند که من دختر را به کس دیگری داده‌ام در حالی که قبلاً قول او را به یکی از برادران قبیله داده بودند. واقعاً در آن زمان به پولس می‌اندیشیدم که در رساله دوم قرنطیان مجبور بود خود را تبرئه کند.

من پانزده سال با این افراد زندگی مشترک داشتم. با آنها در کنندن چاه همراه می‌شدم، شبها زنانی که در حال فارغ شدن بودند و یا مازدگان را به بیمارستان می‌رساندیم. وقتی مسیح برایشان آشکار می‌شد یا روح القدس را دریافت می‌کردند با ایشان بودم، در ایمان مشترکمان، در تعمیدهایی که شبهای عید قیام می‌دادیم در صحبت‌هایی که در مورد وجود و یا عدم وجود «خوردگان جان» با یکدیگر می‌کردیم و همین‌طور زمانی که کلبه من با سقف پوشالی‌اش طعمه حریق شد و تمام اهالی روستا به من کمک کردند در همه حال با هم بودیم. از خلال تمام آن‌چه ذکر کردم وابستگی متقابل و عمیقی مشهود است: «در دل ما هستید تا در موت و حیات با هم باشیم» (۲-قرن ۷:۳).

سایرین هم چنان به کار مشغول هستند

اکنون وقتی چهار ماه در سال جهت تشویق جلسات کتاب مقدسی به اسقف نشین‌های متفاوت کامرون بازمی‌گردم نمی‌خواهم بیش از دو روز آخر هفته را در قلمرو سابق خود بمانم تا مزاحم کشیش جدید نشوم. ولی امسال کشیش جوان کامرونی از من دعوت کرد تا در طول هفته مقدس به او کمک کنم. «شاید شما در فرانسه این کار را نکنید ولی برای ما آفریقایی‌ها وقتی شخص با تجربه تر برمی‌گردد جای بسی خوشحالی است». زنان و مردانی که در اجتماعات دارای مسئولیت‌هایی بودند از نظر شناخت انجیل بالغ‌تر شده‌اند. دو گروهی که در فرانسه و کامرون مشغول فراگیری کتاب مقدس هستند متقابلاً به یکدیگر سلام می‌رسانند. ایشان خود را برای خدمت کردن به برادران آماده می‌سازند. تا ایشان نیز بتوانند دیگران را در هر مصیبتی که باشد تسلی نمایند به آن تسلی که خود از خدا یافته‌اند (۲-قرن ۱:۴).

گروه‌های کتاب مقدسی

سرود محبت: (۱-قرن ۱۳)

این متن که شهرت آن کاملاً به سزاست، تنها به ازدواج اختصاص ندارد. البته در این مورد صحبتی هم در آن نشده است. اگر در مورد این موضوع دست به فعالیت گروهی بزنیم خیلی جالب خواهد بود. ۳ قسمت از این سرود را در دو ترجمه متفاوت با هم مقایسه کنید. قسمت اول آیات ۱-۳، قسمت دوم ۴-۷، و قسمت سوم ۸-۱۳.

آیات ۱-۳: تجربه‌ای که پولس («من») در چهار زمینه مختلف کسب کرده است: تکلم به زبان‌ها، معرفت مذهبی، ایمان، تقدیم خویش و اموال خود. چرا فقدان عشق یا محبت (آگاهانه) می‌تواند «همه چیز» را به «هیچ چیز» تبدیل کند؟ در این مورد نمونه‌های واقعی ذکر کنید.

آیات ۴-۷: کلمه عشق و محبت را دقیق بررسی کنید. محبت چه کارهایی انجام می‌دهد (۷ مورد را ذکر کنید) و چه کارهایی انجام نمی‌دهد؟ (با ذکر ۸ مورد). «اگر به جای کلمه عشق و محبت نام عیسی را قرار دهیم تصویر گیرایی از مسیح به دست خواهیم آورد چون آگاهانه همان محبت مسیح در ماست».

آیات ۸-۱۳: در مورد تجربه و امید مسیحیان («ما» و «من») است. تفاوت‌هایی را که آینده با حال خواهد داشت مقایسه کنید (آیات ۸-۱۰ و ۱۲)، درست همان‌طور که بین گذشته و حال تفاوت‌هایی وجود دارد (آیه ۱۱). این «آینده» و یا «آن وقت» است که بر حضور فعلی هر یک از ما مسلط است چنان‌که بر کلیسا. عشق و محبتی که حال زیست می‌کند «هرگز ساقط نخواهد شد» و این همان «طریق افضل» است که در (۱-قرن ۱۲: ۳۱) اعلام شده است.

آیا مردگان می‌توانند قیام کنند؟

(۱-قرن ۱۵)

پولس در خاتمه نامه‌اش به اعتراض برخی از قرن‌تینان که اظهار می‌کردند «برخاستن از مردگان وجود ندارد» یعنی ایماندارانی که وفات یافته‌اند برخواهند خاست پاسخ می‌دهد. این مطلب کمی دشوار است ولی مطلب مهمی است پس بیایید با هم دلایل پولس را گام به گام مطالعه کنیم.

۱- انجیل پولس: مسیح از مردگان برخاسته است (۱-قرن ۱۵: ۱۱-۱۱)

پولس از زیربنایی‌ترین خبر ایمان به مسیح که قرن‌تینان از آن آگاه بودند شروع می‌کند و می‌گوید «به یادتان می‌آورم» چه چیز را؟ «خبر خوش» ایمان به مسیح مرده و قیام کرده. در این آیه از سه فعل اعلام کردن، سپردن و پذیرفتن استفاده شده است. چرا پولس تا این حد روی شاهدان تکیه می‌کند؟ از چه نظر پولس هم یکی از این شاهدان است؟

۲- اگر مسیح قیام نکرده است ... (آیات ۱۲-۱۹)

یونانیان که طرز تفکری واقع‌گرایانه نداشتند فناپذیر بودن ارواح را می‌پذیرفتند اما تصور برخاستن مردگان آن‌هم با همان کالبد زمینی برایشان دشوار بوده است. عکس‌العمل‌های تحقیرآمیز اهالی شهر آتن را نسبت به موعظه پولس ملاحظه کنید (اع ۱۷: ۱۸ و ۳۱-۳۲). پولس برای این که بتواند خوانندگان نامه‌اش را متقاعد سازد توجه آنها را نسبت به عواقب انکار برخاستن مردگان جلب می‌نماید. جملاتی را که با «اگر» شروع می‌شوند بشمارید.

هماهنگی بین آیات ۱۳-۱۵ و ۱۶-۱۸ را ملاحظه کنید و سپس نتیجه‌گیری احتمالی آیه ۱۹ را. ببیند چه اتفاقی برای شاهدان (ما، آیه ۱۵) و ایمانداران (شما، آیه ۱۷) و بالأخره متوفیان (آنها، آیه ۱۸) روی می‌دهد.

۳- نتایج قیام مسیح (آیات ۲۰-۲۸)

به طور خلاصه باید گفت که چون مسیح از مردگان برخاسته است پس مردگان قادر به قیام هستند. کلمه «نوبر» در واقع همان اصطلاحی است که در مورد دانه‌های محصولی به کار می‌رفت که به خدا تقدیم می‌شد تا برای برداشتی خوب امیدوار باشند (لاو ۲۳: ۹-۱۱).

پس مسیح هم برای ایمانداران متوفی و آنانی که به مسیح تعلق دارند همان امید است (آیه ۱۹). پولس سناریویی در مورد آخرت و «هنگامی که کامل آید» را در دو مرحله به تصویر می کشاند. ابتدا قیام ایمانداران پس از قیام مسیح و سپس پیروزی مسیح بر نیروهای شرارت که با خدا در نزاع هستند. کدام قدرت آخر از همه تسلیم می شود و چرا؟

۴- پس برای چه خودمان را به خطر می اندازیم؟ (آیات ۲۹-۳۴)

دو نمونه ای که پولس در آیه ۲۹ (کاری مبهم که تنها در این جا از آن یاد شده است) و آیات ۳۰-۳۲ ذکر نموده است یادداشت کنید. هر دو نشان دهنده واکنش هایی هستند که قیام مسیح را میسر می سازد. آیات ۳۳-۳۴ نتیجه گیری اولیه ای را تشکیل می دهند و نیز دعوتی است از قرنطیان برای ایمان آوردن.

۵- با چه بدنی از مردگان قیام می کنند؟ (یات ۳۵-۴۹)

در این جا پولس به دومین اعتراض قرنطیان دو پاسخ می دهد. نخستین پاسخ در آیات ۳۶ تا ۴۱ یافت می شود و در مورد خلافت و قدرت خدای خالق است که حیات می بخشد. در این آیات به سه شکل متفاوت حیات اشاره شده است: جوانه، بدن حیوانات و شأن ستارگان. از نظر پیشینیان تنها با مردن دانه و بذری بود که جوانه به وجود می آمد «... اگر دانه گندم که در زمین می افتد نمیرد تنها ماند لیکن اگر بمیرد ثمر بسیار آورد» (یو ۱۲: ۲۴).

دومین پاسخ به سؤال آیه ۳۵ است و در آیات ۴۲ تا ۴۹ یافت می شود. چرا پولس کلمه «کاشتن» را به کار می برد؟ این کلمه با چه کلمه ای متضاد است؟ چهار نمونه متضادی که توسط آنها پولس تبدیل یافتن جسم را توضیح می دهد یادداشت کنید (آیات ۴۲-۴۴). در نمونه چهارم «جسم نفسانی» بیانگر شخصیت فردی انسان زنده است و «جسم روحانی» با روح القدس ارتباط دارد یعنی بزرگ ترین عامل برخاستن از مردگان (روم ۱: ۴، ۸: ۱۱؛ ۱- تیمو ۳: ۱۶).

۶- نتیجه گیری (آیات ۵۰-۵۸)

در این آیات بسط نهایی موضوع صورت می گیرد. در آیات ۵۱ و ۵۲ در زمانی که شیپور نواخته خواهد شد دیگر فقط مردگان مطرح نیستند. کلمه ای را که دو بار به کار رفته و نشان دهنده وضعیت نهایی بشر است یادداشت کنید.

بدن مسیح در نامه اول به قرنطیان

در این نامه پولس توجه ما را به سوی بدن مسیح معطوف می سازد. مسیحیان در قالب کلیسا و یا هر یک به تنهایی در بدن مسیح. این موضوع در باب های ۶، ۱۰، ۱۱ و ۱۲ به چشم می خورد.

لازم است به خاطر داشته باشیم که پولس در محل تلاقی افکار یونانی و یهودی قرار دارد. فلسفه ایده آلیست یونانی (البته بعد از افلاطون) برای علو بخشیدن روح و اندیشه، جسم را حقیر می شمارد در حالی که فرهنگ یونان در ورزشگاه ها به ستایش بدن قوی ورزشکاران پرداخته و برهنگی را در هنر می ستاید. ولی فرهنگ یهودی اهمیتی به ورزش نمی دهد و نمایش بدن انسان را قدغن کرده است و قوانین سختی برای افرادی در نظر گرفته است که سر و وضع ناشایستی دارند. از نظر فرهنگ یهود بدن مظهر موجودی است که خدا آفریده و به این خاطر است که قیام خواهد کرد (ر.ک ۱- قرن ۱۵).

رساله اول قرنطیان بدن مسیحیان و کلیسا را نمایش عینی و حقیقی مسیح تلقی می کند.

- باب ۱۲ مسیحیان را دعوت می کند تا بدن مسیح را بنا کنند. به وسیله تعمید این بدن پی ریزی و متحد می شود.

- باب های ۱۰ و ۱۱ پیوندهای عمیقی را در مراسم عشای ربانی بین بدن مسیح و مسیحیان که همان کلیساست برقرار می کند.

- باب ۶ بیشتر تعمقی است در مورد محترم شمردن بدن توسط مسیحیان، چون بدن ما پیوستگی نزدیکی با بدن مسیح دارد.

يك روح، يك بدن (۱-قرن ۱۲: ۱۲-۳۰)

آیات ۱۲-۱۳: چه چیزی قبل از همه در این آیات مطرح شده است؟ آیه دوازده در واقع اصلی است که بدن مسیح را متحد می سازد. هم چنین افس ۴: ۴-۵ را مطالعه کنید.

آیات ۱۴-۲۶: این توضیحات سمبولیک همکاری لازم بین اعضای بدن را نشان می دهد. این آیات را با روم ۱۲: ۴-۶ مقایسه کنید.

آیات ۲۷-۳۰: این آیات افکار پولس را سازماندهی می کنند. اصطلاح «بدن مسیح»

به صورت مطلق به کار رفته در حالی که در افس ۲۳:۱ و کول ۱۸:۱ که موضوع مشابهی دارد مسیح به عنوان سر بدن مطرح می شود، حال آن که در رساله اول قرن‌تیان این طور نیست. از آیه ۲۸ به بعد پولس نمونه‌هایی از سه نوع خدمت به دست می دهد و سپس نعمت‌های مختلف که عطایای خدا به کلیسا که بدن مسیح است می باشد را بر می شمرد،

يك نان، يك بدن (۱۶:۱-۱۷)

کلیسا یعنی بدن انسجام یافته مسیح، در تعمید شکل می گیرد (۱۲، ۱۳) و از عشای ربانی که حیات و اتحاد اعضا را حفظ می کند تغذیه می شود، آن هم اعضایی که همگی از باده روح نوشانیده شده‌اند «... اعضا به برابری در فکر یکدیگر باشند» (آیات ۱۳ و ۲۵) چه چیز باعث می شود که اعضا به فکر یکدیگر باشند و علت اتحاد بدن چیست؟ (۱۶:۱-۱۷).

از اعضای کلیسای قرن‌تس دعوت شده تا به چه چیز احترام بیشتری بگذارند؟ ۲۲:۱۱ و ۲۹ را مطالعه کنید.

۲۳:۱۲ و ۱۷:۱۰ را با یکدیگر مقایسه کنید. طرز فکر در مورد بدن مسیح چگونه تکامل می یابد؟

خدا را به بدن خود تمجید نمایید (۶:۱۳-۲۰)

طرز فکر باب ششم توسط آن چه پیش از آن نگاشته شده قابل درک است. اعضای بدن مسیح خوانده شده‌اند تا خدا را در بدن جسمانی خود تمجید نمایند، چنان که دعوت الهی آنها نیز چنین است.

در باب دوازدهم افسانه کلاسیک اعضای بدن توضیح داده شده است و در باب ششم این طرز فکر بیشتر موشکافی گردیده تا جایی که از بدن هر ایماندار تعمید یافته به عنوان عضوی از بدن مسیح یاد شده است. این طرز فکر اخلاقیاتی را در مورد روابط فردی و جنسی پایه گذاری می کند. موضوع یکی شدن چگونه مطرح شده است (آیات ۱۶ و ۱۷).

(۱-قرن ۱۰:۴)

موسی صخره را با چوب دست خود
می زند تا آب از آن فوران کند
(اعد ۲۰:۱۱).

یکی از رایج ترین صحنه های
کتاب مقدسی که در شمایل شناسی
سردابه های زیرزمینی دیده شده،
قرن چهارم میلادی. (سردابه سنت
کالیست، رم).

اعلام انجیل

کتاب «عهد جدید» در تسالونیکی آغاز می شود

اگر کتاب «عهد جدید» به دست ما نرسیده بود و فقط اولین نامه خطاب به اهالی تسالونیکی را در دسترس داشتیم از اوائل مسیحیت چه می فهمیدیم؟ اگر چنین سؤالی را درباره اولین نامه به اهالی تسالونیکی مطرح می کنیم بی سبب نیست زیرا متن این نامه که در سال ۵۱ میلادی یعنی حدود ۲۰ سال پس از پنتیکاست نوشته شده اولین سند عهدجدید به شمار می رود. بنابراین نوشتن کتاب عهدجدید در تسالونیکی آغاز گردیده است.

آن چه از مندرجات نامه درک می کنیم این است:

– در تسالونیکی جمعیتی از ایمانداران وجود داشتند که بر مبنای انجیل زندگی می کردند ولی انجیل هنوز به صورت نوشته در نیامده بود بلکه فقط ظهور عیسی مسیح را اعلام می کرد و همین اعلام یا مژده اساس زندگی وهستی مردم را دگرگون می ساخت.

– مردی که فرستاده عیسی است پیام خداوند را به همه جای دنیا می برد.

– جمعیت های دیگری نیز مانند جمعیت تسالونیکی تشکیل شده اند که این جمعیت ها را کلیسا می خوانند.

– با وجود فشارها، شکنجه ها، و وسوسه هایی که این کلیسا را تهدید می کنند، این چند برگ یعنی اولین صفحات عهدجدید به مانند ندای شادی، و آهنگ نجات و امیدواری به صدا درآمده است.

بالأخره بررسی دقیق اولین نامه به اهالی تسالونیکی ما را با زندگی و اشتیاق کسانی که پیام انجیل را می شنیدند آشنا می سازد. این نامه پیوستگی میان انجیل و کلیسا را به ما نشان می دهد و ما را به سوی تصویر کلی «عهدجدید» رهبری می کند.

اهالی تسالونیکي چه کسانی هستند؟

قدیمی ترین متن عهدجدید نامه ای است که به یک عده از اهالی تسالونیکي نوشته شده است. اولین خطوط نامه این موضوع را تصریح می کند و در همین نامه از شهر مجاور، «فیلیپی»، نام برده شده و به ایالت مقدونیه نیز اشاره گردیده است.

گروه برادران

این نامه مسلماً خطاب به کلیه اهالی تسالونیکي نمی باشد بلکه به تعدادی از آنهاست که رشته های صمیمیت به طوری آنان را به یکدیگر پیوند داده که هم دیگر را «برادر» خطاب می کنند. این گروه به قدری آشکار یک رنگی و صمیمیت داشته و از دیگران متمایز هستند که سایر شهروندان گاهی آنان را تحت فشار قرار داده و به آنان آزار و ستم روا می دارند. این گروه جزء کوچکی از نهضت مهم و گسترده تری می باشند که پیروان آن نه تنها در ایالت مقدونیه بلکه در اخائیه و در سرتاسر یونان و خارج از یونان و مخصوصاً در سرزمین یهودا پراکنده اند که همگی با ریشه و مبنای نهضت در ارتباط می باشند زیرا معتقدات آنها بر مبنای شخصی به نام عیسی می باشد که به وسیله اهالی سرزمین یهودا کشته شده و، به طوری که می گویند، بار دیگر زنده شده و پیروانش بازگشت او را انتظار می کشند. جزئیات دیگری ارتباط نزدیک این گروه را با دنیای یهود نشان می دهد، مثلاً کلماتی که به کار می برند اکثراً کلماتی است که از ترجمه یونانی کتاب مقدس یهودیان گرفته شده، بعضی از عبارات مزامیر یهودیان را عیناً نقل می کنند و قطعاتی از کتب اشعیا و ارمیا و حزقیال یا کتاب دانیال و زکریا را ذکر کرده یا اشاره هائی به کتب پیدایش، تثنیه، یا ایوب می نمایند.

مخاطبین این نامه گرچه به جامعه یهود خیلی نزدیک هستند با این همه معلوم است که از نظر تولد به دنیای یهود تعلق ندارند. این افراد به آئینی نوگرویده اند. هنگامی که پولس، نویسنده نامه نزد آنها آمده است بر اثر کلام او و شنیدن مژده ای که اعلام نموده بت های خود را رها کرده اند تا به خدمت خدای زنده و حقیقی درآیند. اعضای این گروه از دیگران که «اشخاص خارج» نامیده می شوند متمایزاند. ولی مسلم است که این تغییر مذهب، به هیچ وجه با دین رسمی یهود ارتباطی ندارد. هم چنان که برادرانشان را که در سرزمین یهودا زندگی می کنند یهودیان پذیرفته بودند و هم چنین عیسی نیز که او را خداوند می نامند قبلاً به وسیله یهودیان پذیرفته نشده بود.

سازماندهی گروه

هر یک از هسته های محلی این گروه، کلیسا نامیده می شود که به معنی «دعوت الهی» می باشد و این کلمه هم از کتاب مقدس یهود گرفته شده است. در آن کتاب این کلمه به معنی «اجتماع» به کار برده شده و منظور تجمع مردمی است که به وسیله خداوند دعوت شده اند (تث ۳۱:۳۰).

این کلمه نشان می دهد که پولس نامه خود را خطاب به چه کسانی نوشته است. این اشخاص معتقد نیستند که خودشان گردهم آمده اند، درست مثل اعضای یک حرفه که جمعیتی تشکیل داده و یا کسانی که برای دفاع از منافع خود اجتماع می نمایند، بلکه معتقدند که در این جمع گرد آمده اند تا به ندائی پاسخ دهند. افراد این جمعیت همگی کلامی را شنیده و در خود نوعی نیروی درونی احساس کرده اند. پولس کسی است که این کلام را به نزد آنان برده و این مژده را به آنان رسانیده است. مژده ای که براساس آن زندگی می کنند. آنها این مژده را هم چون پیامی که از سوی خدا رسیده است پذیرفته و به آن پاسخ داده اند. روح خداوندی نیروی آنان بوده و وفاداری به کلام خداوند موجب شادمانی آنان می باشد.

باید گفت که کلمه کلیسا در کتاب مقدس جنبه آئین مذهبی دارد. هنگامی که خدا قوم خود را دعوت می کند برای این است که در محضر او زندگی کنند. دعوت خدا، لحظه گوش فرادادن به کلام، لحظه تقدیم قربانی، مراسم تجدید عهد و عشای ربانی و لحظه شکرگزاری است. چنین به نظر می رسد که کلیساهای نوع جدید هم برای اجرای مراسمی تقریباً مانند مراسم نیایش به دور هم جمع می شوند. نامه ای که دریافت می کنند برای آن است که در هنگام اجتماع همه برادران خوانده شود. پولس در نامه خود لحن رسمی به کار می برد. چندین بار به دلایل گوناگون به درگاه خدا شکرگزاری کرده و از مخاطبان دعوت می نماید شکرگزاری کنند. نامه به مانند نیایش با جمله های ثنا و درود شروع شده و خاتمه می یابد مثل: «فیض و سلامتی بر شما باد»، و یا «فیض خداوند ما عیسی مسیح بر شما باد».

کلیساهائی که در تسالونیک هستند دارای سازمان و تشکیلاتی می باشند. در میان اعضای این کلیساها افرادی در مرتبه بالاتر از دیگران قرار دارند و تعدادی نیز مسئولیت دارند که هرگونه کوتاهی در انجام وظایف مذهبی را به اعضا یادآوری نمایند. به طوری که از مفاد نامه برمی آید دستورات مسؤولان به سهولت اجرا نمی شود زیرا در نامه توصیه می شود نسبت به مسؤولان نهایت احترام و اطاعت و قدرشناسی و محبت را به جا آورند.

همچنین در میان آنان کسانی هستند که عطای نبوت دارند. اگر این مسئله را برابر رویه عهدعتیق تعبیر کنیم به این افراد موهبتی الهی عطا شده تا کلیسا را به راستی و درستی تشویق و ترغیب نمایند، ولی کلیسا نیز فعال بوده و همه مسئولیت ها را فقط به دست چند نفر نمی سپارد، چنان که نویسنده نامه هم نامه را نه فقط به رؤسا بلکه به خود کلیسا خطاب می کند. هم چنین کلیسا باید تشخیص دهد که چه کسی عطای نبوت دارد زیرا روح القدس در میان جمع است که عمل می کند.

نویسندگان نامه به اهالی تسالونیکی سه نفر به نام‌های پولس، سلوانس، و تیموتائوس هستند. این سه نفر مقام خاصی در کلیسا ندارند ولی بدون تردید پولس دارای اهمیت بیشتری است. در انشای نامه نیز افعال از مفرد به جمع تغییر یافته و به جای «من»، ضمیر «ما» به کار می‌رود. پولس پدر این جمعیت محسوب می‌شود و نفوذ و اختیاراتی بر آنها دارد. از سایر اعضای جمعیت در نامه با کلمه «برادران» یاد شده (۱۹ بار) و سه بار آنان را «ایماندار» می‌نامد. می‌گوید آنها «مورد محبت خداوند»، «برگزیده»، و «فرزندان نور» هستند و ظاهراً آنان را جزو مقدسان به شمار می‌آورد.

زندگی برادران

در این نامه درباره زندگی اعضای جمعیت توضیحاتی داده نشده و معلوم است که جزو طبقه خاصی نبوده و شغل و حرفه مخصوصی ندارند. درباره داشتن زندگی مشترک و احیاناً یکی بودن محل سکونت آنان یا حتی سهم بودن در درآمد یکدیگر صحبتی به میان نیامده و چنین برمی‌آید که آنان مثل سایر اهالی زندگی می‌کنند و فقط راستی و درستکاری را با دقت مخصوصی رعایت می‌نمایند. در آرامش به سر می‌برند، به کار و کسب خود سرگرم هستند و سعی دارند باری بر دوش دیگران نباشند. آنان به کارهای دستی اشتغال داشته و در نظر دیگران رفتار شایسته و پسندیده‌ای دارند.

زندگی یک «برادر» زندگی «در حضور خداوند» است، بنابراین لازم است به حالت تقدس و پرهیزکاری زندگی کنند. اگر به یاد آوریم که در آن اوقات جامعه یونانی به سوی عیاشی و لجام گسیختگی اخلاقی می‌رفت جای تعجب نیست که ببینیم در روابط جنسی بر اصول پاکدامنی و درستی تأکید شده است. البته به هیچ وجه صحبتی از تقوای افراطی نیست و ازدواج محکوم نگردیده بلکه هر کسی می‌تواند همسری اختیار کند ولی نیاستی بر خلاف عهد زناشوئی رفتار کرده و به برادرش خیانت نماید.

در این نامه بیشتر نصایح و اندرزهایی که داده می‌شود تشویق به محبت برادرانه است و معلوم می‌شود که می‌خواهند این محبت را امتیاز مشخص جمعیت سازند، محبتی که باید از مرز کلیسای محلی گذشته و به تمام برادران و حتی به کسانی که در خارج از کلیسا هستند گسترش یابد؛ محبتی که روز به روز بیشتر شود و هرگز به آنچه که هست قانع نباشد. این محبت احساسی بی شائبه و به قول پولس احساسی است که انسان را «در اندیشه و پروای دیگران» قرار می‌دهد. این محبت را خدا به ما می‌آموزد و عطیه‌ای است که از جانب خداوند در دل ما جای می‌گیرد؛ همکاری و همبستگی واقعی میان برادران ایجاد می‌نماید به اندازه‌ای که می‌توانند به یکدیگر تذکرات برادرانه بدهند؛ و بالأخره بدین سان افراد جمعیت با پشت گرمی یکدیگر جرأت بیشتر پیدا کرده و بر ضعف خود غالب می‌شوند و در

صورت لزوم صبر و متانت پیشه می سازند. در این مورد در نامه مذکور آمده است: «زنهار کسی با کسی به سزای بدی بدی نکند، بلکه دائماً با یکدیگر و با جمیع مردم در پی نیکویی بکوشید».

جمعیت منتظرین

این اشخاص به گذشته توجهی نداشته و زندگی خود را بر پایه آن بنا نمی کنند بلکه همگی به سوی آینده نگرسته و در انتظار به سر می برند. این انتظار با عبارات گوناگونی بیان شده است: در انتظار عیسی، در انتظار فرمانروائی خدا، در انتظار فرا رسیدن روز موعود خداوند، و بالأخره منتظرند سعادت و شادمانی ابدی را در زندگی با او بیابند. گوئی این جمعیت گروه «شب زنده داران» است زیرا کسی که در انتظار است نمی خوابد. اینان فرزندان تاریکی و ظلمت نیستند تا در خواب فرو روند بلکه فرزندان روشنائی و فرزندان نور می باشند.

ولی این انتظار همراه با غم و اندوه و افسردگی نیست. نامه به اهالی تسالونیکي رساله ای خشن و خالی از لطف نیست بلکه سرتاسر نشاط و شادمانی است: شادی بین برادران، شادی روح القدس، و بالأخره شادی در برابر خداوند. حتی مرگ نباید مایه غم و اندوه گردد. اکنون که دانستیم این نامه به چه کسانی خطاب شده و این گروه مردان و زنان را شناختیم سعی می کنیم بدانها ملحق شده و به سرچشمه شادمانی آنان برسیم، یعنی خدائی را که انجیل اعلام کرده است بشناسیم.

سرباز رومی، ملبس به زره و کلاه آهنی.
مجسمه برنزی متعلق به قرن دوم بعد از میلاد
(موزه بریتانیا، لندن).

طاق اغوسطوس در مقدونیه، نقاشی کوزینری، ۱۸۳۱

چه کسی به اهالی تسالونیکي نامه می نویسد؟

فرض کنیم از تمام نامه های پولس فقط اولین نامه به اهالی تسالونیکي به دست ما رسیده باشد و از اعمال رسولان اطلاعی نداشته باشیم. با بررسی این نامه از زندگی پولس چه می فهمیم و درباره او چه می توانیم بگوئیم؟

در حقیقت شخص پولس برای ما یک معماست. به درستی نمی دانیم که یهودی بوده یا یونانی، نامش از ریشه لاتین است اما لحن تورات گونه گفتارش نشان می دهد که در دنیای یهود زندگی می کرده. هم چنین نمی توانیم بفهمیم از کجا آمده، چگونه به خداوند ایمان آورده و به خدمت انجیل در آمده است. نویسنده نامه معتقد است که خداوند او را برگزیده و به بوتۀ آزمایش گذاشته تا انجیل را به او بسپارد (۴:۲). ولی نمی گوید این دعوت در چه اوضاع و احوالی انجام گرفته است.

سخنگوی انجیل

بالعکس در سرتاسر این نامه دیده می شود که او از مأموریت خود آگاهی کامل دارد. او برای اعلام انجیل مخصوصاً به امت ها و خدانشناسان فرستاده شده، کلام او کلام خداست و باید به همین عنوان پذیرفته شود (۱۳:۲). این کلام همانند کلام انجیل وسیله رستگاری است (۱۶:۲)، خدا به او اختیار نام داده تا با قاطعیت مژده نویدبخش را اعلام کند (۲:۲) و نتیجه مأموریت خود را فقط در برابر خداوند گزارش نماید.

درباره نقش او در جامعه مؤمنان و مقامی که داشته است نمی توان اظهار نظر کرد. او خود را وابسته و تا اندازه ای مسئول کلیسای سرزمین یهودیه می داند (۱۴:۲) و از نفوذ و اختیارات خود کاملاً آگاه است. با این همه میل دارد بیشتر پیام خود را ابلاغ نماید و کمتر از اختیارات خود استفاده کند. در سرتاسر نامه پند و اندرز می دهد، تقاضا نموده و دستور می دهد و بالأخره با قاطعیت اعلام می کند که با این دستورات اراده خداوند را ابراز می نماید و نپذیرفتن آنها در حکم رد وجود خداوند است (۱۳:۴-۱۳). ضمناً معلوم است که خود را بنیانگذار و رئیس جمعیت پیروان در تسالونیکي می داند و گاه خود را به یک پدر یا مادر تشبیه می کند.

با این همه، پولس در سرتاسر نامه خود مقام منحصر به فردی برای خود قائل نشده و سعی دارد همراهانش، سلوانس و تیموتاؤس، را در ردیف خود قرار داده و به آنان هم مثل خودش عنوان رسول بدهد (۷:۲) (در این جا عنوان رسول معنی کلی «فرستاده» دارد). در این نامه

کلمه «ما» که دائماً آورده شده یک جمع ادبی است (۱۸:۲، ۱:۳-۶) ولی بیشتر اوقات چنین نیست و مشخص است که پولس رهبر آنان می باشد زیرا نام خود را قبل از نام دیگران می آورد، و هم اوست که تیموتاؤس را به تسالونیکه اعزام کرده، و یا نامه را دیکته می نماید.

یک مبشر مسافر

پولس هم چون مبشری است که مرتباً از شهری به شهر دیگر می رود. مثلاً قبل از تسالونیکه در شهر فیلیپی بوده و در آنجا انجیل را با مشکلات و مبارزات زیادی موعظه کرده و تیموتاؤس را از آتن به سوی تسالونیکه فرستاده است. ظاهراً گروه های دیگری از مسیحیان یونان را می شناسد و با آنان در ارتباط است. به هرجا که با عنوان خطیب انجیل و اعلام کننده رستگاری مسافرت می کند مورد آزار و شکنجه و تهمت قرار می گیرد و این رفتار از سوی یهودیانی است که میل ندارند او به امت ها و خدانشناسان موعظه کند (۱۶:۲). با این همه دلایل این دشمنی تصریح نشده، آیا موانعی که در راه پیش می آید یا اقداماتی که برای جلوگیری از نقشه های او انجام می شد از جانب یهودیان بوده است؟ به هیچ وجه معلوم نیست. پولس وجود این موانع را به شیطان نسبت می دهد (۱۸:۲).

حساسیت شدید

این خطیب و بنیانگذار کلیساها همانند رهبری مصمم از امتیازات و مقام خود آگاه است، با این همه در سراسر نامه شدیداً حساسیت نشان می دهد و این تضاد مایه شگفتی است. مثلاً هنگامی که از اهالی تسالونیکه بی خبر است اضطراب و دلواپسی او را فرسوده و ناتوان می سازد (۳:۵-۷) و وقتی که تیموتاؤس برایش خبرهای خوبی می آورد جان تازه می گیرد (۳:۹). از پنج فصلی که در این نامه وجود دارد سه فصل اول فقط ابراز محبت و شادمانی است. او به اهالی تسالونیکه به خاطر پابرجا بودن در عقیده و ایمانشان تبریک می گوید و آنان را مایه شادمانی و سرافرازی خود می خواند (۳:۷-۹)، علاقه بی شائبه و فداکاری و مهربانی خود را به آنان اطمینان داده و یادآوری می کند که هرگز نخواسته خود را بر آنان تحمیل کند. او شب و روز کار کرده تا باری بردوش آنان نباشد. بالأخره درباره خودش چنین می گوید: «رفتار ما نسبت به شما عادلانه، بی شائبه و مقدس است» (۲:۱۰) و همواره تکرار می کند چقدر از دوری اهالی تسالونیکه متأسف بوده و علاقمند به دیدارشان می باشد.

حالت دفاعی

این همه اصرار ممکن است در نظریک روانشناس مشکوک جلوه نماید. اگر از وفاداری اهالی تسالونیکه اظهار خوشوقتی می کند شاید به این دلیل است که چندان اطمینانی به آنان

نداشته و ناخواسته در نامه اش به آن اقرار کرده است: «... مبدا که آن تجربه کننده شما را تجربه کرده باشد و محنت ما باطل گردد» (۵:۳). همچنین اگر از علاقه و پاکی احساسات خود سخن می گوید شاید برای آن است که اختلاف رفتار مبشران انجیل را با اشاعه دهندگان فلسفه و مذاهب دیگر، که در آن ایام در سرتاسر امپراتوری روم مسافرت می کردند، مقایسه و یادآوری نماید. از طرفی به نظر می رسد که پولس در لابلای خطوط نامه در برابر اتهاماتی که بر او وارد می شد از خود دفاع می کند و بعید نیست دشمنانش به شخص او حمله می کردند تا پیامش را بی ارزش سازند. ظاهراً پولس تصور می کرد، ممکن است برخی از اعضای جمعیت به این خرده گیری ها با نظرمساعد گوش فرادهند. اکنون برای یک مورخ و یا روانشناس این سؤال پیش می آید که: آیا در اخلاق و رفتار پولس نکاتی وجود داشته که به خرده گیران بهانه دهد؟ باید گفت که پولس از شخصیتی بارز برخوردار بوده و از مقام و اختیارات خود کاملاً آگاهی داشته. به اضافه دارای طبیعتی کامل و پرشور بوده و برخلاف میل خودش رفتاری محکم و آمرانه داشته است. این مشخصات و وابستگی کامل او به اصول و بالأخره محبتی که کمی جنبه تملک داشته طبعاً در میان جمعیت عکس العمل های گوناگون و مخالف برانگیخته بود.

این اولین نامه پولس به اهالی تسالونیکي گرچه پولس را چندان زیاد به ما نمی شناساند اما نشان می دهد که ما در برابر مردی فوق العاده استثنائی قرار داریم. کسی که شور مسیح در سر دارد، از دل و جان در پی رسالت خویش است و برای او «رساندن پیام انجیل» و «فدا کردن جان خود» یکی است (۹:۲) در حالی که با اشتیاق در انتظار بازگشت خداوند می باشد.

پولس به اهالی تسالونیکي در مورد کدامین خدا سخن می گوید؟

«بلکه هر چند قبل از آن در فیلیپی زحمت کشیده و بی احترامی دیده بودیم، چنانکه اطلاع دارید، لیکن در خدای خود دلیری کردیم تا انجیل خدا را با جد و جهد شدید به شما اعلام نماییم» (۱-تسا ۲:۲).

کیست که چنین سخن می گوید؟ کیست که مژده خدائی ناشناخته را به اهالی تسالونیکي

می دهد؟ آیا یک پیامبر یهود است، یکی از رقبای عاموس یا اشعیای نبی؟ یا شخصی یونانی است که هنوز به اساطیر یونان وفادار مانده و به ناگاه با شور و حرارت، دیگران را به آئین خود می خواند؟

پولس هیچ یک از این اشخاص نیست. شاید بتوان گفت که او یک یهودی است با تحصیلات یونانی یا فردی یونانی است که در جامعه یهود پرورش یافته و به رسوم و عادات یهود و فرهنگ یونانی علاقمند است. باید قبول کرد که موضوع تازه و بی مانندی که وی ارائه می دهد با هیچ یک از رسوم یهود یا فرهنگ یونانی شباهتی ندارد.

خدا، پدر ما

مسلماً پولس یهودی است و برای او خدا یکی است به طوری که نیازی نمی بیند نام مخصوصی برایش تعیین کند. کلمه «تئو» (Theos) کافی است. این کلمه ۳۶ بار در طول پنج باب اولین نامه به اهلالی تسالونیکی به کار رفته است. ولی این خدائی که نامی ندارد بدون هویت نیست. او «خدای پدر» (۱:۱) حتی «خدای پدر ما» (۳:۱، ۱۱:۳) است و بلکه بیشتر او «خدای زنده و حقیقی» (۹:۱) می باشد. خدائی که بت پرستان پس از رها کردن بت‌های خود به سوی او گرویده اند. این خدای «مالک زندگی» (۱۲:۲) که «در وعده های خود امین است» (۲۴:۵) خدائی است که «دل ها را می آزماید» (۴:۲)، و «به کسانی که جدیداً به آئین گرویده اند محبت برادرانه می آموزد» (۹:۴). پولس با او روابط شخصی دارد و او گواه صحت سخنانش می باشد (۵:۲ و ۱۰). پولس هم چنین کوشش می کند مورد قبول این خدا قرار گیرد (۴:۲)، برای حمایت های او سپاسگزار است (۲:۱، ۱۳:۲، ۹:۳)، و بالأخره کسانی را که جدیداً به آئین گرویده اند به او می سپارد (۳:۱۰-۱۳، ۲۳:۵). تمام این مطالب با اصول دین یهود در سده اول میلادی تطبیق می کند ولی برای مدافعان شریعت قدیم صحت این رسالت مطرح است زیرا پولس ادعا می کند رسالت خود را از بالا دریافت کرده (۲:۲). وی اظهار می نماید مأمور ابلاغ کلام خداوند (۱۳:۲) یا مأمور رساندن «مژده خداوند» است (۲:۲ و ۸-۹) و ضامن این امر عمل روح القدس می باشد (۵:۱) که با وجود تمام دشواری ها و مشکلات سرور و شادمانی به همراه می آورد (۶:۱). هریک از رسولان، حتی اگر مانند تیموتائوس، رسول درجه دوم باشند دستیار و همکار خدا به شمار می آیند (۲:۳). هرگاه کسی پیام پولس را نپذیرد مثل این است که خدائی را که به اهلالی تسالونیکی روح القدس را عطا فرموده نپذیرفته است.

خداوند عیسی

ولی از نظر مطابقت با اصول دین یهود مشکل در این است که پولس اظهار می کند خدای یگانه پسری دارد که عیسی نامیده می شود (۱۰:۱) و یهودیان او را کشته اند، چنانکه در گذشته نیز پیامبران خود را کشتند (۱۵:۲). ولی خدا این پسر را از میان مردگان برخیزانید و او ما را از خشم و غضبی که می آید نجات می بخشد. این اظهارات بدون شک علت آزار و ستمی است که یهودیان در سرزمین یهودیه به کلیساها روا می دارند (۱۴:۲) و به همین سبب پولس به همشهریان خود دشمنی می ورزد (۱۵:۲-۱۶). پولس این پسر را تقریباً در همان مقام خدا قرار می دهد. برای او کلیسای تسالونیکی در خدا و در عیسی مسیح است (۱:۱). او این پسر را به عنوان خدا و هم زمان با هم نیایش می کند (۱۱:۳) و خود را سخنگوی او اعلام نموده و «کلام خدا» را ابلاغ می کند.

مهم تر آن که این فرزند، یعنی عیسی مسیح و مسیح موعود، برای پولس خداوند تعالی است. باری کلمه Kurios، به معنی خداوند در مذهب یهود، از نام های الهی است و کلمه ای است که مترجمان یونانی تورات به جای اسم خاص یهوه به کار برده اند، زیرا یهودیان متعصب از تلفظ نام «یهوه» احتراز کرده و به جای آن کلمه Adonay برابر عبری Kurios را به کار می بردند. در صورتی که پولس غیر از یک مورد استثنائی که قسمتی از عهدعتیق را به طور ضمنی نقل کرده (۶:۴) هرگز کلمه Kurios را نه برای خدا بلکه درباره عیسی به کار برده است، مثل «خداوند عیسی» یا «خداوند عیسی مسیح» یا فقط «خداوند» (۱:۶ و ۸، ۳:۸ و ۱۲، ۴:۱۵-۱۷، ۵:۱۲) و تردیدی نیست که منظور او عیسی مسیح است که یهودیان او را کشتند و خدا دوباره او را زنده کرده است و اهالی تسالونیکی و خود پولس در انتظار آمدن او هستند (۲:۱۹، ۳:۱۳، ۵:۲۳) و هنگامی که خدا مردگان را دوباره زنده کند (۴:۱۴) اینان به همراه زندگان به استقبال خداوند که از آسمان فرود می آید خواهند رفت تا همیشه با او بمانند (۴:۱۵-۱۷). انجیلی که کمتر از ۲۰ سال پس از درگذشت مسیح، پولس به اهالی تسالونیکی ارائه می کند چنین است و چند سال بعد پولس به اهالی قرنتس خواهد گفت که این اظهارات «از نظر یهودیان یک رسوائی و در نظر بت پرستان دیوانگی» به شمار می رود. با این همه از روز اول پولس این نوآوری مسیحیت را با قاطعیت و روشن و صریح اعلام کرده بود.

اگر نامه به دست شخص دیگری می‌رسید

فرض کنیم نامه‌ای که پولس به اهلای تسالونیکي نوشته (یا رونوشت این نامه) اندکی بعد به دست یک یهودی به نام یوسف و یک یونانی به نام اسکندر افتاده و آن را خوانده باشند، قضاوت ایشان درباره این نامه به شرح زیر است:

نامه اسکندر به یوسف

اخیراً نامه شگفت‌انگیزی به دستم رسیده که مرا به فکر فرو برده است. این نامه ظاهراً به وسیله شخصی به نام پولس خطاب به عده‌ای از اهلای تسالونیکي نوشته شده. چنین به نظر می‌رسد که پولس یک مسافر است و شاید هم به عنوان نماینده تجارتي مسافرت می‌کند (ولی معلوم نیست برای چه کسی؟ و یا به حساب کی؟)، او مدتی در آتن، در تسالونیکي و در فیلیپی توقف کرده و احتمالاً ایالت‌های مقدونیه، اخائیه و سرزمین یهودا را سیاحت نموده است. نویسنده نامه به مخاطبان خود محبت و دوستی فوق‌العاده‌ای ابراز می‌دارد. نوعی علاقه و احساس که مرا تحت تأثیر قرار داده و ناراحت می‌کند (۴:۱، ۷:۲-۱۱، ۱۷:۲ و غیره). او مخاطبان خود را «برادران» خطاب می‌کند. آیا این شبیه عنوانی نیست که بعضی از فرقه‌های یهود به کار می‌برند؟ اصطلاحات عجیبی در مورد محبت و خدا به کار می‌برد. مثلاً می‌گوید: «ای برادرانی که خدا شما را دوست دارد» (۴:۱)، یا مثلاً «زیرا چه شکرگزاری به خدا توانیم نمود به سبب این همه خوشی که به حضور خدا درباره شما داریم» (۹:۳). به نظر من نویسنده نامه حتماً مردی عرفانی است. بعضی از اصطلاحاتی را که به کار برده خیلی پسندیده‌ام مثلاً «و وصیت می‌کردیم که رفتار بکنید به طور شایسته‌خدایی که ...» (۱۲:۲). او از زندگی که مورد پسند خداست صحبت می‌کند (۱:۴) حتی تصریح می‌کند که اراده خدا بر این است که شما مقدس باشید (۳:۴). در مورد مسائل جنسی دستوراتی می‌دهد که مرا به تفکر وامی‌دارد (۳:۴-۸). سپس کار کردن را توصیه نموده و از این که خودش کار می‌کند مباحثات می‌نماید (۹:۲) و این چیزی است که من اصلاً درک نمی‌کنم. در جای دیگر اعلام می‌نماید که بین خودتان در صلح و آرامش به سر برید و مراقب باشید کسی در برابر بدی بد نکند بلکه بین خودتان و به دیگران همواره نیکوئی کنید (۱۳:۵-۱۵). من با این مطالب نامه موافق نیستم ولی در حقیقت هدفی عالی را ابراز می‌کند که کمال مطلوب است و نمی‌توانم نسبت به آن بی‌تفاوت بمانم. تصور می‌کنم در متن نامه عباراتی به کار رفته و افکار و کلمات و حتی اصطلاحاتی هست که اغلب تو به کار می‌بری و شاید از کتاب مقدس گرفته شده است. بدواً تصور می‌کردم پولس یک نفر یهودی است با

این که اسمش یک اسم رومی می باشد ولی متوجه شدم این آقا که توصیه می کند همه را دوست بداریم خودش یهودیان را دوست ندارد. اکنون قسمتی از نامه را که به درستی مثل نوشته های نویسندگان ضدیهود است نقل می کنم و از این جهت از تو معذرت می خواهم. پولس می نویسد: «... زیرا که شما از قوم خود همان زحمات را کشیدید که ایشان نیز از یهود دیدند ... ایشان ناپسند خدا هستند و مخالف جمیع مردم» (۲: ۱۴-۱۵).

پولس از کسی به نام عیسی بسیار صحبت می کند و حتی او را «خداوند» می نامد. آیا شخصی نظیر «حاکم عدالت» است که اعضای فرقه اسنیان از او سخن می گویند؟ به هر صورت درباره این عیسی صفحاتی هذیان آمیز وجود دارد که از دوبار زنده شدن و بازگشت او بر روی ابرها صحبت می کند. هم چنین در مورد مردگان مطالب عجیب و غریبی می گوید (۴: ۱۳-۱۸) که منطقی نیست. می دانم اشخاص عرفانی چگونه آسان دستخوش تصورات واهی خود می شوند.

بالاخره در این نوشته کوچک کلماتی وجود دارد که معنای آنها روشن نیست مثلاً کلمه EKKLESIA (که مسلماً منظور نویسنده نامه معنای معمولی آن نیست) و همین طور کلمه EVANGELION. بالاخره نمی دانم «روح القدس» که اکثراً مورد بحث می باشد چیست؟ به طوری که می بینی من به این نامه خیلی علاقمند شده ام. در این نامه مطالب خوب و بد وجود دارد اما آن چه من بیشتر پسندیده ام لحن گفتار آن است که سرشار از شور و شادمانی است. به همین دلیل نامه ام را با عبارتی که پولس نامه را با آن شروع کرده خاتمه می دهم: «فیض و سلامتی بر تو باد» می دانم که در این عبارت طرز سلام گفتن یونانیان «فیض» و یهودیان «سلامتی» تلفیق شده است. چرا چنین نباشد؟

پاسخ یوسف به اسکندر

واقعاً آدم عجیبی هستی! پدران ما کتاب های زیادی درباره دین خود نوشته اند و کلام خدا در آنها درج شده است. مردم این مطالب را بارها و بارها می خوانند و در آنها بیان حکمت و دانش را می توان یافت. تعجب من از این است، تو که هرگز به خودت زحمت خواندن کتاب های اشعیاء یا مزامیر را نمی دهی چطور به خواندن نامه یک ناشناس این همه علاقمند شده ای؟ درست مثل بچه هایی هستی که از مدرسه فرار می کنند. با این همه، من به سوالاتی که کردی پاسخ می دهم. نامه ای را که فرستاده بودی به دقت خواندم و مثل تو و حتی بیشتر از تو از خواندن آن گاهی خوشوقت و زمانی ناراحت شدم زیرا همان طور که نوشته بودی در این

نامه هم مطالب خوب و هم بد وجود دارد. مطالب خوب آنهایی است که شباهتی با مطالب کتاب مقدس ما دارند و تو با وجود این که اطلاعات کمی در این باره داری به خوبی این شباهت را دریافته‌ای.

علاقه‌ای که نویسنده نامه به مقدس بودن ابراز می‌کند انعکاس کلامی است که موسی روایت کرده و گفتاری است که باید اعمال و رفتار ما را تحت نظم و ترتیب در آورد «مقدس باشید زیرا که من یهوه خدای شما قدوس هستم» (لاو ۱۹:۲).

هنگامی که پولس مخاطبان خود را تشویق می‌کند زندگی شایسته خداوند داشته باشند، خداوندی که آنان را به قلمرو فرمانروائی و فرو شکوهمندی خود فرامی‌خواند (۲:۲)، مثل این است که کلام خداوند را می‌شنوم که به ابراهیم می‌گوید: «پیش روی من بخرام و کامل شو» (پیدا ۱۷:۲).

وقتی که می‌گوید باید کلام خدا را بپذیریم (۶:۱)، و این کلام گفتار انسانی نیست بلکه کلام خداست، و کلام خدا مؤثر و قاطع است (۱۳:۲) از خوشحالی به رقص درمی‌آیم زیرا به آنچه پیامبران گفته‌اند می‌اندیشیم. با این همه بر خود می‌لرزم زیرا معلوم نیست به کلام کتاب مقدس ما اشاره می‌کند یا به مطالبی که بعداً می‌گوید و به هیچ وجه قابل قبول نیست.

هنگامی که می‌بینیم پولس به مخاطبان خود می‌گوید: «... و به چه نوع شما از بتها به سوی خدا بازگشت کردید تا خدای حی حقیقی را بندگی نمائید» (۹:۱) خرسند و شادمان می‌شوم. چه خوب می‌شد اگر بت پرستانی که در میان آنان زندگی می‌کنی و مرتباً به سخنانشان گوش می‌دهی می‌توانستند خدای زنده را بشناسند ولی باین منظور باید بدو بت‌ها را به دور بیندازید.

ضمناً متوجه شده‌ام که مخاطبان پولس یهودی نیستند زیرا قبلاً بت پرست بوده‌اند و لذا می‌خواستم برای او در فعالیت تبلیغ آرزوی موفقیت کنم ولی پایان عبارت که سخن از شخصی به نام عیسی است مرا پریشان می‌سازد.

آنچه پولس در مورد کار کردن گفته به نظر تو ناخوشایند آمده است زیرا شما متفکران یونانی مردمانی اشراف منش هستید و تصور می‌نمائید اشخاص متفکر و دانشمند نبایستی به کارهای دستی بپردازند. می‌دانم که بن سیراخ مطالبی نظیر این عقیده ابراز کرده است (بنسی ۳۸:۲۴-۳۴) ولی این نظریه متعلق به دو قرن و نیم گذشته است. از آن تاریخ تا کنون افکار ملت یهود عمیق تر شده و تمام علمای مذهبی ما اظهار می‌کنند دانشمند واقعی باید کاری داشته باشد که به وسیله دست انجام دهد و اگر می‌خواهند خالق را بشناسند باید در خلقت همکاری کنند. نام او مقدس باد!

در ضمن پولس دوست دارد مانند یک مؤمن واقعی سپاسگزاری نماید (۲:۱، ۱۳:۲). از

آن جا که تو از نوشته های مقدس ما اطلاعی نداری بایستی توضیح دهم که منظور پولس از «روز خداوند» روز داوری خداوند درباره دنیا می باشد (۱:۵-۳، ۱۰:۱). اما پیریشان گوئی های او درباره مردگان مرا به فکر می اندازد (۱۸-۱۳:۴) البته کاملاً با نظرفریسی ها موافقم که خداوند نیکوکاران را مجدداً زنده خواهد ساخت و در آسمان ها خواهد پذیرفت. هم چنین می دانم که دانیال از فرزند انسانی که برفراز ابرها خواهد آمد سخن گفته است. ولی از این که در این نامه مکرراً به عیسی اشاره می شود ناراحت هستم.

اکنون به این عیسی برگردیم. پولس مدام از او سخن می گوید. حتی اگر قبول کنیم پولس مرد خردمندی به این نام شناخته باشد مسئله در این است که از او به صورت یک خردمند و فرزانه صحبت نمی کند بلکه می گوید او را خدای متعال دوباره زنده کرده است (۱۰:۱)، او را مسیح موعود می داند (۳:۱، ۲:۳)، او را «خداوند عیسی» می نامد در صورتی که چنین حرفی کفر است و فقط یک خداوند وجود دارد و او خدای زنده است. مهم تر این که پولس به این مرد یعنی عیسی (جسارت نمی کنم بنویسم) نام پسر خدا می دهد (۱۰:۱) و از او طوری صحبت می کند که گوئی (زبانم لال) خداوند است و زمین و آسمان را آفریده است (۱:۱). به طوری که می دانی بت پرستان خدایان متعددی می پرستند که البته به راه خطا می روند. پیامبران ما این خطا را به خوبی نشان داده اند ولی خطای مردی چون پولس که کتب مقدس ما را کاملاً می شناسد (از متن نامه معلوم است که پولس کتب مقدس ما را خوانده است) مهمتر است. پولس جسارت کرده و یکی از افراد زمینی را با مقام مقدس «او» برابر می سازد. به نظر من او دیوانه و موجود خطرناکی است و بایستی او را از میان برداشت یعنی همان کاری که یهودیان تصمیم گرفته اند و پولس نیز در نامه اش ذکر می کند (۱۴:۲).

حقیقتاً تعجب می کنم چطور پولس در موارد دیگر مطالب خوبی می نویسد؟ او مثل کسانی است که فرقه جدیدی تأسیس کرده و یهودیان و یونانیان را به خود جلب می نمایند. به هر صورت من تصمیم گرفته ام به جمعیت های یهودی که در خارج به سر می برند هشدار دهم این مرد را نپذیرند، او را از خود برانند و حتی در صورت امکان از بین ببرند. بالأخره از این که نامه را برایم فرستاده ای متشکرم.

یادآوری: اکنون ناراحتی خودم را فراموش کرده و چند کلمه درباره سه لغتی که باعث شگفتی تو شده می نویسم.

EVANGELION- من این کلمه را به صورت اسم نمی شناختم و در کتاب مقدس اکثراً به صورت فعل آمده و به معنی آوردن مژده و خبر خوش می باشد. بدیهی است منظور مژده ای است که پیامبران از فرارسیدن فرمانروائی خدا و محبت او و رستگاری ما می آورند.

EKKLESIA- کلمه ای است که در متن یونانی کتب مقدس زیاد دیده می شود اما همان معنایی

که در زبان سیاسی یونانیان دارد را نمی دهد. این کلمه در نزد شما به معنای «اجتماع همشهریان» آمده در صورتی که پیش ما اجتماع مؤمنانی است که خداوند به دور هم جمع می کند. به نظر من پولس برای این کلمه معنی جدیدی قائل شده و در نامه منظورش اجتماعات محلی فرقه اش می باشد.

L'ESPRIT در کتب مقدس ما از روح خدا سخن به میان می آید و مخصوصاً حزقیال این کلمه را می پسندد. منظور عمل خداوند است که جان می بخشد و تقدیس می کند. بدین سبب در یکی از کتب ما (آیا از آن الهام گرفته؟) یعنی کتاب حکمت سلیمان، چندین بار از «روح القدس» صحبت شده است. به هر صورت درست نمی دانم پولس چه معنایی برای این کلمه قائل است.

منابع قانون ایمان

در نامه های پولس اکثراً جملاتی هست که گوئی عیناً از اعتقادنامه (قانون ایمان) ما گرفته شده و حال آن که وقتی پولس این نامه را می نوشته هنوز اعتقادنامه ای تدوین نشده بود و بعدها این کار انجام گردیده است.	منابع قانون ایمان در نامه اول به تسالونیکیان
گرچه پولس مطالب آن را رونویسی نکرده معذالک چندین بار اصطلاحاتی به کار برده که از خود او نیست.	... از بت ها روگردان شدن و به خدمت خدای زنده درآمدن. در انتظار فرزند او که از آسمان می آید. فرزندی که دوباره زنده شده و از مردگان برخاسته. عیسی که ما را از بلای خشمی که می رسد برکنار می دارد (۱: ۹-۱۰)
باید گفت که از فردای پنجشنبه رسولان و پیروان عیسی با کلمات و عبارات قاطع اعلام کردند که «عیسی مصلوب و دوباره زنده شده و در دست راست پدر قرار دارد» و بدین وسیله معتقدات خود را بیان کردند.	ما ایمان داریم بر این که: عیسی مرده و دوباره زنده شده. هنگامی که خداوند از آسمان فرود آید مردگانی که در مسیح هستند دوباره زنده خواهند شد (۴: ۱۴-۱۶)
بنابراین سرچشمه و مرکز قانون ایمان ما انشاهای کلیساهای اولیه است و	

مفاد نامه های پولس گواه بر آن است.
وقتی اصطلاحاتی که در نامه پولس
می خوانیم در اینجا جمع می کنیم
درحقیقت با ایمان مسیحیان اولیه ارتباط
معنوی برقرار می سازیم.

خداوند ما عیسی مسیح
به خاطر ما مرد
تا ما در خواب و بیداری
در ارتباط با او زندگی کنیم (۵: ۱۰).

پولس و انجیل

ما به خوبی می‌دانیم که اناجیل بعد از نامه‌های پولس قدیس نوشته شده و هرگاه این مطالب را نمی‌دانستیم بلاشک تصور می‌کردیم تاریخ نگارش آنها برعکس می‌باشد یعنی بدواً اناجیل که وقایع را تعریف می‌کنند نگارش یافته سپس نامه‌های پولس که اصول آئین را تعیین و تشریح می‌کنند به رشته تحریر درآمده است. این ترتیب نه به علت آن است که در کتاب عهدجدید اناجیل قبل از نامه‌ها چاپ شده‌اند، بلکه منطق حکم می‌کند ابتدا واقعه‌ای اتفاق افتاده و سپس درباره‌آن تفکر و تعمق به عمل آید.

آنچه در حقیقت به وقوع پیوسته بدین شرح است: در سال ۵۱ میلادی، هنگامی که پولس اولین نامه‌ها را به اهالی تسالونیک می‌نوشت شرح وقایع زندگی و درگذشت عیسی به صورت شفاهی شاید هم به صورت نوشته‌های کوچکی، که بعداً با یکدیگر ترکیب و یکی شده و به صورت انجیل درآمدند، انتشار یافته بود.

از نامه‌های پولس چنین استنباط می‌شود که او با کسانی که این روایات شفاهی را نقل می‌کرده‌اند در تماس بوده است. مثلاً شرح او در مورد عشای ربانی بسیار به روایت لوقا شبیه است (۲۲:۱۴-۲۰). و چنین عنوان می‌کند: «زیرا من از خداوند یافتم» (یعنی شرح روایتی که از خداوند رسیده است). و آنچه به شما نیز سپردم ... (۱-قرن ۲۳:۱۱) و چند سطر بالاتر می‌نویسد: «اما ای برادران شما را تحسین می‌نمایم از این جهت که در هر چیز مرا یاد می‌دارید و اخبار را به طوری که به شما سپردم حفظ می‌نمائید» (۲:۱۱) و این مطلب نشان می‌دهد که در خطابه شفاهی، شرح زندگی و کلام خداوند را منعکس می‌ساخته، آنچه ما عیناً در اناجیل می‌یابیم.

در فصل پانزدهم همین نامه صریحاً بیان می‌کند: «الان ای برادران شما را از انجیلی که به شما بشارت دادم اعلام می‌نمایم ... زیرا که اول به شما سپردم آنچه نیز یافتم که مسیح بر حسب کتب در راه گناهان ما مرد، و این که مدفون شد و در روز سیم بر حسب کتب برخاست. و اینکه به کیفا ظاهر شد و بعد از آن به آن دوازده ... پس خواه من و خواه ایشان بدین طریق وعظ می‌کنیم و به این طور ایمان آوردید» (۱۵:۱-۱۱). باید گفت که خطوط کلی و طرح خطابه رسولان نیز همین است و همین مطالب را به صورتی مشروح‌تر در اولین خطابه‌های پطرس قدیس می‌یابیم (اع ۲:۲۲-۲۴، ۳:۱۳-۱۵).

به طوری که توجه کرده‌اید در اولین نامه به اهالی تسالونیک و مأموریتی که به رسولان داده شده اصطلاحات و عبارات مشابه زیاد است. در نامه به اهالی تسالونیک نوشته شده: «زیرا که انجیل ما بر شما محض سخن وارد نشد بلکه با قوت روح القدس» (۵:۱)، و

رسولان مأموریت دارند انجیل را به تمام مخلوقات اعلام کنند (مر ۱۶: ۱۵)، و وعده داده شده که نیروی روح القدس خطابه آنان را همراهی خواهد کرد (لو ۲۴: ۴۹؛ اع ۱: ۸).

در همین نامه در جاهای مختلف اصطلاحاتی وجود دارد که به علت قرائت انجیل آنها را می شناسیم: «از خدا آموخته اید که یکدیگر را دوست بدارید» (۴: ۹؛ ر. ک یو ۱۳: ۳۴-۳۵)، «کسی که این تعلیمات را نمی پذیرد نه فقط نظریات یک انسان را رد می کند بلکه خدا را قبول نمی نماید» (ر. ک ۸: ۴)، «هرکسی که شما را نمی پذیرد مثل این است که مرا نمی پذیرد و آن که مرا نمی پذیرد آن که مرا فرستاده است قبول نمی کند» (لو ۱۰: ۱۶)، «می دانید روز خداوند مانند دزدی به شب هنگام نزدیک می شود. وقتی مردم می گویند به به! چه صلح و آرامشی داریم! عجب امنیتی! در آن هنگام است که ویرانی یکباره بر آنان نازل می شود، مثل دردی که زن آبستن به ناگهان احساس می کند» (لو ۱۲: ۳۹-۴۰، ر. ک ۵: ۲-۳؛ مت ۲۴: ۸ و ۳۶-۴۴)، «شما فرزندان روشنائی هستید. مانه از ظلمت شب و نه از تیرگی و تاریکی به وجود آمده ایم» (۵: ۵؛ ر. ک یو ۸: ۱۲، ۱۲: ۴۶).

در نامه های دیگر نیز می توانیم چنین ارتباطهایی بین نوشته های پولس و اناجیل بیابیم. اگر پولس از وقایع زندگی عیسی کمتر نوشته به این دلیل است که وقایع مذکور را در ضمن خطابه، مانند سایر رسولان تشریح می کرده در صورتی که وقتی به جمعیت هائی نامه می نوشته نمی خواسته است آن وقایع را مجدداً تکرار نماید بلکه برای تقویت ایمان و امور زندگانی تعلیماتی می داده است. مطلب اساسی و اصول آموزش پولس رمز مردن مسیح و دوباره زنده شدن او به خاطر نجات ما می باشد و اعتقاد به این موضوع برای بهره مند شدن از نجات و رستگاری ضرورت دارد. آیا اساس آموزش انجیل نیز همین نیست؟

خداوند شما را به فرمانروائی و جلال خود می خواند

زیرا خود شما به تحقیق آگاهید
که روز خداوند چون دزد در شب می آید.
لیکن شما ای برادران در ظلمت نیستند
تا آن روز چون دزد بر شما آید،
زیرا جمیع شما پسران نور و پسران روز هستید،

از شب و ظلمت نیستیم.
بنابراین مثل دیگران به خواب نرویم، بلکه بیدار وهشیار باشیم
زیرا خدا ما را تعیین نکرد برای غضب
بلکه به جهت تحصیل نجات،
به وسیله خداوند ما عیسی مسیح،
که برای ما مرد تا خواه بیدار باشیم و خواه خوابیده،
با وی زیست کنیم.

پیوسته شادمان باشید همیشه دعا کنید.
در هر امری شاکر باشید که این است اراده خدا در حق شما در مسیح عیسی.
روح را اظفا مکنید.
نبوت ها را خوار م شمارید.
همه چیز را تحقیق کنید، و به آنچه نیکو است متمسک باشید.

از هر نوع بدی احتراز نمایید.
اما خود خدای سلامتی شما را بالکل مقدس گرداند
و روح و نفس و بدن شما تماماً بی عیب محفوظ باشد
در وقت آمدن خداوند ما عیسی مسیح.
فیض خداوند ما عیسی مسیح با شما باد. آمین.
(۱- تسلا ۵: ۲-۲۸)

فرار از امید

در یکی از شهرهای امپراتوری

اولین نامه ای که پولس به اهالی تسالونیکی نوشته به منزله تولد و سرآغاز کتاب عهدجدید می باشد. کتابی که در قلب محیط شهری به وجود آمده و از این حیث با عهدعتیق که همواره در تماس با چادر نشینان، دهقانان و روحانیون اورشلیم بوده اختلاف دارد. باید دانست که کلام خدا فقط در مدت چند سال به دنیای کسبه، سرمایه داران کوچک، سوداگران دوره گرد، کارگران، حقوق بگیران و حتی بردگان راه یافته بود زیرا همین اشخاص مردم شهر تسالونیکی را تشکیل می دادند و تسالونیکی شهر متوسطی بود که گرچه جنبه فرهنگی نداشت اما از نظر اداری و اقتصادی دارای رونق کافی بود.

محل تقاطع راه های بزرگ

وضع جغرافیائی شهر نیز به رونق اقتصادی کمک می کرد زیرا در منتهی الیه خلیج و در پناه صخره ای قرار گرفته و بندر طبیعی ایالت مقدونیه به شمار می رفت. ضمناً ۵۰ کیلومتر در ۵۰ کیلومتر زمین حاصل خیز (که در این منطقه کوهستانی زمین وسیعی به شمار می رود) داشته و بالآخره هسته اقتصادی کشور کهنسالی محسوب می شد. فیلیپ پدر اسکندر کبیر از این محل برای تسخیر یونان عزیمت کرد و بعدها یعنی در سال ۳۱۵ میلادی که برنامه توسعه شهر انجام شد، شهر جدیدی بنا گردیده و بندری که درخور شأن کشور باشد به وجود آمد. بالآخره نام شهر که به معنی «پیروزی در ایالت تسالی!» می باشد یادگاری از اولین موفقیت است.

شهر تسالونیکی که امروز سالونیکی نامیده می شود از نظر اقتصادی محدود به چهارچوب محل خود نبود این شهر از طریق دره رودخانه آکسیوس Axios (در زبان فعلی واردور Vardor) با ناحیه ای که در آن زمان ایلیری Illyrie نامیده می شد (ر.ک روم ۱۵: ۱۹) و امروزه یوگسلاوی نام دارد مربوط است. بنابراین شهر تسالونیکی بندر تنها یک ایالت نبود، بلکه بندر کلیه کشور محسوب می شد و بدین سبب از دوران تسلط یونان و روم، از قرون وسطای بیزانس تا به امروز دارای اهمیت بازرگانی و استراتژیکی بوده است.

يك شهر آزاد

پس از اینکه رومیان پیروز شده و شهر تسالونیکی را تصرف کردند اثرات تسلط آنان در شهر کاملاً محسوس گردید. اهالی تسالونیکی قبل از تسلط رومیان به پادشاهان خود وفادار بوده و در سال ۱۶۸ قبل از میلاد محاصره طولانی رومیان را تحمل کرده بودند. آنها در سال ۱۴۹ قبل از میلاد بر علیه روم شوریدند و پس از آن تاریخ شهر تحت اداره مستقیم روم درآمد. پرستش رب النوع‌ها در آن جا مرسوم گردیده و در طول جنگ‌های داخلی که از سال ۵۰ الی ۳۰ قبل از میلاد امپراتوری روم را تجزیه کرده بود اهالی تسالونیکی مرتباً از سنای روم جانبداری کرده بودند، به این سبب سزار و سپس اکتاویوس، امپراتوران روم نسبت به اهالی تسالونیکی ابراز لطف نموده و در امور شهری به آنان استقلال داده بودند. بنابراین حاکم رومی ایالت مقدونیه که در تسالونیکی اقامت داشت مستقیماً در امور اهالی تسالونیکی دخالت نمی کرد. قضات تسالونیکی پلیتارک نامیده می شدند (ر. ک اع ۱۷: ۶-۸) که استقلال قضائی داشته و در برابر کسی مسؤول نبودند مگر قضاوت مقام بالاتری درخواست می شد. این امتیازات فقط جنبه افتخاری نداشت بلکه اهالی تسالونیکی می توانستند بدین وسیله تجارت و صنایع خود را سازمان دهند. بالاخره تسالونیکی دو جنبه قابل توجه داشت یعنی مرکزی اداری و درعین حال شهری بازرگانی بود و هیچ یک از این دو جنبه مانع دیگری نبود.

چهار راه تجارتي

در منطقه ای که امروزه بالکان نامیده می شود در مدت چندین قرن تمدن یونانی راه یافته بود و پس از این که رومیان تا کنار رودخانه دانوب را تصرف کرده و در این منطقه صلح و آرامش برقرار نموده بودند تجارت و بازرگانی رونق می یافت. مضافاً رومیان غیر از راه طبیعی شمالی، جاده ای به نام اگناتیا احداث کرده بودند که از ساحل دریای آدریاتیک شروع و پس از عبور از تسالونیکی در امتداد ساحل ادامه یافته و در کنار بسفر به شهر بیزانس منتهی می شد.

می توان تصور کرد که تجارت تسالونیکی با نقاط دورافتاده آن ناحیه به چه شکل بوده: وارداتی از قبیل طلا، فلزات، چرم، پشم، چوب برای نجاری و سوخت و بالاخره نیروی کارگر آزاد یا برده که در آن زمان در حوزه مدیترانه روز به روز افزایش می یافت و در مقابل کالاهایی مانند محصولات صنعتی، پارچه، وسائل هنری و خدمات و از جمله خدمات دولتی صادر می شد. ضمناً از طریق دریا نیز محصولات نیمه تمام مجدداً صادر می گردید و فروش برده نیز رونق داشت. در مقابل از مصر و کشورهای شرقی فرآورده های گرمسیری و محصولات لوکس کارخانجات آن کشورها وارد می شد و در میان این داد و ستدها و کارگاه های محلی که برای تغییر شکل محصولات کار می کردند یک مسافر می توانست به آسانی کاری پیدا کند (ر. ک ۱-۹: ۲). در مجموع مقدونیه ایالتی والی نشین بود و تسالونیکی شهری متوسط به شمار می رفت ولی شهری که اخیراً تجدید بنا شده، پرفعالیت و نسبتاً ثروتمند بود.

چهار راه مذهبی

فرهنگ و دانش در این شهر رونق نداشت زیرا اهالی مقدونیه در این امور سر رشته نداشتند و نیاز خود را در این زمینه بدو در آتن و سپس در اسکندریه جستجو می کردند. مذهب باستانی مردم همان مذهب یونانیان بود با این تفاوت که برای دیونیسوس رب النوع مستی و بی خبری اهمیت بیشتری قائل بودند اما یونانیان پرستش این رب النوع را به ملل دور افتاده نسبت می دادند. «کابیر» رب النوع آن سرزمین را نیز می پرستیدند و معتقد بودند جنبه کفاره برای آمرزش گناهان دارد و این اعتقاد برای ملتی بدوی و تندخو مناسب بود.

باید دانست که تعدادی از بازرگانان مصری مجسمه خدایان اسکندریه مانند ایزیس و سراپیس را برپا کرده بودند که سنگ نیشته های مربوط به آنها به دست آمده و معلوم می شود بین دو ساحل مدیترانه روابط معمولی وجود داشته و مسیر ارتباطی بین رودخانه های نیل در افریقا و دانوب در اروپا طبعاً از شهر تسالونیک می گذشته است.

از این که لوقای قدیس وجود کنیسه ای را ذکر نموده چنین برمی آید که غیر از اهالی اسکندریه تعدادی از یهودیان هم به این شهر آمده بودند و طبق معمول در هر کجا که جمعی از یهودیان و یونانیان با هم زندگی می کردند جمعی از خداپرستان که مجذوب منطق یکتاپرستی شدند و یا شیفته ارتباط نزدیک مذهب و اخلاق بودند به دور یهودیان گرد آمده و تعدادی از خانم های طبقه اعیان هم جزو آنان بودند (اع ۱۷: ۱-۴).

ندای انجیل

در مورد این که توده مردم برای پذیرش پیام یهودیان یا مسیحیان آماده بوده اند مدرکی در دست نیست و هنگامی که لوقای قدیس از «گروه کثیری» سخن می گوید باید توجه داشت برای کلیسایی که تازه تأسیس شده بود این عده نسبتاً زیاد بوده است. خیلی زود یهودیان این جمعیت نوپا را طرد کردند و بت پرستان با ایشان از در مخالفت درآمدند (۱- تس ۲: ۱۴، ۳: ۴) اما فعالیت و پشتکار مداوم در این جا هم موجب موفقیت شده و تسالونیک به صورت مرکز نشر و توسعه مژده انجیل درآمد بود (۱- ۳: ۸ ... ۸).

چه عواملی موجب این موفقیت شده بود؟ آیا مللی که دوران افتخاراتشان سرآمده بود اکنون مجذوب اعمال متهورانه جدیدی می شدند؟ آیا از ولگردی و بی بندوباری اخلاقی دل زده شده و می خواستند پیام خشم خداوندی را شنیده و اعلام آمدن نجات دهنده ای را بشنوند؟ (۱- ۹: ۱۰، ۲: ۱۶، ۵: ۹) یا این که حقیقتاً به این دلیل بود که با گفتاری بدون خدعه و نیرنگ و با بی غرضی کامل مواجه می شدند؟ (۲- ۳: ۳ ... ۹) آیا محبتی کشف کرده بودند که کاملاً با آن چه تا آن زمان تجربه نموده بودند تفاوت داشت؟ (۲- ۷: ۸). به هر صورت می توان گفت که مسیحیت آنان مقاوم، سالم و نیرومند بود و در کلیساهائی که پولس ایجاد می کرد اهالی مقدونیه مردمی مطمئن و وفادار بودند (ر. ک اع ۲۰: ۴).

بدیهی است هنگامی که سطح فکر و فرهنگ کافی نباشد اشکالاتی به وجود می‌آید و برای کسانی که مؤمن و معتقد بوده ولی تعمق کافی نداشتند پولس رسول مجبور بود، مطالب اساسی ایمان را مفصلاً تشریح نماید (۱- تسا ۴: ۱۳-۵: ۱۱) ولی در جایی که شجاعت کافی وجود داشته باشد محبت و دوستی هم فراوان است و کلیسای تسالونیکی از این نظر بهره کافی داشت (۱: ۳، ۳: ۶... ۱۲).

دومین نامه به اهالی تسالونیکی

دومین نامه به اهالی تسالونیکی مانند نامه اول به وسیله پولس، سیلاس و تیموتائوس فرستاده شده، در صورتی که در نامه‌های بعدی و هم چنین در دنباله اعمال، در بین همراهان پولس نامی از سیلاس برده نشده و می‌توان چنین نتیجه گرفت که نامه دوم حداکثر چند ماه پس از نامه اول ارسال گردیده است.

ولی از متن نامه‌ها استنباط می‌شود که مشکلاتی هم وجود داشته است. اولاً وضع جدیدی پیش آمده بود مثلاً پولس لازم دیده بود خطوط آخری نامه را شخصاً بنویسد تا خطش را بشناسند (۳: ۱۷) چرا که به نام او نامه‌های ساختگی نوشته شده و در کلیساها خوانده می‌شد (۲: ۲) و این وضعیت را از نامه‌های بعدی به آسانی می‌توان تشخیص داد. زیرا وی اولین نامه‌ای را که به اهالی قرن‌تس فرستاده شده (۶: ۲۱) و نامه‌ای که به اهالی غلاطیه نوشته شده (۶: ۱۱) و یا نامه‌ای که به اهالی کولسی نوشته (۴: ۱۸) را با دست خویش امضاء کرده است.

نکته دیگری که در دومین نامه شایان توجه می‌باشد نکات اصولی است که درباره پایان روزگار تشریح شده و خیلی مفصل تر از نامه اول و حتی به مراتب مشروح تر از فصل مشابه است. در اولین نامه به اهالی قرن‌تس، (۱۵ بار)، چنین به نظر می‌رسد که اهالی تسالونیکی که نامه دوم به آنان خطاب شده کاملاً با اصولی که یادآوری گردیده آشنائی داشته‌اند. بالآخره نکته دیگری که مسئله را پیچیده ساخته این است که بین دو نامه شباهت‌های متعدد و بارزی وجود دارد و به نظر می‌رسد که اصطلاحات و حتی آیه‌های کامل نامه دوم از نامه اول گرفته شده است.

در مقدمه نامه‌هایی که پولس به اهالی تسالونیکی نوشته یا در ترجمه مقدمه این نامه‌ها در کتاب عهدجدید که مورد تأیید کلیساست، ارتباط این دو نامه مشروحاً ارائه شده، به هر صورت آن چه در این جا می‌توان گفت این است که بین نگارش این دو نامه مدتی طولانی فاصله بوده است.

از انطاکیه به قرنتس

داده مشروحاً در اعمال رسولان آمده است. ضمناً در اولین نامه به اهالی تسالونیکه به بعضی وقایع صریحاً اشاره شده و ما به وسیلهٔ اعمال رسولان از آنها آگاه شده ایم، جدول زیر نشان می‌دهد که چگونه دو نوشتهٔ مذکور مکمل یکدیگرند.

در دومین سفری که پولس به منظور تبلیغ به تسالونیکه انجام داده اهالی شهر به مسیحیت گرویدند و اندکی پس از این که شهر را ترک کرده به اهالی آن نامه نوشته است. این سفر که پولس از انطاکیه به تسالونیکه و سپس از آنجا به قرنتس انجام

نامه اول به تسالونیکیان

۱:۱، سیلاس نامه را توأم با پولس امضاء کرده است.
۱:۱، نامه را توأم با امضاء کرده اند.

۲:۲، موضوع‌هایی که به آنها اشاره شده است.

۱۰-۶:۱

۳:۱...۶، تیموتائوس از یونان به مقدونیه رفته و برگشته است.

۳:۱، تیموتائوس از آتن عزیمت کرده است.

۱، متفقاً نامه را فرستاده اند.

۷:۳، مشکلاتی برای پولس پیش آمده.

کتاب اعمال رسولان

۴۰:۱۵، عزیمت از انطاکیه. سیلاس همسفر پولس است.

۱:۱۶، تیموتائوس همسفر پولس است.
۹:۱۶، پولس و همراهانش به اروپا وارد می‌شوند.

۱۲:۱۶، در فیلیپی، در ایالت مقدونیه، کسانی توسط آنها مسیحی شده، به زندان افتاده و سپس آزاد شده اند.

۱:۱۷، در تسالونیکه دعوت به مسیحیت، ایمان آوردن عده‌ای به مسیحیت، برپا شدن شورش.

۱۴:۱۷، سیلاس و تیموتائوس در مقدونیه مانده و پولس به یونان می‌رود.

۱۵:۱۷، پولس در آتن.

۱:۱۸، پولس به قرنتس رفته است.

۵:۱۸، سیلاس و تیموتائوس به او ملحق شده اند.

۶:۱۸، مخالفت یهودیان قرنتس.

نتیجه

بدون این که جزئیات امر را در دست داشته باشیم ملاحظه می شود که سیلاس و تیموتائوس مثل مأموران ارتباطات در اطراف پولس در رفت و آمد بوده اند. اولین نامه به اهالی تسالونیکه پس از چند روز اقامت در قرنفس فرستاده شده،	بالأخره چون از حکمرانی گالیون یاد شده (اع ۱۸:۱۲) و می دانیم که این شخص در سال های ۵۱ و ۵۲ میلادی والی بوده است می توانیم تاریخ اقامت پولس در قرنفس را تعیین نمائیم. بنابراین نامه در سال ۵۱ میلادی نوشته شده است.
---	---

فرار از امید

چگونه می توان اولین نامه پولس به اهالی قرنفس را خواند و دچار شگفتی نشد؟ زیرا این نامه با عبارت و اصطلاح عجیبی پایان می پذیرد «ماران ت» همین اصطلاح در یکی از اولین نوشته های مسیحی به نام دیداکه وجود دارد. در این نوشته آمده است: «لطف و مرحمت خدا بیاید و دنیا بگذرد. درود بر خدای داود! اگر کسی پاک و مقدس است بیاید و اگر چنین نیست توبه کند. ماران ت. آمین» (۶:۱۰). این اصطلاح به زبان آرامی بوده و معنای آن چنین است: «ای خداوند ما بیا!» و به نظر می رسد که در اجرای مراسم مذهبی به کار می رفته و به قدری نزد پیروان عیسی متداول بوده که مسیحیان یونانی الاصل بدون آن که آن را ترجمه کنند فرا می گرفته اند. ما مورد مشابه دیگری می شناسیم و آن عبارت یونانی *Kyrie eleison* می باشد که تا چندی پیش در هنگام اجرای مراسم مذهبی رومی به کار برده می شد. باری «ماران ت» دعای کسانی است که بای صبری در انتظار بازگشت مسیح هستند. یوحنا قدیس در آخرین خطوط کتاب مکاشفه آن را منعکس ساخته ولی به یونانی ترجمه کرده است: «آن که گواه این مطالب است می گوید آری به زودی خواهیم آمد. آمین! بیا ای خداوند عیسی» (۲۰:۲۲).

فرارسیدن بازگشت

این دعا نشان می دهد که اولین پیروان چگونه احساساتی داشتند و پس از صعود عیسی با چه اشتیاقی به بازگشت مسیح دل بسته و با هیجان در انتظار فرارسیدن روز خداوند بودند (آن را *Parousie* هم می خوانند) روزی که برای ناپاکان روز خشم و برای مؤمنان روز

رستگاری خواهد بود (ر.ک ۱- تسا ۱: ۱۰). مسلماً اولین مسیحیان یقین داشتند روز بازگشت مسیح به زودی فرامی‌رسد و بلاشک بعضی از گفته‌های عیسی یا آن‌چه به عیسی نسبت داده شده را به معنای ظاهری کلمه دریافته بودند. گفتارهایی که امروز هم مشکلی برای مفسران می‌باشد مثل: «هرآینه به شما می‌گویم بعضی از ایستادگان در این جا می‌باشند که تا ملکوت خدا را که به قوت می‌آید نبینند ذائقه موت را نخواهند چشید» (مر ۹: ۱)، یا «هرآینه به شما می‌گویم تا جمیع این حوادث واقع نشود این فرقه نخواهند گذشت» (۳۰: ۱۳). بنابراین اهالی تسالونیک یقین داشتند در «آخرین زمان» زندگی می‌کنند. مسئله‌ای که آنان را اندیشناک و دلواپس می‌کرد این بود: مسیحیانی که در این ایام می‌میرند و جزو آخرین هستند آیا بازگشت خداوند را خواهند دید؟ و پولس در اولین نامه خود در پاسخ تأکید می‌نماید که تاریخ فرارسیدن آخرین روز معلوم نیست و «به مانند دزدی در شب می‌آید» (۱- تسا ۵: ۲- ۳). بنابراین توصیه می‌کند مراقب و هوشیار باشند. ضمناً به مخاطبان نامه می‌گوید جزو کسانی هستند که مثل خود او بازگشت مسیح را خواهند دید: «ما که زنده و تا آمدن خداوند باقی باشیم» (۴: ۱۵ و ۱۷). یکی از عباراتی که در اولین نامه به اهالی قرنتس نوشته شده مجدداً اعتقاد یا آرزوی درونی پولس را نشان می‌دهد: «همانا به شما سری می‌گویم که همه نخواهیم خوابید لیکن همه متبدل خواهیم شد» (۱- قرن ۱۵: ۵۱).

فراریان امید

اولین نامه‌ای که به اهالی تسالونیک نوشته شده نشان می‌دهد که مسیحیان جمعیتی زنده و فعال بوده و در انتظار روز موعود خداوند به سر می‌بردند. در نامه دوم می‌بینیم که این انتظار شدت یافته و نوعی شور و هیجان مردم تسالونیک را فرا گرفته به حدی که بعضی از متعصبان ادعا می‌کردند روز موعود خداوند فرارسیده است (۲- تسا ۲: ۲). بدین سبب اعضای جمعیت در بی‌نظمی زندگی می‌کردند (۳: ۶) شاید بعضی از الزامات و قیود زندگی روزانه را از بین برده و گاهی کار خودشان را رها می‌کردند (۳: ۱۰- ۱۲). بلاشک به جایی رسیده بودند که دنیا در نظرشان موقتی، زودگذر و بی‌ارزش می‌نمود. به نظر ما مسیحیان قرن بیستم که سرگرم ساختن دنیا هستیم ممکن است این وضعیت عجیب و نامفهوم جلوه کند. واکنش پولس در برابر این وضعیت شدید بود. او به هیچ وجه با هیجان اهالی تسالونیک موافق نبوده و به آنان چنین نوشته بود: «شما از هوش خود به زودی متزلزل نشوید» (۲: ۲) و برای این که با این گونه افکار واهی مبارزه کند به آنان یادآوری و اعلام کرده که آمدن

خداوند پس از وقوع بحران‌ها و آشوب‌های پی‌درپی خواهد بود چنان‌که کتاب‌های مکاشفه یهود درباره آخر زمان تأکید کرده و عیسی نیز برابر گفته اناجیل اعلام نموده است (مر ۱۳). به نظر پولس پایان روزگار گرچه نزدیک است ولی هنوز فرانسیده زیرا علائم و آثار مقدمه آن پدیدار نشده است و در انتظار این علائم بهتر است «استوار باشید و آن روایات را که خواه از کلام و خواه از رساله ما آموخته‌اید نگاه دارید» (۱۵:۲).

مسیحی در دنیا

اکنون ممکن است دومین نامه‌ای که به اهالی تسالونیک‌ی نوشته شده به نظر ما نوشته‌ای مبهم و حتی بی‌اهمیت جلوه نماید. نوشته‌ای که برای مسیحیان امروز ارزشی ندارد. در حقیقت ما در دنیای دیگری زندگی می‌کنیم و شرح طولانی که در این نامه درباره علائم و مقدمه زمان آخر روزگار داده شده کنجکاوی ما را تحریک می‌نماید و بجای اینکه ما را هدایت کرده و به ما اطمینان خاطر بدهد ما را مشوش ساخته و به فکر وامی‌دارد. با این همه نبایستی این نامه را دست‌کم بگیریم زیرا پولس با تشریح اوضاع مخصوصی که به نظر ما عجیب می‌آید آموزش و تعلیماتی می‌دهد که جزو مسائل حاد روزانه کنونی است. سؤال اساسی که وضعیت اهالی تسالونیک‌ی مطرح کرده بود چنین است: رفتار شایسته یک فرد مسیحی در دنیا بایستی چگونه باشد؟ و پاسخی که پولس داده همان است که در نامه اول به قرنتیان و در نامه به رومیان تشریح نموده است. به نظر پولس زندگی فرد مسیحی بایستی به فاصله مساوی بین وابستگی به دنیا و دوری و بیزاری از آن باشد. امیدواری شخص مؤمن را از وابستگی به دنیا آزاد و رها می‌سازد، با این همه هر کسی باید ایمان و امیدواری خود را در همین دنیا نشان بدهد. پولس ضمن این که تأکید می‌نماید مسیحیان باید خود را از دنیا به دور نگاهدارند، اهمیت وافر به وضع فرد مسیحی در دنیا می‌دهد. اگر بخواهیم عبارت معمولی به کار ببریم می‌توانیم بگوئیم پولس نه رومی روم است و نه زندگی زنگ و در نامه‌ای که به اهالی تسالونیک‌ی نوشته هر دو جنبه زندگی مادی و معنوی مسیحی را در نظر گرفته است. او گرچه نظریه خود را کاملاً تشریح نکرده اما باید گفت نظریات رسول منحصر به این نامه‌ها نیست و بعداً نشان می‌دهیم چگونه نظریات او عمیق‌تر و واضح‌تر گردیده است.

سناریو برای يك كتاب مكاشفه

نظریه پولس قدیس دربارهٔ زمان آخر که می‌توان به عنوان مکاشفه او نامید در سه نامه تشریح شده که عبارتند از: اولین و دومین نامه به اهالی تسالونیکي و اولین نامه ای که به اهالی قرنتس نوشته است. این نظریه را می‌توان در سه ستون خلاصه کرد مشروط بر این که مبنا را بر نامه ای که

به اهالی قرنتس نوشته شده قرار داده و ترتیب دو نامه دیگر را تغییر دهیم، زیرا نامه ای که به اهالی قرنتس نوشته شده بیشتر جنبه اصولی دارد، در صورتی که دو نامه دیگر به منظور راهنمایی در مسائل عملی اهالی تسالونیکي به رشته تحریر درآمده است.

نامه اول به تسالونیکیان	نامه اول به قرنتیان باب ۱۵	نامه دوم به تسالونیکیان
۱۳:۴، زنده شدن مجدد ما چه می‌شود؟	۸-۱، مسیح دوباره زنده شده است (۹-۱۱)، (انحراف از موضوع).	نامه دوم به تسالونیکیان
۱۴:۴، زنده شدن مجدد مسیح نمونه زنده شدن مجدد ماست.	۱۲، زنده شدن مجدد ما چه می‌شود؟	
۱۵:۴-۱۷، در روز موعود خداوند همه به او می‌پیوندند.	۱۳-۲۱، دوباره زنده شدن مسیح مقدمه دوباره زنده شدن ماست.	
	۲۲-۲۳، در روز موعود خداوند همه مجدداً در او زنده خواهند شد.	
	۲۴-۲۵، ولی بدواً بر همه نیروها پیروز خواهد شد.	۲-۳:۱۲، این مبارزه از مرحله ای بحرانی می‌گذرد که در آن حریف پدیدار می‌شود.
۱۰:۱، عیسی ما را از غضب آینده می‌رهاند.		۶:۱-۱۰، مسیح از دشمنان خود انتقام می‌گیرد.
	۲۶، او بر مرگ پیروز می‌شود (۲۷ الی ۵۱ تشریح موضوع و داستان تمثیلی).	
۱۶:۴، شیپور	۵۲، شیپور.	
۱:۵-۳، تاریخ نامعلوم		۱:۲-۳، تاریخ نامعلوم

در دومین نامه ای که پولس به اهلالی تسالونیکی نوشته مخصوصاً دربارهٔ مبارزه های آینده تأکید می کند ولی به طوری که از مفاد سه نامه برمی آید پولس سناریوئی در سر دارد که به صورت نمایش عظیمی است!

شرح سناریو چنین می باشد: ناگهان شیپور خداوندی در آسمان طنین انداز می شود. صدای ملک مقرب به عرش درمی آید، ابرها به نور جلال و شکوه خداوند روشن می شوند و به ناگاه مسیح پدیدار می گردد. ضد مسیح در برابر نفس او تاب نیاورده، افتاده و نابود می شود؛ مرده ها به پا خاسته و به زودی به زندگان می پیوندند. بشریت با افتخار به آسمان صعود کرده و به سوی جایگاه آسمانی می رود، در جایی که مسیح در انتظار اوست تا در ابدیت آسمانی با او سهم گردد.

جزئیات این صحنه با عظمت را به خوبی می شناسیم زیرا هنرمندان با استفاده از این نوشته ها آن را مجسم کرده اند: تابلوهای دیواری عظیم، کلمات هولناکی چون « روز خشم» و روایات و احادیثی که گفته های پولس را دائم به یاد می آورند. اکنون دربارهٔ این مطالب چگونه می اندیشیم؟ بلاشک پولس قدیس از احادیث و روایات گذشته پیروی کرده است. روایاتی

که زمان آخر را به صورت نمایشی عظیم مجسم می کردند. مثلاً در کتاب عهد عتیق و مخصوصاً نوشته های جعلی برای نشان دادن قدرت و تظاهرات خداوندی تعداد زیادی ابرهای درخشان و طنین شیپورها به کار می رفته و حتی بعضی چنین پنداشته اند که پولس قدیس در توصیف پایان روزگار از نحوه اجرای مراسم غیرمذهبی برای پذیرائی شاهزادگان و قهرمانان، که در دوران قدیم معمول بود، استفاده کرده ولی صحت این فرضیه مسلم نشده است.

به هرصورت منبع و مأخذ نوشته های پولس هرچه باشد طبیعی است. برای تشریح چیزی که غیرقابل توصیف است از وسائلی که در دسترس او بوده استفاده کرده است و هرگاه در قرن بیستم بخواهیم در این باره سخن گوئیم قاعدتاً برخورد سیارات و پدیده های هسته ای را به کار می بریم و طبیعی است که هر پندار و اندیشه ای ناچار باید در چهارچوب فرهنگ خاصی بیان گردد و پولس قدیس هم از رسوم و فرهنگ دوران خودش پیروی کرده است. بالأخره لازم است به خاطر داشته باشیم که پولس در پیام خود به هیچ وجه نمی خواهد محیطی پر از اضطراب و وحشت ایجاد نماید بلکه میل دارد که این پیام موجب تقویت امیدواری گردد.

صحنه ماقبل آخر:

فرمانروائی ضد مسیح

خواننده و سعی خواهد کرد مردم را از حقیقت دور ساخته و به راه دروغ جلب نماید.

آنچه گفته شد با تشریح پایان روزگار که در اناجیل آمده شباهت دارد: «زیرا که مسیحیان کاذب و انبیای کذب ظاهر شده علامات و معجزات عظیمه چنان خواهند نمود که اگر ممکن بودی برگزیدگان را نیز گمراه کردند» (مت ۲۴: ۲۴) تنها تفاوتی که دارد این است که پولس فقط از یک دشمن شخصی خدا سخن می گوید در صورتی که در اناجیل صحبت از تعدادی مسیح دروغین است.

با این همه متن دومین نامه به اهلالی تسالونیکی اشکالی دیگر دربر دارد که مختص همین نامه است: دشمنی که قبل از پدیدار شدن نهائی مسیح خواهد آمد وجود دارد که آماده آشکار شدن است ولی خوشبختانه مانع و سدی از او جلوگیری می کند (۲- تسال ۲: ۶-۸). فرضیه های چندی درباره هویت این سد مرموز وجود دارد؛ آیا این مانع روح القدس می باشد؟ یا امپراتوری روم که عامل ثبات و آرامش در دنیای قدیم بوده است؟ آیا این سد موعظه و ترویج انجیل می باشد؟ آیا شخصیت پولس است که شر و بدی را مهار کرده است؟ آیا فرشتگان می باشند؟

در دومین نامه به اهلالی تسالونیکی آمده است که در پایان روزگار و قبل از آمدن مسیح پدیده وحشتناکی پدید می آید و آن ظهور کسی است که به اسامی مرموز: بی دین، فرزند گمراهی، و دشمن نامیده شده (۲- تسال ۲: ۳-۴). اولین نامه یوحنا که پنجاه سال بعد نوشته شده نشان می دهد که این نظریه را خوانندگان نامه پذیرفته اند و او این شخص را به همان نامی می خواند که بعدها در احادیث مسیحی نامیده خواهد شد: ضد مسیح.

این شخص کیست؟ و نقش او در سرنوشت دنیا چه می باشد؟

در حقیقت مسلم نیست که پولس قدیس نیز عقیده واضح و روشنی در این باره داشته است و از اینکه هر بار به نام دیگری از ضد مسیح یاد کرده نشان می دهد که در این امر دچار شک و تردید بوده است. در اینجا پولس از احادیث و روایات مکاشفه ها پیروی می کند، روایاتی که محافل یهودی در زمان نوشتن عهد جدید به آن معتقد بودند و برطبق این روایات قبل از پیروزی نهائی خداوند، ناپاکی و گناه همه جا را فرا می گیرد. در این زمان ضد مسیح تجسمی از شر و بدی می باشد ولی غیر از شیطان بوده و کاملاً تحت تأثیر شیطان خواهد بود. ضد مسیح خود را خدا

به هر صورت پولس قدیس در این مورد توضیحی نداده ولی ظاهراً مخاطبان نامه می دانند که از چه سخن می گوید. در صورتی که این مسئله به صورت معمائی در کتاب عهدجدید باقی مانده است.

در اواخر سده یکم و در نوشته های یوحنا منظره زمان آخر تغییر می یابد. هیچ گونه مانعی در راه ضدمسیح بدون هیچ مانعی فعالیت می کند و زمان های آخر فرارسیده است که ممکن است هزاران سال به طول انجامد. «ای بچه ها این ساعت آخر است و چنان که شنیده اید که دجال می آید الحال هم دجالان بسیار ظاهر شده اند و از این می دانیم که ساعت آخر است» (۱- یو ۱۸:۲) ضد مسیح کسانی هستند که به جای حقیقت دروغ را منتشر می سازند. اینان دشمن پدر و پسر هستند (۲:۲۲). در کتاب مکاشفه یوحنا امپراتوری روم به صورت یکی از دشمنان مسیح نشان داده شده است. به مانند حیوانی افسانه ای توصیف شده که جای خداوند را گرفته و مردم را به پرستش خود واداشته است ولی این حیوان با پیروزی بره خداوند از بین خواهد رفت (مکا ۱۳ و ۱۴).

در نوشته های پولس و یوحنا قدیس نحوه مخالفت با خداوند یکسان نیست. این مخالفت گاهی در زمان حال و زمانی در آینده است، گاهی واحد است یا متعدد و به هر صورت مخالفتی زنده و فعال می باشد چنان که امروز هم این مخالفت را احساس می کنیم.

پولس و مخاطبانش

قرن ها بود که ناشران مراسلات و نامه ها فقط به جنبه افکار و نظریات نامه ها توجه می کردند و آن چه را در نامه ها درباره مکان یا زمان تحریر نامه ذکر شده بود به کلی حذف می کردند زیرا به نظر ناشران این جزئیات جنبه شخصی داشته و فاقد اهمیت بود. امروز توجه بیشتری به این نکات می شود ولی برای نویسندگانی که نامه هایشان به وسیله ناشران قرون اخیر منتشر شده آن چه از بین رفته جبران ناپذیر است.

ولی نظر به این که پولس قدیس مورد احترام بوده و قبل از این دوره می زیسته نامه هایش از این گونه دستبردها مصون مانده است. در نامه های پولس نه تنها درباره جمعیت ها یا اشخاصی که نامه به آنان خطاب شده جزئیات دقیقی هست بلکه درباره خودش و نحوه نوشتن نامه ها اطلاعات دقیقی وجود دارد.

مثلاً در اکثر نامه ها از بدو درود و سلام از یکی از پیروان نزدیک خود که شاید منشی بوده و یا به عنوان دستیار در نوشتن نامه شرکت داشته نام می برد «پولس و تیموتائوس» (۲- قرن ۱:۱؛ فی ۱:۱؛ کول ۱:۱؛ فیل ۱)؛ «پولس و برادر سوستانیس» (۱- قرن ۱:۱)؛ «پولس، سیلاس و تیموتائوس» (۱ و ۲- تسا ۱:۱). در نامه پولس به اهالی غلاطیه تعداد شرکت کنندگان در نوشتن نامه بیشتر شده است: «پولس و هم چنین کلیه برادرانی که با من هستند» (غلا ۲:۱).

در جملات پایان نامه ها جزئیات بیشتر و مشروح تری وجود دارد مثلاً در نامه ای که به اهالی روم نوشته شده و از همه قابل توجه تر است بعد از عبارت خداحافظی (روم ۱۶:۲۰) در میان جملات درود و سلام طرتیوس که منشی پولس بوده یک عبارت شخصی وارد نموده و می نویسد: «من طرتیوس، کاتب رساله، شما را در خداوند سلام می گویم» (۲۲:۱۶) و بلافاصله به نام پولس درود دیگران را ابلاغ می کند: «تیموتائوس هم کار من و لوقا و یاسون و سوسیپاترس که خویشان منند شما را سلام می فرستند» (۲۱:۱۶) و سپس اضافه می کند: «قایوس که مرا و تمام کلیسا را میزبان است ... و آرسطس خزانه دار شهر و کوارطس برادر» (۲۳:۱۶).

در بسیاری از نامه های دیگر قبل از امضای نامه نکته ای با دست پولس اضافه شده و نشان می دهد که بقیه نامه را دیکته کرده است: «سلام و درود با دست من یعنی پولس نوشته شده است» (۱- قرن ۱:۱۶؛ کول ۴:۱۸) گاهی مخصوصاً تأکید می نماید مخاطبان از

نامه های جعلی برحذر باشند: «تحت به دست من پولس که علامت در هر رساله است به این طور می نویسم» (۲- تسا ۳: ۱۷). ممکن است سرتاسر نامه ای که به اهالی غلاطیه نوشته شده به خط پولس باشد زیرا در پایان چنین می نویسد: «ملاحظه کنید چه حروف جلی به دست خود به شما نوشتم» (غلا ۶: ۱۱).

در بعضی موارد پولس نام حامل نامه را هم ذکر می کند مثلاً: «تیخیکس که برادر عزیز و خادم امین در خداوند است شما را از هر چیز خواهد آگاهانید. که او را به جهت همین به نزد شما فرستادم تا از احوال ما آگاه باشید و او دل های شما را تسلی بخشد» (افس ۶: ۲۱-۲۲).

و اما درباره مخاطبان نامه ها، غیر از نامه هایی که به مسئولان کلیسا نوشته و جنبه فردی دارد یا نامه ای که به فیلمون فرستاده، بقیه نامه های پولس جنبه همگانی دارد و این موضوع را تأکید نموده است. حتی دومین نامه هایی که به اهالی قرن تنس نوشته شده نه تنها خطاب به کلیسای قرن تنس می باشد بلکه به تمام مردان مقدسی که در ناحیه اخائیه به سر می برند (۲- قرن ۱: ۱). پولس اکثراً از مخاطبان خود درخواست می کند با بوسه ای مقدس به یکدیگر درود و تهنیت گویند (۱- تسا ۵: ۲۶؛ کول ۲۰: ۲- قرن ۱۳: ۱۲؛ روم ۱۶: ۱۶) اولین نامه ای که به اهالی تسالونیکه نوشته شده بایستی «برای جمع برادران مقدس خوانده شود» (۲۷: ۵)، و نامه ای که به اهالی کولسی نوشته شده باید به کلیساهای دیگر نیز فرستاده شود. «و چون این رساله برای شما خوانده شد مقرر دارید که در کلیسای لاودکیان نیز خوانده شود و رساله از لاودکیه را هم شما بخوانید» (کول ۴: ۱۶).

بدین ترتیب تا اندازه ای می دانیم که پولس قدیس چگونه نامه های خود را نوشته و چگونه مخاطبان نامه ها، آنها را خوانده و در جمعیت های مربوطه قرائت کرده و به کلیساهای دیگر می فرستادند.

ما همواره خدا را سپاس می‌گوئیم

اما ای برادران و ای عزیزان خداوند،
می‌باید ما همیشه برای شما خدا را شکر نماییم
که از ابتدا خدا شما را برگزید
برای نجات به تقدیس روح و ایمان به راستی.

و برای آن شما را دعوت کرد
به وسیلهٔ بشارت ما برای تحصیل جلال خداوند ما عیسی مسیح.
پس ای برادران، استوار باشید
و آن روایات را که خواه از کلام و خواه از رسالهٔ ما آموخته‌اید، نگاه دارید.

و خود خداوند ما عیسی مسیح
و خدا و پدر ما که ما را محبت نمود
و تسلی ابدی و امید نیکو را به فیض خود به ما بخشید،
دل‌های شما را تسلی عطا کند
و شما را در هر فعل و قول نیکو استوار گرداند.

(۲-تسا ۲: ۱۳-۱۷)

فصل سوم

رساله اول پولس رسول به قرنتیان

مسیح مرا فرستاد نه تا تعمید دهم...

يك جماعت مسیحی چیست؟

قبلاً با جمعیت مسیحیان اولیه تسالونیکي آشنا شدیم و اکنون به دنبال پولس قدیس به جمعیت نوبنیاد دیگری یعنی جمعیت شهر قرنتس می‌رسیم. در اینجا از تشکیل این جمعیت سخن گفته و سعی می‌کنیم با زندگی آنان آشنا شده و به تدریج که نامه‌های پولس را بررسی کنیم خواهیم دید در دوران‌های اولیه جمعیت‌های دیگر مسیحی در شهرهای فیلیپی، افسس و کولسی چگونه زندگی می‌کردند. آشنائی با منابع و ریشه‌های مسیحیت موجب تعصب و شگفتی نخواهد شد زیرا تصویری از حقایق و واقعیات می‌باشد.

انتشار مسیحیت بدو به صورت تشکیل جمعیت‌هایی در اطراف دریای مدیترانه انجام گردید و سپس به اطراف توسعه یافت. با این همه باید توجه کنید آشنائی با ریشه‌های مسیحیت و طرز انتشار آن شما را از حقیقت مسیحیت خارج نسازد. زیرا ایجاد یک کلیسای جدید مانند افتتاح شعبه بانک یا آژانس جهانگردی نیست. هنگامی که پیروان مسیح در محلی تشکیل جماعتی می‌دادند واقعه‌ای بسیار مهم به وقوع می‌پیوست که بایستی محرک و انگیزه اصلی آن را تشخیص داد.

جماعت با عیسی مسیح

باید دانست که مسیحیان قبل از هر چیز کسانی هستند که خود را وابسته به یک نفر یعنی مسیح دانسته (ر.ک اع ۲۶:۱۱)، و با او در صمیمیت زندگی می‌کنند. معتقدند که مسیح مرده و دوباره زنده شده (۱-قرن ۱۵: ۳-۵)؛ و دوست نزدیک آنان است؛ می‌توان با او روابط واقعی و روحانی داشت. این موضوع مرکز و کانون زندگی مسیحی به شمار می‌رود. انتشار مسیحیت معمولاً بدین گونه آغاز می‌شد که روزی سخنرانان و واعظینی به شهر وارد شده و درباره عیسی سخنرانی می‌کردند. درباره کسی که خودشان به خاطر او زندگی می‌کردند و در این سخنرانی‌ها فقط درباره او سخن می‌گفتند بدون این که نکته دیگری افزوده یا تغییری در این مطالب بدهند، چنان که پولس نوشته است: «زیرا عزیزمت نکردم که چیزی در میان شما دانسته باشم جز عیسی مسیح و او را مصلوب»

(۱-قرن ۲:۲). البته شنوندگانی که قابلیت پذیرش داشتند مجذوب این مسیح می شدند که آنان را تسخیر می کرد و مسیحی می شدند.

لازم به تذکر است وقتی می گوئیم «مسیح مرده و دوباره زنده شده است» این گفتار فقط اعلام یک باور یا اعتقاد نمی باشد بلکه بدین معنی است که مسیح زنده است و بنابراین هیچ نکته زندگی ما از او مخفی نیست و از چیزی بیگانه و نا آشنا نمی باشد. یا بهتر بگوئیم همه چیز از آن اوست. از او ناشی می شود و به سوی او بازمی گردد. «او قبل از همه است و در وی همه چیز قیام دارد» (کول ۱:۱۷).

اگر او مراحل مرگ و دوباره زنده شدن را گذرانیده پس تمام هستی در جریان این مرگ و رستاخیز قرار دارد. هر مسیحی امیدوار است سراسر زندگانش نمونه و تصویری از واقعه اسرارآمیز عید گذر باشد یعنی مرگ را بپذیرد تا زندگی از آن حاصل شود. و کسی نمی تواند برنده شود مگر این که بپذیرد که همه چیزش را از دست بدهد (ر. ک فی ۳:۸) بهتر است دیوانه و ناتوان باشیم تا حکمت و نیروی خداوند تجلی نماید (ر. ک ۱-قرن ۴:۱۰-۱۳). با مسیح بمیریم تا با او زندگی کنیم.

صمیمیتی چشم گیر

عضویت در یک جمعیت مسیحی تنها به این معنی نیست که به سازمانی وابسته بود بلکه باید طوری تحت تأثیر نیروی عیسی مسیح قرار گرفت و به اندازه ای مثل واقعه اسرارآمیز عید گذر زندگی کرد که بتوان مثل بولس گفت: «... ولی زندگی می کنم لیکن نه من بعد از این. بلکه مسیح در من زندگی می کند» (غلا ۲:۲۰). ولی هنگامی که جریان شدیدی از وجود کسی می گذرد نخواهد توانست آن را برای خود نگهدارد و اگر مسیح در وجود من جای گرفته خواه ناخواه جسم و جان من این نکته را فریاد می زند و به تدریج این پدیده همه جا را فرامی گیرد.

رسولانی که در روز پنجاهه از آتش روح القدس در التهاب بودند قصد نداشتند در این باره تبلیغ کنند ولی آن چه در دل داشتند به قدری هیجان انگیز بود که نمی توانستند در دل نگهدارند، خاموش بنشینند و چیزی نگویند. نتیجه آن شد که طبق کتاب اعمال رسولان سه هزار نفر تقاضا کردند به عیسی مسیح تعلق یابند (اع ۲:۱-۴۱).

چند سال بعد فیلیپس، خادم کلیسا که بدو برای خدمت مائده ها انتخاب شده بود (۲:۶) به علت آزار و تعقیب مسیحیان متواری شده و تصادفاً در سامره به سر می برد (۸:۴-۸). او مأموریت اعلام کلام خدا را نداشت ولی آن چه در ضمیر باطن وی می گذشت به حدی شدید بود که نمی توانست سکوت اختیار کند، در نتیجه در اطراف او جمعیتی تشکیل گردید. هم چنین موقعی که یوحنا و پطرس به دادگاه یهود احضار شده بودند در پاسخ دادگاه که اصرار

داشت آنان را به سکوت وادارد اظهار کردند: «زیرا که ما را امکان آن نیست که آنچه دیده و شنیده ایم بگوئیم» (۲۰:۴).

آری چگونه می توان انتظار داشت که عشق و محبت پوشیده و خاموش بماند؟ زیرا محبت احساسی است که طبعاً به دیگران سرایت می کند و کسانی که در عشق و محبت زندگی می کنند منبع و منشأ جمعیت هائی هستند که در آن جا وفاداری، از خود گذشتگی و شرکت در غم و شادی دیگران متداول و مرسوم است. این جمعیت ها دنیای جدیدی هستند و اعضای آن از صمیم قلب به آن معتقد بوده و آرزو دارند پایدار بمانند. از آن جا که این دنیای محبت نمی تواند یک باره کره زمین را فرا گیرد بدو جمعیت های کوچک تری ایجاد می شوند و سپس این جمعیت ها وسیع تر شده و انتشار می یابند.

باید دانست که هرگز طرحی برای توسعه و نشر مسیحیت وجود نداشته و یک برنامه سوق الجیشی طرح ریزی نشده تا انجیل جهان را تسخیر نماید. اصولاً کسی در این اندیشه نبوده که تعداد مسیحیان افزایش یابد و یا اینکه بالأخره سازمان نهائی مسیحیت چه خواهد بود، چنان که پولس نوشته است: «زیرا که مسیح مرا فرستاد نه تا تعمید دهم بلکه تا بشارت رسانم» (۱-قرن ۱:۱۷). می بینیم که او چگونه از پیغام، بنایی می سازد ... و ملاحظه می شود که چند سال بعد شبکه ای از جمعیت های بنیاد نهاده شده وجود دارد که همگی همین پیغام را اعلام می دارند.

انجیل روز به روز

این انجیل که مسیحیان را هدایت می کند تا مرگ و دوباره زنده شدن مسیح را سرمشق زندگی خود سازند در حقیقت نیروی محرکه جمعیت های مسیحی به شمار می رود. ولی زندگی مداوم بر مبنای انجیل کار آسانی نیست. بنابراین کلیساهائی که درگیر مسائل روزمره خود بودند ممکن بود اصلیت واقعی خود را فراموش کرده و به صورت اجتماعات معمولی در آیند که فقط در اندیشه ادامه حیات هستند. رسولان ضمن اندرزهایی که به آنان می دادند همواره مسئله اساسی یعنی رمز مرگ و دوباره زنده شدن مسیح را یادآوری می کردند، نکته ای که زندگی فرد مسیحی بایستی سرشار از آن باشد.

در اولین نامه پولس به اهالی قرن تنس تعداد این گونه مداخلات فراوان است زیرا در کلیسائی که شوق و حرارت انجیلی کاهش می یافت طبعاً مشکلات داخلی افزوده می شد و پولس سعی کرده مشکلات آنان را یک به یک حل کرده و هربار با مراجعه به اصول راه حل عملی پیدا کند.

شهری به نام

قرنتس

وقتی شاعری گفته بود: «هرکسی نمی تواند به قرنتس برود» و این گفته حقیقت داشت زیرا زندگی در شهر قرنتس به معنای زندگی در تجمل و خوشی بود و بسیار کسان آرزو داشتند در آن شهر اقامت گزینند. اما زندگی در قرنتس خیلی گران بود.

هم چنین قرنتس بندر بزرگی بود که در آن جا صنایع مهم و فعالی وجود داشت. این شهر بر روی دماغه ای واقع بود که دریای اژه را از دریای آدریاتیک جدا می ساخت. بنای شهر بر روی خشکی و در مجاورت قلعه ای به ارتفاع ۶۰۰ متر قرار گرفته که از فراز قلعه می توان هر دو دریا را مشاهده کرد. بندر اصلی به فاصله سه کیلومتری شهر و در کنار دریای اژه قرار گرفته و ضمیمه شهر قرنتس محسوب می شود (ر. ک روم ۱:۱۶).

دماغه مذکور بین دریاهای اژه و آدریاتیک و در پنج کیلومتری شمال شهر واقع شده و پهنای آن در باریک ترین نقطه ۶/۳۰۰ کیلومتر می باشد. این دماغه نیز به بندر و باراندازهای متعدد مجهز بوده و گذرگاهی شیب دار داشت که از روی آن کشتی ها را از یک دریا به دریای دیگر می گذرانیدند. به این منظور مسافران و محموله های پستی در یک طرف از کشتی پیاده می شدند و پس از گذراندن کشتی به طرف دیگر مجدداً به کشتی سوار می شدند و بدین طریق ضمن صرفه جوئی در وقت مسافرت بدون خطر انجام می شد زیرا کشتی رانی از مقابل دماغه پلویونز به علت وزش بادهای متغیر و ناگهانی کار آسانی نبود.

به هر صورت اهالی قرنتس می توانستند اجناس و محصولات سنگین وزن را ساخته یا تغییر شکل داده و با کمترین هزینه به سوی مشرق یا مغرب ارسال دارند. بدین ترتیب قرنتس شهری هم تفریحی و هم صنعتی به شمار می رفت درست مانند شهرهای پاریس، لندن، یا شانگ های در اوایل قرن بیستم. معبد قدیمی آفرودیت رب النوع عشق که در بالای قلعه بنا شده بود مانند فانوس دریائی از مسافت دور دیده می شد و هنگامی که دریانوردان آن را در افق می دیدند بر سرعت پارو زدن خود می افزودند.

ضمناً قرنتس برای مسافران و جهانگردان شهر زیبا و تماشائی به شمار می آمد زیرا مناظر قشنگ کوهستانی و خلیج آرامی داشت که حتی از یک دریاچه آرام تر بود. به اضافه در مجاورت شهر آتن و بناهای تاریخی آن شهر قرار داشت و از شهر ولف و عبادتگاه های مشهور آن چندان دور نبود و بالأخره دریا و کشتی هائی که مرتباً در رفت و آمد بودند منظره متنوع و دل انگیزی ایجاد می کردند. برای تجسم قرنتس بایستی شهری در نظر بیاورید که مجموعه ای از بندر انزلی و رامسر بوده و جنبه های صنعتی، تفریحی و جهانگردی را در یک جا جمع کرده باشد و اگر وسائل ارتباطی آن زمان را در نظر بگیریم قرنتس شهر بزرگی به شمار می آمد. شهر قرنتس در آن هنگام که به تصرف رومیان درآمد خسارات زیادی متحمل شده و

ویران شد ولی با موقعیتی که داشت ممکن نبود به همین صورت باقی بماند. لذا در سال ۴۴ قبل از میلاد قیصر روم فرمان داد مجدداً شهری بر روی خرابه های قرن‌تس بنا شود و مردم زیادی از یونان، ایلیری و مقدونیه، که از اروپا آمده بودند، و نیز شرقیان و مصریان و مردان آزادی که در پی شغلی بودند و تعداد زیادی از بردگانی که آزاد شده بودند، به آن سوی رفتند. در میان آنان یهودیانی هم بودند که طبعاً با در دست داشتن قوانین دین یهود در برابر میکرب شرک و الحاد مصونیت داشتند و با رعایت این قوانین خانواده های متحد و کارگاههای

خرابه های شهر قرن‌ت در زمان پولس که باقیمانده های معبد آپولون نیز در آن به چشم می خورد.

پر درآمد ایجاد کرده بودند. باید گفت که قوانین تورات با زندگی کردن در رفاه و خوشی

مغایرت و مخالفتی نداشت و فقط از زیاده روی و انحراف جلوگیری می کرد. همین قوانین در سرزمین یهود دهقانان سرباز و در شهر قرنتس سرمایه داران پر کار به وجود آورده بود. قرنتس برای یک عضو سنای روم که به عنوان والی انتخاب می شد محل خدمت مناسبی به شمار می رفت زیرا می توانست یک سال استراحت نموده و به تحصیل ثروت پردازد بدون آن که مسئله ای پیچیده یا واقعه غیرمنتظره ای پیش آید. در سال ۵۲ میلادی غالیون، برادر سنکا Se'ne'que فیلسوف مشهور رومی والی ایالت قرنتس بود و در زمان حکمرانی او پولس در دادگاه قرنتس محاکمه شد (اع ۱۸: ۱۲ - ۱۷).

تنگه قرنت محل عبور کشتی ها

یونان، هلاد، اخائیه

کشوری که ما یونان و مردم آن را یونانی می خوانیم به زبان لاتین گرِکوز، گراسیا خوانده می شود ولی این کلمه بدو فقط نام طایفه ای در مغرب یونان بود و بعداً رومیان کلیه اهالی کشور را به این نام می خواندند. حال اگر به این کشور مسافرت کنیم اکثراً کلمات هلن و هلاس را می شنویم و هرگاه مختصری الفبای یونانی بدانیم می توانیم این کلمات را در نقاط مختلف بخوانیم زیرا نام واقعی کشور یونان و اهالی آن می باشد و در کتاب عهدعتیق هم به این نام آمده است. در بعضی از نوشته های کتاب عهدجدید کلمه دیگری که کمتر آشناست به کار برده شده و آن کلمه اخائیه می باشد (۱- تسلا ۷: ۸-۱- قرن ۱۶: ۱۵: ۲- قرن ۱: ۱، ۲: ۹، ۱۰: ۱۱، روم ۱۵: ۲۶: اع ۱۸: ۱۲-۲۷، ۲۱: ۱۹). اکنون ببینیم چرا این کلمه برای کشور یونان به کار رفته و از کجا آمده است؟

این کلمه در زمان هومر شاعر یونانی یعنی در دوران قهرمانان باستانی برای نامیدن کشور یونان به کار می رفت و شعرا این کلمه را حفظ کرده بودند. بعدها در هنگامی که رومیان یونان را تصرف کرده و در زیر سلطه خود گرفتند بعضی از شهرهای کوهستانی یونان با استفاده از این کلمه و تحت عنوان «اتحادیه اخائیه» مردم را برعلیه روم به زیر پرچم خواندند. متأسفانه برای پیروزی در جنگ فقط افراشتن پرچم های باستانی کافی نیست و در این مبارزه رومیان پیروز شده و اتحادیه اخائیه را منکوب کردند (سال ۱۴۶ قبل از میلاد).

گاهی فاتحان پس از پیروزی بعضی از جنبه های سنت کهن سرزمین های متصرفی را رعایت کرده و چیزهایی که به علت باستانی بودن جاذبه ای داشته و برای حال و آینده خطری نداشته باشند را حفظ می کنند. به همین ترتیب رومیان پس از اینکه سرزمین متصرفی را به صورت ایالت سازمان دادند آن را «اخائیه» نامیدند و بدینگونه این کلمه به کتب ما منتقل گردید. این ایالت از ایالت مقدونیه که در شمال غربی و کناردریای آدریاتیک می باشد مجزا و متمایز بود. ایالت اخائیه شامل جزایر یونان، شبه جزیره پلوپونز، شبه جزیره آتیک و چند دهستان کوهستانی در شمال خلیج قرنسس بود. در این سرزمین کوچک چهار شهر: آتن، قرنسس، تب و اسپارت قرار داشت و در تاریخی که پولس می زیست از این چهار شهر فقط آتن و قرنسس به جای مانده بودند.

یونانیان در سرتاسر دریای مدیترانه از دریای سیاه گرفته تا جنوب فرانسه مسافرت کرده و در سواحل جنوبی اروپا مهاجرنشین هایی ایجاد کرده بودند و با هجوم اسکندر در قاره آسیا نیز پراکنده شدند و در قرن بعد که رومیان این کشور را تسخیر کردند تغییری در انتشار و نفوذ تمدن یونان حاصل نگردید. بازرگانان یونانی به شهرهای قدیمی فرانسه، لیون و وین رفت و آمد می کردند. خلاصه به همه جا می رفتند و با استعداد و قریحه خود دنیا را تغییر می دادند. در صورتی که سرزمین اصلی آنان خالی از سکنه شده و کشور اخائیه فقط سرزمین خاطره ها به شمار می رفت.

انجیل نزد کسانی که دور از وطن به سر می‌برند

پولس فرزند خانواده‌ای یهودی و ثروتمند بود. خانواده‌ای که در شهر روم از حقوق شهروندی برخوردار بود. او طبعاً به زبان یهودی آشنا بوده و خاندان خود را به خوبی می‌شناخت (۲- قرن ۱۱: ۲۲؛ فی ۳: ۵). او زهد و تقوا و قوانین سخت یهود را پذیرفته و از صمیم قلب از علمای متعصب یهود پیروی می‌کرد و زیبایی‌های معنوی اورشلیم را بر مزایای دیگری که در شهر طرسوس محل تولدش داشت ترجیح می‌داد. بنابراین شهر قنترس برای او محیطی بیگانه و نا آشنا بود. شهری مطبوع و پراز هیجان ولی منبع بدکاری و فساد، به طوری که کنیسه را به زحمت دایر نگاه می‌داشتند. به هر صورت اکنون پولس به این شهر وارد شده بود و بعداً در نامه‌ای که به اهالی شهر می‌نویسد وضع خود را چنین توصیف می‌نماید: «و من در ضعف و ترس و لرزش بسیار نزد شما شدم» (۱- قرن ۲: ۳).

خیمه دوز

شائول مدتی نزد علمای یهود که به شاگردان طریقه امرار معاش را هم تعلیم می‌دادند آموزش یافته طرز بافتن پارچه خیمه را یاد گرفته بود. این پارچه‌ها را علاوه بر خیمه دوزی برای بسته بندی هم به کار می‌بردند. بنابراین حرفه‌ای که فرا گرفته بود در بندر بزرگی مانند قنترس کار مفیدی به شمار می‌رفت (اع ۱۸: ۳). تصادفاً اربابش یک یهودی به نام آکیلا بود که به تازگی از روم اخراج شده و شاید نام مسیح را شنیده بود. آن‌چه از اشارات لوقا درک می‌شود این است که پولس قبل از این که اطمینان حاصل نماید جرأت نکرده بود با کنیسه تماس بگیرد.

در برابر یهودیان

پولس در کنیسه با یهودیانی آشنا شد که اهل اسکندریه بودند. این یهودیان قوانین دین یهود را به خوبی می‌شناختند. قوانینی که یادگاری بود از نشانه‌ها و معجزات و کارهایی که خدای جاودان برای قوم خود انجام داده بود. این مردم شیفته عقل و حکمتی بودند که خداوند به آنان عطا فرموده و بدین وسیله بر ملل دیگر برتری داده بود. پولس برای آنان با لحنی شدید چنین موعظه می‌کرد:

«زیرا که مسیح مرا فرستاد نه تا تعمید دهم بلکه تا بشارت رسانم. نه به حکمت کلام مبدا صلیب مسیح باطل شود. زیرا ذکر صلیب برای هالکان حماقت است لکن نزد ما که ناجیان

هستیم قوت خداست ... چون که یهود آیتی می خواهند و یونانیان طالب حکمت هستند. لکن ما به مسیح مصلوب وعظ می کنیم که یهود را لغزش و امت ها را جهالت است. لکن دعوت شدگان را خواه یهود و خواه یونانی مسیح قوت خدا و حکمت خداست» (۱- قرن ۱: ۱۷... ۲۴). تعداد کمی از شنوندگان این گفتار را پذیرفتند و در بین آنان می توان از کرسپس سرپرست کنیسه و یوستس که از پرستندگان خدای یگانه بود نام برد.

در برابر خدانشناسان

سپس پولس به کافران و خدانشناسان روی آورد و این اولین باری نبود که با مشرکین روبه رو می شد. ولی این خدانشناسان مشرک مضاعف بودند بدین معنی که نه تنها بت می پرستیدند بلکه اصول اخلاقی را هم زیر پا گذاشته بودند و به دست آویز فرهنگ غلط و آن چه حکمت می خواندند، از افکار جدی پرهیز می کردند. پولس همان گونه که در برابر برادران هم نژاد خود عمل کرده بود با شدیدترین لحنی به آنان خطاب کرده چنین گفت:

«و من ای برادران چون به نزد شما آمدم با فضیلت کلام یا حکمت نیامدم چون شما را به سر خدا اعلام می نمودم. زیرا عزیمت نکردم که چیزی در میان شما دانسته باشم جز عیسی مسیح و او را مصلوب» (۱- قرن ۲: ۱-۲).

بسیاری از شنوندگان (اع ۱۸: ۶-۸) گوئی از خواب غفلت بیدار شده و شاید در برابر ترس نهانی که از مرگ داشتند جرأت یافته و ایمان آوردند (ر. ک ۲- قرن ۵: ۱-۵) ولی پولس به طوری که در نامه اش اشاره کرده تردید داشت که آنان را تعمید دهد (۱- قرن ۱: ۱۳-۱۶). پولس از چه بیم داشت؟ شاید معایبی در آنان می دید که از محتوای دو نامه اش نیز استنباط می شود. این معایب در جائی که پایه های نظام و ساختمان اجتماعی سست شده باشد وجود دارد و مهم ترین آنها پشت پا زدن به اصول اخلاقی، ایجاد حس جانبداری و رقابت و بالأخره بی منطقی می باشد.

با این همه پولس باید به راه خود ادامه دهد زیرا خداوند چنین خواسته است. خداوندی که در زندگی زمینی خود گناه کاران را پذیرفته و به همراه آنان غذا خورده بود پولس را تشویق می کرد تا گناه کاران دیگری را به مسیحیت بخواند و شبی بر رسول ظاهر شده گفته بود: «ترسان مباش بلکه سخن بگو و خاموش مباش. زیرا که من با تو هستم و هیچ کس تو را اذیت نخواهد رسانید زیرا که مرا در این شهر خلق بسیار است» (اع ۱۸: ۹-۱۰).

لوقا فقط چند بار از مواردی که مسیح بر پولس ظاهر شده بود تعریف کرده که یک بار در دمشق، بار دیگر در اورشلیم و بالأخره در این جا می باشد (ر. ک ۱۵: ۲۶-۱۸، ۲۲: ۱۷-۲۱) در دفعات اول که مسیح بر رسول ظاهر شده بود او را به سوی راه هائی که باید بپیماید

هدایت کرده بود ولی در بار آخر مسیح رسول را پذیرفته و تشویق می نماید. از شهری سالم تا به شهری ناسالم، بدین ترتیب حلقه رؤیایها پایان می یابد.

در برابر غالینون

گرچه در قرن تس وضع یهودیان مساعد بود ولی موقعیت حساس و دقیقی داشته و نمی توانستند مسیحیت را که در حاشیه جمعیت یهود به وجود آمده بود تحمل کنند. بنابراین علناً از پولس و اطرافیانش کناره گرفته و به والی شهر اطلاع دادند که «این اشخاص خدا را به طریقی پرستش می کنند که مغایر با قوانین یهود است». بدین طریق فرقه جدید، دین غیرمجاز محسوب می شد و کنیسه در مورد کسانی که به آن ارتباطی نداشتند به هیچ وجه مسؤولیتی نداشت. خوشبختانه از نظر پولس، غالینون والی شهر مردی تحصیل کرده و از خانواده ای فاضل و دانشمند بود. پدرش شغل استادی داشت و برادرش سینکا فیلسوف مشهوری بود که تربیت نرون جوان، امپراتور آینده روم، را برعهده داشت. از طرفی چون بیش از یک سال در این شغل باقی نمی ماند فقط به امور فوری رسیدگی کرده و سایر مسائل را به بعد محول می نمود، لذا غالینون یهودیان و مسیحیان را روانه کرد تا رأساً مشاجرات دینی خود را دنبال کنند (اع ۱۸: ۱۲-۱۷).

بازگشت به انطاکیه

با این همه، پولس مجبور شد قرن تس را ترک گوید چنان که دوستانش آکیلا و پرسکله هم از قرن تس عزیمت کرده و در افسس سکونت گزیدند (اع ۱۸: ۱۸-۱۹). پولس از طریق بندر قیصریه به فلسطین رفت و پس از درود و سلام به کلیسای اورشلیم به طرف انطاکیه بازگشت و بدین صورت دومین مسافرت رسول پایان یافت (اع ۱۸: ۱۹-۲۲).

واعظان در قرن تس

در این مدت واعظان جدیدی به کلیسای قرن تس وارد شدند مثلاً آپولوس که از افسس آمده بود و شاید نظریات و اصولی را که وعظ می نمود جنبه شخصی داشت. از سوی مشرق نیز پیروان پطرس که هنوز نام آرامی «کیفا» را داشت وارد شدند. کلیه این واعظان مردم را تعمید می دادند و اهالی قرن تس خود را فرزندان کسی می دانستند که آنان را تعمید داده بود و به عبارت دیگر مشتریان خانواده روحانی او به حساب می آمدند. پولس در نامه ای که به آنان نوشته می گوید: «... درباره شما خبر به من رسید که نزاع ها در میان شما پیدا شده است. غرض این که هر یکی از شما می گوید که من از پولس هستم و من از اپلس، و من از کیفا، و من از مسیح. آیا مسیح منقسم شد یا پولس در راه شما مصلوب گردید یا به نام پولس تعمید یافتید».

پولس این مطالب را در سال ۵۷ میلادی از شهر افسس (اع ۱۹:۱) یعنی آن طرف دریای اژه نوشته است. بدین ترتیب از تاریخی که برای تبلیغ به قرنتس رفته بود پنج سال گذشته و اکنون برای این که مجدداً با آنان تماس برقرار نماید بایستی چندین سفر انجام دهد و چندین نامه بنویسد.

آپولوس

در نامه هائی که به اهالی قرنتس نوشته شده و هم چنین در کتاب اعمال از کسی به نام آپولوس نام برده شده که میل داریم بهتر بشناسیم زیرا دربارهٔ پیام و مژده عیسی که مرد و دوباره زنده شد و نجات دهنده ای که خدا به مردم عطا فرموده است افکار و نظریات گوناگونی وجود داشته و شناختن شخصیت پولس تا اندازه ای ما را با این افکار و نظریات آشنا می سازد.

آپولوس بدو در افسس زندگی می کرد و این شهر بزرگ محلی بود که جریان افکار و جنبش ها به آن جا منتهی می گردید. آپولوس سخنران برجسته ای بود. به نوشته های مذهبی تسلط کامل داشت و «طریق خداوند» (اع ۱۸:۲۵) را به خوبی فرا گرفته بود. در اینجا کلمه «طریق» عیناً از معادل عبری گرفته شده و ما آن را اکثراً آئین و روش ها ترجمه می کنیم. به هر صورت منظور از «طریق خداوند» اجرای تعالیم و همچنین پرستش شخص او می باشد ولی لوقا که در انتخاب اصطلاحات دقت می نماید این کلمه را در مورد مسیحیانی که در سرزمین یهود و اطراف آن بودند به کار برده مثلاً شائول

جوان (پولس) می بایستی در دمشق کسانی را که در این «طریق» بودند پی گیری نماید (۲:۹، ۴:۲۲) ضمناً «طریق» به معنای اصول دین و نحوه عملکرد پیروان مسیح و نیز گروه و جمعیت آنها هست، چنان که در کتاب اعمال آمده است: «به طریقی که بدعت می گویند» (۲۴:۱۴...۲۲).

آپولوس عیناً آن چه را مربوط به عیسی بود تعلیم می داد (۱۸:۲۵). لوقا طرز تعلیم پولس را نیز به همین ترتیب توصیف کرده است (۲۸:۳۱)، به نظر او پولس آموزه درباره مسیح را به خوبی می دانست و تعلیم می داد.

ولی تعمیدی که می داد ناتمام و به مانند تعمید یحیی بود مثل این که از روح القدس اطلاع نداشت و به هنگام تعمید پیروان وی روح القدس را دریافت نمی کردند (۱۹:۱-۶). ما امروز نحوه تعمید دادن یاران رسولان را حتی نمی توانیم مجسم کنیم زیرا فقط «به نام خداوند عیسی» تعمید می دادند، در حالی که قرار دادن دست و اعطای روح القدس برعهده پطرس و همراهانش بود (ر.ک ۸:۱۴-۱۷).

این نکته از مطالبی است که کاملاً مبهم و تاریک مانده و ظاهراً چنین برمی آید که

آنان آپولوس مرد روز به شمار می‌آمد در صورتی که دیگران او را فاقد صلاحیت می‌دانستند (۱- قرن ۱: ۱۲، ۴: ۳).

پولس از او کینه‌ای به دل نداشت و حتی دعوت کرد تا دوباره به قرنتس سفر کند ولی آپولوس با تجربه‌ای که آموخته بود بهتر دانست هنر و استعداد خود را برای کسانی به کار اندازد که ارزش و قدر او را می‌شناسند (۱۶: ۱۲). این امر برای پولس موقعیتی ایجاد کرد تا نقش واقعی واعظان را تثبیت نماید (۳: ۵-۲۲). آیا تأکید پولس بر حکمت که در گفته‌هایش به اهالی قرنتس دیده می‌شود به نوعی روشن نمودن سخنرانی‌های روحانی آپولوس حکیم نیست؟ (۱- ۱۷: ۲ و ۷: ۳ و ۱۸: ۳-۲۳).

آپولوس در اوائل امر به مسیحیت گرویده و از مکاشفات روز پنتیکاست اطلاع نداشته است و چون راه سفر مابین فلسطین و افسس راهی دریایی بود ممکن است در ابتدای امر گروهی محدود و از جمله آپولوس به آن جا رفته و بعد با جنبش عظیم مسیحیت به آنان پیوسته باشند.

برابر نوشته لوقا، آپولوس مردی خوش بیان بوده و متون مذهبی را به خوبی می‌دانست و در مباحثه با یهودیان زبردست بود و می‌توان تصور کرد که پیغام انجیل را به روش مخصوص خود تشریح می‌کرده است. ضمناً برابر آن چه از یهودیان اسکندریه می‌دانیم حتماً موضوع خود و حکمت خداوندی در تعلیمات خداشناسی او مقام مخصوصی داشته است.

آپولوس از افسس به قرنتس عزیمت کرد. در آن روزگار هم مثل امروز دانشمندان و فلاسفه با کمال میل از شهری به شهر دیگر رفته و سخنرانی ایراد می‌کردند. بنابراین می‌توان گفت که آپولوس اولین دانشمند علوم الهی مسیحی بود که چنین می‌کرد.

متأسفانه برادران مسیحی برای پذیرش تعلیمات او آمادگی نداشتند زیرا با روشی عالی و بیانی سنجیده ولی نسبتاً دشوار سخن می‌گفت که برایشان تازگی داشت. بنابراین عده‌ای طرفدار او شده و عده‌ای به انتقاد و عیب جوئی از او پرداختند. برای جمعی از

سرسختی و پافشاری در برابر مشکلات

هرگاه به تاریخ پولس مقدس بنگریم می بینیم مثل صحنه های متوالی یک نمایش مرتباً تکرار می شود. بدین معنی که حواری و همراهانش به شهری وارد می شدند سپس با کنیسه تماس گرفته و در آن جا پیام را اعلام می کردند. بعد از مدتی موفق می شدند یهودیان، تازه مسیحیان و خداپرستان را به دور هم جمع کنند و حتی کافران و خدانشناسان به مسیحیت می گرویدند (اع ۱۳: ۱۴، ۱۷: ۴-۱۲) ولی دیر یا زود حادثه ای اتفاق می افتاد.

گاهی مقامات محلی وقتی مطلع می شدند کسانی مذهب جدیدی را تبلیغ می کنند دچار وحشت می شدند (۲۱: ۱۶) زیرا در امپراتوری روم اصول ادیان و اجرای مراسم مذهبی طبق دستورات امپراتور و سنا واری و کنترل می شد. بنابراین هر آئین تازه ای ممنوع بود.

ولی اکثر اوقات یهودیانی که تغییر مذهب نداده بودند دخالت کرده و در موقع مناسب به حکمران رومی شکایت می بردند چنان که در قرن تس شکایت خود را به غالین، والی آن شهر، تسلیم نمودند (۱۲: ۱۸). البته وضع آنان را می توان درک کرد. یهودیان همواره از معاهده ای که بین سنا و برادران مکابی منعقد شده بود یاد می کردند و از آن تاریخ پادشاهان اورشلیم همواره دیگران را به مراعات این رسم وادار می نمودند. رومیان هم که اصولاً خیلی محافظه کار بودند عملاً سیاست قدیمی فرمانروایان یونان باستان را پذیرفته بودند. و به هر صورت مذهب یهود مذهبی مجاز به شمار می رفت و این امر کاملاً مقرر و معمول بود و درباره آن تردیدی وجود نداشت، حتی در مواقعی که یهودیان فلسطین با قدرت روم در جنگ بودند، یهودیانی که در خارج به سر می بردند مورد مزاحمت قرار نمی گرفتند. ولی اکنون کسانی آمده بودند که اصول جدیدی موعظه می کردند. این اشخاص از اصل و تبار مختلفی بوده، بعضی از آنها ختنه شده و برخی دیگر چنین نبودند. اینان ادعا می کردند متعلق به پیغمبری هستند که با موافقت و دخالت کاهنان بزرگ یهود در اورشلیم به صلیب کشیده شده است. این اشخاص در مورد برخی قوانین یهود آزادانه عمل می کردند مثلاً با خارجیانی اختلاط و آمیزش می نمودند ... بنابراین چگونه و تا چه اندازه کنیسه می توانست مسئولیت اعمال آنها را به عهده گیرد؟

آیا ما مسیحیان می توانیم هر فرقه ای را که از مسیحیت منشعب شده بپذیریم؟ به همین ترتیب یهودیانی که انجیل را قبول نداشتند آشکارا عدم همبستگی خود را با کسانی که انجیل را پذیرفته بودند اعلام می کردند.

همین رفتار کافی بود که وضع مسیحیان را به خطر اندازد و از لحظه ای که کنیسه دیگر آنان را حمایت نکرد دارای دین غیر مجاز تلقی شده و طبق مقررات قانونی قابل تعقیب بودند.

در قرون بعدی همین امر موجب تعقیب و آزار مسیحیان گردید ولی در سالهای ۵۰ الی ۶۰ میلادی که موضوع بحث ماست هنوز وضعیت به این مرحله نرسیده بود و مسیحیت می توانست به صورت یک مذهب وجود داشته باشد مشروط براینکه خیلی سروصدا به راه نینداخته و یا به صورت مخفی به موجودیت خود ادامه دهد و به این صورت از عدم توجه عامه مردم که به این امر اهمیتی نمی دادند استفاده نماید.

ولی کسی مثل پولس که بسیار فعال بوده و جلب توجه می کرد ناچار بود عزیمت نماید و گاهی برادران از او چنین درخواست می کردند (۱۷:۱۴) و ما به آسانی می توانیم وضع او را درک کنیم. چنانکه امروز اگر وضع مشابهی پیش آید مسلماً برادران خواهند گفت: «ای پدر روحانی! به شما خیلی علاقمند هستیم و برای مسافرت شما یک بلیط هواپیمایی درجه یک تهیه کرده ایم...».

هرگاه در آن تاریخ مثل امروز روزنامه هائی وجود داشت ممکن بود مقاله ای به شکل زیر چاپ کنند:

گزارش اختصاصی،
اول مارس ۵۷، «اخبار قرن تس»
خبرنگار ما می نویسد: من به نزد مسیحیان رفته ام.

<p>(۱- قرن ۲: ۱، ۱: ۶، ۳۳: ۱۴، ۱۵: ۱۶) یا مسیحی می خوانند، که از نام مسیح رئیس این فرقه گرفته شده (اع ۱۶: ۱۱).</p> <p>نظر به اینکه خودم را طرفدار جمعیت قلمداد کرده بودم موفق شدم چندین بار به مجامع آنان وارد شوم و در این امر یکی از آنان مرا یاری می داد که از نظر راز داری نام او را افشا نمی کنم. به هرصورت در آنجا رسومی حیرت آور کشف.</p>	<p>دیگری مخالف او می باشند (اع ۱۷: ۱۲-۱۷).</p> <p>باری شاخه ای که موافق عیسی مسیح است اخیراً توسعه یافته و باعث نگرانی شده است زیرا نه فقط در بین شرقیان و بردگان شهر ما پیروانی یافته بلکه تعدادی از همشهریان محترم نیز تحت تأثیر قرار گرفته اند. پیروان این طریقت خود را یهودی نمی خوانند بلکه «مقدس»</p>	<p>پنج یا شش سال است که از یهودیان شهر ما سخن به میان آمده. البته به خاطر دارید که شخصی به نام پولس از اهالی طرسوس به خاطر عیسی مسیح نامی که از نژاد خود او بود در کنیسه اختلال و بی نظمی ایجاد کرده بود. از آن تاریخ جامعه یهود عملاً به دو قسمت تقسیم شده: عده ای طرفدار عیسی مسیح هستند و عده</p>
--	---	--

کردم.

وقتی به اجتماع آنان وارد شوید اولین نکته‌ای که جلب توجه می‌کند این است که همه صحبت می‌کنند بدون این که کسی به حرف دیگری گوش دهد. تعدادی که «نبی» یا «حکیم» نامیده می‌شوند (۱- قرن ۱۲: ۲۸) سعی دارند با سخنرانی‌های حکیمانه دیگران را اندرز دهند. سخنرانی آنان به زبان یونانی است ولی این زبان را خوب صحبت نمی‌کنند. موضوع سخنرانی‌ها بیشتر درباره عیسی مسیح است و دیگران مرتباً حرف سخنران را قطع کرده و به زبان‌هایی نامفهوم مطالبی می‌گویند (۲۸: ۱۲). وقتی سؤال کردم چرا آنان را وادار به سکوت نمی‌کنند جواب دادند این موهبتی است که از جانب خدای آنان عطا شده و بایستی به آن به نظر احترام نگریست و آن را «عطیه الهی» یا «گریسم» یا «نیروی محرک» می‌خوانند (۴: ۱۲).

گاهی یک نفر از اعضای جمعیت موفق می‌شود موضوع

سخنرانی را ترجمه کند، با وجود این که به زبانی صحبت کرده می‌شود که در سرتاسر امپراتوری وجود ندارد. در این موقع همه از مفاد فرضی این کلمات مرموز خوشنود می‌شوند ولی باید قبول کرد که بدون مترجمی که صلاحیت او نیز از جمله «عطایای الهی» به حساب می‌آید ممکن نیست از این همه و سرو صدا چیزی فهمید (۵: ۱۴ و ۱۳- ۱۹: ۲۶-۳۳).

باید گفت مسیحیان «عطایای الهی» را در همه جا می‌بینند. آنها معتقدند برای کاری که انجام می‌دهند خدای آنها استعداد و موهبت لازم را عطا کرده است. حکیم روحانی و نبی بودن موهبتی الهی است. و همان‌طور که قبلاً ذکر کرده‌ام عبارت از این است که حقایق و نکات دقیق معتقدات را تعلیم دهند، انجام معجزه و شفای بیماران موهبتی الهی به شمار می‌رود (من چندین مورد از شفای حیرت‌انگیز بیماران را مشاهده کردم)، هم چنین

رسیدگی به حال بینوایان جمعیت یا اداره کردن امور فرقه موهبت الهی می‌باشد (۸: ۱۲- ۱۰: ۲۸-۳۰)، حتی می‌گویند ازدواج کردن یا مجرد بودن نیز مستلزم داشتن عطای الهی است. (۷: ۷) به نظر من خدای آنان بایستی خیلی دلسوز و مهربان باشد که این همه موهبت عطا می‌کند!

اگر پیرسید بالأخره این هرج و مرج دلپذیر را چه کسی اداره می‌کند پاسخ آنان شگفت‌انگیزتر است، زیرا تنها کسی را که به عنوان رئیس قبول دارند همان عیسی مسیح است. در صورتی که سی سال پیش در اورشلیم او را به صلیب کشیده‌اند و مرده است، اما آنان ادعا می‌کنند که وی زنده است و با خدای آنان برابری می‌کند و هم چنین کسی که او را روح القدس می‌خوانند (۱۹: ۶، ۳: ۱۲) و من نتوانستم منظورشان را در این مورد درست درک کنم.

چنین به نظر می‌رسد که برای پولس طرسوسی یعنی همان کسی که جنبش قرن‌تس را به راه انداخته احترام زیادی قائل

خلاصه با موفقیت‌های آشکاری که این فرقه به دست آورده ممکن بود تصور کنیم خطری برای خدایان شهر و مذهب پدران ما به وجود آید ولی با تشکیلات ناقصی که دارند همین توسعه فعلی به معجزه شباهت دارد و اگر این توسعه و انتشار ادامه یابد ممکن است از خود بپرسیم شاید حقیقتاً خدایان در حق اینان لطف و عنایت دارند!

هستند و معتقدند به عنوان «فرستاده» یا «رسول» از موهبت روحانی خاصی برخوردار است و به این سبب مقام و مرتبه‌ای دارد (۲۸:۲۹-۱۲) ولی این شخص دائماً در مسافرت است تا جمعیت‌های دیگری ایجاد نماید و مسیحیان اینجا را به حال خودشان واگذارده و فقط موقعی که مشکلات خودشان را به او اطلاع می‌دهند (۱:۷).

نامه‌هایی برایشان می‌فرستد (۹:۵) که از دریافت آنها خوشوقت می‌شوند ولی مشکلات همیشه با این نامه‌ها حل نمی‌شود. گاهی رسولان دیگری از قرن‌تس عبور می‌کنند ولی گمان نمی‌کنم با حضور آنها اوضاع بهتر شود زیرا از ورود یک رسول استفاده می‌کنند تا به مقام رسول دیگر اعتراض کنند (۱۰:۱-۱۲).

(۱-قرن ۱: ۲۳)

مصلوب شده با سر یک الاغ

نوشته‌ها این‌گونه خوانده می‌شوند: «الکسائین خدای خود را می‌پرستند».

نقاشی روی دیوار قصر پالاتن در رم، قرن سوم میلادی.

حکمت خداوند،

حکمت پنهان

آن چه خدا برای دوستداران خود مهیا کرده است
چشمی ندید، گوشی نشنید
و به خاطر انسانی خطور نکرد.

کیست از مردمان که امور انسان را بداند
جز روح انسان که در وی می باشد؟
و هم چنین نیز امور خدا را هیچ کس ندانسته جز روح خدا.
لیکن ما روح جهان را نیافته ایم بلکه آن روح که از خداست
تا آن چه خدا به ما عطا فرموده است بدانیم.

که آنها را نیز بیان می کنیم
نه به سخنان آموخته شده از حکمت انسان
بلکه به آنچه روح القدس می آموزد
و روحانی ها را با روحانی ها جمع می نماییم.

انسان نفسانی امور روح خدا را نمی پذیرد
زیرا که نزد او جهالت است و آنها را نمی تواند فهمید
زیرا حکم آنها از روح می شود
لکن شخص روحانی در همه چیز حکم می کند
و کسی را در او حکم نیست
زیرا کیست که فکر خداوند را دانسته باشد تا او را تعلیم دهد
لکن ما فکر مسیح را داریم.

(نامه اول به قرنطیان ۲: ۹-۱۶)

همه چیز جایز است

نظریات پولس قدیس - در زندگی امروز ما

در بین کلیه نامه های پولس قدیس شاید اولین نامه ای که به اهالی قرنتس نوشته شده جذاب تر و گیراتر باشد زیرا زندگی واقعی یک جمعیت نوبنیاد را به خوبی نشان می دهد. از مفاد مندرجات این نامه درمی یابیم که این جمعیت با چه مسائلی روبه رو بوده است. چه اختلاف عقایدی بین افراد جمعیت وجود داشته، نقاط ضعف آنان چه بوده و بالأخره با چه شور و هیجانی به حیات خود ادامه می داده اند. با بررسی این نامه متوجه می شویم نبایستی تصور کنیم کلیساهای اولیه در وضعیتی ایده آل و در کمال مطلوب بوده اند بلکه جمعیت قرنتس به مانند آینه ای است که به آسانی می توانیم تصویر خود را در آن بشناسیم. درمی یابیم که مسیحی بودن هرگز ساده و آسان نبوده و به یک حساب کلیسا همواره در «وضع بحرانی» به سر برده است. ضمناً برای ما که در دوران مشکلی زندگی می کنیم مایه آرامش و دلگرمی است زیرا می بینیم وظیفه ما همان است که از زمان های اولیه به پیروان مسیح واگذار شده بود. متوجه می شویم که مسیحیان اولیه چگونه با مشکلات مقابله نموده و کوشش آنان هرگز بدون دشواری و مشقت و بدون ریختن اشک نبوده است.

به هر صورت اولین نامه پولس به اهالی قرنتس برای مسیحیان امروز مایه دلگرمی و در نظر مورخان نامه شورانگیزی به شمار می رود. ولی آیا این نامه چه نکته مشخصی به ما نشان می دهد؟ قبل از هر چیز باید گفت که این نامه قسمتی از کتاب عهدجدید بوده و از نظر مسیحیان جزو نوشته های مقدس محسوب می شود و گرچه پولس قدیس با علاقه و شوق درونی آن را به رشته تحریر درآورده ولی طبق بیانیه های انجمن اسقفان مؤلف نامه و الهام کننده آن روح القدس می باشد. اکنون این سؤال پیش می آید: پاسخ هایی که پولس به سؤالات اهالی قرنتس داده تا چه اندازه جنبه دستورات خدائی دارند و امروزه تا چه حد بایستی این دستورات را به کار بندیم؟

پاسخ تحت اللفظی

از زمان قدیم تا کنون دو گونه پاسخ به سؤالات بالا داده شده و دو راه حل ارائه گردیده است: یک راه حل که با رعایت دقیق اصول بوده و آن را راه حل «بنیادی» می نامند و راه حل دیگری که «آزاد» نامیده می شود. طبق راه حل یکم مسیحیان بایستی کلیه دستوراتی که داده شده را دقیقاً رعایت نموده و همیشه و در هر زمانی اجرا کنند زیرا خداوند امروز مانند سده های اول میلادی اراده خود را با عبارات معینی بیان می نماید. برطبق این راه حل تبعیت انسان از متن دقیق دستورات منطقی بوده و فرد مسیحی مجبور است کلیه وظایفی را که تعیین شده مکرراً اجرا نموده و از هرگونه ابتکار و نوآوری بپرهیزد. مثلاً زنان بایستی در کلیسا سرخود را بپوشانند و در مجامع سکوت اختیار کنند.

چنین راه حلی نه تنها غیر قابل تحمل است بلکه می توان گفت که نامعقول و نامربوط می باشد زیرا اگر در زمان های گذشته و در شرایط معینی دستوراتی داده شده ایمان واقعی این نیست که آن دستورات مکرراً اجرا گردند. حتی خود پولس هم هرگز تصور نمی کرده دستوراتش همواره و در همه حال دارای همان ارزش خواهد بود زیرا در نامه های مختلف به یک گونه سخن نگفته و اگر مقرر بود به کسان دیگری غیر از اهالی قرنتس خطاب کند مسلماً با لحن دیگری می نوشت و حتی بدون این که متوجه باشد برای اجرای دستوراتش حدودی تعیین نموده است. پولس برای این که پوشانیدن سر را به زنان قرنتس تحمیل نماید دلایل زیادی اقامه کرده و همین اقامه دلایل بسیار نشان می دهد که دارای ارزش نسبی هستند و خود پولس احساس کرده که این دلایل محکم و قطعی نمی باشند. ضمناً در پایان نامه از اختیارات مقام خود استفاده کرده و نوشته است: به همین ترتیب رفتار کنید چون که چنین تصمیم گرفته ام. «و اگر کسی ستیزه گر باشد ما و کلیساهای خدا را چنین عادت نیست» (۱-قرن ۱۱:۱۶).

راه حل آزاد

راه حل آزاد از بن بست هایی که بنیادگرایی و یا به بیان دیگر اطاعت بی چون و چرا از دستورات کتب مقدسه درگیر آن می باشد آگاهی دارد. از جنبه های تاریخی پیغام، از شرایط تاریخی نوشته های کتاب عهدجدید مطلع است. بنابراین آن چه از این نوشته ها درک می شود و مورد قبول می باشد فقط مفهوم کلمات نبوده بلکه «روح و معنی» آنها و تعدادی اصول کلی

است که دارای ارزش عمومی و جهانی می باشند. وانگهی کلمات مثل جامه ای هستند که در زمانهای کهن و گذشته حقایق ابدی و ازلی را می پوشانیدند و خلاصه به طوری که گفته شده طرفداران این نظریه فقط باقی مانده و حداقل دستورات را می پذیرند. این راه حل ممکن است در نظر اول جذاب و فریبنده جلوه نماید ولی باید گفت که طبق این نظریه متن نوشته ها هیچ گونه ارزشی نخواهد داشت و اولین نامه پولس به اهالی قرن تس جنبه داستان پیدا کرده و نهایتاً هیچ ارزش و اهمیتی نخواهد داشت.

راه حل سوم

آیا اکنون برای هر الهام و کلام خدائی که در کتابی به دست ما رسیده همین دو راه حل را پیش رو داریم؟ و بایستی الزاماً یکی از این دو را انتخاب کنیم؟ که یکی رعایت دقیق و تحت اللفظی دستورات بوده و ما را وادار می سازد اعمالی را مرتباً تکرار نمائیم و دیگری راه حل آزاد است که تغییرات فرهنگی قرون را در نظر می گیرد؟ مثلاً در مورد زنان یا بایستی پوشانیدن سر رعایت شود و یا این که برابر روش ها و عادات زمانه این دستور به تدریج تغییر یابد؟

پروفسور آندره دوما راه حل دیگری پیشنهاد می نماید که غیر از دو راه حل بالا بوده و آن را راه حل «توضیحی» می نامد. به نظر او گرچه اوضاع و احوال در قرون مختلف تغییر می نماید ولی آیا وجه اشتراکی بین آنها وجود ندارد؟ بنابراین پیشنهاد می کند برای هر مسئله ای که پیش آید ببینیم پولس در اوضاع و احوال مشابه چگونه رفتار کرده و با تکیه به ایمان خود چه پاسخی برای حل مشکل یافته است آن گاه با توجه به جواب های مختلفی که داده می توانیم راه حلی بیابیم که با زندگی امروزی ما تطبیق نماید. اکنون سعی می کنیم راهی که پولس را به سوی حل مشکلات رهبری کرده پیروی نموده و اصولی را که راهنمای او بوده دریابیم.

همه چیز برای من جایز است ...

در اولین نامه پولس قدیس به اهالی قرنتس دوبار نوشته شده: «همه چیز برای من جایز است...» و هر بار پولس مجبور شده بگوید ولی هرکاری را نمی توان کرد. این گفتار پولس را بلاشک مخاطبان او خوب درک نکرده بودند زیرا عده ای از آنان، اشخاص با فرهنگ و تربیت شده ای بوده و احساس می کردند هیچ عاملی آنان را کنترل و نظارت نمی نماید و طبعاً به سوی لذات متمایل می شدند (۱- قرن ۶: ۱۲) یا اینکه یهودیانی بودند که قبلاً زیر بار سنگین قوانین مشکل یهود قرار داشته و اکنون درباره امور مذهبی خود را بلا تکلیف احساس می کردند (۲۳: ۱۰). بنابراین لازم بود به جای مقررات مجاز و ممنوع اصول و مقررات دیگری تعیین شده و جانشین آنها گردد.

رسول در نامه خود بدو سعی کرده با استدلال اخلاقی نشان دهد که هر کاری شایسته مقام بشریت نبوده و برای آزادی انسان مفید نیست (۶)، سپس از محبت مسیحی و تهذیب اخلاقی متقابل سخن گفته است (۱۰).

چهار قرن بعد، ژان کریزوستوم در بیزانس با همین مسئله مواجه شده و توضیحاتی که داده امروز هم داری همان ارزش می باشد:

«همه چیز برای من جایز است لکن هر چیز مفید نیست.

همه چیز برای من رواست

لیکن نمی گذارم که چیزی بر من تسلط یابد» (۱۲: ۶).

پولس از چیزهای ممنوع که مجاز نیستند سخن نمی گوید بلکه از چیزهایی که به نظر بی اهمیت می آیند صحبت می کند مثلاً می توان غذا خورد یا نوشیدنی آشامید ولی هرگاه زیاده روی شود البته نتیجه مفیدی ندارد سپس در گفته های خود به جنبه مخالف مسئله پرداخته و تضاد و تناقض آن را نشان می دهد و این گونه استدلال او بدیع و شگفت انگیز است. مثلاً می گوید: «در بعضی موارد کاری را که مجازند انجام دهند اگر بکنند نه تنها بی فایده است بلکه جنبه آزادی نداشته و به مانند قبول بندگی و بردگی است». بدو خوانندگان نامه را از کارهای بیهوده منصرف ساخته و می نویسد که این کارها نتیجه مفیدی در بر ندارند. سپس از کارهای زیان بار برحذر داشته و می گوید: من هرگز خودم را بنده و اسیر آنها نخواهم کرد.

مثلاً آزاد هستی که غذا بخوری و این آزادی را نگهدار ولی به هوش باش اسیر شکم پروری خود نشوی زیرا کسی که اشتهای خود را چنان که باید به کار می برد حاکم بر آن است ولی کسی که زیاده روی کند دیگر مالک اشت های خود نبوده بلکه غلام و برده اوست و شکم پرستی بر

او مسلط شده است. بنابراین می بینید چگونه کسی که تصور می کرد کاملاً مختار و آزاد است فرمانبردار و تابع چیزی شده که از او نیرومند تر است. هرگاه یکی از اهالی قرن تس اظهار می کرد: من حق دارم در رفاه و آسایش زندگی کنم پولس پاسخ می داد تو هم چون کسی که ارباب باشد رفتار نمی کنی بلکه چون برده ای هستی که رفاه و آسایش بر تو مسلط شده است. اگر در خوردن افراط کنی دیگر مالک شکم خود نیستی بلکه شکم بر تو مسلط شده است. به همین شکل می توان در مورد پول یا هر چیز دیگر سخن گفت.

(موعظه شماره ۱۷ درباه اولین نامه به قرنتیان)

همه چیز جایز است لیکن همه مفید نیست، همه رواست لیکن همه بنا نمی کند» (۱- قرن ۱۰: ۲۳).

می بینیم تا چه اندازه وجدان پولس به دقت و ظرافت نکات توجه داشته است! هرگاه یکی از اهالی قرن تس می گفت «من بالغ و مختار و مسلط بر خودم هستم و هرچه بخورم برایم زیان و خطری ندارد»، پولس پاسخ می داد «البته که بالغ و مختار هستی ولی باید توجه داشته باشی کاری که می کنی به توزیانی نرساند و یا وجدان کسی دیگر را آشفته نسازد». بنابراین می گوید: هر چیزی نتیجه مفید در بر ندارد و هر چیزی باعث بنا نیست. گفتار اول در مورد خود شخص و گفتار دوم برای برادران می باشد.

هنگامی که می گوید هر چیزی نتیجه مفید در بر ندارد بدین معناست که هر کسی ممکن است به خود آسیب برساند و وقتی می گوید هر چیزی باعث بنا نیست یعنی می تواند برادری را آزرده سازد.

پولس سپس می گوید هیچ کس نباید فقط به فکر منافع خویشتن باشد. و این نکته در سرتاسر نامه به چشم می خورد چنان که در نامه ای که به اهالی روم نوشته می گوید مسیح آن چه برای خودش مناسب بود جستجو نمی کرد (روم ۱۵: ۳).

هم چنین نوشته است میل دارم همه را به هرطور شده خوشنود کنم و آن چه برای من سودمند باشد نمی جویم (۱- قرن ۱۰: ۳۳). هم چنین ... به هر صورت بارها این گونه سخن گفته و نشان داده که هرگز در پی منافع خود نبوده، با یهودیان به مانند یهودی و با مردم بی قانون مثل خود آنان رفتار کرده است (۹: ۲۰-۲۱). هرگز آزادی و اختیارات خود به طور مستبدانه استفاده ننموده بلکه خود را بنده و خدمتگزار دیگران ساخته و در راه منافع عمومی کوشیده است (۹: ۱۹). اکنون به دنبال این کلمات، پولس می تواند سخن کوتاه کند و ما ای برادران عزیز! به فکر برادران خود بوده و سعی کنیم همواره متحد باشیم (موعظه ۲۴ در باره اولین نامه به قرنتیان).

بردگی در دنیای یونانی- رومی

هنگامی که نامه‌های پولس قدیس را می‌خوانیم غالباً با نکته‌ای مواجه می‌شویم که برای ما تازگی دارد و آن موضوع بردگی است که در عهدعتیق یا اناجیل چهارگانه نادیده گرفته نشده ولی چندان هم مورد توجه نبوده است. قوانین موسی در فلسطین مشکلات و دشواری‌های زندگی بردگان را تخفیف داده بود و روی هم رفته در قسمتی از مشرق زمین که نژاد سامی زندگی می‌کرد اختلاف بین اربابان و بردگان چندان زیاد و فاحش نبود زیرا کسانی که در طبقات بالای اجتماع قرار داشتند افتخار می‌کردند غلام و بنده پادشاه یا خدای خود باشند و هنگامی که پادشاه قدرت مطلقه دارد همه مردم کم و بیش بنده و غلام او به شمار می‌آیند. بنابراین قرار داشتن در طبقات پائین اجتماع گرچه بدبختی و سیه روزی بود ولی مایه شرمندگی به شمار نمی‌رفت.

در شهرهای یونان و روم بردگی به صورتی دیگر بود. در آن جا مردمان آزاد اجازه حمل سلاح داشتند و از تمام حقوق مدنی و سیاسی برخوردار بودند و با توده بردگان که هیچ گونه حقوقی نداشتند کاملاً متفاوت بودند. گرچه اصول اخلاقی حکم می‌کرد تمام مردم آزاد باشند و در اطراف یک آئین و یک سیستم تربیت همگانی گرد آمده و تا اندازه‌ای تساوی حقوق رعایت گردد و به این ترتیب همه افراد برای دفاع از آزادی عمومی کار کنند. ولی تحت لوای امپراتوری روم این اندیشه و نظریه اخلاقی فقط آرمانی بوده و غیرعملی می‌نمود. حتی بزرگترین اربابان و صاحبان برده‌ها نیز خود را غلام و بنده قیصر روم می‌دانستند.

در امپراتوری روم - قرن اول میلادی

از وضع بردگان در زمان نگارش عهدجدید چه می‌دانیم؟ در این مورد اطلاعات کافی در دسترس نیست ولی می‌توان گفت که به طور کلی قوانین روم در مورد بردگان خیلی سخت و شدید بوده و گرچه ارباب در مورد مرگ و زندگی برده خود حقی نداشت ولی می‌توانست او را کتک بزند، مجروح کند، به هرطوری که می‌خواهد تغذیه نماید، زندانی کند، و یا بفروشد و در صورتی که برده فرار کرده و یا سرپیچی می‌نمود نیروی دولتی دخالت می‌کرد و معمولاً موضوع به این ترتیب خاتمه می‌یافت که برده را به صلیب می‌کشیدند یا در میدان تماشا به جلو حیوانات درنده می‌انداختند. این مقررات طوری تنظیم شده بود که همواره حق به جانب صاحبان برده بوده و آنها هرگز مسئول نباشند، درست مثل مقرراتی که در زندان‌های ما

درمورد زندانیان وجود دارد. در شهرهای یونان این مقررات اندکی ملایم تر بود. ولی درحقیقت وضع بردگان تعریفی نداشت.

اگر مردی به کنیز خود علاقمند می شد و مخصوصاً از او فرزندی نیز داشت وضع کمتر نامطلوب بود هم چنین اگر ارباب باهوش و فهمیده ای برده ای داشت که طیب یا شاعر بوده و یا موسیقی می دانست وضعیت تغییر می کرد. در این مورد نمونه های بسیاری می شناسیم از جمله یونانیانی که در جنگ اسیر شده و فرهنگ و دانش یونانی را با خود به روم آورده بودند. ولی هنگامی که ارباب غلامان و کنیزان خود را مجبور به خودفروشی می کرد یا بزرگان بیمار، پیر و از کار افتاده خود را خوراک نمی داد یا به بیرون می افکند حقیقتاً وضع اسفناکی به وجود می آمد. (البته جای شگفتی نیست زیرا در هنگام سلطنت لویی پانزدهم در جزایر آنتیل با بزرگان به همین نحو رفتار می شد.)

در شهرهای بزرگ وضع بردگی به صورت خشن تری بود. تعداد باربران، پاروزنان، بردگانی که کشتی ها را با طناب می کشیدند، عمله های ساختمانی و کارگران کارگاهها بی شمار بود. دانشمندان برآورد کرده اند که از ۶۰۰۰۰۰ نفر جمعیت قرنتس ۴۰۰۰۰۰ نفر را بزرگان تشکیل می دادند و در شهر روم نیز تعداد بزرگان به همین نسبت برآورد می شد. آیا بعضی از مسیحیان از میان این بزرگان بودند؟ باید دانست هنگامی که در عهدجدید سخن از بزرگان می رود منظور کسانی هستند که به عنوان مستخدم در خانه ارباب کار می کردند (افس ۵: ۸؛ کول ۳: ۲۲-۲۵؛ ۱- تیمو ۶: ۱-۲؛ تیطس ۲: ۹-۱۰؛ ۱- پطر ۲: ۱۸-۲۵؛ فیلمون). احتمال داشت برده ای که در خانه اربابی زندگی می کرد به علت خدماتش به آزادی دست یابد و بیشتر اوقات صاحب برده در وصیت نامه خود او را آزاد می ساخت. همچنین امکان داشت برده مختصر پولی پس انداز کرده و آزادی خود را از ارباب خریداری کند ولی همه چیز به میل ارباب، خلق و خوی و یا هوس شهوانی او بستگی داشت.

بردگان آزاد و اربابان برده

از آن چه گفته شد چنین برمی آید که بردگی در دنیای یونان و روم با هیچ نوع دیگر بردگی شباهتی نداشته. اربابان و بردگان از یک رنگ و نژاد بودند و حتی چنین تصویری پیش نمی آید که مثلاً نژادی پائین تر، پست تر و یا نفرین شده است و این وضع با بردگی سیاهان در آمریکا کاملاً متفاوت بوده و می توان گفت هیچ گونه اختلاف فرهنگی و دانش نیز این بردگی را توجیه نمی کرد. چه بسا برده ای به مراتب تحصیل کرده تر از ارباب خود بود.

به این دلیل بسیاری از مردمان برده‌های خود را آزاد می‌کردند و مخصوصاً این آزادی واقعی بوده و بین برده آزاد شده و ارباب سابقش فقط رابطه‌ای ظاهری و سطحی باقی می‌ماند و این رابطه هم پس از یک نسل به کلی از بین می‌رفت. بالأخره با این که عملاً بردگی وجود داشت این سؤال مطرح بود که آیا واقعاً بردگی عملی صحیح و مشروع است؟ کسانی چون تیت لیو آزادی درونی بشر را ستوده و می‌گفتند: «روح آدمی به هیچ وجه برده نیست». و هوراس به طعنه از اربابانی سخن می‌گفت که: «چون برده‌ای از شکم پرستی خود فرمان می‌برند». به هر صورت برخی از بردگان شجاع بوده و بسیاری از اربابان اشخاصی ترسو و بزدل، و عده‌ای از بردگان با جسارت و بی‌باکی نظر خود را به اربابان فاسد تحمیل می‌کردند.

در آن ایام این سؤال اخلاقی مطرح شده بود که: چگونه ممکن است کسی ارباب باشد بدون این که به بی‌لیاقتی کشانده شود و چگونه کسی می‌تواند برده باشد و شخصیت و مناعت خود را حفظ نماید. علمای اخلاق با قاطعیت به این سؤال پاسخ داده و یکی از آنان به نام اپیکتت که در زمان پولس قدیس می‌زیست خود غلامی بود که در زیر فشار شکنجه مقاومت کرده و عاقبت هم استاد روحانی مارک اورل، امپراتور آینده روم، شده بود.

پولس و اندیشه زمان او

اکنون متوجه می‌شویم پولس در چه زمانی به سر می‌برده و چه اوضاع و احوالی به او تحمیل شده بود. چگونه گاهی این اوضاع را بررسی و مقایسه می‌کرده و نتیجه‌گیری می‌نموده (مثلاً غلا ۴: ۷-۱۰). زمانی لازم بود که نصایح و اندرزهایی بدهد (۱- قرن ۷: ۲۱-۲۳). بین اصولی که علمای اخلاق تدریس می‌کردند و نظریات او زمینه‌های مشابه و مشترک زیاد بود و می‌توان گفت که رسول قسمت‌های کاملی از علم اخلاق را آموزش می‌داد ولی در عین حال پیام مسیح را ابلاغ می‌کرد. پیامی که بر مبنای آن در هر اوضاع و احوال حتی در ناهنجارترین اوضاع بایستی محبت ورزید. ضمناً تشخیص و تمیز بین اصول اخلاقی و آئین مسیحیت آسان نیست و در قرون بعدی اخلاق و مسیحیت همانند یاران مدرسه‌ای خواهند بود که اختلافات خود را به خوبی می‌شناسند و با این همه خاطرات مشترک خود را به یاد می‌آورند.

يك مسیحی بنده آزاد شده مسیح است

«اگر در غلامی خوانده شدی تو را باکی نباشد
بلکه اگر هم می توانی آزاد شوی
آن را اولی تر استعمال کن» (۱-قرن ۷: ۲۱).
از چه چیزی باید استفاده کرد؟

تفسیرهای گوناگون

در نامه پولس منظور از عبارت «آن را اولی تر استعمال کن» چیست و از چه چیزی باید استفاده کرد؟ بانیان کلیسا و سپس مترجمان عادی برای روشن شدن مطلب چند کلمه باین عبارت افزوده و نوشته اند «هرچه زودتر از وضعیت بردگی خودت استفاده کن» (کتاب مقدس اورشلیم چاپ های اول و دوم، کتاب مقدس اُستی (OSTY)، و ترجمه همگانی کتاب مقدس که مورد قبول کلیه مسیحیان می باشد)؛ یوحنا قدیس (ژان کریزوستوم) که اولین گواه این تفسیر است چنین تشریح کرده که یک برده بیش از فرد آزاد می تواند در زندگی دشوار خود فضایل اخلاقی نشان دهد. این تفسیر نمونه زیبایی از توجه به اصول اخلاقی می باشد و پولس که نقاط ضعف بشری را به خوبی آزموده بود هرگز نمی توانست چنین تفسیری را تصور نماید (روم ۷: ۲۵-۷) کسانی دیگر تفسیری را که بر پایه امیدواری است ترجیح داده اند، مثلاً توماس داکن در حاشیه تفسیری که برای نامه پولس (۱-قرن ۷: ۲۱) نوشته نظر خود را بدین گونه اظهار کرده است: «هر قدر آدمی در این دنیا پائین تر باشد در دنیای دیگر برتر خواهد بود».

ولی درحقیقت ساده ترین تفسیر این است: «از این موقعیت هرچه بیشتر استفاده کن». و مترجمان زبردستی هم چون لوتر، کالون و اِراسم نیز به همین ترتیب تفسیر کرده اند (این ترجمه در کتاب مقدس زگوند (Segond) چاپ ۱۹۴۷ و در «مژده های امروز» نیز درج شده). بالأخره در ابتدای این قرن نویسنده ای کاتولیک در تفسیر این جمله چنین نتیجه گیری کرده است: «پولس قدیس به برده ای که مسیحی شده نمی گوید از وسائل مشروع استفاده کرده آزادی خود را باز یابد بلکه به او می گوید از نظر امور ماوراء الطبیعه چندان اهمیتی ندارد که کسی آزاد یا برده باشد».

یک مسیحی برده آزاد شده مسیح است

پولس قدیس سپس نوشته است: «هر غلام و برده ای آزاد شده مسیح است و هر فرد آزاده برده مسیح می باشد» (۱- قرن ۷: ۲۲). البته می دانیم که یک فرد مسیحی آزاد (به طور معمولی بایستی قطعاً از آزادی خود برای فرمانبرداری از مسیح استفاده کند، تا پایان از او پیروی کرده و تا جان دارد به خاطر او مبارزه نماید. وانگهی پولس از خود و یارانش به عنوان «برندگان عیسی مسیح» یاد کرده (روم ۱: ۱؛ ۲- قرن ۴: ۵؛ غلا ۱: ۱۰؛ فیل ۱: ۱؛ ۲- تیمو ۲: ۲۴؛ تیط ۱: ۱) و در همین زمینه خود را «غلام همه» شمرده است (۱- قرن ۹: ۱۹) و بالأخره به همه اندرز داده «با محبت ورزیدن برده و غلام یکدیگر باشید» (غلا ۵: ۱۳). ولی برده به معنای معمولی کسی است که به وسیله مسیح آزاد شده و در زمان آخر با مسیح خواهد بود (۱- قرن ۱۵: ۲۳-۲۴). و برده ای که مسیحی است رازی نهان با خود دارد و آن بذر آزادی است و این آزادی از آزادی اربابش که به آن می بالد بسیار گران بهاتر است.

وضعیت امروزی چیست؟

اکنون چگونه می توان از این اندرزها در جامعه دیگری استفاده کرد؟ مثلاً در جامعه امروز با وجود آزادی قضائی مضیقها و تنگناهای واقعی دیگری وجود دارد. کسانی زیردست و تابع هستند و این وضعیت دردناک و غم انگیز است ولی اگر هر بار که در نامه پولس سخن از «برده و فرد آزاد» می رود آن را به «کارگر و کارفرما» تعبیر کنیم گفتار پولس قدیس را درست درک نکرده و از آن چیزی نفهمیده ایم و متن نامه به کلی نامفهوم شده است.

هم چنین می توان گفت: در مسیح نه یهودی نه یونانی، نه برده نه آزاده، نه وحشی نه متمدن، نه مرد و نه زن وجود ندارد (غلا ۳: ۲۸؛ کول ۳: ۱۱). بایستی بر تفرقه و جدائی بین انسان ها فایق آمد زیرا با توجه به مسیح چنین تقسیماتی وجود ندارد و او همه افراد بشر را متحد ساخته است. برای رسیدن به این هدف، هیچ فرد مسیحی نباید خود را در چهارچوب وضع و موقعیت اجتماعی، ملی، مرد، یا زن محصور سازد بلکه موظف است با دیگران ارتباط برقرار نموده و مذاکره نماید. منظور از این ارتباط مباحثه و جدال لفظی نیست که معمولاً به منازعه و جدال واقعی می انجامد بلکه هرگاه لازم شود کسانی با عقاید و نظریات مختلف مقابله و مواجهه نمایند قبلاً بایستی درخواست های مشروع و قانونی خود را از تقاضاهائی که بر مبنای هوی و هوس می باشند تفکیک نموده و مشخص سازند.

ضمناً کسی که امروز وظیفه رهبری برعهده دارد هرگاه باطناً رب النوع ثروت را بپرستد دیگر از مسیح تبعیت نمی نماید و فردی که در جامعه زیردست می باشد اگر در نهان رب النوع انتقام را می ستاید عضو جامعه مسیح نیست زیرا آن که در نهان و یا ناخواسته چیزی را می پرستد

طبعاً بیشتر فعالیت خود را در راه وصول به آن به کار می‌بندد. کسانی را می‌شناسیم که خود را سربازان مسیح تصور می‌کردند، در صورتی که باطناً رب النوع پیروزی را می‌پرستیدند. با این ترتیب باید صریحاً بگوئیم جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنیم بایستی مورد بررسی و آزمایش قرار گیرد ولی اکنون جای این آزمایش نیست و وسائل این کار وجود ندارند.

وجدان دیگران

حال در نامه به اهالی قرن‌تس مسئله‌ای مطرح می‌شود که در زمان دیگری می‌توان آن را مسئله‌ای وجدانی نامید. با طرح این مسئله پولس توانسته بعضی از اصول رفتار در زندگی را که بسیار گران بهاست یادآوری نماید. گرچه ممکن است این موضوع به نظر ما عجیب جلوه نماید ولی اصولی که پولس آموخته همواره به قوت خود باقی است. موضوع مربوط به گوشت حیواناتی است که برای بت‌ها قربانی می‌کردند. باید دانست که در زمان‌های قدیم کلیه امور زندگی خانوادگی و اجتماعی با رسوم و آداب مذهبی آمیخته بود. تعداد قربانی‌ها فراوان بوده و قربانی حیوانات جنبه مقدس و متبرک داشت، ولی تمام گوشت حیوانات قربانی را در محراب نمی‌سوزانند بلکه بعضی از قسمت‌های آن را به کاهنان می‌دادند یا در مراسمی که با میهمانان در ساختمان‌های مجاور معبد برگزار می‌شد مصرف می‌کردند. قسمت‌های دیگری نیز به مصرف غذای خانواده می‌رسید و یا در قصابی‌ها به فروش می‌رفت. گاهی امکان داشت مسیحیان در میهمانیهای دوستان خود از این گوشت می‌خوردند یا این که گوشتی که از بازار می‌خریدند از این نوع بود.

درباره مصرف این گوشت‌ها دو نظریه مختلف وجود داشت: عده‌ای که از گرویدن به مسیح سرافراز بوده و به آزادی که یافته بودند پای بند بودند از کلیه بت‌هایی که خدا نامیده می‌شدند نفرت داشتند و اظهار می‌کردند حق دارند هرچه را دوست دارند بخورند. عده‌ای دیگر وسواس و تردید داشتند و به نظرشان مصرف این گوشت مثل شرکت در مراسم پرستش بت‌ها می‌آمد. در نتیجه این نظریات مختلف طرفداران هر نظریه از دیگران انتقاد کرده و بدین سان یگانگی و هم‌بستگی جمعیت به خطر می‌افتاد.

طرح این مسئله که مربوط به رسوم زمان‌های گذشته می‌باشد ممکن است اکنون بی‌مورد جلوه نماید با این همه نظیر این مسئله مرتباً به صورت دیگری یافت می‌شود. چه بسا نکاتی که به خودی خود اهمیتی نداشته و با این همه موجب تفرقه و جدائی شده و باعث می‌گردد عده‌ای در مورد رفتار دیگران قضاوت کرده و یا انتقاد نمایند. بنابراین بهتر است باب‌های ۸ و ۹ و ۱۰ اولین نامه به اهالی قرن‌تس را دوباره بخوانیم زیرا شاهکاری از تعادل و موازنه بین نظریه‌های مختلف بوده و مثل این است که کسی با خودش مذاکره و صحبت می‌کند.

روی هم رفته می توان گفت که پولس در این نامه مقوله های مهمی آورده که رفتار مسیحی را تحت نظم درمی آورد.

وجدان

کلمه وجدان یا ضمیر در اناجیل به کار نرفته و فقط دو بار در اعمال رسولان و ضمن سخنان پولس ذکر گردیده است. اصولاً موضوع وجدان در روایات کتاب مقدس کم و بیش وجود داشته ولی این موضوع را پولس به دنیای مسیحیت وارد کرده و اولین باری که این کلمه را به کار برده در جمله ای است که مورد بحث و علاقه ماست. باید گفت که در ادیان و مذاهب آن زمان اکثراً هر عملی را بدون توجه به قصد و نیت عامل آن قضاوت می کردند مثلاً در زمان مسیح اگر یک نفر یهودی روی قبری راه می رفت، حتی بدون این که عمداً این کار را کرده باشد، نجس و ناپاک به شمار می رفت و در قمران کسی که ناخواسته در میان جلسه جمعیت به خواب می رفت، حتی بدون این که چنین قصدی داشته باشد، تکفیر می شد. و حال آن که در عهدعتیق درج شده و پیامبران اسرائیل بارها تکرار کرده بودند که خدا دل هار ا می آزماید. عیسی چندین بار بر علیه کاتبان و فریسیانی که با منتهای شدت و طبق قوانین قضاوت می کردند برخاسته و به این ترتیب موضوع وجدان را مطرح ساخته بود. اکنون پولس با کلماتی که مسیحیان قرن تس بتوانند به خوبی درک نمایند این موضوع مهم را در مسیحیت وارد می کرد.

کلمه وجدان در فلسفه معمولی و عامی یونانیان وجود داشته و به نظر یک نفر عالم اخلاق عبارت بود از قدرت و نیروئی که به وسیله آن آدمی طبق عقل و خرد خود رفتار نماید. در اشعار دیوجانس و پیروانش کسی که به دستور وجدان خود رفتار می کرد بدین معنی بود که از راه و رسم معمولی دیگران پیروی نکرده و تحت تأثیر نظریه و عقاید دیگران قرار نگیرد. پولس همین کلمات را که مخاطبانش می پسندیدند پذیرفته ولی منظره آن را تغییر داده و بدین صورت گفته که شخص خردمند با توجه به خود و وجدان خودش رفتار می کند در صورتی که مسیحیت قانون رحم و مروت را جانشین آن ساخته است. بر طبق این اصل انسان نه فقط از نظریه و یا عقیده ای پیروی می نماید بلکه رفتار او به منظور سازندگی می باشد.

سازندگی

سازندگی کلمه ای است که مورد پسند پولس بوده است. بارها نوشته که بایستی ساخت نه این که ویران کرد. او در اولین نامه ای که به اهالی تسالونیکي نوشته کلمه سازندگی را به کار برده (۱-تسا ۵:۱۱)، این کلمه را در اولین نامه به اهالی قرن تس (۱-قرن ۸:۱، ۱۰) و در قسمتی که مربوط به عطایا و مواهب روح القدس می باشد نیز درمی یابیم (۳:۱۴، ۵:۴، ۱۲، ۱۷). هم چنین در دومین نامه به اهالی قرن تس (۲-قرن ۸:۱۰، ۱۹:۱۲، ۱۰:۱۳) و در سایر

نوشته های پولس این کلمه را می یابیم (روم ۱۴: ۱۹، ۱۲: ۱۵؛ افس ۴: ۲۹؛ اع ۲۰: ۳۲). مثل این است که پولس ندای درونی ارمیای نبی را به یاد آورده است. ولی اگر پیامبر مذکور به این منظور فرستاده شده تا «ریشه کن کرده، مفهوم سازد، هلاک کرده و خراب کند و بالأخره بنا کرده و غرس نماید» (ار ۱: ۱۰)، اولین وظیفه هر فرد مسیحی سازندگی است و منظور از این سازندگی، سازندگی ایمان برادرش و سازندگی جسم مسیح می باشد.

ناتوانان

در نظر یونانیان اشخاص ناتوان کسانی بودند که قدرت روحی و معنوی نداشتند ولی اگر این توصیف را قبول کنیم جنبه اخلاق و اصول آن مراعات نمی شود زیرا چه بسا ممکن است کسی در ناتوانی کاری شایسته و نیکو بکند و دیگری با کمال قدرت عمل ناشایستی انجام دهد. و اما پولس به این مسئله از دید ایمان و عقیده نگریسته است. به نظر او کسانی ناتوان هستند که هنوز ایمانشان متزلزل بوده و در جستجوی حقیقت می باشند و در شک و تردید به سر می برند. بنابراین کسانی که نیرومند و توانا هستند باید بر ایمان برادر خود بیفزایند نه این که او را به لغزش واداشته و کاری کنند که برخلاف آن چه از ایمان درک می کند رفتار نماید. لغزاندن و انداختن یک برادر کلمه و اصطلاحی است که در اناجیل به معنای رسوائی و گناه آورده شده است و منظور از رسوائی و گناه، چنان که بعضی از «اندیشمندان» تصور می نمایند، رفتاری نیست که در نظر عامه مردم زننده و برخلاف عادات باشد زیرا رفتار خود عیسی در نظر بسیاری از مردم زمان برخلاف رویه عمومی بود. رسوائی و گناه واقعی آن است که شخصی ناتوان را وادارند برخلاف وجدان خود رفتار نماید. این مسئله به نظر پولس اهمیت به سزائی داشته و گفته است مسیح ما را آزاد ساخته ولی این آزادی برای بهره گیری و منافع شخصی نبوده بلکه برای خدمت به دیگران می باشد. پولس نوشته است: «من که در برابر همه آزادم خود را برده همه ساخته ام» (۱- قرن ۹: ۱۹). دوباره در اینجا در جمله «آن برادر ضعیف که مسیح برای او مرد» (۸: ۱۱) محبت پولس نسبت به دیگران را می بینیم. اکنون ببینیم آیا برای مسئله وجدانی که مردم قرن تس مطرح ساختند بودند راه حلی وجود دارد؟ به هر صورت چنین راه حلی ساده و آسان نیست زیرا در چهارچوب مقررات سخت شریعت نمی گنجد و بنابراین راه حل قانونی و شرعی وجود ندارد بلکه راه حل این مسئله روحانی می باشد. «هیچ کس نباید منافع خاص خود را جستجو کند بلکه به فکر منافع دیگران باشد...» و خلاصه من بایستی با توجه به وجدان خود رفتار کنم ولی به همین نحو وجدان برادر خود را هم در نظر بگیرم. بالأخره بهترین قاعده و دستور آن است که در هر امری خدا را تجلیل کرده و سعی کنند تعداد بیشتری از مردمان رستگار شوند.

زیرا من از خداوند یافتم، آنچه به شما نیز سپردم
 که عیسی خداوند در شبی که او را تسلیم کردند،
 نان را گرفت و شکر نموده، پاره کرد
 و گفت: بگیرید و بخورید.

این است بدن من که برای شما پاره می شود،
 این را به یادگاری من به جا آرید.

و همچنین پیاله را نیز بعد از شام و گفت:

«این پیاله عهدجدید است در خون من.
 هرگاه این را بنوشید، به یادگاری من بکنید».

زیرا هرگاه این نان را بخورید و این پیاله را بنوشید،
 موت خداوند را ظاهر می نمایید تا هنگامی که باز آید.
 پیاله برکت که آن را تبرک می خوانیم
 آیا شراکت در خون مسیح نیست؟
 و نانی را که پاره می کنیم،
 آیا شراکت در بدن مسیح نی؟
 زیرا ما که بسیاریک نان و یک تن می باشیم
 چون که همه از یک نان قسمت می یابیم.

(۱- قرن ۱۱: ۲۳-۲۶، ۱۰: ۱۶-۱۷)

سال خانم ها در قرن تس

چه راهی انتخاب کنیم؟

ازدواج... تجرد... محبت به مسیح

کسانی که می خواهند نظر مسیحیت را درباره ازدواج یا تجرد بدانند کمتر به نوشته های پولس قدیس مراجعه می نمایند و اکثراً تصور می کنند که این رسول با تجرد خو گرفته، از زنان دوری می جسته و اشتیاقی برای شناختن مزایای عشق توأم با زناشوئی نداشته است. در اولین نامه ای که به اهالی قرن تس نوشته شده باب هفتم به طور کامل به این مسائل اختصاص دارد. بنابراین به جای این که بیهوده پولس قدیس را سرزنش کنیم بهتر است با دقت و بی نظری و بی طرفانه این نامه را بخوانیم و با توجه به شرایط اوضاع و احوال آن را بررسی کنیم.

پولس قدیس پاسخ می دهد

باید دانست که در شهر قرن تس رعایت موازین اخلاقی و رفتار جنسی منظم و متعادل چندان آسان نبوده و در آن روزگار شهر قرن تس پایتخت و مرکز فسق و عیاشی به شمار می رفته است. در این میان جوانانی که به مسیحیت گرویده بودند تکلیف خود را نمی دانستند. بعضی سعی داشتند ایمان مسیحی را با زندگی بی بندوبار و آزاد تطبیق دهند و بعضی دیگر که متعصب بودند در برابر این اهمال جانب مخالف را گرفته و به اصول اخلاقی مطلق، موعظه و تبلیغ می کردند تا بدانجا که هر عمل جنسی بین زن و شوهر را غیرمجاز می دانستند.

آن چه از ابتدای باب هفتم نامه برمی آید این است که اهالی قرن تس نامه ای به پولس قدیس می نویسند تا تکلیف آنان را در این باره معلوم کند. افسوس که نامه اهالی قرن تس را در دست نداریم زیرا از متن این نامه که نمایان گر مستقیم نظریات یک جمعیت ابتدائی است متوجه می شدیم مشکلات واقعی آنان چه بوده و بدون شک مشکلات و مسائلی نظیر

ما داشته‌اند. به هر صورت از پاسخ پولس چنین برمی‌آید که تعدادی از مردان و زنان تردید داشته‌اند وظیفه خود را نسبت به همسر خود انجام دهند (۱-قرن ۷:۳-۴).

تراوش های قلم

پولس قدیس بی وقفه و پشت سرهم بدون رعایت هیچ گونه ترتیبی به سؤالات پاسخ می‌داد. اصولاً در فصل هفتم اولین نامه به اهالی قرن‌تس نمی‌توان طرح منظم و به هم پیوسته‌ای یافت. آن‌چه مسلم است پولس در مورد ازدواج هنوز نظریه‌ای کامل و آماده نداشته و بعدها در نامه‌ای که به اهالی افسس نوشته چنین نظری ابراز کرده است (افس ۵: ۲۲-۳۳) و نظر او نقش مهمی در افکار و نظریات بعدی کلیسا بازی کرده است. به هر صورت اندرزهای او عبارت از نکاتی است که با عقل سلیم تطبیق می‌نماید. ضمناً برای تأکید گفته‌های خود کلامی چند از عیسی مسیح که در این باره به دست او رسیده شاهد آورده است. هم‌چنین نصایح و اندرزهای او بر مبنای ایمان و عقیده شخصی او بوده، ایمان و عقیده‌ای که در مدت بیست سال زیر نظر مسیح که دوباره زنده شده است به وجود آمده و به وسیله انجیل هدایت گردیده است.

يك اصل بنیادی: ازدواج غیرقابل فسخ است

پولس قدیس تعلیمات مسیح را درباره غیرقابل فسخ بودن ازدواج به خوبی می‌دانسته و سخنان خداوند را که بعداً در اناجیل نوشته خواهد شد (مر ۱۰: ۱۱-۱۲) می‌شناخته و این تعلیمات را به اهالی قرن‌تس یادآوری کرده است: «زن از شوهر خود جدا نشود و اگر جدا شود مجرد بماند یا با شوهر خود صلح کند و مرد نیز زن خود را جدا نسازد» (۱-قرن ۷: ۱۰ و ۱۱). پولس در این مورد کاملاً متوجه بوده نظریه شخصی خود را ابراز نکند بلکه تعلیمات و آموزش خداوند را ابلاغ نماید زیرا هنگامی که استاد سخنی گفته باشد شاگرد و مرید در برابر سخنان او نظر دیگری ابراز نمی‌نماید.

پولس رسول مورد اعتماد است

ولی اگر استاد درباره موضوعی سخن نگفته باشد (زیرا عیسی مسیح کلیه وقایعی را که در کلیساهای اولیه روی می‌دهد پیش بینی نکرده بود) در این صورت رسول به مناسبت مقامی که دارد می‌تواند اندرزهایی بدهد ولی پولس متوجه بوده که بین این دو مورد تفاوت قائل شود مثلاً: «و دیگران را من می‌گویم و نه خداوند...» (۱-قرن ۷: ۱۲)، «... حکمی از خداوند ندارم لکن چون رحمت یافته‌ام که امین باشم رأی می‌دهم» (۲۵: ۷). دستورات دیگری که در فصل هفتم اولین نامه به اهالی قرن‌تس داده شده بر همین منوال است. این دستورات ممکن

است در جزئیات اختلاف داشته باشند ولی همگی از چند نظریه و اصل مهم و قاطع الهام گرفته اند که بایستی تعیین نموده و توضیح دهیم.

اولین نظریه وابسته بودن به خداوند است

لازم به یادآوری است که عهدعتیق و احادیث کاهنان یهود بر این امر متفق القول بودند که نداشتن فرزند بدبختی و سیه روزی است. زن نازا نفرین کرده شده خدا به شمار می آمد و کسی که فرزندی نداشت نمی توانست در زندگی موفق و کامیاب شود زیرا فرزندان به منزله امتداد و دنباله زندگی او درآینده به شمار می رفتند. در این مورد شکایت ابراهیم را به درگاه خداوند به یاد آوریم که می گفت: «ای خداوند! یهوه! مرا چه خواهی داد و من بی اولاد می روم ...» (پید ۱۵:۲).

باروری قانون به شمار نمی آید

همان طور که می دانیم عیسی مسیح مجرد بوده و با این تفکر و رسم قدیمی یهودیان که برای باروری اهمیت قائل بودند شدیداً مبارزه کرده و به جای آن نوعی دیگر از باروری را ترجیح داده و گفته بود: «زیرا خصی ها هستند که از شکم مادر چنین متولد شدند و خصی ها هستند که از مردم خصی شده اند و خصی ها می باشند که به جهت ملکوت خدا خود را خصی نموده اند» (مت ۱۹:۱۲). با توجه به این گفتار تغییر مهم و قاطعی در وضعیت حاصل شده بدین معنی که قلمرو فرمانروائی آسمان ها مقدم بر سایر مسائل گردیده و در برابر این ضرورت اساسی می توان از باروری جسمانی صرف نظر کرد.

پولس قدیس هم همین وضع را اتخاذ کرده و می گفت: «باروری یا نازائی اهمیت چندانی ندارد، ازدواج یا مجرد چندان مهم نیستند بلکه ارزش های فرعی بوده و بایستی تابع و وابسته به ارزشهای واقعی و اساسی باشند و اصولاً این مطالب شایسته آن نیست که کسی پای بند آنها شود. تنها وابستگی و پای بند بودن به عیسی درخور اهمیت است.

ارزش های واقعی

پولس سعی کرده اهمیت و ارزش واقعی هر چیزی را تعیین نماید و این کار آسان نبوده زیرا هر کسی احساس می کند به شرایط زندگی خود پای بند است. مثلاً کسانی که در عصر او زندگی می کردند برای ختنه شدن یا ختنه نشدن اهمیت زیادی قائل بودند (۱- قرن ۷:۸ و ۱۹) هم چنین برده بودن یا آزاد بودن اهمیت بسیار داشت (۷:۲۱-۲۳). امروزه این مسائل مطرح نبوده و ما توجهی به آنها نداریم ولی برای این که ازدواج کرده یا از امور جنسی پرهیز نمائیم مسئله دقیق و مشکلی به شمار می رود. پولس قدیس به ما می گوید هیچ یک از این مطالب اهمیتی ندارد و آنچه شایان توجه است رعایت فرامین خدا می باشد (۷:۹) که در کلیه شرایط و اوضاع و احوال ممکن است.

برای رعایت این تقدم در سه مورد مختلف دستوری ساده و عملی ارائه نموده است که هر کسی باید در همان وضعیتی که ندای خدا را شنیده است باقی بماند (۱۷:۷ و ۲۰ و ۲۴). اگر هنگامی که مسیحی شادی ازدواج کرده بودی به همین وضع باقی بمان و زن خود را رها مکن چنانکه گوئی عمل جنسی گناهی به شمار می رود «از یکدیگر جدایی مگزینید مگر مدتی به رضای طرفین تا برای روزه و عبادت فراغ باشید و باز با هم پیوندید...» (۲:۷-۵). و اگر مجرد بوده ای از موقعیت مجرد خود استفاده کن زیرا وضعیتی عالی است تا خود را کاملاً وقف انجیل سازی (۲۵:۷-۲۷). به این ترتیب اگر رسوم کهن خانواده جسمانی بود و وابستگی به آن در درجه اول قرار داشت اکنون بستگی روحانی با عیسی مسیح پیشی گرفته و بایستی در درجه اول ایمان و محبت را پرورش داد.

مقررات مخصوص منسوب به پولس

اصولاً موضوع محبت و ایمان اهمیت بیشتری داشته و دامنه آن بسیار وسیع تر می باشد تا بدانجا که اگر ایمان به خطر افتد حتی وحدت و یگانگی زناشوئی را بایستی فدای آن کرد (۱- قرن ۱۲:۷-۱۶). این وضعیت ممکن است در مورد زن و شوهری پیش آید که فقط یکی از آنان به مسیحیت گرویده باشد. هرگاه همسر غیرمسیحی بدون دلیل موجهی نمی خواهد با همسر خود که مسیحی شده در صلح و آرامش زندگی کند در این صورت همسر مسیحی نه تنها می تواند از زندگی با او سرباز زند بلکه مجاز است پس از این که طبق مقررات حقوقی، اخطار لازم به عمل آورده با یک نفر که تعمید یافته ازدواج نماید. (مستخرجه از آئین نامه علوم الهی اخلاقی سال ۱۹۴۴ میلادی) این مقررات مذهبی که پولس عنوان نموده و به نام او مقررات منسوب به پولس نامیده می شود همواره در کلیسا مراعات شده و نشان می دهد که مسیحیت از سایر شرایط زندگی و حتی از ازدواج که غیرقابل فسخ می باشد برتر و بالاتر است.

عظمت مجرد

با این که پولس قدیس، اعلام کرده که ازدواج و مجرد در مقایسه با وابستگی به مسیح ارزش های فرعی هستند با این همه باید قبول کنیم که زندگی در مجرد را ترجیح داده و برتر شمرده است. خود او در این وضع به سر می برده و ارزش آن را به خوبی می دانسته و حتی وضع خود را به عنوان نمونه و سرمشق ارائه نموده است (۱- قرن ۷:۷-۸ و ۲۶ و ۴۰).

وضعیت پولس

آیا پولس همیشه مجرد بوده؟ پاسخ به این سؤال دشوار است. بعضی ها تصور می کنند پولس هرگز ازدواج نکرده و برخی می گویند که او بدون شک یک کاهن یهودی بوده و چون

باروری جسمانی و داشتن فرزند در دنیای یهود اهمیت فراوانی داشته و ازدواج کاهنان اجباری بوده ممکن است هنگامی که او نامه را می نوشته همسرش فوت کرده بوده و یا اینکه پس از حادثه جاده دمشق از او جدا شده است و شاید به همین دلیل به مقررات مخصوصی که قبلاً ذکر گردید و به او منسوب است علاقمند و پای بند بوده است. به هر صورت وضع شخصی پولس هر چه بوده تردیدی نیست که مجرد را برای انجام مأموریت رسولی سودمند می دانسته و به پسران و دختران جوان، هم چنین مردان و زنانی که همسرانشان در گذشته اند توصیه کرده که در وضعیت او باقی بمانند.

آیا این گونه اندرزاها نشانه آن است که پولس از زنان دوری می جست؟ آیا او طرفدار زهد و تقوای مفرط بوده؟ آیا عقده روانی داشته؟ روانشناسان با علاقه وافر به این سؤالات پاسخ داده اند ولی خود پولس دلایل دیگری ارائه نموده است.

دلایل و نظریات او

اولین دلیل او این است که: «وقت تنگ است» (۱- قرن ۷: ۲۹-۳۱) و «صورت این جهان در گذر است». پولس قدیس هم چون اکثر مسیحیان اولیه خیال می کرده زمان آخر به زودی فرا می رسد پس بهتر آن است که از هم اکنون با جسم و تنی افتخارآمیز زندگی نماید به طوری که اصولاً موضوع «زن و شوهری وجود نداشته باشد» (مت ۲۲: ۳۰). به نظر او حتی اگر بازگشت نهائی مسیح به بعد موعول می شد زندگی که در آن مواجهه و رویارویی با خدا تمام امیال و آرزوهای ما را برآورده می سازد یک زندگی کامل است. باید دانست که همین استدلال انگیزه اساسی و اصلی عفاف و پاکدامنی مردان و زنانی است که به خدمت کلیسا در می آیند.

دلیل دیگر در اولین نامه به اهالی قرن تس آورده شده است ولی این دلیل به نظر کسانی که برای زناشوئی ارزش روحانی قائل می باشند غیرقابل قبول و درک آن دشوار است. پولس قدیس گفته است مرد و زنی که ازدواج کرده اند بین عشق به خدا و عشق به همسر خود مردد و دو دل می باشند در صورتی که بهتر است توجه آدمی فقط به سوی خدا معطوف گردد (۱- قرن ۷: ۳۲-۳۵) گوئی پولس احساس می کرده که بین عشق به خدا و عشق به همسران نوعی فشار و تا اندازه ای گسیختگی وجود دارد و مثل این است که این دو گونه عشق به یک راه نمی روند. در صورتی که امروزه خلاف این نظریه را داشته و فکر می کنند موقعی که انسان هم خود را به همسرش مصروف می سازد و در عین حال خود را وقف خداوند ساخته است ضرورتی ندارد بین این دو نوع محبت یکی را انتخاب کند و وقتی که به یکی از آنها می پردازد به دیگری محبت ورزیده است.

با توجه به این نظریات می توان قبول کرد که فکر و اندیشه پولس رسول هنوز به پختگی

کامل نرسیده بود و بعدها در نامه ای که به اهالی افسس نوشته بین عشق مردی به همسر خود و عشق مسیح به کلیسای خود شباهت قائل شده است (افس ۵: ۲۲-۳۳) ولی در زمانی که اولین نامه را به اهالی قرنتس می نوشته هنوز به این مرحله نرسیده و چیزهای گران بهایی که در زندگی در مجرد به دست آورده بود زیبایی عشق زناشوئی را از نظرش پنهان می ساخت.

واقع بینی او

با این همه نیاستی تصور کنیم نظریات پولس در این مسائل مطلق و قطعی است. گرچه معتقد است که مجرد و وقف نمودن زندگی در راه خداوند شایسته و عالی است ازدواج را برای تولید و ادامه نسل ضروری دانسته و درک می کرده که به قول پاسکال دانشمند و نویسنده فرانسوی آن که بخواهد به مرتبه فرشتگان دست یابد ممکن است به درجه حیوانی تنزل نماید. مثلاً او ترجیح می دهد زنی که شوهرش مرده و بیوه شده است دیگر ازدواج نکند (۱- قرن ۷: ۳۰) ولی می افزاید که این زن مجاز است با هرکسی که دلش می خواهد نیز ازدواج نماید» (۷: ۳۹) حتی چند سال بعد به زنان جوانی که شوهرشان مرده توصیه نموده مجدداً شوهر اختیار کنند تا گرفتار زندگی مقرون با بیکاری و بطالت که سرچشمه خرابی و نابودی است نشوند (۱- تیمو ۵: ۹-۱۶). پولس فکر می کرده نامزدهائی که به خداوند می گروند هرگاه به نام عقیده و ایمان جدید خود از ازدواج سرباز زنند کار خوبی می کنند، با این همه قبول داشته که ازدواج کنند (۱- قرن ۷: ۳۶-۳۸) و به هر صورت با فرزاندگی و خرد اظهار نموده بهتر است آدمی ازدواج کند تا این که بسوزد (۷: ۹).

يك پیشنهاد واقعی

اکنون اگر منصفانه قضاوت کنیم متوجه می شویم پولس قدیس آن دشمن قدیمی ازدواج که بدخواهان توصیف کرده اند نیست و اگر علاقه به مسیح او را واداشته مطالبی را به نحو قاطع بیان کند هرگز از عقل سلیم دور نشده و در تعصب خشک و مطلق سقوط نکرده است. مضافاً آن چه تا کنون بررسی کرده ایم نشان می دهد راه حل و پیشنهادهای واقع بینانه ارائه کرده و می توانیم این نظریه او را که در بین نظریات کهنه و قدیمی بسیار جالب توجه است یادآوری کنیم که گفته است: نقش زن و مرد در روابط زناشوئی کاملاً دو جانبه است (۱- قرن ۷: ۳ و ۴ و ۱۰-۱۱ و ۱۲-۱۳) و حقوق و وظایف آنان کاملاً قرینه می باشد. باید اذعان کرد که پولس با ابراز این نظریات به مانند شخصی مبتکر و متجدد رفتار کرده و در روابط بین زن و مرد نوآوری ارائه نموده است.

رعایت اصول اخلاقی

پولس قدیس همواره انجیل را به عنوان سند آزادی اعلام کرده و در مقابل مقررات سخت آئین یهود برای خود حق آزادی را که به هر فرد مسیحی اعطا شده ادعا و مطالبه کرده است. «پس نه آن آزادی که مسیح ما را به آن آزاد کرد استوار باشید و باز در یوغ بندگی گرفتار نشوید» (غلا ۵:۱؛ ر. ک اع ۱۵:۱۰-۱۱؛ ۱- قرن ۷:۲۲؛ ۲- قرن ۳:۱۷؛ روم ۶:۱۳، ۶:۷). چنین اظهاراتی خالی از خطر نبوده و مسیحیانی که کم و بیش حسن نیت داشتند ممکن بود از این بیانات سوء استفاده کرده به سوی عیاشی و انواع کارهای هرزه کشیده شوند و آزادی را به معنای لجام گسیختگی و اجرای هر کاری تصور نمایند. بنابراین پولس قدیس لازم می دید شرایط احتیاط را رعایت کرده و توضیحات بیشتری بدهد (غلا ۵:۱۳؛ روم ۶:۱۵). مثلاً در اولین نامه به اهالی قرن تس پس از این که بی نظمی های خطرناکی را که در کلیسا به وجود آمده نکوهش کرده و قبل از آن که به مسائل اخلاقی و مذهبی که با او در میان گذاشته اند بپردازد لحظه ای درباره (Porneia) که به معنای ناپاکی و زناست بحث نموده و کاملاً معلوم است که منظور او مخصوصاً مسئله فحشا می باشد که در قرن تس رواج داشته است.

پولس در نامه خود دو بار این عبارت قاطع را به کار برده است: «همه چیز برای من جایز است» ولی بلافاصله حدود آن را مشخص ساخته و گفته است: «لکن هر چیز مفید نیست» و «نمی گذارم که چیزی بر من تسلط یابد» (۱- قرن ۶:۱۲) و برای این که این محدودیت ها را توجیه کند دلایلی چند ارائه نموده است: اول این که بین زناکردن و غذاخوردن تفاوت وجود دارد (۱۳:۶-۱۴) زیرا خوردن غذا عملی مجاز است و فقط ناپاستی در آن زیاده روی و اصراف شود. «خوراک برای شکم است و شکم برای خوراک» و اینها هیچ اهمیتی نداشته و بالأخره از بین می روند در صورتی که در مورد ناپاکی وضع چنین نیست زیرا جسم از آن خداوند می باشد و مقرر است دوباره زنده شود.

ثانیاً جسم هر فرد مسیحی عضوی از مسیح می باشد (۱۵:۶-۱۷) و چقدر وحشتناک است اگر آن را عضو فحشا سازند. باری نتیجه زناکاری چنین است و در آیه ای از کتاب پیدایش چنین آمده: «زن و مرد یک تن خواهند بود» (پید ۲:۲۴).

بالأخره آخرین استدلال او این است که گناهان دیگر جنبه خارجی دارند در صورتی که زنا گناهی است که آدمی برضد جسم خود انجام می دهد (۱- قرن ۶:۱۸-۲۰) و انگهی این جسم

معبد روح القدس است که انسان از خدا دریافت نموده و در پی دریافت چنین عطیه ای آدمی دیگر به خودش تعلق ندارد بلکه کاملاً «خریداری شده» است و چگونه جرأت می کند این جسم را با پلیدی و ناپاکی بیالاید؟

خواننده امروزی ممکن است در بعضی از این دلایل نکات دقیق و ظریفی کشف نماید ولی پولس قدیس به خوبی واقف بوده مطالب خود را به چه کسانی خطاب می کند مثلاً وقتی به یونانیان نامه نوشته و می دانسته یونانیان جسم را حقیر می شمارند از موقعیت استفاده کرده و نظریه و عقاید مسیحیت را درباره جسم انسان مطرح ساخته و گفته است: جسم یک فرد مسیحی فقط پوشش ناچیزی نیست که روح در آن زندانی باشد بلکه به این جسم وعده رستخیز و زنده شدن مجدد داده شده است. این جسم عضوی از مسیح و معبد و پرستشگاه روح القدس و بنابراین شایسته بسی تکریم و احترام می باشد.

شمایل آفرینش آدم و حوا

ای شائول! شائول!

برای چه بر من جفا می کنی؟

آیا پولس مخالف زنان بوده؟ در نوشته پائین یک بانوی فرانسوی در سال ۱۹۷۵ نظر و احساسات خود را به صورتی طنزآمیز شرح داده است:

من به نحو شایسته ای تعلیم و تربیت یافته ام. سالیان دراز، هر روز در ساعت ۶:۳۰ صبح و قبل از صرف صبحانه صدای کشیش صومعه را می شنیدم که اولین نامه پولس به اهالی قرن تس را می خواند و تکرار می کرد زیرا به این قسمت از عهدجدید بسیار علاقمند بود. و ما در حالی که ناشتا و از گرسنگی رو به ضعف بودیم مشاهده می کردیم چگونه کشیش چشمان خود را به سوی ما چند نفر زنان و موجودات نفرین شده برمی گرداند تا منظور نامه را بهتر یادآوری نماید در جایی که نوشته است زنان بایستی در مجامع سکوت اختیار کنند و همان گونه که قانون یهود مقرر داشته مطیع و فرمانبردار باشند و هرگاه می خواهند در مورد مطلبی اطلاع حاصل کنند بایستی در منزل از شوهرشان سؤال نمایند زیرا شایسته نیست که زن در مجمعی سخن بگوید» (۱- قرن ۱۴: ۳۴-۳۵). آن گاه کشیش صدای خود را بلند کرده و اضافه می کرد: «یا این که پرحرفی کند». البته خواهران تارک دنیا که با کشیش هم عقیده بودند با سکوت خود مطالب او را تأیید می کردند. این سخنرانی های پولس که همه روزه صبح زود می شنیدیم برای ما مثل زهر بود که گرچه از آن نمی مریدیم ولی در همه ما اثر می گذاشت.

خوشبختانه بعداً قسمتی از انجیل خوانده می شد و در آنجا همه چیز بروفق مراد ما بود. بنا به روایت انجیل زنانی به گرد عیسی جمع می شدند؛ او با مریم سخن می گفت به شکایات مارتا توجه می کرد؛ از مریم مجدلیه که پول خود را برای خریدن عطر به خاطر او صرف کرده بود دفاع می کرد؛ با زنی از اهالی سامره که زندگی زناشوئی آشفته ای داشت گفتگو می کرد و به کمک زن زناکاری آمد بدون آن که به او تشر زده یا او را محکوم سازد. مثل این بود که زنان او را درک می کردند و بالأخره هنگامی که همه او را ترک کرده بودند زنان او را رها نکردند بلکه به خاطر او خود را با خطر مواجه ساختند زیرا زنان اورشلیم زنان شایسته ای بودند. آری خوشبختانه انجیل وجود داشت تا همه چیز را روشن ساخته و هر کسی را به جای خود بنشانند.

بنابراین من بدون این که به خودم نگرانی و تشویشی راه بدهم پولس و دستورات و نامه هایش را از سر راه خود دور کرده و به خودم می گفتم هرچه باشد او مسیح را نشناخته بود و شاید اگر یک بار دیگر در جاده دمشق و یا جای دیگر از اسب به زمین می افتاد افکارش

روشن تر می شد و قدری از احساسات نژادپرستی او تخفیف می یافت. خلاصه من در سن شانزده سالگی متوجه شده بودم که افکار و نظریات آقای پولس اهل طرسوس کهنه و پیش پا افتاده است و کسی به نام عیسی قبل از او مطالب بهتری گفته است.

بعدها مجبور شدم بازهم نظریات پولس را تحمل کنم. توضیح آن که در یک روز تابستانی که در روم با سربرهنه وارد کلیسایی شده بودم یکی از خادمان کلیسا مرا به «بیرون هدایت کرد یا به عبارت دیگر، مرا بیرون کرد» تا اعلانی که به زبان فرانسه نوشته شده بود بخوانم. متن این اعلان عبارتی از گفته های پولس بود که می گفت: «زن بایستی روی سر پوششی که نشانه فرمانبرداری است داشته باشد» (۱- قرن ۱۱: ۱۰) من ناچار دستور را اطاعت کرده و دستمال را بروی سرم انداختم. اهمیتی نداشت. اما بر اجرای مو به موی گفته پولس پافشاری کردن واقعاً کار مسخره ای بود.

بعدها پولس در زندگی من با دلایل محکم تری ظاهر شد، مثلاً در مورد روابط بین زن و مرد پولس کاملاً مخالف زنان بود و نظریاتش غیرقابل تحمل می نمود. به نظر او سلسله مراتب بین زن و مرد قطعی بوده و زن بایستی شوهر را محترم و گرامی دارد چون که شوهر است و نوشته: مرد در خانواده به عنوان سر می باشد و زن فقط به مانند بدن به شمار می رود (افس ۵: ۲۱-۲۳). علاوه براین، این تن سراسر دام و کمین گاه موجود و جسم خطرناکی است که منشأ «بدترین گناهان» یعنی گناه شهوت می باشد. در جایی دیگر نوشته: «وقت تنگ است تا بعد از این آنانی که زن دارند مثل بی زن باشند» (۱- قرن ۷: ۲۹). واقعاً دیگر نمی توان این گونه دستورات پولس را اطاعت کرد.

از آن زمان تاکنون بیست قرن سپری شده است. آیا اندیشه و خرد آنان هم چنان ساکت خواهد ماند؟ و آیا جسم زنان به نام دستورات پولس خاموش می ماند؟ آیا به علت نفرینی که در این نامه وجود دارد زنان موجودات عجیب و بی زبانی باقی خواهند ماند؟ به نظر پولس پاسخ این سؤالات مثبت است و این وضع بایستی باقی بماند زیرا مرد به صورت خدا و انعکاسی از پرتو خداوند است در صورتی که زن انعکاسی از مرد می باشد. مرد برای زن خلق نشده بلکه زن به خاطر مرد آفریده شده است. «(۱- قرن ۱۱: ۷-۹). اگر بایستی هنوز از این دستورات تبعیت کنیم به قهقرا برگشته ایم. به زمان قبل از توفان نوح و زمان پیدایش و تکوین جهان که گناه مشهور حوا هم در زمینه آن به چشم می خورد. بالأخره به سرچشمه پر از گل و لائی رسیده ایم اما کسی به نام عیسی آمده و همه این مسائل پیچیده و بغرنج را به سادگی روشن ساخته است.

***

«عده ای» به من می گویند بهتر است حساب هر چیز را از هم جدا کنیم و نامه پولس را

بدون این که تحت تأثیر احساسات قرار گیریم بخوانیم (یعنی به صورت جدی و بدون هتک احترام) خیلی میل دارم سخنان کشیش را که در نهایت خردمندی و با کمال وجدان توصیه کرده بپذیرم. سخنان پولس را باید در چهارچوب ریشه یهودی او بررسی کرد یعنی آموزش مذهبی یهودی که دریافت کرده و کاهن شده است و اثراتی که این آموزش بر او گذاشته است. چنان که خود پولس نوشته: «من یهودی هستم و در محضر استاد غملائیل آموزش یافته‌ام» (اع ۲۲:۳). و می‌دانیم که در دنیای یهود زن ناپاک و نجس به شمار می‌آید. در کتاب لاویان چنین آمده است: «زنی که پسر به دنیا آورد به مدت یک هفته ناپاک می‌باشد و زنی که دختر بزاید مدت دو هفته ناپاک خواهد بود» (لاو ۱۲:۱-۵).

می‌دانم که در گفته‌های پولس گاهی ابهام و تناقض وجود دارد. از طرفی به زنان حق سخن گفتن نداده و از طرف دیگر می‌گوید: «هر مردی که دعا می‌کند یا پیام خدا را می‌آورد... و هر زنی که دعا می‌کند یا کلام خدا را ابلاغ می‌نماید» (۱-قرن ۱۱:۴، ۵) ولی در این مورد هم گفته است زنان باید سر خود را بپوشانند. شاید پوشانیدن سر را از این سبب توصیه کرده که خود او طاس بوده ولی به هر صورت ندرتاً چنین وضعی برای زنان پیش می‌آید.

به هر صورت من با کمال احترامی که برای مردان قائل هستم با توجه به تجاربی که آموخته‌ام می‌خواهم این ابهام و تناقض را مرتفع ساخته و موضوع را روشن کنم. پولس میل نداشت زنان صحبت کنند ولی آنان صحبت می‌کردند و اصولاً پس از آمدن مسیح تصور می‌کردند همه چیز برایشان مجاز شده است. باید گفت که ایمان زنان توأم با شجاعت و شهامت بوده و هنگامی که پولس به شهر فیلیپی در ایالت مقدونیه وارد شد ملاحظه کرد که وقتی برای نماز روز شنبه اجتماع می‌کردند زنان جمع شده (اع ۱۶:۱۳) و فقط همین زنان ثروت و دارائی خود را تقدیم کرده و برای او اعتبار و احترام قائل شده، از او پذیرایی کردند و با اظهارات خود او را طرفداری نمودند.

زنی به نام فیبی از او حمایت و پشتیبانی کرد (روم ۱۶:۱-۱۵) و زنان دیگری به نام افودییه و سنتیخی به خاطر خداوند زحماتی متحمل می‌شدند و بالأخره زنان دیگری به نام اکلیمنتس (فی ۴:۲-۳) او را در مبارزه برای اشاعه انجیل یاری کرده‌اند (البته این مطالب را عیناً از اظهارات پولس نقل می‌کنم) خلاصه به طوری که پلینی جوان، مورخ رومی، برای تراژان امپراتور روم تعریف کرده زنانی بودند که در کلیسا مقام‌های رسمی داشته و کشیش‌ها را در اجرای وظایف مربوطه یاری می‌کردند ولی مثل این است که وجود این زنان پولس را عصبانی می‌کرد زیرا نمی‌خواست قدرت و مقام کهنات او و نفوذ و اعتبارش در دنیای یونانی و لاتین خدشه دار شود. پطرس قدیس که هوش و فطانت نیرومند پولس را نداشت ولی مسیح را شناخته و روح القدس را دریافته بود در روز پنجاهه در اورشلیم چنین اظهار کرده بود: «از

روح خود بر تمام بشر خواهم ریخت و پسران و دختران شما نبوت کنند...» (اع ۱۶:۲) و پولس این نوع سخنان را که نمودار تساوی بین مردان و زنان بود تحمل نمی کرد. بدیهی است مفسران اثری از عصبانیت در پولس نیافته اند و من هم شخصاً در آن جا حاضر نبودم ولی همان طور که پولس بدون آن که مسیح را شناخته باشد سخن گفته من هم به خود اجازه می دهم بگویم زنان او را عصبانی می کردند و چیزی نمانده بود عصبانیت خود را بروی دیگران خالی کند. اگر پولس چنین نکرده در عوض پیروانش این کار را با کمال راحتی و در نهایت بی نزاکتی انجام داده اند. بهتر است گفته های آنان را بشنویم:

- ترتولیان: «زن دروازه جهنم است».

- کلمان اهل اسکندریه: «هر زنی از فکر این که زن است باید از خجالت آب شود».

- یوحنا کریزوستوم: «در بین حیوانات وحشی هیچ کدام زیان بارتر از زن نیست».

تمام این عبارات و فرمایشات «گهر بار» حتماً قلب مادرانشان را سرشار از سرور و شادی ساخته است!

و اما من دوباره به موضوع پولس برمی گردم... و با توجه به نوشته های نویسندۀ کتاب «آنچه در درون آدمی است» تقریباً به سخنان خود پایان داده و چنین نتیجه می گیرم که سقوط پولس از اسب به علت عدم تعادل مادرزادی در لگن خاصره بوده ولی به این سقوط جنبه عالی و والا داده است. با این سخنان پس از گذشت این همه زمان او را تحت آزار و شکنجه می گذارم و چنین کاری روا نیست. از هم اکنون طرفداران حقوق زنان فریاد برآورده و او را به عنوان شهید شماره یک هدف قرار داده اند. حتی مردها هم او را رها کرده و از ما تقاضا دارند با بزرگواری و گذشت و با توجه به شرایط زمان و مکان درمورد او قضاوت کنیم همان گونه که مسیح هنگام ظاهر شدن به پولس در جاده دمشق گفته بود: ای شائول! شائول! برای چه بر من جفا می کنی؟ من هم امروز می گویم:

«ای شائول! شائول! برای چه هنوز بر ما زنان جفا می کنی؟» امسال که ۱۹۷۵ میلادی است به نام زن نامیده شده، به قول پولس قدیس: «وقت تنگ است»، بیائید به خود این فرصت را بدهیم که به پولس با نگاهی آمیخته به طنز بنگریم. شاید بعدها بار دیگر اوضاع به ضرر ما تغییر یابد و مجبور شویم سخنان او را جدی بگیریم و یا این که به کلی خاموش شویم.

اگر به زبان‌های مردم و فرشتگان سخن گویم
و محبت نداشته باشم،
مثل نحاس صدا دهنده و سنج فغان کننده شده‌ام.

و اگر نبوت داشته باشم
و جمیع اسرار و همه علم را بدانم
و ایمان کامل داشته باشم به حدی که کوه‌ها را نقل کنم
و محبت نداشته باشم، هیچ هستم.

و اگر جمیع اموال خود را صدقه دهم
و بدن خود را بسپارم تا سوخته شود
و محبت نداشته باشم، هیچ سود نمی‌برم.

محبت حلیم و مهربان است،
محبت حسد نمی‌برد،
محبت کبر و غرور ندارد.

اطوار ناپسندیده ندارد و نفع خود را طالب نمی‌شود.
خشم نمی‌گیرد و سوءظن ندارد.

از ناراستی خوشوقت نمی‌گردد،
ولی با راستی شادی می‌کند.
در همه چیز صبر می‌کند
و همه را باور می‌نماید.

در همه حال امیدوار می‌باشد
و هر چیز را متحمل.
محبت هرگز ساقط نمی‌شود
و اما اگر نبوت‌ها باشد، نیست خواهد شد
و اگر زبان‌ها، انتها خواهد پذیرفت
و اگر علم، زایل خواهد گردید.

(۱- قرن ۱۳: ۸-۱)

شما بدن مسیح هستید «آئین سپاسگزاری»

پولس قدیس در اولین نامه ای که به اهالی قرنتس نوشته بدو دستوراتی در مورد مسائل مهم از قبیل اتحاد و یگانگی جمعیت ها، امور منافی اخلاق، ازدواج، روابط میان مسیحیان و خداشناسان داده و سپس در باب یازدهم نامه خود مسائل مربوط به جلسات مسیحیان را مطرح نموده است. در این مورد نمی داند به مسیحیان قرنتس تبریک و تهنیت بگوید یا آنان را سرزنش و نکوهش کند: «... شما را تحسین می نمایم از این جهت که در هر چیز مرا یاد می دارید و اخبار را به طوری که به شما سپردم حفظ می نمائید» (۲:۱۱)، «شما را تحسین نمی کنم زیرا شما نه از برای بهتری بلکه برای بدتری جمع می شوید» (۱۷:۱۱)، «آیا در این امر شما را تحسین نمایم، تحسین نمی نمایم» (۲۲:۱۱). اکنون ببینیم موضوع چه بوده؟ باید دانست در آن اوقات با این که جلسات مسیحیان مرتباً تشکیل می گردید هنوز تشریفات و مراسمی که مقررات آن یقین و مشخص شده باشد وجود نداشت و امور بدون پیش بینی و فی البداهه انجام می شد. در این جلسات معمولاً همه برای صرف غذای دسته جمعی حاضر می شدند یا بهتر بگوئیم برای این که مثل مراسم «شام آخر» خداوند که شرح آن را بارها شنیده بودند رفتار نمایند، و بدین وسیله خاطره آن را تجدید می نمودند. ولی در اجرای این امر هر کسی به ابتکار خود رفتار می کرد و در نتیجه در بعضی موارد افراط و زیاده روی به عمل می آمد.

پولس قدیس رفتار سبک سرانه اهالی قرنتس را نکوهش می کرد زیرا صرف غذا را از صورت شام برادرانه خارج کرده بودند. از یک طرف در بین افراد جمعیت تفرقه وجود داشت که البته امر تازه ای نبود زیرا در زندگی عادی آنان نیز دسته بندی و تفرقه وجود داشت. بعضی طرفدار آپولوس بودند و برخی دیگر از کیفا یا پولس هواداری می کردند خلاصه مسیح در همه جا تقسیم شده بود (۱۱:۱-۱۳) ولی اکنون همین وضع در جمعیت ها مشاهده می شد. بدین معنی که در داخل هر جمعیت افراد به دسته های کوچکی

تقسیم شده و به یکدیگر اعتنائی نکرده و یا مخالف یکدیگر بودند. آیا علت این تفرقه و تقسیم اختلاف طبقاتی بین آنان بوده و یا این که افراد هر خانواده و یا هر محله گروه جداگانه ای تشکیل می دادند؟ پولس قدیس موضوع را تصریح نکرده و به طور کلی از این تفرقه و دسته بندی تعجب ننموده است زیرا مردم قرنتس را به خوبی می شناخته و می دانسته این مردمان تا چه اندازه بی انضباط هستند. به نظر او این وضع براثر وسوسه عادی و معمولی به وجود آمده بود تا استقامت و پایداری پیروان به مرحله آزمایش گذاشته شود ولی از این که آخرین شام خداوند را به وضعی ناشایست برگزار می کردند آنان را سرزنش و ملامت می کرد.

در اجرای این مراسم نکته مهم تر و جدی تر آن بود که هرکسی خرج خود را از دیگران جدا می کرد. مثلاً کسانی که غذای مفصلی آورده بودند بدون توجه به دیگران و در برابر آنان می خوردند. برخی گرسنه می ماندند در صورتی که کسان دیگری تا سرحد سیری و حتی بیشتر می خوردند و می آشامیدند. خلاصه خودخواهی و سخت دلی قانون کلی به شمار می رفت و مراسم یادبود آخرین شام خداوند مراسمی معمولی و پیش پا افتاده شده بود. این مطالب را پولس قدیس شنیده بود و نمی توانست چشم پوشی و تحمل نماید. بدین سبب به اهالی قرنتس نوشت: «در این باره به شما تبریک نمی گویم».

سپس برای این که مخالفت خود را توجیه نماید یکی از مواد آموزش مذهبی خود را به آنان یادآوری کرده و می گوید: «آن چه شخصاً از خداوند دریافت نموده ام به نوبه خود به شما ابلاغ کرده ام». و در پی آن جریان آخرین شام خداوند را تعریف نموده که ما برقراری آئین سپاسگزاری می نامیم.

این نوشته نخستین گزارش و گواهی درباره آخرین شام خداوند می باشد زیرا هنوز اناجیل نوشته نشده بود و فقط شاید یادداشت هایی به صورت اوراق پراکنده در بعضی از جمعیت ها نگهداری می شده و شامل قسمتی از این وقایع بوده است. به هرصورت این موضوع محتمل است ولی ما هیچ گونه اثری از آن در دست نداریم و گزارش پولس قدیس نخستین شرح و توصیف از مراسم آخرین شام خداوند است که می شناسیم. نکته شایان توجه این است که بیست سال بعد هنگامی که اناجیل منتشر گردیدند دارای همین خطوط اصلی که پولس قدیس تعریف کرده است بودند و فقط اختلافات جزئی داشتند که نشان می داد از روی آن رونویسی نشده اند. در صفحه بعد جدول مقایسه به ما فرصت می دهد در این باره قضاوت کنیم:

متی ۲۶:۲۶-۲۹	مرقس ۱۴:۲۲-۲۵	لوقا ۲۲:۱۵-۲۰	۱-قرن ۱۱:۲۳-۲۶
۲۶- و چون ایشان غذای خوردند عیسی نان را گرفته برکت داد و آن را پاره کرده به شاگردان داد گفت: «بگیرید و بخورید این بدن من است».	۲۲ و چون غذا می خوردند، نان را گرفته برکت داد و پاره کرده بدشان داد و گفت: «بگیرید، این تن من است».	۱۵ و به ایشان گفت: «اشتیاق بی نهایت داشتم که پیش از زحمت دیدنم این فصح را با شما بخورم ۱۶ زیرا به شما می گویم از این دیگر نمی خورم تا وقتی که در ملکوت خدا تمام شود». ۱۷ پس پیاله ای گرفته شکر نمود و گفت: این را بگیریید و در میان خود تقسیم کنید ۱۸ زیرا به شما می گویم، دیگر از میوه مو نخواهم نوشید تا این که ملکوت خدا بیاید.	۲۳ عیسی خداوند در شبی که او را تسلیم کردند نان را گرفت ۲۴ و شکر نموده پاره کرد و گفت: «این است بدن من که برای شما داده می شود، این را به یادگاری من به جا آرید».
۲۷ و پیاله را گرفته و شکر نمود به ایشان داده گفت: ۲۳ و پیاله ای گرفته، شکر نمود و به ایشان داد و همه از آن آشامیدند. ۲۴ و بدیشان گفت:	۲۰ و هم چنین پس از شام پیاله را گرفت و گفت:	۲۵ و هم چنین پیاله را نیز بعد از شام و گفت:	

www.irancatholic.com

<p>چهار نفر آنها روایت کرده اند، بهتر تطبیق دارد. تصریح بر این که «این است بدن من که برای شما داده می شود» و توصیه بر این که «این را به یاد من به جا آرید» فقط در نوشته های پولس و لوقا آورده شده، علاوه بر این لوقا این عبارت را فقط یک بار پس از ارائه نان ذکر کرده در صورتی که</p>	<p>پولس آن را برای شراب نیز تکرار نموده و هر دفعه برای تکرار این عمل اصرار ورزیده است: «هرگاه این را بنوشید...» بالأخره فقط پولس به مرگ آینده عیسی و منظره پایان جهان اشاره کرده و می گوید: «تا هنگامی که بازآید...» و لوقای قدیس تقریباً همین مطلب را گفته: «تا این که</p>
<p>ملکوت خدا بیاید...» ولی آن را در ابتدای صرف شام نقل کرده است. در دو انجیل دیگر عیسی اعلام کرده که دیگر از میوه درخت مو نخواهد نوشید تا روزی که مجدداً در ملکوت پدر خود بنوشد. و لذا اشاره به پایان جهان در این دو انجیل به صورت پوشیده تری شده است.</p>	

<p>تذکر این جزئیات بی فایده نیست ولی آنچه ارزش و اهمیت بیشتری دارد این است که هر چهار نفر راهنمایان و آموزگاران مذهبی در مورد نکات اساسی هم رأی و هم زبان هستند مثلاً جمله «این بدن من است» که در هنگام پاره کردن نان گفته شده و مطالبی که درباره جام شراب ذکر گردیده «خون عهد» یا «عهد جدید در خون» به یک نوع روایت شده و نشان می دهد که آئین اجرای «شام خداوند» که در این نامه نقل گردید در جمعیت ها برگزار می شده. پولس طرز اجرای آن را تشریح نکرده و مراسم آن را تعیین ننموده است زیرا منظور و هدف او این مطالب نیست ولی در جای دیگر که درباره مصرف گوشت حیواناتی که برای بتها قربانی شده سخن می گوید مجدداً معنی و مفهوم این کار را تصریح می کند: «پیاله برکت که آن را تبرک می خوانیم</p>	<p>آیا شراکت در خون مسیح نیست و نانی را که پاره می کنیم آیا شراکت در بدن مسیح نی؟» (۱۶:۱۰). آشامیدن جام خداوند «شرکت در خوان» او می باشد (۲۱:۱۰). البته اصطلاحات و کلماتی مانند «حضور واقعی» یا «تغییر ماهیت» که با آنها آشنائی داریم در این نامه وجود ندارد و این اصطلاحات بعدها پس از مذاکرات و مباحثات بسیار به وجود آمده در صورتی که در زمان پولس به این مرحله نرسیده بودند. به هر صورت همه مسیحیان به خوبی مفهوم «شام خداوند» را شناخته و می دانند که هم بستگی و یگانگی با جسم و خون مسیح می باشد ولی آن چه پولس قدیس خواسته و تقاضا نموده این است که این مراسم در شرایطی انجام شود که شایسته موضوع و محتوای آن باشد.</p>
--	--

۱- قرن ۱۲-۱۴

روح القدس هر جا که بخواهد می دمد

روح القدس به راستی چندان متظاهر نیست زیرا قرن ها مهمان اسرارآمیز دل های ما بوده و در زندگی کلیسا و هریک از اعضای آن اثر گذاشته ولی همواره با میانه روی و اعتدال عمل کرده است. گاهگاهی در یک مرکز بزرگ زیارتی معجزه ای به وقوع پیوسته و نشان داده که ممکن است عمل روح القدس تماشائی و جالب باشد ولی این موارد استثنائی بوده و چون هربار معجزه به وسیله یا با واسطه یکی از قدیسین انجام می شده معمولاً این عمل را به قدیس مذکور نسبت داده و فراموش می کردند که نیروی شگفت انگیز از سوی روح القدس بوده.

ولی وضع همواره بدین منوال نبوده و کلیسای اولیه شناسائی محسوس تری از روح القدس داشته است. در حال حاضر جنبش های وابسته به روح القدس تقریباً همه روزه با موهبت های شگفت انگیزی زندگی می کنند که از جمله دعا های گیرا، سخن گفتن به زبان های دیگر یا شفای بیماران و غیره می باشد. پولس قدیس بسیاری از این موهبت های روح القدس را در اولین نامه به اهالی قرنتس ذکر کرده است (۱۴:۱۲). ظاهراً کلیسای پرجنب و جوش اولیه مجذوب موهبت های بوده اند که جنبه نمایشی داشته ولی رسول سعی نموده مسائل را روشن سازد و یادآوری کرده که جالب بودن این گونه تظاهرات دلیل بر مفید بودن آنها نیست.

انواع عطایای الهی

مفهوم عطایای الهی توسط کلمه «عطایای روح القدس» (۱- قرن ۱۲، ۱:۱۴)، «خدمت ها» (۵:۱۲)، و یا «نیروی عمل کننده» (۶:۱۲) بیان شده که گاهی مطالب و معانی مختلفی از آن استنباط گردیده است مثل: ایمان (۹:۱۲)، قدرت شفای بیماران (۹:۱۲، ۲۸)، اعمال رسولان (۲۸:۱۲)، و یا عطای زبان ها (۱۰:۱۲ و ۲۸). در نامه ای که پولس نوشته چهار سری عطایای الهی وجود دارد که در جدول زیر نشان داده شده ولی مطالب آنها کاملاً با یکدیگر متفاوت بوده و معنای آنها را نیز نمی توان به طور دقیق تعیین نمود. مضافاً این که پولس قدیس زندگی جاودان را عطیه ای الهی نامیده است (روم ۶:۲۳) چنانکه استعداد زناشوئی یا تجرد (۱- قرن ۷:۷) یا از خطر مرگ جان بدر بردن (۲- قرن ۱:۱۱) را نیز، در صورتی که این سه موضوع با یکدیگر و با موارد دیگری که در فهرست آمده ارتباط و اشتراکی ندارند جز این که همگی موهبت هایی هستند که از سوی خداوند به ما ارزانی شده اند.

در مجموع چنین به نظر می‌رسد که تعریف عطایای الهی نسبتاً دشوار است و پولس قدیس هم آن را تعریف نکرده بلکه منظورش این بوده که مشروعیت هر یک از آنها را پذیرفته و در بین آنها نوعی ترتیب و تقدم یا ارجحیت قائل گردد.

مشروعیت هر يك از موهبت‌های روحانی: اعضای بدن

آدمی همواره تصور می‌کند که برتر از همسایه‌اش می‌باشد و در شهر قرن‌تس که هرگونه رقابت و هم‌چشمی وجود داشت این مطلب بیشتر صادق بود. هر کسی از خودش حرف می‌زد و مزایای خود را به رخ دیگران می‌کشید که من چنین و چنانم. هر کس خود را از دیگران نیرومند تر می‌دانست و استعداد و قابلیت دیگران را در رشته‌های دیگر حقیر و ناچیز می‌شمرد. امروزه در این گونه مباحثات، یک نفر مسیحی که به لطافت و ظرافت زبان و اصطلاحات مذهبی وارد باشد به بحث خاتمه داده و همه را به مراعات و گذشت خوانده و می‌گوید: «بهتر است مجادله نکنیم زیرا به هر کسی موهبتی جداگانه عطا شده است». استدلال پولس قدیس برای اهالی قرن‌تس عیناً همین‌طور است و می‌گوید: هرکسی هنری دارد و هرکسی از استعدادی برخوردار است و این امتیاز و تفاوت بین افراد نه تنها عیبی ندارد بلکه مطلوب و پسندیده است و به اصطلاح هر کسی را به هر کاری ساخته‌اند. ازوپ داستان سرای یونانی داستانی ساخته بود که بعدها لافونتن نظیر آن را تعریف کرده است. در این داستان اعضای مختلف بدن با یکدیگر به مباحثه پرداخته و هر یکی ادعا می‌کند که از دیگر اعضا برتر است. بالاخره معلوم می‌شود اعضائی که به نظر ناچیز و بی‌مقدار می‌آیند اکثراً مفیدتر می‌باشند و برای درک این مطلب فقط عقل سلیم کفایت می‌نماید.

ولی در مورد مسیحیان موضوع اهمیت بیشتری دارد زیرا پیرو مسیح می‌باشند و بنا براین قسمتی از کلیسا که جسم مسیح است به شمار می‌آیند و وقتی اشاره به جسم شده منظور فقط تشبیه و مقایسه نبوده بلکه واقعیتی است و مسیحیانی که اعضای جسم مسیح هستند بایستی بین خودشان با همکاری و تعاون واقعی زندگی کنند. «و اگر یک عضو دردمند گردد سایر اعضا با آن هم‌درد باشند و اگر عضوی عزت یابد باقی اعضا با او به خوشی آیند. اما شما بدن مسیح هستید و فرداً اعضای آن می‌باشید» (۱- قرن ۱۲: ۲۶-۲۷). روح القدس که در هر یک از اعضا به کار است در تمام بدن نیز فعال می‌باشد و آنچه مهم است نیکی و بهروزی مجموعه است. «ولی هر کس را ظهور روح به جهت منفعت عطا می‌شود» (۷: ۱۲).

ترتیب عطایای الهی: سازندگی جمعیت

تمام عطایای الهی مشروع و مجاز هستند و هیچ‌یک را نبایستی ناچیز و بی‌ارزش شمرد ولی اهالی قرن‌تس برای پاره‌ای از آنها برتری قائل بودند. شاید بدین سبب که مراسم و

تشریفات بت پرستی را به تازگی ترک کرده بودند یا به این علت که این عطیه آنان را انگشت نما و مشهور می ساخت. اهاالی قرن‌تس به ویژه به عطای زبان‌ها علاقمند بودند که عبارت از این بود که با کلمات نامفهومی دعا کنند و گرچه این کلمات نامفهوم بود روی هم رفته ترکیب و ترتیب معینی داشت به طوری که مجموعه درهمی از کلمات نبوده و می توان گفت یک زبان به شمار می آمد.

پولس قدیس مخالفتی با عطای زبان‌ها نداشت زیرا می گفت خودش بیش از دیگران از چنین عطیه ای برخوردار است (۱- قرن ۱۴: ۱۸) ولی بیم داشت که به تدریج اختلال ایجاد گردد (ر.ک ۴۰: ۱۴)، می ترسید جاذبه و فریبندگی موهبت زبان موجب اهمال و غفلت در موهبت‌های مهم دیگر شود. بدین سبب یک نوع تقدم بین عطایا قائل شده و میزان و معیار سنجش عطایا را سازندگی جمعیت قرار داده است (۵: ۱۴ و ۱۲ و ۲۶) و همان گونه که عیسی قبلاً استدلال کرده بود درخت را از میوه هایش می شناسد (مت ۱۶: ۷). پولس تا اندازه ای به همین صورت عطایایی را که بیش از همه در آن زمان برای جمعیت مفید و سازنده بود در رأس عطایای دیگر قرار می داد. سپس فهرستی از عطایا را که به ترتیب درجه اول، دوم و سوم طبقه بندی شده بودند پیشنهاد نموده و دعوت کرده بود اهاالی قرن‌تس در پی عطایایی که برتر و بالاتر هستند باشند (۱- قرن ۱۲: ۲۸-۳۱).

به نظر پولس در رأس همه عطایای روحانی رسول بودن قرار دارد که بیش از همه در تشکیل جمعیت‌ها مؤثر است و این عطیه مختص عده انگشت شماری است. بلافاصله بعد از آن عطیه نبوت است که هرکسی باید آرزوی آن را داشته باشد زیرا این عطیه برای همه جمعیت سودمند است و نبی کسی است که: «مردم را برای بنا نصیحت و تسلی می گوید» (۳: ۱۴). پس از این عطایا، عطیه تعلیم و معجزات قرار دارند و بالأخره در آخرین درجه عطای زبان‌هاست که در حقیقت سودی دربر ندارد مگر این که با عطای ترجمه و تعبیر و تفسیر که مکمل و ملازم آن است همراه باشد (۲۷: ۱۴-۲۸).

بالاترین عطا: محبت

چنان که گفته شد عمل روح القدس نیروی محرک تمام جسم مسیح و بنا کننده و سازنده جمعیت به شمار می رود.

همان گونه که ساختمان مستحکم بر روی صخره ای بنا می شود یک عطیه اساسی و اصلی وجود دارد که بدون آن تمام عطایای دیگر هیچ می باشند. این عطیه، عطیه روح القدس و عطیه ای جاودانی است که خدا به افراد بشر ارزانی داشته است. این عطیه مانند صخره ای مستحکم است که عطایای دیگر بر آن تکیه دارند و برتر و بالاتر از همه آنهاست. این عطیه، محبت می باشد.

سرود و ستایش و مدیحه سرائی پولس قدیس درباره محبت از بهترین صفحات نوشته او به شمار می رود (۱- قرن ۱: ۱۳-۱۳) و هنگامی که پولس قدیس محبتی را که خداوند به ما ارزانی داشته می ستاید به خوبی معلوم است بهترین عطیه ای که خدا به بشر عطا فرموده یعنی چهره عیسی مسیح در نظرش مجسم می شود.

فهرست عطایای الهی

۱- قرن ۱: ۲۸-۳۰	۱- قرن ۱: ۸-۱۰
(موهبت ها بر حسب تقدم یا ارجحیت)	کلام حکمت
۱- رسول (بودن)	کلام علم
۲- نبی (بودن)	ایمان
۳- عالم مسائل مذهبی (بودن)	موهبت شفای بیماران
۴- معجزات	نیروی انجام معجزات
۵- موهبت شفای بیماران	نبوت
۶- کمک کردن	تشخیص ارواح
۷- امور حکومتی	زبان های گوناگون
۸- زبان های گوناگون	ترجمه زبان ها
۹- ترجمه زبان ها	
افسیان ۱: ۴	رومیان ۱: ۶-۸
رسول (بودن)	نبوت
نبی (بودن)	خدمت در کلیسا
واعظ انجیل (بودن)	تعلیم
شبان	تشویق
عالم مسائل مذهبی (بودن)	صدقات
	ریاست و پیشوایی
	رحم کردن

منابع قانون ایمان

زیرا که اول به شما سپردم
آن چه نیز یافتیم:

که مسیح بر حسب کتب
در راه گناهان ما مرد،
و این که مدفون شد

و در روز سوم
بر حسب کتب برخاست،
و این که به کیفا ظاهر شد
و بعد از آن به آن دوازده.

(۱- قرن ۱۵: ۳-۵)

آن چه خودم یافتیم

متنی که عیناً از اولین نامه به اهالی قرن‌تس در بالا نقل شده اهمیت به سزایی دارد زیرا حتی پیش از پولس ما را با اولین دوران مسیحیت و کلیسا مربوط می‌سازد. نامه به اهالی قرن‌تس که قسمتی از متن قانون ایمان را در بردارد در سال ۵۶ میلادی یعنی در حدود ۲۵ سال پس از پنطیکاست نوشته شده ولی پولس این نکات را یادآوری کرده و گفته است: «شما را از انجیلی که به شما بشارت دادم اعلام می‌نمایم که آن را هم پذیرفتید و هم به آن قایم می‌باشید» (۱: ۱۵). بنابراین از همان سال ۵۱ میلادی که پولس به قرن‌تس آمده بود قانون ایمان را با این عبارات بیان کرده بود.

باری آن چه پولس به اهالی قرن‌تس گفته زائیده فکر خودش نبوده و حتی عبارات نیز به وسیله پولس انشاء نشده بلکه این افکار و عبارات از آن کسانی بود که قبل از او پیرو مسیح بودند: «من آن چه دریافته بودم به شما ابلاغ کرده‌ام» (۳: ۱۵). و قابل توجه آن که با عبارات مشابهی در همین نامه از مراسم سپاسگزاری سخن گفته (۲۳: ۱۱) و اظهار نموده است که او فقط عامل ابلاغ می‌باشد.

اکنون این سؤال مطرح می‌شود که در چه زمانی قانون ایمانی را دریافت داشته تا بعداً آن را ابلاغ و سپس مفاد آن را یادآوری نماید؟ آیا پس از این که در دمشق به مسیح گرویده است؟ (که در این صورت در سال ۳۸ میلادی بوده). از طرفی مسلم است که پولس به دوباره زنده شدن عیسی ایمان داشته و همواره از خداوندی که دوباره زنده شده سخن گفته و موعظه

کرده است ولی عباراتی که در نامه به اهلالی قرن‌تس نوشته ما را به این فکر می‌اندازد که نه فقط آنچه را ایمان دارد اعلام می‌نماید بلکه مثل این است که عبارات معینی را که بیان قانون ایمان است عیناً تکرار می‌کند و این عبارات، اثر بانیان بزرگ انجیل یعنی رسولان است و این موضوع را خودش به همین نحو گوشزد نموده است: «پس خواه من و خواه ایشان بدین طریق وعظ می‌کنیم و به این طور ایمان آوردید» (۱۱:۱۵).

درست معلوم نیست عبارات قانون ایمان در چه تاریخی تنظیم شده و چگونه به صورت محک ایمان واقعی درآمده است ولی آن چه شایان توجه است و از متن نوشته‌های پولس درمی‌یابیم این است که در اولین سال‌های کلیسا اصول ایمان به صورت فرمولی با عبارات دقیق و فشرده وجود داشته است.

در ماورای وقایع

وقتی قانون ایمان را که پولس ذکر کرده بخوانیم چهار کلمه توجه ما را به خود جلب می‌کند: او مرده، دفن گردیده، دوباره زنده شده، و بر دیگران ظاهر گردیده است. این چهار فعل نمایانگر چهار واقعه است، از یک طرف مردن و دفن شدن و از طرف دیگر دوباره زنده شدن و ظاهر گردیدن. کاملاً روشن است که توالی این وقایع یکی پس از دیگری اصلی و اساسی است.

ولی در بیان قانون ایمان فقط به همین شمارش ساده وقایع اکتفا نشده بلکه سه عبارت دیگر نیز وجود دارد که نشان می‌دهد نظر کلیسا درباره این وقایع چیست و آن سه عبارت این‌ها هستند: به خاطر گناهان ما، برابر نوشته‌های مقدس، و روز سوم.

«به خاطر گناهان ما»

در اولین نامه به اهلالی تسالونیکی (۱:۹-۱۰) پولس می‌گوید عیسی دوباره زنده شده تا ما را از خشمی که فرامی‌رسد دور دارد. سخنان پطرس که در شرح وقایع پنطیکاست ذکر شده این عبارت تشویق‌آمیز را در بر دارد: «توبه کنید و هریک از شما برای آمرزش گناهان تعمید یابد» (اع ۳۸:۲). بالأخره عباراتی که در اولین نامه به اهلالی قرن‌تس درج شده از این هم مهم‌تر و قطعی‌تر است. در آن جا نه فقط گفته شده که مرگ و دوباره زنده شدن عیسی با گناهان مردم ارتباط دارد بلکه مرگ و دوباره زنده شدن عیسی به علت و به خاطر گناهان مردم است و به این ترتیب یکی از نظریات مهم علم الهی اعلام شده است.

«مطابق نوشته‌های کتب مقدسه»

این عبارت دو بار در قانون ایمان به کاررفته: بدو در مورد مرگ، سپس درباره دوباره زنده شدن و در حقیقت این که جریان مرگ و دوباره زنده شدن عیسی با مفاد نوشته‌های

کتب مقدسه تطبیق می نماید برای ایمان کلیسای اولیه اهمیت زیادی در بر داشته (در این مورد به انجیل لوقا ۲۴: ۲۵-۲۷ و ۴۴-۴۷ و هم چنین باب های اول اعمال رسولان مراجعه شود) بهر صورت این عبارت نشان می دهد که مرگ و دوباره زنده شدن عیسی در تاریخ طولانی ارتباط بین خدا و بشریت ثبت گردیده است.

«در روز سوم»

گرچه این عبارت زمان و تاریخ مشخصی را تعیین می نماید ولی موضوع منحصر به این نیست. اصولاً این عبارت که چندین بار به وسیله پیامبران اسرائیل ذکر شده معنایی رمزی و اشاره ای دارد و ما را به روزی که خدا نجات و رستگاری را خواهد داد متوجه می سازد و در بیان اصول ایمان اولیه ذکر عبارت «روز سوم» به این منظور است که اعلام شود دوباره زنده شدن عیسی مهم ترین و اساسی ترین واقعه به شمار می رود.

از قانون ایمان اولیه تا قانون ایمان نیکیه

قانون ایمان که در مراسم نماز روز یکشنبه در کلیسا خوانده می شود در سال ۳۲۵ میلادی به وسیله انجمن اسقفان که در شهر نیکیه واقع در آناتولی تشکیل شده بود تنظیم گردیده و هرگاه مفاد آن را با قانون ایمان اولیه مقایسه کنیم نکات قابل توجهی به نظر ما می رسد: در هر دو مورد ترتیب توالی وقایع یعنی: مرگ، به خاک سپردن و دوباره زنده شدن زمینه اصلی به شمار می رود، در میان قانون ایمان که در نیکیه تنظیم شده عبارات توضیحی مثل «چنانکه [در کتب مقدسه] نوشته شده است» و «در روز سوم» عیناً و کلمه به کلمه از قانون ایمان اولیه گرفته شده است. در قانون ایمان اولیه گفته می شد: «به خاطر گناهان ما» و در قانون ایمان نیکیه عبارت مشابهی حفظ شده و حتی آن را در لفافه عبارت دیگری گذاشته است. از یک طرف در مورد آمدن مسیح می گوید: «به خاطر ما انسان ها و به خاطر نجات ما از آسمان فرود آمده» و از طرف دیگر تصریح می کند: «به خاطر ما در زمان پنطیوس پیلاطس بر صلیب کشیده شد».

با این همه، نکته ای در بیان قانون ایمان اولیه وجود داشته که در اعتقاد نامه نیکیه حذف گردیده و حال آن که مطلب سودمندی بوده که عبارت است از: «او بر کیفا و سپس بر دوازده تن ظاهر گردید». پولس که خیلی علاقه داشت این مطلب را تصریح نماید با عبارات زیر توضیح و تشریح نموده به طوری که حتی امروز احساسات ما را برمی انگیزد:

«... و پس از آن به زیاده از پانصد برادر یک بار ظاهر شد که بیشتر از ایشان تا امروز باقی هستند

اما بعضی خوابیده اند. از آن پس به یعقوب ظاهر شد و بعد به جمیع رسولان. و آخر همه بر من مثل

طفل سقط شده ظاهر گردید» (۱- قرن ۱۵: ۵-۸).

شمارش و نام بردن کسانی که این امتیاز را دریافت کرده بودند که گواه و شاهد این امر باشند

به راستی در دل اثر می گذارد. در حقیقت ما با چشمان آنان این وقایع را می بینیم ولی پس از گذشت زمان و موقعی که دیگر نمی توان گفت: «اکثر این گواهان زنده هستند» دیگر در قانون ایمان از آن سخنی به میان نیامده بلکه مستقیماً به موضوع ایمان پرداخته شده یعنی: خداوند عیسی که مردن و دوباره زنده شدن او ما را از گناه بیرون کشیده و به ما زندگی می بخشد.

طفل سقط شده

دراولین نامه به اهالی قرن تس، پولس هنگامی که از ظاهر شدن عیسی بر خودش سخن گفته خود را با کلمه ای توصیف کرده که برابر فارسی ندارد و ما آن را «واپس مانده» (در نامه اول به قرن تیان «طفل سقط شده») ترجمه می کنیم.

کلمه یونانی که پولس به کار برده در علم پزشکی مفهوم دقیق و معینی دارد و به معنای بچه ای است که متولد شدن او زودتر از زمان طبیعی تولد است. شاید لوقای قدیس که از دوستان پولس و اصلاً پزشک بوده این کلمه را به او یاد داده باشد. به هر صورت ببینیم چرا پولس خود را چنین نامیده است؟ آیا به این دلیل که پذیرفته شدن یا به عبارت دیگر تولد او به عنوان رسول به گونه ای عجیب و غیرعادی انجام گردیده است؟ باید دانست که ایجاد کلیسا از جریان وقایع عید قیام آغاز شده، بنابراین کسی جزو رسولان و بانیان کلیسا به شمار می آید که عیسی ناصری را در زندگی آشکار او شناخته باشد، با او به اورشلیم رفته و در غروب روز پنجشنبه مقدس شاهد مصیبت و اندوه شدید و بازداشت او بوده باشد، سپس جریان روز طولانی محکومیت و بالاخره مرگ او را در بیرون دیوارهای شهر دیده باشد. بایستی به همه چیز شک آورده و قدم به قدم همراه با وقایع عید قیام به دوباره زنده شدن او ایمان آورده باشد. در پایان بایستی تحت تأثیر روح القدس قرار گرفته و به راه های مختلف جهان فرستاده شده باشد تا پیام انجیل را ابلاغ نماید بدین گونه زمان ایجاد و تولد کلیسا در روز پنطیکاست پایان پذیرفته است.

اکنون می بینیم در خارج از این زمان و خارج از این مسیرعادی پولس فراخوانده شده و به سوی ملت ها اعزام گردیده است. آیا با این ترتیب او هم جزو رسولان به شمار می آید؟ آیا گواه و شاهد دوباره زنده شدن مسیح بوده است؟ بدیهی است بحث در این باره شدید بوده و حتماً کسانی مخالف با عنوان رسول برای او بوده اند ولی پولس به شدت مدعی این مقام است اما قبول دارد که بر اثر پیش آمد فرخنده ای به این مقام رسیده، درست مثل بچه ای که وقتی منتظر او نیستند، به دنیا می آید. به هر صورت معنای تحت اللفظی کلمه ای که پولس به خود نسبت داده «واپس مانده» نیست که توسط ما انتخاب شده ولی مفهوم آن همان کلمه یونانی است که پولس به خود نسبت داده است.

دوباره زنده شدن مردگان از سوی عیسی می آید

در اولین نامه به اهلالی قرن تنس پولس در پاسخ به سؤالاتی که از او کرده اند مسائل مختلفی را یکی پس از دیگری مطرح ساخته است. از جمله، اشخاص دیرباوری در مورد زنده شدن مردگان سؤال کرده بودند و او در باب پانزدهم نامه اش لازم دیده در این باره سخن گوید و شگفت زده چنین نوشته است: «... چون است که بعضی از شما می گویند که قیامت مردگان نیست» (۱۵:۱۲). لازم به یادآوری است که در زمان عیسی در بین یهودیان عقاید مختلف و متضادی وجود داشت. صدوقیان به کلی منکر جاودانی بودن روح و دوباره زنده شدن مردگان بودند و فریسیان که اکثریت مردم را رهبری می کردند معتقد بودند که خدا مردگان را مجدداً زنده خواهد کرد.

مشکل یونانیان

در جامعه یونانی حتی تصور زنده شدن مجدد مردگان بی معنی و نامعقول بود و می دانیم که در شهر آتن وقتی مردم به سخنرانی پولس گوش می دادند همین که سخن از زنده شدن دوباره مردگان به میان آورده شد ناگهان سخن او را قطع کردند (اع ۱۷:۳۲). اصلاً روحیه و طرز تفکر یونانیان طوری بود که امکان زنده شدن مجدد را رد می کرد. نه به این سبب که از نظر علمی غیرممکن است بلکه برای آنان معنی و مفهومی نداشت. یک فرد یونانی در منتهای آرزو و آمال مذهبی خود تصور می کرد برای دسترسی به دنیای روحانی باید از هر چیزی که جنبه مادی دارد (مثل جسم) فارغ و آزاد شود. اکنون یونانیانی که مسیحی شده بودند کم و بیش به این امید و توهم پای بند و وفادار بودند. به مسیح و دوباره زنده شدن او ایمان آورده بودند ولی قبول نمی کردند کسانی که به وسیله عیسی نجات یافته اند دوباره زنده خواهند شد.

پاسخ پولس

پولس به این سؤال پاسخی قطعی داده و آن را به خوبی توضیح داده و تشریح نموده است: این مسئله برای او (و برای ما) نکته ای مهم و اساسی به شمار می رود. برای آن که نظریه او را بهتر درک کنیم باید پاسخ او را مرحله به مرحله بررسی کنیم.

۱- (آیه های ۳ الی ۱۱) یادآوری قانون ایمان که می گوید: مسیح دوباره زنده شده (در این مورد به مقاله قبلی - منابع قانون ایمان مراجعه شود)

۲- (آیه های ۱۲ الی ۱۹) دوباره زنده شدن مردگان امکان دارد.

اگر کسانی بگویند دوباره زنده شدن مردگان سرنوشتی نیست که برای افراد بشر مقرر گردیده می توان چنین نتیجه گرفت که عیسی هم دوباره زنده نشده و بنابراین پایه ایمان مادر هم فرو می ریزد. بالعکس ایمان بر این که عیسی دوباره زنده شده دلیل بر این است که زنده شدن مجدد انسان ها ممکن بوده و حتی خواهیم دید که این امر با منطق کارهای خداوند می خواند.

۳- (آیه های ۲۰ الی ۲۸) دوباره زنده شدن خواست خداوند است.

زیرا زنده شدن دوباره عیسی تنها واقعه ای از ایام گذشته نیست بلکه این حادثه برای ما و بر روی ما انعکاسی بلافاصله و فوری دارد. «مسیح به خاطر گناهان ما مرده است» (۳:۱۵) و مردن و دوباره زنده شدن او برای ما سرچشمه زندگی و رستگاری است. اگر مسیح دوباره زنده نشده بود ما هنوز در گناه به سر می بردیم (۱۷:۱۵) ولی اکنون چنین نیست زیرا با زنده شدن دوباره خود به ما زندگی بخشیده و نه فقط یک زندگی روحانی که جسم ما را به فراموشی بسپارد بلکه تمام وجود انسانی ما نجات یافته، جان گرفته و به افتخار نائل گردیده است. بالأخره دوباره زنده شدن مردگان سرانجامی است که خدا با فدیۀ مسیح برای ما اراده کرده است. «زیرا چنان که به انسان موت آمد به انسان نیز قیامت مردگان شد و چنان که در آدم همه می میرند در مسیح نیز همه زنده خواهند گشت» (۲۱:۱۵-۲۲).

آهنگ گفته های پولس در هر عبارت رساتر شده و می بینیم چگونه تاریخ مذهبی جهان را به نحو شگفت انگیزی کوتاه و خلاصه کرده است و در این تصویر دوباره زنده شدن عیسی سرچشمه دوباره زنده شدن مردگان است.

۴- (آیه های ۲۹ الی ۳۴) خداوندی که مردگان را دوباره جان می بخشد.

آیه ۲۹ و آیه های بعدی هم چون درنگ و وقفه ای در توضیح و تشریح موضوع است. پولس دو دلیل ارائه کرده و اظهارات مخالفان را برعلیه خودشان به کار برده است. اولاً اشاره به رسمی نموده که برای ما مفهوم نیست (آیه ۲۹) سپس استدلالی کرده که ما را به شگفت وامی دارد: «ما نیز چرا هر ساعت خود را در خطر می اندازیم» (۳۰:۱۵)؟ آن گروه از اهالی قرن تس که منکر زنده شدن مجدد هستند ممکن است پاسخ دهند ما قبول می کنیم تحت فشار و شکنجه قرار گرفته و احیاناً شهید شویم زیرا در انتظار زندگی جاودانه هستیم ولی برای این امر چه نیازی به جسم و تن خود داریم؟ باری پولس حتی لحظه ای بر روی این پاسخ احتمالی تأمل نمی کند زیرا زنده شدن مجدد عیسی آن را بیهوده و باطل ساخته و بالعکس زنده شدن دوباره عیسی نشان می دهد پروردگار ما «خدائی است که مردگان را زنده می سازد» و هر کسی این امر را قبول نکند منکر شناخت واقعی خداست. رد زنده شدن مجدد مردگان مانند

آن است که خدای واقعی را نشناخته و برای خود خدائی فراخور خودمان بسازیم. این موضوع پولس را برآشفته چنان که فریاد برآورده و نوشته است: کسانی بین شما هستند که به هیچ وجه چیزی درباره خدا نمی دانند. این موضوع را به شما می گویم و باید از آن شرمنده باشید (۳۴:۱۵).

۵- (آیه های ۳۵ الی ۵۳) پاسخ به مشکلات اهالی قرنس

با این همه مخالفت یونانیان چندان بی مأخذ نبوده و فکر می کردند چگونه یک جسم فاسد شدنی می تواند در زندگانی جاودانی وارد شود؟ هم چنین می دانیم فرقه صدوقیان که منکر زنده شدن مجدد بودند چگونه با نیرنگ از عیسی سؤال کرده بودند که اگر زنی هفت بار شوهر کرده باشد در زندگی مجدد همسر کدام یک از هفت شوهر خود خواهد بود؟ (مت ۲۲:۲۳-۳۳) و پاسخ پولس در ادامه پاسخ عیسی چنین است: برای درک کارهای خداوند تصور و فکر آدمی قاصر است، با این همه دو تصویر و یک جمله می توانند به ما کمک کنند تا رمز زنده شدن مجدد را دریابیم.

نخستین تصویر کاشته شدن بذر است که محصول آن بهتر از بذری است که کاشته شده با این حال همان حیات در هر دوی آنها جاری است. به همین ترتیب جسمی فاسد شدنی یعنی جسد مرده ای را در گور می نهند ولی جسمی که بهنگام زنده شدن مجدد برمی خیزد جسمی فساد ناپذیر خواهد بود و بدین سان همان زندگانی ادامه می یابد و شکوفا می شود.

تصویر دوم: کلمات جسم، گوشت و پوست، کالبد و تن کلماتی هستند که برای چیزهای مختلف به کار می بریم و بهتر است انعطاف پذیری و معانی مختلف این کلمات را حفظ کنیم. مسلم است که گوشت و خون ما وارث قلمرو فرمانروائی نمی شوند (و در این باره یونانیان حق دارند) ولی خداوند زنده شدن مجدد را آماده می سازد و جسم کسانی که مجدداً زنده می شوند تابع تنزل و پستی، فساد یا سنگینی دنیای مادی که می شناسیم نخواهد بود بلکه «از آسمان خواهد آمد» (۴۷:۱۵).

اکنون در یک جمله تغییر زندگانی زمینی و فساد پذیر را به زندگانی جاودانی و فساد ناپذیر توضیح می دهد: «ما متبدل خواهیم شد» (۵۱:۱۵).

این سخن هم در مورد کسانی که نمی میرند و هم درباره آنانی که خواهند مرد صادق است: «... همه نخواهیم خوابید لیکن همه متبدل خواهیم شد» (۵۰:۱۵-۵۱).

۶- (آیه های ۵۴ الی ۵۸) ای موت نیش تو کجاست و ای گور ظفر تو کجا؟

توضیحات پولس با فریادی پیروزمندانه پایان می پذیرد. مرگ پیروز نخواهد شد. دوباره زنده شدن عیسی آدمی را رستگار می کند و زندگانی آن که از بین مردگان برخاسته به آدمی زندگانی جاودانه می بخشد.

زیرا که چون بر حسب حکمت خدا
جهان از حکمت خود به معرفت خدا نرسید،
خدا بدین رضا داد که به وسیله جهالت موعظه
ایمانداران را نجات بخشد.

چون که یهود آیتی می خواهند
و یونانیان طالب حکمت هستند.
لکن ما به مسیح مصلوب وعظ می کنیم
که یهود را لغزش و امتها را جهالت است.
لکن دعوت شدگان را خواه یهود و خواه یونانی
مسیح قوت خدا و حکمت خداست.

زیرا ای برادران دعوت خود را ملاحظه نمایید
که بسیاری به حسب جسم حکیم نیستند
و بسیاری توانا نی و بسیاری شریف نی.
بلکه خدا جهال جهان را برگزید تا حکما را رسوا سازد،
و خدا ناتوانان عالم را برگزید تا توانایان را رسوا سازد
و خسیسان دنیا و محقران را خدا برگزید،
بلکه نیستی ها را تا هستی ها را باطل گرداند
تا هیچ بشری در حضور او فخر نکند.
لکن از او شما هستید در عیسی مسیح
که از جانب خدا برای شما حکمت شده است
و عدالت قدوسیت و فدا.

(۱- قرن ۱: ۲۱-۳۱)

پولس در توفان

چند نامه به اهالی قرنتس نوشته شده؟

با بررسی نامه‌هایی که به اهالی قرنتس نوشته شده خواننده‌ای دقیق و موشکاف با دو نکته روبه‌رو می‌شود:

پولس به اهالی قرنتس که گرامی می‌داشت بیش از دو نامه نوشته است
 ۱- در اولین نامه به اهالی قرنتس صحبت از نامه‌ای است که قبلاً فرستاده شده و در آن از روابط با کسانی که رفتار منافی عفت دارند سخن رفته است (۱-قرن ۵: ۹).

۲- در نامه دوم به اهالی قرنتس که در دست داریم پولس دوبار یادآوری کرده برای این که لازم نشود دیداری غم‌انگیز و دشوار انجام دهد «در ضعف و ترس و لرزش بسیار» و «در میان اشک‌های فراوانی که ریخته» (۲: ۳-۹) نامه‌ای نوشته و مخاطبانش را اندوهگین ساخته ولی در عین حال این نامه اثرات سودمندی به جای گذاشته است (۷: ۸-۱۲). باری این نامه سخت و اندوهناک اولین نامه به اهالی قرنتس که در دست ما است نمی‌باشد زیرا هیچ یک از مختصات نامه مذکور را ندارد و لذا باید فرض کنیم نامه‌ای در فاصله این دو نامه نوشته شده و بعداً گم شده است.

به این صورت می‌توان چهار نامه را بر شمرد که به اهالی قرنتس نوشته شده:
 الف - نامه‌ای که به آن شماره صفر می‌دهیم و در آیه ۱-قرنتیان ۵: ۹ از آن یاد شده است.

ب - نامه شماره ۱ به اهالی قرنتس که امروزه در دست داریم.

ج - نامه شماره ۱ مکرر که در ۲-قرنتیان ۳: ۹ و ۷: ۸-۱۱ به آن اشاره شده است.

د - و بالأخره دومین نامه به اهالی قرنتس که موجود است.

دومین نامه به اهالی قرنتس فاقد به هم پیوستگی است

در دومین نامه به اهالی قرنتس قطعه‌ای وجود دارد که همواره مفسران را به تفکر واداشته و آن قطعه آخرین قسمت نامه یعنی باب‌های ۱۰ الی ۱۳ می‌باشد.

باید گفت که در ابتدای این نامه آهنگ و لحن نویسنده پر شور و هیجان است: گاهی استهزاء می‌کند، سرزنش یا نکوهش می‌نماید و زمانی از خودش سخن گفته و حتی خودستایی می‌نماید و بالأخره عذرخواهی کرده یا مخاطبان خود را تحریک و تهییج می‌نماید. خلاصه چهره‌ای نسبتاً جدید از پولس نشان می‌دهد.

اما، چهار باب آخر نامه نسبت به سایر مفاد نامه آهنگ و لحن دیگری دارد به طوری که نمی‌توان تغییر لحن را توجیه نمود زیرا بدون دلیل روشنی از محبت و رقت قلب به درستی و سختی گرائیده و از نرمی و ملایمت به تهدید پرداخته است. هرگاه فرض کنیم که این تغییر به علت درنگ و توقفی است که در هنگام دیکته کردن نامه روی داده باید گفت که این توضیح هرگز چنین تغییر مهمی را توجیه نمی‌نماید.

مهم تر آن که چگونه ممکن است پولس که اهالی قرن‌تس را به خاطر پایداری در ایمان تبریک و تهنیت گفته (۲- قرن ۱: ۲۴) چند صفحه بعد از آنها درخواست نموده همین ایمان را به مورد آزمایش بگذارند (۵: ۱۳)؟ چگونه از آنان تشکر نموده به خاطر رفتارشان که موجب تسلائی خاطر او بوده (۷: ۴، ۱۶: ۱۴، ۷: ۸) و سپس آنان را به سختی سرزنش نموده زیرا افکار فاسدی داشته و خود را به فساد و تباهی سپرده‌اند (۳: ۱۱-۴، ۲۰-۲۱) و بالأخره آنان را به مجازات‌های شدید تهدید نموده است (۱۳: ۲-۱۰)؟

يك فرضیه

خلاصه وضع بدین صورت است که از یک طرف یک یا دو نامه گمشده وجود داشته که خیلی میل داشتیم دوباره آنها را پیدا کنیم، از سوی دیگر نامه‌ای در دست است که مطالب آن به هم پیوستگی و ارتباط ندارند و می‌توان آن را به دو قسمت متمایز تقسیم نمود و از بررسی این دو نکته، فرضیه‌ای پدیدار می‌شود که در بدو امر جلب توجه می‌نماید: آیا یک قسمت از نامه دوم به قرن‌تس که در دست داریم یعنی از باب ۱۰ الی ۱۳ قسمتی از نامه اول مکرر نیست که با «اشک‌ها نوشته» باشد؟ با قبول این فرضیه ممکن است تغییرات آهنگ و لحن نامه که قبلاً تشریح شد به علت الحاق این باب‌ها به دومین نامه باشد.

بدین سان در نامه دوم به اهالی قرن‌تس، اگر قسمت‌های آخر که دست و پاگیر هستند را حذف کنیم، این نامه یکپارچگی و صورت اصلی خود را باز خواهد یافت و بدین وسیله قسمتی از نامه واسطه را نیز باز می‌یابیم. مسلماً بسیاری از خوانندگان با این راه حل موافقت دارند زیرا راه حل ساده و آسانی است که مزایای زیادی نیز دربر دارد.

ولی کسانی که خُرده بین هستند یادآوری می‌کنند که باب‌های ۱۰ الی ۱۳ با تصویری که از نامه «پر از اشک‌ها» داریم تطبیق نمی‌نماید.

فرضیه دیگر

کسان دیگری تصور می‌کنند باب‌های ۱۰ الی ۱۳ قسمتی از یک نامه جداگانه می‌باشد که پس از نامه دوم نوشته شده و به این ترتیب تصور و تخیل دانشمندان «نامه پنجمی به اهلای قرن‌تس» را ایجاد کرده است ولی آیا این تصور زیاده روی و افراط در تخیلات و توهمات نیست؟

راز ریشه و مبنای نامه‌ها

بدیهی است خیلی علاقمند بودیم کلیه نوشته‌های ادبی پولس قدیس را در دست داشته باشیم و نامه‌هایی که فعلاً داریم به همان صورت اول و اصلی به دست ما رسیده باشد. متأسفانه چنین آرزوی بزرگی هرگز برآورده نخواهد شد و اکنون تنها دلخوشی ما این است که قسمت‌های گران بهائی از آثار او به وسیله احادیث و روایات انجیل به دست ما رسیده است.

مجادله‌ها و درگیری‌ها در قرن‌تس

دومین نامه به اهلای قرن‌تس مسلماً از پرشورترین نامه‌های پولس رسول است. بعضی از قطعات این نامه سرشار از شهادت و شجاعت بوده و شایسته آن است که در کلیات ادبی حماسی و رزمی درج گردد. سرتاسر این نامه آکنده از فریادها، درگیری‌ها، اشک‌ها، تشویق‌ها، تهدیدها، ستایش‌های شخصی و حمله به دشمنان، و هم چنین انباشته از حساسیت و رقت قلب و مهر و محبت عمیق می‌باشد.

این نامه نشان می‌دهد چه روابطی پولس را به اهلای قرن‌تس مربوط می‌ساخته ولی برای این که از خواندن نامه لذت ببریم بهتر آن است که بدانیم در چه شرایط و اوضاع و احوالی نوشته شده است. متأسفانه پی بردن به اوضاع و احوال آن زمان کار ساده و آسانی نیست و ما غیر از متن خود نامه منبع و مدرک دیگری در دست نداریم و پولس هم چندان به خود زحمت نداده که موضوع را کاملاً توضیح دهد بلکه فقط به اشاره سخن گفته زیرا مخاطبان او به وقایع آشنا بوده‌اند. ولی اگر سعی کنیم از بین سطور مطالب را درک کنیم می‌بینیم که:

دو سال در قرن‌تس

اصولاً تأسیس جمعیت مسیحی قرن‌تس بدون دردسر و برخورد انجام نشده بود. جمعیت یهودیان قرن‌تس با این گروه جدید که ظاهراً از آن جمعیت منشعب شده بود مخالفت

می کردند و پولس که در ابتدا مناسبات خوبی با کنیسه داشت مجبور شد به تدریج از آن فاصله بگیرد. بالأخره تیرگی روابط به حدی بالا گرفت که کمی بیش از یک سال پس از ورود به قرن‌تس یهودیان او را به دادگاه حکمران رومی کشیدند ولی حاکم رومی در این مبارزه و اختلاف مذهبی دخالت ننمود. به دنبال این واقعه منازعه و دعوائی بین طرفین در گرفت و طی آن رئیس کنیسه را کتک زدند (اع ۱۸: ۱-۱۸). پولس مدت دوسال، از سال ۵۰ تا ۵۲ میلادی، در قرن‌تس ماند و در زمانی که آن جا را ترک می کرد جمعیت مسیحیان افزایش بسیار یافته بود. در این جمعیت اشخاص مختلفی از کلیه طبقات جامعه وجود داشتند ولی با روحیه استدلال گر و منطقی اهالی قرن‌تس و اخلاص گری افراطی آنان، اداره امور کار آسانی نبود؛ به اضافه اهالی قرن‌تس را ملیت های متنوع تشکیل می دادند که به سبک سری و داشتن زندگی پر تجمل شهرت داشتند. و بنابراین جمعیت نوبنیاد مسیحی از گروهی زنده و پرتحرک تشکیل می شد و امکان اختلاف و تیرگی روابط بین افراد وجود داشت و معلوم بود که آینده جمعیت پر سروصدا خواهد بود.

سه سال در افسس

پولس پس از ترک قرن‌تس به کشتی نشست تا به اورشلیم باز گردد. در این مسافرت از افسس و قیصریه گذشته به انطاکیه رسید. و از آن جا نیز روانه سفر تازه ای شد و به شهر افسس رسید و در آن جا سه سال اقامت گزید. قرن‌تس و افسس دو بندر بزرگ به شمار می رفتند که روابط تجارتنی بسیار داشته و مسلماً اخبار و اشخاص به آسانی بین این دو شهر رفت و آمد می کردند. بنابراین جای تعجب نیست که پولس در شهر افسس از وقایع قرن‌تس مطلع بوده و از آن چه کلیسای آن جا را دچار اختلال و آشوب می کرد آگاه بود.

نامه گمشده

جمعیت قرن‌تس در حقیقت صحنه مباحثات و مجادلات شده بود و رسول در بدو امر نامه ای به آنها نوشته که امروز گم شده است. در آن نامه پولس از روابط لازم و دشوار بین مسیحیان و جامعه بت پرست و خدانشناسی که در آن زندگی می کنند صحبت کرده و برای این که تصویری از محتوای نامه داشته باشیم کافی است مجدداً آیه های ۲- ۱۴: ۶- ۷: ۱ را به دقت بخوانیم. مخاطبان پولس منظور و معنای این نامه را به خوبی درک نکرده بودند و پولس مجبور شده بود افکار و نظریاتش را بار دیگر دقیقاً تشریح نماید (۱- قرن ۵: ۹- ۱۳).

جوش و خروش در قرن‌تس

با گذشت زمان بر مسائل و مشکلات افزوده می‌شد. گروه‌های مختلفی تشکیل شد که هر کدام برای این که اعتبار و رونقی به دست آورد خود را به یکی از مقامات کلیسا وابسته می‌دانست. مثلاً گروه‌هایی از پولس، پطرس (کیفا)، آپولس و حتی مسیح، نام می‌بردند که ضامن گروه آنان به شمار می‌رفت. البته این مجادلات سودی نداشت و این وابستگی و حمایت بیهوده بود با این همه مباحثه و مجادله برای تحصیل نفوذ و اعتبار منحصر به مذاکرات مذهبی و درباره‌ی خداشناسی نبود. گاهی اختلافات بین مسیحیان در دادگاه‌ها مطرح می‌گردید (۱- قرن ۱:۶-۱۱)، بعضی اوقات در جلسات جمعیت بی‌نظمی ایجاد می‌شد و امکان داشت تشکیل جلسات دچار اشکال شود (۱۷:۱۱-۳۴). آزادی که مسیحیت به همراه آورده بود به صورت‌های مختلفی تعبیر و تفسیر می‌شد مثلاً در مسائل جنسی بعضی‌ها معتقد به رعایت کامل اصول اخلاقی بوده و برخی دیگر به نام آزادی طرفدار آسان‌گیری و بی‌بند و باری بودند. حتی پایه‌های مستحکم امید مسیح مورد تعرض قرار گرفته و کسانی منکر زنده شدن دوباره او بودند یا این که نمی‌خواستند «در حالی که غم و پروای یک‌دیگر را دارند» به اتفاق جسم مسیح را بنا کنند (۲۵:۱۲).

مراجعه به پولس

در چنین وضعی بود که بعضی از اهالی قرن‌تس به این فکر افتادند که بهتر است دست به دامن پولس شده و نمایندگانی به همراه نامه نزد او بفرستند (۱- قرن ۱:۱۶) تا به نام جمعیت نامه را تسلیم کرده و سؤال‌های معین و مشخص آنان را مطرح سازند (۱:۷) با وجود این اقدام، بعضی از آنان هنوز منکر مقام و اختیارات پولس بوده و شایع می‌ساختند که پولس جرأت نخواهد کرد شخصاً به قرن‌تس بیاید و نظم را برقرار سازد (۱۸:۴).

يك مرد و يك نامه

ولی پولس بدون کوچک‌ترین تردید دخالت کرده و تیموتائوس، یکی از وفادارترین همراهان خود، را فرستاد تا از راه مقدونیه به قرن‌تس برود (۱- قرن ۱:۴، ۱۶:۱۰؛ اع ۲۲:۱۹). ضمناً نامه‌ای نیز توسط وی فرستاد و در آن به تک‌تک موضوع‌های مورد مشاجره، علل اختلافات و سؤالاتی که مطرح کرده بودند پاسخ داد. این نامه جزو نوشته‌های عهدجدید و به نام «اولین نامه به اهالی قرن‌تس» معروف است در صورتی که شاید دومین نامه رسول به آن جمعیت باشد.

يك ملاقات کوتاه مدت

آیا ارسال این نامه واعزام قاصدی چون تیموتائوس کافی بود تا نظم و ترتیب در کلیسای قرنتس برقرار گردد؟ ظاهراً این اقدامات سودی نداشته و اگر هم نظم برقرار شده بود مدت آن کوتاه بوده و اختلافات به مانند آتشی در زیر خاکستر هم چنان باقی مانده بود و چنین می نمود که این اختلافات در وجود شخص پولس متمرکز می باشد. به او حمله می کردند و طرفدارانش نمی توانستند از او دفاع نمایند. اکنون اگر مدتی را که برای ارتباط و مکاتبات در آن ایام لازم بود در نظر بگیریم باید بگوئیم جریان اوضاع به سرعت تغییر می یافت. بنابراین پولس تصمیم گرفت به قرنتس مسافرت کرده و مدتی کوتاه در آن جا اقامت نماید و منظور از این سفر احتمالاً رسیدگی به مسائل داخلی جمعیت بوده است.

ادامه مخالفت با پولس

شاید پولس نیروی مخالفان را دست کم گرفته بود و شاید هم مدعیان و حریفان او می ترسیدند در حضور وی اظهار وجود کنند. به هر صورت آمدن او تأثیری در اوضاع ندارد و پس از عزیمت پولس توطئه و دسیسه از سر گرفته می شود و اختلافات و تیرگی روابط به حدی می رسد که بالأخره به صورت یک رسوائی و مجادله ای آشکار درمی آید. در جریان این مجادلات یکی از افراد توهین کرده و به یکی از آنان اهانت وارد شد؛ «ظالم یا مظلوم» (۲- قرن ۷: ۱۲)، بلاشک کسی که مورد اهانت قرار گرفته بود نماینده یا فرستاده پولس بوده و این حمله به نحوی بود که کلیه افراد را متأثر ساخته و همگی نتایج آن را احساس کردند.

نامه سرزنش آمیز و مأموریت تیطس

در این هنگام پولس نامه شدید اللحنی به اهالی قرنتس نوشت. نامه ای که خودش با تأثر و تألم از آن یاد کرده و گفته است آن را با «اضطراب و دلواپسی و در میان گریه و اشک» نوشته است. بعدها پولس از خود می پرسید آیا فرستادن چنین نامه ای به صلاح بوده و آیا از این کار پشیمان نمی باشد؟ ولی نتایج نیکوئی که از ارسال این نامه به دست آمد او را مطمئن ساخت. به هر صورت پولس تیطس را مأمور کرد نامه را برساند و این شخص واسطه و میانجی لایق و مورد اعتمادی بود. قبلاً نیز به عنوان نماینده پولس به شهرهای مختلف اعزام شده بود تا با جمعیت ها تماس گرفته و برای برادران اورشلیم پول و اعانه جمع کند و این کار را به خوبی انجام داده بود. همان طوری که انتظار می رفت مأموریت تیطس و لحن نامه پولس مؤثر واقع گردید. البته مخالفان به کلی خلع سلاح نشده بودند ولی اکثریت جمعیت به طرفداران پولس پیوستند و به طوری که معلوم می شود کسی که توهین کرده بود را شدیداً

مجازات نمودند به اندازه‌ای که به نظر رسول بیش از حد شدید بود زیرا پس از خاتمهٔ اوضاع پولس دربارهٔ گذشت و رحمت و بخشایش، نصیحت و توصیه نموده است (۲- قرن ۵:۵-۱۱).

در راه قرن‌تس

پولس از افسس به سوی مقدونیه رهسپار شد ولی هنوز از نتیجهٔ مأموریت تیپس اطلاعی نداشت. او می‌خواست از مقدونیه به قرن‌تس و از آن‌جا به اورشلیم برود ولی خیالش راحت نبود و نمی‌خواست مسیحیان قرن‌تس را در اوقات بحرانی ملاقات نماید. مشتاقانه انتظار می‌کشید مشکلات مرتفع گردد و نمی‌دانست چه امیدی می‌تواند داشته باشد. و بدین سان روزگاری تاریک و غم‌انگیز می‌گذرانید. بالأخره تیپس به او پیوسته و اخبار خوبی به همراه آورد. پولس مجدداً امیدوار شده و برای این که اوضاعی را که رو به بهبودی است استحکام بخشد «دومین نامه به قرن‌تیان» را نوشت. به عبارت دیگر پولس قسمت اول نامه یعنی باب‌های اول تا هفتم را نوشته و دستورات مربوط به جمع‌آوری اعانه را به آنها اضافه کرده است (باب‌های ۸ و ۹).

* * *

باید دانست که رسول دلبستگی خاصی به جمعیت قرن‌تس داشته و جزئیات وقایعی که روابط او را با جمعیت مذکور تیره ساخته را نمی‌توان به آسانی تشریح کرد. با این همه بدون این که همه وقایع را بدانیم لازم است محیط بحرانی به وجود آمده را درک نماییم، اوضاعی که صفحات مهیج این نامه‌ها را تشکیل داده است. در این صورت متوجه می‌شویم چرا خود را از خویشان و ارمیای نبی می‌دانست که خدا فراخوانده بود تا ریشه کن ساخته و از بین ببرد و بکارد و بنا کند (ار ۱:۱۰).

نامه‌هایی که به قرن‌تیان نوشته شد

اگر هنگامی که پولس در افسس به سر می‌برد بین دو شهر افسس و قرن‌تس خط تلفنی وجود داشت بدون تردید این خط دائماً اشغال می‌بود و ما امروز این دو نامه را از او در دست نداشتیم ولی در آن تاریخ روابط مکاتبه‌ای منظمی بین این دو شهر برقرار بود. بیش از دوهزار سال است که کشتیرانان یونانی می‌دانند چگونه در سرتاسر دریای اژه در جهات مختلف دریانوردی کنند. این دریا که وسط خشکی‌های مختلف قرار گرفته از اوایل بهار

محل رفت و آمد کشتی‌ها، و از نظر ازدحام و رفت و آمد مثل میدان توپخانه در وسط شهر تهران است. از زمانی که نیروی دریائی رم کشتی‌های دزدان دریائی را از بین برده و مهار کرده بود اهالی سواحل دریای اژه اشتغال دیگری جز اجاره دادن کشتی‌های خود نداشته و مهارت خود را در دریانوردی در خدمت دیگران می‌گذارند، مخصوصاً به مسافرانی که عجله داشتند، و یا مکاتباتی که لازم بود به سرعت رد و بدل شوند.

اولین نامه‌ای که به اهالی قرن‌تس نوشته شده تصویری از رفت و آمد مداوم را در این دریا مجسم می‌نماید. پولس این نامه را موقعی که در افسس اقامت داشت و احتمالاً در ماه مه سال ۵۷ میلادی نوشته (۸:۱۶). در آن موقع آکیلا و پرسکله (که پولس قبلاً پیش آنها کار کرده بود) با او در افسس بودند (۱۹:۱۶). ذیلاً بعضی از وقایعی که در نامه آمده ذکر می‌کنیم:

۱۱:۱ - اهالی قرن‌تس به نزد پولس آمده و به او اطلاع داده‌اند کلیسا در حال تفرقه و تقسیم است.

۱۲:۱ - آپولوس که قبلاً با پولس در افسس آشنا شده بود (اع ۱۸:۲۴) برای وعظ به قرن‌تس رفته است (۲۷:۱۸-۲۸) و اکنون بازگشته و میل ندارد دوباره به آن‌جا بازگردد (۱- قرن ۱۶:۱۲).

۱۷:۴ و ۱۰:۱۶ - پولس تیموتائوس را به مقدونیه فرستاده (اع ۱۹:۲۲) و بعداً به قرن‌تس خواهد رفت.

۹:۵ - پولس نامه‌ای نوشته که به دست ما نرسیده است.

۱:۷ - پولس به نامه‌ای از اهالی قرن‌تس پاسخ داده است.

۵:۱۶ - پولس در نظر دارد از راه مقدونیه سریعاً به قرن‌تس عزیمت نماید.

۸:۱۶ - پولس در روز عید پنجاهه از افسس عزیمت کرده است.

۱۷:۱۵-۱۶ - استیفان، فرتوناتوس، و آخائیکوس که به وسیله پولس تعمید یافته‌اند از قرن‌تس به افسس آمده‌اند.

* * *

مأموریت پولس در کرانه‌های دریای اژه حدود دو سال طول کشید (۵۰ تا ۵۲ میلادی و سپس از ۵۴ تا ۵۸ میلادی) و حوزه عملیات او به عنوان رسول از سه مرکز اصلی به شرح زیر شروع می‌شده:

۱- مقدونیه (شهرهای فیلیپی و تسالونیک)

جاهایی که اقامت نموده: در سال ۵۰ میلادی (اع ۱۶-۱۷:۱۴).

در سال ۵۷ میلادی (اع ۱:۲۰، ۲- قرن ۱۳:۲، ۵:۷-۶)

در سال ۵۸ میلادی (اع ۳:۲۰)

جاهایی که نمایندگان فرستاده: تیموتائوس در سال ۵۱ میلادی (۱- تسا ۲:۳).

تیموتائوس و ارسطوس در سال ۵۷ میلادی (اع ۲۲:۱۹).

نامه هائی که نوشته: دوبار به اهالی تسالونیک

یک بار به اهالی فیلیپی

یادآوری- دومین نامه به اهالی قرنتس در مقدونیه نوشته شده است.

۲- قرنتس (و منطقه اخائیه)

در آن جا سه بار اقامت گزیده:

— دو بار در زمان تأسیس کلیسا از سال ۵۰ تا ۵۲ میلادی (اع ۱۸:۱۱-۱۸)

— یک بار طی مسافرت کوتاهی که در حدود سال ۵۶ تا ۵۷ میلادی انجام داده،

— در زمستان بین سال های ۵۷ و ۵۸ میلادی (اع ۳:۲۰).

جاهایی که نمایندگان فرستاده:

تیموتائوس در سال ۵۶ میلادی (۱- قرن ۱۷:۴، ۱۰:۱۶)،

تیطس در سال ۵۷ میلادی (۲- قرن ۸:۶)

نامه هائی که نوشته: چهار نامه به اهالی قرنتس

یادآوری- پولس از قرنتس دو نامه به اهالی تسالونیک و یک نامه به رومیان نوشته است.

۳- افسس (و والی نشین آسیای صغیر)

در پایان سفرش در سال ۵۲ میلادی در این جا توقف کوتاهی می کند (اع ۱۸:۱۸-۲۱).

سه سال در افسس اقامت می نماید، از ۵۴ تا ۵۷ میلادی (اع ۱۹).

یادآوری- از شهر افسس نامه هایی فرستاده است:

— به اهالی قرنتس: نامه ای که گم شده است

اولین نامه به اهالی قرنتس

نامه هائی که با «اشک های فراوان» نوشته است

— به اهالی فیلیپی

— به اهالی غلاطیه

خاری در جسم

در میان نکات مبهم و مرموزی که در عهدجدید وجود دارد یکی هنگامی است که در دومین نامه به اهالی قرن‌تس پولس مقدس اشاره به «خاری در جسمش» نموده است (۷:۱۲) و معلوم نیست منظور او چه بوده زیرا از مشکلی یاد می‌کند که خدا به عنوان عطیه‌ای اضافی به او ارزانی داشته تا خودپرستی و خودخواهی وی را تخفیف دهد و با این که هیچ‌گونه نشانه‌ای در دست نیست تا معلوم شود این مشکل چه بوده با این همه مطالب زیادی در این باره نوشته شده و اجباراً فرضیه‌هایی به هم بافته‌اند. ذیلاً بعضی از این فرضیه‌ها را که نسبتاً قابل قبول هستند ذکر می‌کنیم:

— ممکن است پولس دچار نوعی بیماری مزمن بوده و گاهیگاهی بحران بیماری آشکار می‌شده است. پولس در نامه به اهالی غلاطیه (۱۳:۴-۱۵) یادآوری کرده چه شرایطی او را واداشته در آن شهر اقامت نماید یعنی نوعی بیماری که احياناً تحقیر و تنفر دیگران را برمی‌انگیخته. بعضی از متخصصان کتاب مقدس تصور کرده‌اند پولس به یک بیماری چشمی مبتلا بوده زیرا نوشته است اهالی غلاطیه به قدری به او علاقه دارند که حتی حاضرند «چشم‌های خود را درآورده» به او تقدیم کنند. ولی ممکن است این عبارت فقط نوعی طرز بیان و اصطلاحی معمولی باشد و ارتباطی با نوع بیماری پولس نداشته باشد. به هر صورت کسانی که نوشته‌های پولس را تعبیر و تفسیر کرده‌اند اعم از این که قدیمی یا جدید باشند هر یک نظری ابراز نموده و نوعی بیماری برای او فرض کرده‌اند: مثلاً سنگ کلیه، درد دندان، سنگینی گوش، نقرس، بواسیر، دردهای روده، روماتیسم، سیاتیک، جذام، صرع و خلاصه آن قدر بیماری‌های مختلف تصور کرده‌اند که با آنها می‌توان یک بیمارستان واقعی و کامل تشکیل داد. البته در فهرست این بیماری‌ها امراض عصبی و روانی مثل ضعف اعصاب و هیستری و افسردگی روانی و غیره که در جامعه امروزی مورد توجه قرار گرفته منظور نشده است.

— باید گفت بین بیماری پولس که در غلاطیه دچار آن شده و آن چه به نام «خاری در جسم» یاد کرده و در نامه به اهالی قرن‌تس به آن اشاره نموده هیچ‌گونه ارتباط مسلمی وجود ندارد و شاید بایستی در متن دومین نامه به اهالی قرن‌تس و بلافاصله پس از آن که در این باره سخن گفته نشانه‌های بیماری را جستجو کرد. چون پولس از تجربه روحانی خود یاد کرده (۱۲:۶-۱۰) بعضی تصور کرده‌اند دچار خلسه و یا فلج موقتی می‌شده است. از طرف دیگر چون در سرتاسر نامه صحبت از این است که حضور یا سخنرانی او اثر چندانی نخواهد داشت (۱۰:۱۰) ممکن است نقص جسمانی داشته یا در سخن گفتن دچار لکنت زبان بوده و یا

بعضی از حروف را بد تلفظ می کرده است. ولی یکی از عبارات اعمال رسولان این فرضیه را غیرممکن می سازد زیرا در آن جا گفته شده پولس «سخنگوی رسولان» بوده است (اع ۱۴:۱۲).

— بعضی اظهار کرده اند پرهیز از اعمال جنسی که به خود تحمیل کرده بود برایش دشوار بوده و تمایلات شهوانی مودی او را «آزار می داده» و بدین ترتیب «خاری که در تنش خلیده بود» به شکل پیکانی درآمد که جانش را می آزد.

بیچاره پولس! مخالفان همه این معایب و نواقص جسمانی را به او نسبت می دهند تا اخلاق تند او را تشدید کرده و مخالفت خود را توجیه نمایند.

به هر صورت اگر هر یک از فرضیاتی که ذکر شده را انتخاب کنیم فایده ای ندارد و از آن بیهوده تر این که فرضیه ای دیگر به آنها بیفزائیم. خود پولس آن را نوعی ندای دائمی خدا می دانست تا همواره غرور و تکبر خود را مهار نماید، بالأخره از آن جائی که مقدس بودن او روشن و آشکار نبود نقص جسمانی یا بیماری که داشت او را به ما گناهکاران نزدیک تر و آشنا تر نموده و در نظر ما محبوب تر ساخته است.

من، پولس ...

بسیاری از کشیشان و مردان خدا علاقه ندارند سرگذشت و زندگی شخصی خود را بازگو کنند و پولس هم از همین رویه پیروی کرده است. او گرچه گاهگاهی جسته و گریخته اطلاعاتی درباره وضع حاضر خود داده ولی به ندرت از گذشته خود یاد کرده است. امروزه اطلاعاتی کافی از ۱۵ سال اول مأموریت او در دست داریم یعنی از تاریخی که به مسیح گرویده تا اولین نامه ای که به اهلالی تسالونیکي نوشته است ولی بیشتر این اطلاعات به وسیله لوقای قدیس در اعمال رسولان ذکر شده و کمتر در نامه های خود پولس آورده شده است. در حقیقت باید موقعیت های خاصی برای پولس پیش می آمد تا حجب و حیای خود را کنار گذاشته و از خودش سخن به میان آورد.

مثلاً در نامه ای که به اهلالی غلاطیه نوشته هنگامی که می خواهد مخالفت خود را با کسانی که پای بند به اجرای قوانین یهود هستند ابراز نماید موقعیتی پیش آمده تا وقایع شورای اورشلیم را یادآوری نموده و نقشی را که در آن جا داشته ذکر کند (اع ۱۵:۱-۳۵). هم چنین در دومین نامه ای که به اهلالی قرنتس نوشته مجدداً موقعیتی حاصل شده و در باب های آخر نامه تکه هایی از شرح حال خود را در لابلای مطالب و سطور یادآوری نماید.

بنابراین می توان گفت پولس به آسانی تصمیم نداشته شرح حال خود را به ما بازگوید و

مثل این است که به خاطر طرفداران و پیروانش هم نمی توانسته بیش از این بکند. لازم به یادآوری است که در آن ایام امور جمعیت قرن‌تس کاملاً دچار اخلال شده بود کسانی که صلاحیتی نداشتند انجیل دیگری غیر از آن چه او می گفت وعظ می کردند و با اتکاء به تجربه و سوابق خود نظریات و پیشنهاداتی ارائه می نمودند (۲- قرن ۱۰: ۱۲ و ۱۸) حتی بعضی از آنان را یک یا چند تن از اعضای جمعیت اورشلیم به نحو شایسته ای سفارش و توصیه کرده بودند (۲- قرن ۳: ۱) (چه اشخاصی، معلوم نیست).

پولس در برابر این اقدامات نمی توانست بردبار بوده و ساکت بنشیند ولی او نامه ای برای توصیه و سفارش نداشت یا بهتر بگوئیم فقط یک توصیه نامه داشت یعنی اعمال او، اجتماعی که برپا کرده بود، و آن کارهایی که انجام داده و هر آنچه برای توسعه و انتشار انجیل کرده بود و اگر دلیل و برهان دیگری لازم باشد پولس دلایل کافی دارد. او با کمال بی میلی مجبور شده بود شرحی از فضایل خود بگوید. جالب این است که قبل از مبادرت به این کار مدتی تأمل کرده و گوئی دورخیز می کرده. بیش از بیش کلمه «فخر و مباهات» در عبارات نامه ها دیده شده: پنج بار در نامه دوم به قرن‌تس **باب دهم** (آیه های ۸، ۱۳، ۱۵، ۱۶ و ۱۷) و چهار بار در **باب یازدهم** (آیه های ۱۲، ۱۶، ۱۸ و ۳۰). هم چنین کلمه «جهالت» چندین بار تکرار شده زیرا پولس به خوبی متوجه بوده که مباهات و به خود بالیدن کار اشخاص بی فهم است (۱: ۱۱، ۱۶، ۱۷، ۱۹، ۲۱...).

در باب یازدهم، در آیه ۹ بار دیگر به خود مباهات کرده و همان طور که در اولین نامه به اهالی قرن‌تس نوشته (۹: ۱۵)، هرگز یک شاهی از جمعیت قرن‌تس قبول نکرده در صورتی که قاعدتاً می توانسته چنین کاری بکند ولی بلافاصله اظهارات خود را در این باره متوقف می سازد. معلوم است که می خواسته جانب احتیاط را رعایت نماید و مرتباً گفته و تکرار کرده است که هرگونه مباهات، لاف زنی و خودستائی بی معنی و بیهوده است.

بالآخره هنگامی که تصمیم گرفته از خودش سخن بگوید اعتراف او به مانند فریادی بلند شده: «آیا آنان یهودی هستند؟ بسیار خوب! من هم یهودی هستم...» (۱۱: ۲۱، ۱۲: ۱۰) سپس وقایع مهم و برجسته زندگیش از برابر چشمش گذشته و یکایک آنها را بدون نظم و ترتیب برشمرده و گاهگاهی با عبارات عذرخواهی تازه ای کلام خود را قطع نموده است. پولس تعریف کرده: اصلاً از کجا آمده، مسافرت هایی که انجام داده و در طی آنها با چه خطراتی روبه رو شده، برخوردها و مشاجراتی که با مقامات رسمی داشته و چگونه کسانی که به ظاهر ادعای برادری داشته اند به او خیانت کرده اند. یادآوری کرده چگونه با وضع ناخوشایند دمشق را ترک کرده (۱۱: ۳۲-۳۳؛ ر.ک اع ۹: ۲۴-۲۵) و چطور به وضع مضحک و مسخره آمیزی از آن جا خارج شده و با این همه این عمل را موجب سرافرازی خود

می‌داند. از تجربه روحانی که چهارده سال قبل داشته یاد کرده و حال آن که کسی از آن اطلاعی نداشته است (۱۲:۵ و ۵). و بالأخره درباره آن چه دشوارترین آزمایش نامیده سخن گفته و همان «خاری است در جسم» که در مورد آن مطالب بسیاری نوشته شده است (۱۲:۷-۱۰). مجموعه مطالبی که پولس تعریف کرده قطعه زیبایی به شمار می‌رود و به ما مردی رنج کشیده را نشان می‌دهد که به آن چه خدا برایش انجام داده افتخار می‌کند و در عین حال از این که مطالب شخصی خود را در معرض دید عمومی قرار داده است خجل و شرمسار است.

در سطورى که بعداً در نامه آمده است احساس می‌شود پولس باردیگر آرامش خاطر خود را بازیافته و به تدریج آهنگ و لحن او ملایم تر و آرام تر شده مثل هنگامی که پس از توفان آرامش پدیدار می‌گردد. کلمات و گفتارش متین و محکم شده و دیداری را تدارک می‌بیند که لازم است طی آن مسائلی را حل و فصل نماید (۱۲:۱۴، ۱۳:۱) و این زمینه به خوبی آماده شده بود. پولس در پایان نامه چنین نتیجه‌گیری کرده است: «از این جهت این را در غیاب می‌نویسم تا هنگامی که حاضر شوم سختی نکنم به حسب آن قدرتی که خداوند به جهت بنا نه برای خرابی به من داده است» (۱۳:۹).

جمع‌آوری اعانه

پولس در حدود سال‌های ۵۶ الی ۵۸ میلادی به منظور کمک به «بینوایان اورشلیم» در کلیساهای غلاطیه، مقدونیه و اخائیه جمع‌آوری اعانه ترتیب داد. او علاقه وافری به این امر نشان داده و در نامه هایش به آن اشاره نموده است:

۱- قرن ۱۶: ۴-

۲- قرن ۸ و ۹؛

روم ۱۵: ۲۵-۲۸؛

ر.ک غلا ۲: ۱۰.

فرصت تاریخی

بدواً باید گفته شود که جماعت اورشلیم در سال ۴۸ یا ۴۹ میلادی یکی از مهم‌ترین و برجسته‌ترین دوره‌ها را در تاریخ کلیساهای اولیه رقم می‌زند زیرا پس از دورانی مباحثه و

اختلاف بالآخره این انجمن پذیرفت که بت پرستان بدون این که ختنه شده یا سایر مقررات دقیق دین یهود را رعایت نمایند و فقط به دلیل این که به مسیح ایمان آورده اند کاملاً و به تمام معنی اعضای قوم خدا به شمار آیند.

از جریان این انجمن دو گزارش در دست داریم که یکی به وسیله لوقا در اعمال رسولان ذکر شده (۵:۱۵ و آیه های بعدی) و دیگری را پولس طی نامه ای به اهالی غلاطیه نوشته (۲) و باید گفت که این دو گزارش کاملاً با یکدیگر تطبیق نمی کنند. هرگاه گزارش پولس را باور کنیم سران و راهنمایان یا به اصطلاح «ارکان» اورشلیم به او چیزی تحمیل نکرده بودند و خواسته بودند: «جز آن که فقرا را یاد بداریم و خود نیز غیور به کردن این کار بودم» (غلا ۲:۱۰).

معنی و مفهوم جمع آوری اعانه

جمع آوری اعانه اقدامی فوق العاده نبوده زیرا اگر گفتار لوقا را در اعمال رسولان بپذیریم در سال ۴۸ میلادی، در هنگام سلطنت کلود، قحطی شدیدی روی داده و در آن تاریخ مسیحیان انطاکیه اعانه جمع کرده بودند تا به کمک بینوایان اورشلیم بشتابند (۱۱:۲۸-۳۰، ۱۲:۲۵). باید دانست که اصولاً جمع آوری اعانه اقدامی به منظور تعاون و خیرات و نشانه محسوس همبستگی و یگانگی می باشد و لوقا در اعمال رسولان با شور و حرارت از این همبستگی یاد کرده است. نظر به این که همه مسیحیان برادر هستند بنابراین «یک قلب و یک روح را تشکیل می دهند» و چون متحد و یک دل هستند «آنچه دارند در اختیار همه می گذارند» (۴:۳۲، ۲:۴۴).

اعانه ای که پولس جمع آوری آن را تعهد کرده بود همین معنی را در برداشت ولی با توجه به شرایط و اوضاع و احوال و تصمیمات انجمن اورشلیم و اختلافاتی که بین کلیساهای مختلف وجود داشت این اقدام ابعاد تازه ای گرفته و معنای وسیع تری پیدا می کند. توضیح آن که قبلاً کسانی معتقد بودند برای گرویدن به مسیح بایستی بدو اصول عقاید یهود را پذیرفت در صورتی که طرفداران پولس و کلیساهائی که او تأسیس کرده بود چنین امری را ضروری نمی دانستند. باری اکنون جمع آوری اعانه وحدت و یگانگی بین این نوع کلیسا را نشان می داد و شناسائی متقابل و همبستگی آنها را تأیید می کرد.

برخی از نویسندگان از خود پرسیده اند آیا منظور پولس این نبوده که جمع آوری اعانه را به صورت مالیات سالیانه که یهودیان برای معبد می پرداختند درآورد ولی این فرضیه پذیرفته نشده زیرا نقاط مشترک و شباهت آنها خیلی کم است. وانگهی پولس توجه کرده بود این اعانه به صورتی در نیاید که نشانه تبعیت جمعیت ها از کلیسای اورشلیم باشد. به نظر او این

اعانه به مانند بدهی به شمار می رفت که به عنوان قدرشناسی به کلیسای اورشلیم ادا می شود و نشانه ای از تبعیت و تابعیت نیست. شاید به همین سبب به استثنای آن چه در نامه به اهالی غلاطیه نوشته و از آن یاد کردیم هرگز از تعهد شخصی خود در اورشلیم ذکری به میان نیاورده و جمع آوری اعانه را به صورت ابتکار طبیعی و اختیاری جمعیت ها قلمداد نموده است.

جمع آوری اعانه در قرن تس

به هر صورت لازم بود پولس به تعهدات خود پای بند بوده و ترتیب جمع آوری اعانه را بدهد. بدین منظور در اولین نامه به اهالی قرن تس همان دستوراتی را که قبلاً به کلیسای غلاطیه داده بود (۱:۱۶) برای اهالی قرن تس تکرار کرده است. از مفاد این قسمت نامه چنین برمی آید که پولس مانعی در راه جمع آوری اعانه نمی دیده و تصور می کرده این اقدام سریعاً و به سهولت انجام خواهد شد اما او اشتباه می کرد.

زیرا اهالی قرن تس «گوششان بدهکار نبود» و دستورات او را نپذیرفتند و شاید این مسئله باعث شد انتقاداتی به عمل آورده و بار دیگر درباره بی نظری و بی غرضی او مشکوک شوند (ر.ک ۲- قرن ۸:۲۰) بدین سبب لازم دید تیطس را به قرن تس اعزام نماید تا ترتیب این کار را بدهد (۶:۸). به اضافه بهتر دانست نامه ای به همراه او بفرستد و در آن اهالی قرن تس را به احسان و کرم و بخشندگی و مروت تشویق نماید (باب ۸) و چون این نامه نتایجی را که انتظار داشت نیاورد مجبور شد نامه دومی بفرستد (باب ۹).

یادآوری- چنین به نظر می رسد که باب نهم نامه به اهالی قرن تس قبلاً نامه ای جداگانه و یا قسمتی از یک نامه جداگانه بوده و هنگامی که نوشته های پولس را جمع می کرده اند آن را بلافاصله پس از موضوع اعانه به دومین نامه به اهالی قرن تس افزوده باشند.

استدلال های پولس

- ۱- دلایلی که پولس در اولین نامه برای جمع آوری اعانه آورده است عبارتند از:
  - ۱- کلیسای قرن تس نایستی در انجام این عمل از کلیساهای مقدونیه کمتر باشد زیرا اهالی مقدونیه به ابتکار خود و با کمال اشتیاق در جمع آوری اعانه شرکت کرده اند (۸:۱-۵).
  - ۲- اهالی قرن تس از مواهب بی شماری چون دانش و فصاحت و غیره برخوردارند چه بهتر که نشان دهند از موهبت احسان و کرم نیز بی بهره نیستند (۸:۷-۸).
  - ۳- به مانند عیسی «با آن که مستغنی بود خود را بینوا و فقیر ساخت» تا ما را ثروتمند کند (۹:۸).

۴- اهالی قرن‌تس اولین کسانی بودند که به جمع‌آوری اعانه تصمیم گرفتند و اکنون که یک سال سپری شده باید تصمیم خود را به موقع اجرا بگذارند (۸: ۱۰-۱۲).

۵- هدف این نیست که کسی را دچار ناراحتی و تنگدستی نماید بلکه برای این است که تعادل و تساوی برقرار شود (۸: ۱۳-۱۵). در دومین نامه‌ای که پولس نوشته همان استدلال‌های قبلی را با لحنی شدیدتر از سر گرفته (۹: ۱-۵). و سپس بار دیگر به برادران توصیه نموده جوانمردی و احسان از خود نشان دهند. ضمناً دلیل تازه‌ای ارائه داده و همین دلیل را در نامه به رومیان نیز ذکر کرده است (۱۵: ۲۷). دلیل مذکور چنین است: نعمت‌های مادی که به «مقدسان» اورشلیم داده می‌شود باعث خواهد شد آنان سپاس‌گزاری کرده و در حق مردم قرن‌تس دعا کنند، و بدین ترتیب اهالی قرن‌تس نیز از این اعانه بهره‌مند خواهند شد (۹: ۱۱-۱۴). از مفاد نامه‌ای که پولس قدیس به رومیان نوشته است می‌دانیم که بالأخره در انجام این امر توفیق یافته و اعانه جمع‌آوری شده است (۱۵: ۲۵-۲۸) و هنگامی که به بحث درباره این نامه پردازیم فرصتی خواهد بود تا بگوئیم این اعانه چگونه به مصرف رسیده است.

آشتی با خدا را بپذیرید

پس اگر کسی در مسیح باشد،
خلقت تازه‌ای است،
چیزهای کهنه درگذشت،
اینک همه چیز تازه شده است.

و همه چیز از خدا
که ما را به واسطه عیسی مسیح با خود مصالحه داده
و خدمت مصالحه را به ما سپرده است.

یعنی این که خدا در مسیح بود و جهان را با خود مصالحه می‌داد
و خطایای ایشان را بدیشان محسوب نداشت و کلام مصالحه را به ما سپرد.

پس برای مسیح ایلچی هستیم که گویا خدا به زبان ما وعظ می‌کند.
پس به خاطر مسیح استدعا می‌کنیم که با خدا مصالحه کنید.
زیرا او را که گناه نشناخت درراه ما گناه ساخت
تا ما در وی عدالت خدا شویم.

(۲-قرن ۵: ۱۷-۲۱)

ایمان آوردم، پس سخن گفتم

اولین سال های پولس طرسوسی

دومین نامه به اهالی قرنتس به خوبی نشان می دهد که شور و هیجان و شوق و التهابی که محرک پولس می باشد ایمان به عیسی است. چون ایمان آورده رسول و رهبر مذهبی شده و حتی با آرامش خاطر و با شادی به دیدار مرگ رفته و برتری مسیحیت را بر مذهب یهود اعلام کرده است.

* * *

از هنگامی که عهدجدید را مورد بررسی قرار داده ایم مشاهده کرده ایم پولس قدیس چه اقداماتی کرده و چه مطالبی نوشته است. اکنون ببینیم پولس که بوده؟ و از شخص خودش، مخصوصاً در سال های اول چه گفته است؟

او دو اسم مختلف داشته: در زبان عبری شاول و در زبان لاتین پولس نامیده می شده. لوقا که وقایع زندگی او را نوشته درست به موقع نام اول را کنار گذاشته و نام دیگر را به کار برده است (اع ۱۳:۹). اصولاً بسیاری از کسانی که در عهدجدید از آنان نام برده شده نیز دو نام داشتند مثلاً یوحنا که مرقس هم نامیده می شد (اع ۱۲:۱۲ و ۲۵). و در زمان گذشته در میان ملت هایی که تحت نفوذ خارجیان بودند مخصوصاً در میان خانواده های ثروتمند و تحصیل کرده داشتن دو نام معمول بوده است.

شهروند رومی ... متولد طرسوس

آری شاول - پولس با این که در شهر طرسوس متولد شده بود شهروند رومی به شمار می رفت و مثل این که در روم زاده شده باشد از مزایای این عنوان برخوردار بود (اع ۳۷:۱۶، ۲۲:۲۵-۲۹). باید دانست که در آن زمان این عنوان را به آسانی به کسی نمی دادند و می توان چنین نتیجه گرفت که شاید پدر یا پدر بزرگ شاول مرد ثروتمند و با نفوذی بوده و به کنسول یا یکی از حکام رومی که در شرق عملیات نظامی انجام می داده

خدماتی کرده و احتمالاً در هنگام سختی غذا یا پول فراهم ساخته است. زیرا در ایالت قلیقیه و شهر طرسوس که زادگاه پولس بوده چنین موقعیت‌هایی پیش می‌آمد. ضمناً به طوری که در اعمال رسولان آمده است شهر طرسوس شهری «بی نام و نشان» نبوده (اع ۲۱:۳۹). این شهر در کناره دریا و در دشتی حاصلخیز قرار داشت که نقطه تقاطع راه‌های سوریه، ارمنستان و آناتولی مرکزی بود.

به این ترتیب یهودیان طرسوس می‌توانستند روابط خود را با اورشلیم حفظ کرده و حتی با یهودیان بابل که تعدادشان زیاد بود و خیلی پرجنب و جوش و فعال بودند در ارتباط باشند. بنابراین جای تعجب نیست که پولس سبط خود را که بنیامین بود به خوبی می‌شناخته و همواره خود را عبری و اسرائیلی معرفی کرده است (۲- قرن ۱۱:۲۲). پولس همیشه به زبان نیاکان خود سخن گفته (اع ۲۱:۴۰) اما آیا این زبان عبری بوده یا آرامی؟ باید گفت که پولس به هر دو زبان صحبت می‌کرده ولی در خانواده‌ای به مانند خانواده پولس زبان آرامی را برای صحبت کردن با شتربانان و زبان عبری را برای سخن گفتن با دانشمندان به کار می‌بردند و وقتی موضوع معامله و تجارت به میان می‌آمد به زبان یونانی تکلم می‌کردند. پولس زبان یونانی را به خوبی و بدون غلط می‌نوشته و موفق شده اندیشه‌ها و مطالب دشوار و بی‌سابقه‌ای به این زبان ابراز نماید.

در يك خانواده يهودی

در نزد یهودیان نفوذ و ثروت و زهد و تقوا با هم در ارتباط هستند خانواده پولس نمونه‌ای از این امر بود. می‌توانیم شائول کوچک را که در مجاورت کنیسه رشد می‌یافته تجسم کنیم، کنیسه‌ای که حتماً پدرش از آن پشتیبانی و حمایت می‌کرده است. ولی در این باره که او در چه نوع خانواده‌ای رشد و تربیت یافته بایستی گفت مسلماً خانواده او بیشتر پای بند قوانین کتاب بی سیراخ بودند تا امید لرزان نویسندگان کتاب‌های مکاشفه یا باریک بینی‌های فریسیان، و با این حال خانواده شادی بودند. بعدها، در سطور که به شاگردش تیموتائوس نوشته می‌توان اثرات نفوذ زنانه را حدس زد زیرا عباراتی وجود دارد که تا کسی شخصاً احساس نکرده باشد نمی‌تواند آنها را به کسی دیگر بگوید (۲- تیمو ۱:۱۵). و اما در مورد فرهنگ یونانی (که می‌توان فرهنگ عامه نامید) پولس درباره حکمت رواقیون و فلسفه اخلاق اطلاعات زیادی داشت، به اصول اخلاقی که مخالفتی با قوانین یهود نداشتند پای بند بوده و بالأخره نظریاتی درباره خداوند متعال داشت که معمولاً یک نفر یهودی به سهولت می‌پذیرفت. از طرفی چون قانوناً اهل شهر روم محسوب می‌شد حقیقتاً وجداناً و نه به مقتضای وضعیت به این امر وفادار بود (روم ۱۳:۱-۷). خلاصه آموزش و تعلیمات او درباره این نکات و مطالب در همان حدی بوده که معمولاً به جوانان بالغ می‌آموختند و ما امروزه این مطالب را آموزش‌های دبیرستانی می‌نامیم.

در محضر غمالائیل

هنگامی که وقت آن فرارسید تا به تحصیلات خود ادامه دهد پولس می توانست به جزیره رودس رفته و در آن جا فن معانی و بیان و فصاحت را فرا گیرد یا این که به آتن رفته و در صنایع ظریفه به تحصیل ادامه دهد بالأخره می توانست در اسکندریه هم در علوم فلسفی تحصیلات عالی نموده و هم علوم مذهبی یهود را فرا گیرد ولی پولس ترجیح داد به اورشلیم رفته و در مکتب علمای متعصب یهودی یعنی فریسیان آموزش یابد و به اصطلاح سامی زبان ها «یک فرزند فریسی» بارآید. برای این کار به شجاعت و شهامت فراوانی نیاز داشت حتی اگر خانواده پولس انتظار داشتند روزی به صورت خاخام صلاحیتداری بازگشته و امور کنیسه طرسوس را بر عهده گیرد.

در اورشلیم شائول به بهترین مدرسه یعنی «محضر غمالائیل» رفت. این شخص که نامش در کتاب تلموت یهودیان ذکر شده رهبر مکتب اعتدالی به شمار می رفت. مکتبی که در ابتدای قرن به وسیله هیلل اهل بابل تأسیس شده بود. طرفداران این مکتب قوانین یهود را به نحوی منطقی تعبیر و تفسیر کرده و آنها را با نظراغماض و گذشت به موقع اجرا می گذاشتند. لازم به یادآوری است که غمالائیل در دادگاه علنی یهود از اولین مسیحیان حمایت کرده و در برابر سایر همکارانش از آنان دفاع می کرد (اع ۵: ۳۴ - ۳۹).

احتمال دارد که شاگرد جوان غمالائیل فرصت زیادی برای شنیدن و درک سخنان او نداشته زیرا موقعی که از فرقه گمنام و مجهولی به نام شاگردان «شخصی به نام عیسی»، سخن به میان آمد شائول به شدت با آنان به مخالفت برخاسته و در کشتن استیفان اولین شهید مسیحیت شرکت نمود (اع ۷: ۵۸ - ۸: ۱) و چند روز بعد که به سوی دمشق عزیمت می کرد دستوری از کاهن بزرگ در دست داشت تا جمعیت مسیحیان آن جا را منحل سازد.

مکاشفه ای تازه

به هنگام دیگری درباره گرویدن او به مسیح مفصلاً سخن خواهیم گفت و در این جا فقط آن چه را خودش گفته است تکرار می کنیم: «مسیح بر من ظاهر شد ... بر من که کلیسا را تحت فشار و شکنجه می گذاشتم» (۱- قرن ۱۵: ۸ - ۹). «من کسی بودم که کلیسا را تحت فشار و شکنجه می گذاشتم ... همه چیز را رها کرده ام تا مسیح را به دست آورم ... و او دست مرا محکم گرفت ...» (فی ۳: ۶ ... ۱۲). پولس در این مورد مطالب بیشتری به اهالی غلاطیه نوشته است (غلا ۱: ۱۵ - ۲۳) «اما چون خدا که مرا از شکم مادرم برگزید و به فیض

خود مرا خواند رضا به این داد، که پسر خود را در من آشکار سازد». و بالأخره نخستین سال هائی را که به مسیحیت گرویده چنین خلاصه کرده است: انزوا و گوشه گیری در عربستان (در آن تاریخ عربستان تا دروازه های دمشق ادامه داشته) - سه سال وعظ و خطابه در این شهر - عبور از اورشلیم و بازگشت به شهر زادگاه خود.

کتاب اعمال رسولان اطلاعات

ما را در این باره تکمیل کرده و متوجه می شویم که در این سال ها دوبار زندگی پولس به خطر افتاده و مجبور شده از دمشق عزیمت کند (اع ۲۳:۹-۲۵) و سپس از اورشلیم فرار کرده (اع ۲۹:۹-۳۰). به این ترتیب پولس معلم بزرگ شهر طرسوس نخواهد شد زیرا مکاشفه تازه ای او را خیره ساخته «او به آسمان سوم برده شده تا سخنان وصف ناپذیری بشنود» (۲- قرن ۱۲: ۱-۴). به زودی یکی از برادران جدید به سراغ او می آید و حوادثی که لوقا در کتاب اعمال تعریف کرده است آغاز می گردد (اع ۲۵: ۱۱ و آنچه بعداً آمده). در جریان این حوادث آنچه رسول انجام داده، دوران های زندانی که تحمل کرده و صدماتی که کشیده است نشان می دهد که بیش از دیگران به عنوان «عامل مسیح» عمل کرده است (۲- قرن ۱۲: ۲۳)

پولس قدیس، شبان و رهبر

روابط دشواری که پولس با اهالی قرن‌تس داشته روابطی پر سروصدا و جنجالی بوده و بدین سبب پولس لازم دیده است وضع خود را تشریح نموده و توجیه کند. پولس به این مناسبت مطالبی «گفته» که در غیر این صورت فرصت اظهار آنها را نمی‌داشت. بدین سبب بایستی از روحیهٔ بدگمانی و سوءظن اهالی قرن‌تس سپاسگزار و شادمان باشیم زیرا بدون روش اعتراض آمیز و روحیه انتقادی آنان نمی‌توانستیم بدانیم پولس از نقش خود به عنوان «شبان و رهبر مسیحیان» چه تصویری داشته است. هر وقت پولس می‌خواسته در یک کلمه بگوید چه کسی است و می‌خواهد چه کسی باشد اصطلاحی که بی‌اختیار به کار برده کلمه «خدمتگزار» است و منظور او از این اصطلاح در عین حال «خادم» خدا و «خادم» اهالی قرن‌تس می‌باشد.

خادم خدا

پولس قبل از هر چیز خود را «خادم» خدا می‌دانسته. کلمات و اصطلاحات دیگری هم به کار برده تا وظیفهٔ خود را تصریح کرده و حتی به نوعی این وظیفه را مهم‌تر و بالاتر نشان

دهد مثلاً اصطلاح «وکیل» در (۱- قرن ۴: ۱) و «سفیر» در (۲- قرن ۵: ۲) ولی باید دید این اصطلاحات در نظر او چه معنایی دارند.

۱- استفاده از عنوان «خادم» قبل از هر چیز به این منظور است که وابستگی و تبعیت کامل خود را به خدا و مسیح نشان دهد. او می گوید که خودش چیزی نیست و چیزی نمی خواهد بلکه همه چیز به اراده خداوند است (۲- قرن ۱: ۱)، خدا او را خوانده (۱- قرن ۱: ۱)، او را برگزیده است (غلا ۱: ۱۵) و پولس به خوبی متوجه است که بر اثر لطف و مرحمت خدا به این مقام رسیده (۲- قرن ۴: ۱) ولی پا را از این فراتر گذاشته و کلمه خادم را به معنایی که در دنیای یونانی داشته یعنی غلام و «برده» به کار برده است. این معنی و مفهوم در اولین نامه به اهالی قرنتس کاملاً پدیدار می شود.

وقتی که پولس اظهار می کند انجیل را موعظه می نماید زیرا «مجبور است این کار را بدون دریافت پاداش» انجام دهد و این امر برای او «ضرورت دارد» (۹: ۱۶-۱۷) ملاحظه می شود این معنی را با شدت مخصوصی به کار برده و معتقد بوده در انجام مأموریتی که دریافت کرده و یا مقامی که به او تفویض شده حق انتخاب نداشته و مأموریت الهی را که برعهده داشته از نوع مأموریت پیامبران می دانسته: «شیر غرش کرده است کیست که نترسد؟ خداوند یهوه تکلم نموده است کیست که نبوت ننماید». (عا ۳: ۸).

۲- وی هم چنین در نظر داشته بگوید که به عنوان «سفیر» وظیفه «معرفی نمودن» خداوند را داشته به مانند یک «وکیل» وظایف و مأموریتی که به او واگذار شده را انجام داده و عظمت و اهمیت این وظایف را به خوبی می داند.

پولس اعتقاد و یقین داشته که به مانند آلت و ابزاری در دست خدا است و این مأموریت ایجاب می کند در برابر صاحب و خداوندش خود را به کلی به کنار کشیده و در پی «افتخار شخص خود» نباشد (۲- قرن ۴: ۵).

۳- این اعتقاد، به او نیروی کافی داده تا در خطرناک ترین شرایط و دشوارترین اوضاع «به خوبی مقاومت» نموده و این مطلب را در فصل چهارم دومین نامه به اهالی قرنتس ذکر کرده است: با وجود هرگونه اشکال و مخاطره ای که پیش آید هیچ عاملی مانع از این نخواهد بود که مسیح زندگی خود را به وسیله ای به نفع و یا برعلیه همگان اعلام ننماید.

خدمتگزار اهالی قرنتس

پولس فقط خدمتگزار و غلام خدا نیست بلکه به همان اندازه خدمتگزار اهالی قرنتس نیز می باشد. «ما خود را غلام شما اعلام می کنیم» (۲- قرن ۴: ۵؛ ر. ک ۱- قرن ۳: ۵). وانگهی باید این نکته را بیفزائیم که پولس خدمتگزار اهالی قرنتس است فقط به این دلیل که نخست

«خدمتگذار» خدا و مسیح می باشد. با این همه برای توصیف روابط پیچیده ای که با اهالی قرن‌تس داشته کلمه خدمتگذار کافی نیست. گرچه میل دارد در خدمت آنان باشد ولی در عین حال می خواهد «پدر» آنان باشد زیرا آنان را به وجود آورده است (۱- قرن ۴: ۱۴) حتی خود را به «مادری» تشبیه می کند که آنان را زائیده تا «صورت مسیح در آنان بسته شود» (غلا ۴: ۱۹) پولس از مقام و اختیارات خود به خوبی آگاه است و سرتاسر دومین نامه به اهالی قرن‌تس گواه بر این امر می باشد. او برای گفتن این که «از قدرتی که خداوند به من عطا فرموده سرافراز هستم» (۲- قرن ۱۰: ۸) تردیدی به خود راه نداده ولی بلافاصله تأکید کرده که قدرت و اختیارات خود را برای خدمت و نه برای افتخار خود به کار برده و شادمان است که هیچگاه از این قدرت و اختیارات استفاده نکند: «و شادمانیم وقتی که ما ناتوانیم و شما توانائید» (۲- قرن ۱۳: ۹). ولی روابط رسول با اهالی قرن‌تس جنبه های دیگری هم دارد:

۱- در هنگام جشن تولد مسیح، جزو سرودهای مذهبی که در کلیساهای غربی می خوانند سرودی هست که در آن عبارت: «وه! چه مبادله شگفت انگیز و زیبایی!» تکرار می شود. در این عبادت منظور از مبادله این است که پسر خدا حالت بشریت را از ما می گیرد و در ازای آن ما در الوهیت او شرکت می کنیم. این جمله آهنگ و لحن سخنان پولس را دارد زیرا برای این که اهالی قرن‌تس را به گذشت و بخشندگی تشویق کند، بخشش خداوند را یادآوری کرده و گفته است: «خداوند عیسی مسیح با این که دولت‌مند بود برای شما فقیر شد تا شما از فقر او دولت‌مند شوید» (۲- قرن ۸: ۹، ر، ک ۵: ۲۱، ۱۳: ۱۴). باری پولس با صراحت و بی پروا اطمینان داده است که همان مبادله ای که بین مسیح و پیروانش به وقوع پیوسته بین رسول و اهالی قرن‌تس انجام می گیرد: «پس موت در ما کار می کند ولی حیات در شما» (۲- قرن ۴: ۱۲).

۲- اسقف نیومن شعاری انتخاب کرده که چنین است: «دل به دل سخن می گوید» و به همان معنی است که در فارسی می گوئیم: «دل به دل راه دارد». این شعار می توانست شعار پولس باشد یا بهتر بگوئیم پولس میل داشت به این گونه با اهالی قرن‌تس سخن بگوید و نوشته بود: «ما قلب خود را گشوده ایم ... شما هم قلب خود را باز کنید» (۲- قرن ۶: ۱۱-۱۳، ر. ک ۷: ۲). پولس آرزو داشت روابط واقعی بین او و اهالی قرن‌تس در همه حال برپایه وجدان پاک و اعتماد متقابل باشد.

۳- پولس میل داشت «خدمتگذار» اهالی قرن‌تس باشد ولی خدمتی که انجام می داد از محبت الهام می گرفت و مدام تکرار می کرد که اهالی قرن‌تس بایستی «از عشق سرشاری که نسبت به آنان دارد» مطمئن بوده و یقین داشته باشند (۲- قرن ۷: ۳) زیرا او «به اندازه خدا به آنان دلبسته و علاقمند است» (۲: ۱۱) و خود را کاملاً فدای آنان خواهد کرد (۲- قرن ۱۲: ۱۵) و غیره... و در حقیقت همه آنان را در مسیح دوست دارد (۱- قرن ۱۶: ۲۴).

صفات اکتسابی شبان و رهبر مذهبی

پولس چندین بار صفاتی را که رسول یا رهبر مذهبی باید داشته باشد برشمرده و این صفات طولانی است (در این مورد مخصوصاً به باب ششم دومین نامه به اهالی قرن‌تس مراجعه شود) ولی چنین به نظر می‌رسد بر موارد زیر بیشتر تأکید شده است: اولین فضیلت رسول در برابر خداوند وفاداری (۱- قرن ۴: ۲۱)، اطاعت واقعی قلبی و روحی است و در برابر مؤمنان قبل از هرچیز بایستی «راستی و راستگوئی» خود را به ثبوت برساند؛ محبت او بایستی مصنوعی و ظاهری نبوده (۲- قرن ۶: ۶) و گفتارش درست و صحیح باشد (نبایستی در گفتار او هم آری و هم نه وجود داشته باشد ۲- قرن ۱: ۱۷)؛ جز منافع ایمانداران چیزی نخواهد؛ و بالأخره رفتار او بی عیب و نقص باشد تا سرمشق گناه برای دیگران نگردد (۲- قرن ۶: ۳).

* * *

تصویری که پولس از رسول ترسیم کرده است قبل از هرچیز تصویر خود خداوند است ولی آیا این تصویر تمام کسانی نیست که می‌دانند به وسیله خدا فراخوانده شده‌اند تا خدمتگزاران قوم او باشند؟

رساله دوم پولس رسول به قرن‌تس، باب سوم

بازی تصاویر و کلمات

دومین نامه به اهالی قرن‌تس به هیچ وجه شباهتی به رسالات علوم الهی ندارد بلکه نامه‌ای است که به مناسبت اوضاع و احوال نوشته شده بنابراین شرح مطالب به ترتیب، منظم، و منطقی نبوده و مثل این است که بر اثر تداعی معانی کلمات و تصاویر نوشته شده است، یعنی هر کلمه نویسنده را به یاد موضوع دیگری انداخته حتی می‌توان گفت از آهنگ و گفتار و تقریباً از بازی کلمات تبعیت شده است و این رویه در نظر ما حیرت‌انگیز است. ضمناً این نامه یکی از مختصات اندیشه پولس را نمایان می‌سازد: بدین معنی که حتی وقتی از وقایع روزانه سخن می‌گوید بی‌اختیار رفتار خود را با ملاحظات دینی و مذهبی توجیه می‌نماید. برای قضاوت در این امر بهتر است قدم به قدم باب سوم نامه را که معنی و مفهوم واقعی عهدجدید و محتوای آن بوده و آن را از عهدعتیق متمایز می‌سازد پیروی نمائیم.

نامه‌هایی که به وسیله روح القدس نوشته شده (۳:۱-۳)

اشخاصی که پس از عزیمت پولس به قرنتس آمده و به خود عنوان رسول می‌دادند در جمعیت قرنتس اختلالاتی ایجاد کرده بودند. البته این اشخاص نامه‌های توصیه و سفارش رسمی در دست داشتند که به امضای بعضی از مقامات اورشلیم رسیده بود و در آن زمان چنین نامه‌های توصیه حتی در کلیسا مرسوم و متداول بود (اع ۱۸:۲۷؛ روم ۱۶:۱؛ کول ۴:۱۰؛ ۳-یو ۹:۱۲). بعضی می‌گفتند که پولس چنین نامه‌هایی در دست ندارد پس مقامی که ادعا می‌کند برچه پایه و مبنائی است؟

پولس در پاسخ به اظهارات مخالفان می‌گفت امتیازات و مقام او بر مبنای نامه‌هایی است که به وسیله روح القدس نوشته شده و گرویدن اهالی قرنتس به مسیحیت عمل روح القدس است و این پدیده در زندگی جامعه نوبنیاد بارز و آشکار است. این مسئله به اندازه‌ای روشن است که پولس نیازی ندارد توصیه و سفارش دیگری ارائه نماید زیرا او منشأ و بانی این جمعیت بوده است. آیا همین امر که خدا مأموریت او را به وسیله روح القدس تأیید کرده کافی نیست؟

عهد جدید - مسیحیت: (۴:۳-۶)

این نامه‌هایی که به وسیله روح القدس در قلب مسیحیان نوشته شده در حقیقت پولس را به نوشته‌های ارمیای نبی (۳۱:۳۱) و حزقیال نبی (۲۶:۳۶) ارجاع می‌دهند. در آنجا عهدی جدید اعلام شده که قوانین یهود مانند زمان موسی دیگر بر روی لوحه‌های سنگی حک نگردیده بلکه در دل آدمی نوشته شده‌اند، سپس رسول این بحث را به کنار گذاشته و مقایسه‌ای بین آئین یهود با مسیحیت به عمل آورده و برتری عهد جدید و مسیحیت را بر عهد عتیق و آئین یهود نشان داده است.

نقاب موسی: (۷:۳-۱۵)

مسلماً موسی مرد برجسته و درخشانی بوده و چهره‌اش از افتخار و جلال خدا که در سینا بر او ظاهر شده بود فروزنده و تابناک بود (خروج ۳۴:۲۹-۳۵). این فروزندگی به اندازه‌ای بود که موسی به ناچار با نقابی چهره خود را می‌پوشانید. پولس (با توجه به تفسیر بعضی کاهنان یهود) می‌گوید که موسی این نقاب را بر چهره داشت تا قوم اسرائیل نداند اثر افتخار و جلال الهی بر چهره پیامبر موقتی بوده است ولی یک فرد مسیحی از این امر باکی ندارد زیرا عمل روح القدس در وجود او موقتی و زودگذر نیست و ضرورتی ندارد چهره خود را بپوشاند بلکه همه چیز به روشنائی روز می‌ماند. پولس بار دیگر به این تعبیر و اشاره برگشته و گفته

است نقابی که بر چهره موسی بوده رمز و نشانه مشکلاتی است که یهودیان دارند تا آنچه را در عهدعتیق درباره ظهور مسیح نوشته شده درک نمایند. قلب آدمی در زیر نقاب پنهان گردیده و یا بهتر بگوئیم قوانین کهن معانی واقعی خود را در پشت نقاب نهفته است. قوانین کهن به مانند بنائی است که نمی توان منطق درونی و دلیل ایجاد آن را درک کرد مگر هنگامی که بنای آن پایان پذیرد. برای این که همه چیز روشن شده و نقاب به یک سو برود بایستی به مسیح ایمان آورد. بدین سان عهدجدید به کمال می رسد. «خداوند می گوید من نیامده ام تا شریعت را باطل نمایم بلکه تا آن را به انجام رسانده و کامل سازم».

شریعت و روح القدس: (۱۶:۳-۱۸)

به نظر پولس گرویدن به مسیح عطیه ای است که به ما داده شده و عمل روح القدس می باشد و از این جا تمایز و اختلاف بین شریعت و روح القدس به تدریج ظاهر می شود، چند ماه بعد رسول در نامه ای که به رومیان نوشته آن را تشریح می کند. باید گفت که قانون یهود و روح القدس مخالف و برضد یکدیگر نمی باشند بلکه اگر قانون یهود به وسیله روح القدس جان نگیرد و تأیید نشود بیهوده و خالی از مفهوم خواهد بود. در این جا به خوبی ملاحظه می شود که دو نظام مختلف و متمایز وجود دارد و نظم ثانوی به قدری برتر و بالاتر است که پولس بدون ملاحظه و با عبارات قاطعی مزایای آن را تشریح نموده و نشان داده که چه ثروت هنگفتی در عیسی مسیح به ما عطا شده است.

همگان این کلمات و اصطلاحات مختصر و چکیده او را می دانند که گفته است: «حرف می کشد لیکن روح زنده می کند» (۶:۳) یا این که: «زیرا خداوند روح است» (۱۷:۳).

تماشای افتخار و جلال خدا: (۴:۳-۶)

اکنون دوباره به اشاره درباره نقاب باز می گردیم. پولس آن را به دو صورت مختلف بیان و تشریح کرده است: اولاً بین چهره پوشیده موسی و چهره فرد مسیحی اختلاف و تفاوت وجود دارد زیرا چهره یک نفر مسیحی آشکارا جلال و افتخار خدا را نشان می دهد. ثانیاً اشاره به پوششی می کند که بر چهره عهدعتیق افکنده شده تا به هنگامی که مسیح خود را ابراز و افشا نماید (و در این جا ابراز و افشا به معنی پس زدن پرده و افکندن نقاب می باشد). پولس سپس این دو تصویر را در یکی خلاصه کرده و نوشته: فرد مسیحی که به وسیله روح القدس آزاد شده می تواند بدون نقاب و پوشش افتخار و جلال خداوند را که بر چهره مسیح می درخشد نظاره کرده و آن را منعکس سازد (ر.ک ۴:۶). فعل منعکس ساختن که در این جا به کار رفته اشاره به عمل آئینه دارد. اگر مسیح آئینه پدر است، روح القدس ما را آئینه مسیح

ساخته و به همان طوری که عارفان اکثراً با تأکید بر این قسمت از نامه دوم به اهلای قرن‌تس تأیید کرده‌اند: فقط روح القدس به ما امکان می‌دهد تا به حقیقت عیسی مسیح را نظاره کنیم ولی در عین حال این نظاره ما را دگرگون ساخته و روح القدس ما را قادر می‌سازد تا چهره خداوند را منعکس سازیم.

در نور مسیح

بدین ترتیب پولس از طریق نامه‌ای که با جوهر نوشته، ما را به سوی آن‌چه روح القدس در دل‌هایمان نوشته کشانیده و این نوشته که درون دل‌های ماست در مقابل نوشته‌ای است که بر روی لوحه‌های سنگی موسی حک شده بود. هم‌چنین موضوع موسی که درخشندگی چهره خود را در زیر نقابی پنهان می‌داشت ما را به تشریح عهدعتیق که به وسیله عیسی مسیح انجام شده رسانید و پولس کلیه این مطالب را با مجموعه کلماتی سرشار از نور و تابش و افتخار و درخشندگی به رشته تحریر درآورده است.

پولس در این اندیشه نیست تا جلال و افتخار یابد یا ما را به افتخار نائل گرداند بلکه می‌خواهد ما به مثال افراد آزاده توانا و سربلند باشیم و ثروت بی‌ظنیر مسیح را به دنیا اعلام کنیم.

رساله دوم پولس رسول به قرن‌تیان، باب چهارم

از مرگ سخن گفتن یا با مرگ به سر بردن

صبح روز عید قیام، این فریاد شغف و شادی بلند شده بود: «او دوباره زنده شده است» بنابراین جای شگفتی نیست که در هریک از نوشته‌های عهد جدید که تاکنون فرصت بررسی آنها را داشته‌ایم سخن از دوباره زنده شدن مردگان در روز آمدن مسیح است. بدین منظور بهتر است باب چهارم (آیه‌های ۱۳-۱۸) اولین نامه به اهلای تسالونیک و فصل دوم دومین نامه به اهلای تسالونیک و مخصوصاً فصل پانزدهم اولین نامه به اهلای قرن‌تس را مجدداً بخوانید.

در دومین نامه به اهلای قرن‌تس (۱۰:۴ - ۱۰:۵) پولس از مرگ و دوباره زنده شدن سخن گفته ولی در این نامه لحن گفتار او به کلی تغییر یافته است. آیا به چه سبب فکر و اندیشه رسول به این زودی دگرگون شده است؟ باید دانست که بین نوشتن این دو نامه بیش از

دو سال نگذشته بود ولی این مدت زمان محک و گذراندن آزمایش‌های دشواری بوده و پولس بیش از حد توانائی از پای درآمده بود به اندازه‌ای که امید به زنده ماندن نداشت (۲- قرن ۸:۱) «لکن در خود فتوای موت داشتیم تا بر خود توکل نکنیم بلکه بر خدا که مردگان را برمی‌خیزاند» (۲- قرن ۹:۱). آیا انگیزه این سخنان بیماری سخت، فشار و شکنجه و یا زندانی شدن بوده است؟

يك اعتراف

علاوه بر خطری که زندگی رسول را تهدید می‌کرد از جانب یکی از کلیساهائی که تأسیس کرده بود حملات شدیدی به او می‌شد و می‌توان گفت تغییر نظریات او به سبب این جریانات بوده است. فراموش نشود دونا مه‌ای که به اهالی قرن‌تس نوشته از دو نوع مختلف می‌باشند. در نامه اول پولس مطالبی را آموزش داده و به سوالات مخاطبانش پاسخ گفته است و محتوای نامه در کل جنبه تئوری و نظری دارد در صورتی که در نامه دوم پولس نظریات شخصی خودش را آشکار نموده و مکنونات قلبی خود را باز گفته است (۶:۱۱). در این نامه پولس گاهی از خود دفاع کرده، زمانی حمله نموده و بالأخره گاه با مهر و محبت سخن گفته و یا به هیجان آمده است. گوئی اعتراضی است که طی آن رسول افکار درونی خود را به ما ارائه نموده است. در این شرایط هنگامی که از دوباره زنده شدن سخن به میان آورده کمتر به سرنوشت کسانی که مرده‌اند توجه داشته بلکه در برابر مرگ خودش که در جلو چشمانش مجسم می‌شد معتقدات شخصی خود را بیان نموده است.

از مکاشفه تا حکمت

چنین به نظر می‌رسد که در این قسمت از دومین نامه به اهالی قرن‌تس، پولس تصویر و اندیشه‌های مکاشفه را رها کرده و لحن ادبیات حکیمانه را پذیرفته است. کلمه در «جسم» بیشتر در مفهوم یونانی آن به کار رفته تا مفهومی که در زبان سامی دارد. به عنوان مثال «باقی ماندن در جسم» خود به معنی زندگی کردن در این دنیا است و ترک کردن آن به مفهوم «رفتن به نزد خدا» می‌باشد (۵:۶-۹). بدین سان جسم آدمی به «چادری تشبیه شده است، چنان که در کتاب حکمت هم این تشبیه به کار رفته است (۹:۱۵)، (ر. ک ۲- پط ۱:۱۳). صفت «پسندیده» که در آیه ۹ به کار رفته ممکن است خنوخ پیامبر را به یاد ما بیاورد زیرا در ترجمه یونانی کتاب مقدس، یعنی هفتادتنان، در کتاب پیدایش این صفت درباره خنوخ

به کار برده شده است (۲۴:۵) و می دانیم که در یکی از قسمت های کتاب حکمت که سخن از زندگی پس از مرگ می باشد چهره خنوخ پیامبر یادآوری شده است (حکمت ۴:۱۰). با این همه پولس فردی سامی نژاد بوده و زندگی پس از مرگ را به صورت روحی که از بدن به کلی جدا شده باشد تصور نمی کرد و به نظر او اگر مسکن زمینی یعنی جسم خود را ترک گوئیم مسکن جدیدی که فاسد نخواهد شد و در آسمان هاست خواهیم پذیرفت. در این جا پولس جمله معترضه کوتاهی به کار برده که چنین مفهوم می شود: در فاصله کوتاهی وضعیت واسطه و حالت «برهنگی» به وجود می آید (۳:۵). یعنی در زمانی که روح آدمی جامه خود را ترک کرده و هنوز جامه دیگر را برتن نکرده است.

نزد خداوند متوطن شدن

ولی بزرگ ترین تازگی و نوآوری این نامه در جایی است که رسول نوشته میل دارد: «برود و در نزد خداوند متوطن شود» (۸:۵). به نظر او چیزی که اهمیت دارد سرنوشت نهائی بشر نیست که در روز آخر همگی دوبار زنده شوند بلکه مهم تر آن است که مرگ برای هر فرد مسیحی همچون دری است که به سوی سرور و شادمانی گشوده می شود و زندگی در ایمان که به مانند «تبعید و دوری از خداوند» می باشد پایان می پذیرد (۶:۵).

در همین ایام پولس در نامه ای که به اهالی فیلیپی نوشته نظر خود را چنین بیان کرده: «زیرا مرا زیستن مسیح است و مردن نفع، ولیکن اگر زیستن در جسم همان ثمر کار من است پس نمی دانم کدام را اختیار کنم، زیرا در میان این دو سخت گرفتار هستم چون که خواهش دارم که رحلت کنم و با مسیح باشم زیرا این بسیار بهتر است» (فی ۱:۲۱-۲۳).

یک ایماندار در همان لحظه مرگ خداوند را بازمی یابد، با صمیمیتی که به مراتب بالاتر از ایمانی است که به او داشته. مثل این است که انعکاس سخنان لوقا را می شنویم هنگامی که تعریف می کند عیسی بر روی صلیب به راهزن نیکویی که در کنارش بود گفته بود: «هرآینه به تو می گویم امروز با من در فردوس خواهی بود» (لو ۲۳:۴۳).

کفر و عقاید باطل در قرن‌تس

پولس مخالفان خود را در قرن‌تس چنین توصیف کرده است: «رسولان دروغی، متقلبانی که خود را رسولان مسیح جلوه داده‌اند، دلالت کلام خدا، کسانی که روش‌های مرموز و ننگینی دارند، دو رویان مزور، از خود راضی هستند و به خود می‌بالند، دلایل افتخارشان همه ظاهری است! ...». اگر همه کلماتی که پولس برای توصیف رقبای خود به کار برده ردیف کنیم خواهیم دید درباره آنان از هیچ چیز فروگذار نکرده ولی آیا چه کرده بودند که چنین تندخو شده بود؟

البته می‌دانیم تفرقه‌هائی در کلیسای محلی وجود داشته (۱- قرن ۱: ۱۱-۱۳) بعضی آشکارا رفتاری ناپسند داشتند و در عیاشی افراط می‌کردند ولی منظور و هدف رسول این مسئله نبود و چنین به نظر می‌رسد که علت خرابی عمیق‌تر از این بوده و مستقیماً مفاد انجیل تهدید می‌شده است یا واضح‌تر بگوئیم در دومین نامه به اهالی قرن‌تس به طور روشن اظهار شده که در آن محل کسی بوده که «عیسای دیگری غیر از آن که ما درباره‌اش وعظ می‌کنیم ... روح دیگری ... و انجیل دیگری» را موعظه می‌کرده است (۲- قرن ۱: ۴) و تحت هدایت شخص معینی کفر و مطالب باطل توسعه و انتشار می‌یافته. اهالی قرن‌تس نام آن شخص را ذکر کرده و او را حسابی تنبیه کرده بودند (در این جا کلمات و عباراتی برده شده که نشان می‌دهد این شخص فرد معینی بوده است) م. ۱ خیلی میل داشتیم بدانیم این شخص که بوده و پولس بلاشک از نظر رازپوشی نام او را افشاء نکرده است (۲- قرن ۲: ۵-۷، ۴: ۱۱). اگر بخواهیم نام این شخص را بین کسانی جستجو کنیم که در ابتدای نامه اول ذکر شده و مردم خود را وابسته به آنان می‌دانستند کار بیهوده‌ای است (۱- قرن ۱: ۱۱-۱۳). در آن نامه نام پولس، کیفا، آپولوس و مسیح برده شده که این شخص طبیعتاً پولس نبوده زیرا او برضد خودش مبارزه نمی‌کرده است. کیفا نیز بیش از پولس به آئین یهود متمایل بوده (ر. ک. غلا ۲: ۱۱ و ۱۴) و معلوم نیست چگونه می‌توانسته رهبری کفر را نیز برعهده داشته و مورد حمله قرار گرفته باشد و اما آپولوس به نوعی مسیحیت معتقد بوده که مقداری هم از دین یهود و فلسفه یونانی به آن افزوده باشند ولی این شخص در تاریخی که مورد بحث ماست عاقلانه در افسس مانده و حاضر نشده بود به قرن‌تس برود، شاید به این دلیل که نمی‌خواست مخالفان پولس به دور او جمع شوند (۱- قرن ۱: ۱۶). و اما ممکن است گروهی از یهودیان به نام طرفداران مسیح که عیسی را مسیح موعود قوم یهود می‌دانستند بوده باشند، و یا این که نهضتی از طرفداران جنبه روحانیت مسیحیت که با هر سازمان کلیسا مخالف بوده‌اند. ولی

هیچ یک از این فرضیه ها مسلم نیست و شاید اصلاً کسانی که خود را «وابسته و متعلق به مسیح» می دانستند مجموعه کسانی بوده اند که با هرگونه وابستگی مخالف بوده اند.

به اضافه مسلم نیست در مدتی که این دو نامه به اهالی قرن‌تس نوشته شده منظور از مخالفان و رقبای پولس همیشه همان اشخاص معین بوده باشند، زیرا این دو یا چند نامه ای که امروز این دو نامه را تشکیل می دهند در مدت چندین ماه تاریخ پرحادثه و آشفته نوشته شده اند و ممکن است در این مدت به سرعت انحرافات متنوعی به وجود آمده و حتی گاهی این انحرافات در جهات مخالف بوده باشند بنابراین مشاهده می شود که تعیین نوع انحراف و عقاید باطلی که به وجود آمده بود چندان آسان نیست.

با این همه نبایستی نومید شد. تقریباً مسلم است کسانی که از جانب کلیسای اورشلیم پشتیبانی می شدند از قرن‌تس عبور کرده اند (مقایسه شود با توصیه نامه های ۲- قرن ۳: ۱) این اشخاص با در دست داشتن توصیه نامه هایی برای خود مزیت و برتری قائل می شدند و پولس آنان را با تمسخر «بزرگ ترین رسولان» نامیده است (۲- قرن ۱۱: ۵، ۱۱: ۱۲) اکنون این سؤال مطرح می شود: آیا این اشخاص عقاید باطلی انتشار داده بودند یا فقط از این گونه عقاید پشتیبانی می کردند؟

با توجه به استدلال های پولس می توان استنباط کرد که خطوط اصلی یک تعلیم منسجم و در عین حال متفاوت از تعالیم پولس، به وضوح در شرف تکوین بود. البته این پاسخ فرضیه ای بیش نیست ولی بسیاری از متخصصان کتاب مقدس با این نظر موافقت دارند. ممکن است عقاید باطلی که در قرن‌تس پیدا شده بود نوعی انحراف بوده که معمولاً در دوران های حدت و شدت شور مذهبی ظاهر می شود و مردمی تصور می کنند در زندگی به درجه کمال رسیده اند و معتقد می شوند چون به هدف نهائی نائل شده اند بنابراین پایان جهان فرا رسیده است.

شاید مردم قرن‌تس فکر می کرده اند از نجات و رستگاری که مسیح آورده بهره مند می باشند و از هم اکنون در مرحله رستخیز قرار گرفته اند و بعید نیست که معتقد بودند بر اثر تعمید، آن جسم روحانی که تن و جسم نهائی ما خواهد بود را در بر می نمایند. پولس در باب ۱۵ اولین نامه به قرن‌تیان توضیحات دقیقی درباره زنده شدن دوباره داده که با این منظره تطبیق می نماید، به این معنی که پولس سعی نکرده به کسانی که معتقد به بقای روح بودند دوباره زنده شدن جسم و تن را ثابت نماید بلکه در این باره توضیح داده که دوباره زنده شدن در «آینده» به انتظار ما ست و دوباره زنده شدن مسیح مقدمه آن بوده است.

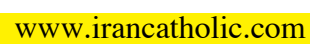
تأکید بیش از حد اهالی قرن‌تس بر روی تعمید (۱- قرن ۱۳: ۱-۱۷)، تمایل ایشان به کاهش دادن نقش صلیب در زندگی حاضر (۱۸: ۱...)، و علاقه آنان به حالت «فرشته» ها

مثل پرهیز از امور جنسی (۵:۷) یا سخن گفتن به زبان‌های مختلف (۱۴:۱۳) همه با آن چه قبلاً گفته شده تطبیق می‌نماید. به همین نحو تمام آشفتگی‌ها و تمایل به عیاشی نیز مؤید همین نظریه است، زیرا وقتی آدمی به درجه کمال رسیده دلیلی ندارد تحت نظارت و کنترل باشد و همه چیز بدون هیچ گونه محدودیتی برای او مجاز خواهد بود.

به هر صورت پولس در نامه‌ای که به اهالی قرنتس نوشته استدلال‌هایی کرده و آینده و حال را از یکدیگر جدا و متمایز ساخته است. «وقت تنگ است» (۲۹:۷) حتی با این که خودش فکر می‌کند پایان جهان به زودی فرا می‌رسد با اشخاصی که می‌گویند جهان به پایان رسیده و طوری زندگی می‌کنند مثل این که به هدف نهائی رسیده‌اند مخالف است.

بد نیست دو نامه‌ای را که به اهالی قرنتس نوشته مجدداً بخوانیم و این بار موضوع انحرافی را که در مسیحیت ایجاد شده و پولس با آن برخورد نموده و با تمام نیرو مبارزه کرده است در نظر داشته باشیم در این صورت در هر دو نامه نکات مهمی می‌یابیم.

« آمین خدا »

پس چون این را خواستم،
آیا سهل انگاری کردم یا عزیمت من عزیمت بشری باشد
تا آنکه به نزد من بلی، بلی و نی، نی باشد.

لیکن خدا امین است
که سخن ما با شما بلی و نی نیست.

زیرا که پسر خدا عیسی مسیح که ما در میان شما به وی موعظه کردیم،
بلی و نی نشد بلکه در او بلی شده است.

زیرا چندان که وعده‌های خداست، همه در او بلی
و از این جهت در او آمین است تا خدا از ما تمجید یابد.

(۲- قرن ۱: ۱۷-۲۰)

مخفف اسامی کتاب مقدس

Genèse	Genesis	پیدایش	1	پید
Exode	Exodus	خروج	1	خروج
Lévitique	Leviticus	لاویان	1	لاو
Nombres	Numbers	اعداد	1	اعد
Deutéronome	Deuteronomy	تثنیه	1	تث
Josué	Joshua	یوشع	1	یوشع
Juges	Judges	داوران	1	داور
Ruth	Ruth	روت	1	روت
1 Samuel	1 Samuel	۱-سموئیل	1	۱-سمو
2 Samuel	2 Samuel	۲-سموئیل	1	۲-سمو
1 Rois	1 Kings	۱-پادشاهان	1	۱-پاد
2 Rois	2 Kings	۲-پادشاهان	1	۲-پاد
1 Chroniques	1 Chronicles	۱-تواریخ	1	۱-توا
2 Chroniques	2 Chronicles	۲-تواریخ	1	۲-توا
Esdras	Ezra	عزرا	1	عز
Néhémie	Nehemiah	نحمیا	1	نح
Tobie	Tobit	طوبیاس	1	طو
Judith	Judith	یهودیه بنت مراری	1	یهودیه
Esther	Esther	استر	1	استر
1 Maccabées	1 Maccabees	۱-مکابیان	1	۱-مک
2 Maccabées	2 Maccabees	۲-مکابیان	1	۲-مک
Job	Job	ایوب	1	ایوب
Psaumes	Psalms	مزامیر	1	مز
Proverbes	Proverbs	امثال	1	امث
Ecclésiaste	Ecclesiastes	جامعه	1	جا
Cantique des Cantiques	Song of Songs	غزل غزلها	1	غزل
Sagesse	Wisdom	حکمت	1	حک
Ecclésiastique	Ecclesiasticus	بن سیراخ	1	بنسی
Isaie	Isaiah	اشعیا	1	اش
Jérémie	Jeremiah	ارمیا	1	ار
Lamentations	Lamentations	مراثی	1	مرا
Baruch	Baruch	باروخ	1	بار
Ezéchiël	Ezekiel	حزقیال	1	حزق
Daniel	Daniel	دانیال	1	دان
Osée	Hosea	هوشع	1	هو
Joël	Joel	یوئیل	1	یول
Amos	Amos	عاموس	1	عا

Abdias	Obadiah	عوبديا	1	عو
Jonas	Jonah	يونس	1	يون
Michée	Mikah	ميكاه	1	ميك
Nahum	Nahum	ناحوم	1	نا
Habacuc	Habakkuk	حبقوق	1	حب
Sophonie	Zephaniah	صفنيا	1	صف
Aggée	Haggai	حجي	1	حجي
Zacharie	Zechariah	زكريا	1	زك
Malachie	Malachi	ملاكي	1	ملا
Matthieu	Matthew	متي	1	مت
Marc	Mark	مرقس	1	مر
Luc	Luke	لوقا	1	لو
Jean	John	يوحنا	1	يو
Actes	Acts	اعمال رسولان	1	اع
Romains	Romans	روميان	1	روم
1 Corinthiens	1 Corinthians	۱-قرنثيان	1	۱-قرن
2 Corinthiens	2 Corinthians	۲-قرنثيان	1	۲-قرن
Galates	Galatians	غلاطيان	1	غلا
Ephésiens	Ephesians	افسسيان	1	افس
Philippiens	Philippians	فيلپپيان	1	في
Colossiens	Colossians	كولسيان	1	كول
1 Thessaliens	1 Thessalonians	۱-تسالونيكيان	1	۱-تسا
2 Thessaliens	2 Thessalonians	۲-تسالونيكيان	1	۲-تسا
1 Timothée	1 Timothy	۱-تيموتاوس	1	۱-تيمو
2 Timothée	2 Timothy	۲-تيموتاوس	1	۲-تيمو
Tite	Titus	تيطس	1	تيط
Philémon	Philemon	فيلمون	1	فيل
Hébreux	Hebrews	عبرانيان	1	عبر
Jacques	James	يعقوب	1	يع
1 Pierre	1 Peter	۱-پطرس	1	۱-پطر
2 Pierre	2 Peter	۲-پطرس	1	۲-پطر
1 Jean	1 John	۱-يوحنا	1	۱-يو
2 Jean	2 John	۲-يوحنا	1	۲-يو
3 Jean	3 John	۳-يوحنا	1	۳-يو
Jude	Jude	يهودا	1	يهو
Apocalypse	Revelation	مكاشفه	1	مكا